

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Thirteenth Day of the Eighth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Monday, the 27th July, 1987.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Drawal of Flood Allowance by Officials at Chintaguda.

11—

*7329-Q.—Saraswathi B. Janardhan (Chennur), S. Venugopalachary (Nirmal) and M. Mallesh (Maidaram):—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are two villages named as 'Chintaguda' in Adilabad district;

(b) whether it is also a fact that one of the two villages was declared as notified area;

(c) whether it is also a fact that the Officials of non-notified Chintaguda village have drawn Flood Allowances to the tune of Rs. 40 lakhs; and

(d) if so, the action taken by the Government against them?

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ నల్లపూ రెడ్డి (శ్రీవివాసుల్ రెడ్డి) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ.

(సి) కాదండీ.

(డి) ఈ ప్రశ్నకు రావు లేదు.

శ్రీ బి. జనార్దన్ :— అధ్యక్షా, ట్రైబల్ అరివేస్ తీసుకొన్నారా అని ప్రశ్న వేస్తే ప్లక్ అరివేస్ తీసుకొన్నారా అని ప్రశ్న వచ్చింది. అదిలాబాదు జిల్లాలో చింతగూడ అను రెండు గ్రామాలున్నాయి. ఒకటి ట్రైబల్ గ్రామం. రెండవది నాన్ ట్రైబల్ గ్రామం. ఆ గ్రామాలలో పని చేస్తున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ట్రైబల్ అరివేస్ తీసుకొంటున్నారు. 10, 15 వందల రూపాయ ఈ విధంగా వదులైంది.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ప్రభుత్వ ఆదాయం తగ్గిపోతున్నదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ప్రశ్న నేశాము, ట్రైబల్ అలవెన్స్ తీసుకొన్నారా లేదా?

(శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— ఆదిలాబాదు జిల్లాలో చింతగుంట అను 2 గ్రామాలున్నాయి. కాశీపేట మండలంలో ఒకటి, జూరంగ మండలంలో ఒకటి ఉన్నాయి. కాశీపేట మండలంలో వున్న చింతగుంట పెడవ్యాలడ్ పరియ్యాలలో వుంది. జూరంగ మండలంలో వున్న చింతగుంట నోటిఫైడ్ విలేజ్ కాదు. ఏజన్సీ పరియ్యాలలో లేదు. తెలియక లక్కడున్న ఉద్యోగులు ఏజన్సీ అలవెన్స్ ని డ్రా చేశారు. ప్లడ్ అలవెన్స్ కాదు. ఏజన్సీ అలవెన్స్ ని డ్రా చేశారు. అందుకు రూ. 1,79,128 లు డ్రా చేశారు. ఇది కలెక్టరు దృష్టికి వచ్చిన తరువాత వారికి ఏజన్సీ అలవెన్స్ యివ్వడం నిలిపివేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు డ్రా చేసేది కూడా రికవరీ చేయడం బాగుంటుందని ఆలోచిస్తున్నది.

(శ్రీ బి. జనార్దన్:— ఇంతకాముందు తీసుకున్న సెలక్షన్స్ రికవరీ చేస్తారా?)

(శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— చేయాలి. అది ఏజన్సీ పరియ్యాలలో లేదు. జూరంగ మండలంలో వున్న చింతగుంట ఉద్యోగులు ఏజన్సీ అలవెన్స్ ని డ్రా చేశారు. కలెక్టరు దృష్టికి వచ్చిన తరువాత ఆపు చేశారు. రికవరీ చేస్తాం. ఒకసారి రికవరీ చేయకపోయినా వారి జీతంలో కొద్ది, కొద్దిగా పట్టుకొని రికవరీ చేస్తాం.

(శ్రీ బి. జనార్దన్:— వారిని సప్లై చేసి రికవరీ చేస్తారా?)

(శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— సప్లై చేసింది కాదు. మిస్ అప్రెహెన్షన్ కాదు. అది ఏజన్సీ పరియ్యాలలో వుందనే మిస్ అప్రెహెన్షన్ డ్రా చేసినట్లు విసిస్తోంది. రికవరీ చేస్తే చాలు. గవర్నమెంటు డబ్బు ఎక్కుండా వుంటే చాలు.

డా. ఎన్. వేణుగోపాలాచారి:— మంత్రులు చెప్పినట్లు చింతగుంటలు రెండు ఉన్నవి. కాశీపేట పరియ్యాలలో ట్రైబల్ గ్రామం. చాలాగా ఈ అలవెన్స్ డ్రా చేస్తున్నారు. ఏజన్సీ పరియ్యాల అవునా కాదా అనేది తెలియకపోతే ఎట్లా? కొన్ని లక్షలు డ్రా చేశారు. కాబట్టి కన్సర్వేట్ ఆఫీసర్లతో ఎంక్వయరీ చేయించి చట్టపరంగా వారిపైన చర్య తీసుకొంటారా?

(శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— దురుద్దేశంతో డ్రా చేసి సుంటే చర్య తీసుకోవడం వ్యయం. అట్లా కాకుండా మిస్ కన్సెప్షన్తో తీసుకొనివుంటే రికవరీ చేస్తాం. కావాలి, దురుద్దేశంతో చేసి వుంటే, అప్పుకుండా చర్యకూడా తీసుకొంటాము.

Take Over of State Highways as National Highways.

12—

*7594-Q.—Sri V. Rambhupal Choudary (Kurnool):—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the number and distance of State Highways taken over as National Highways after 1978; and

(b) the steps taken so far by the State Government to impress upon the Central Government to take over State Highways as National Highways?

రోడ్డు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—

(ఎ) 1978 తరువాత, రాష్ట్ర రహదారులు వేటిని జాతీయ రహదారులుగా చేపట్ట లేదు.

(బి). 3222 కిలోమీటర్ల మొత్తం పొడవు గల 10 రాష్ట్ర రహదారులను జాతీయ రహదారులుగా ప్రకటించ వలసిందిగా గౌరవనీయులైన ముఖ్య మంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా అదే మోస్తరు అభ్యర్థనను చేశాయని ఆ కఠింకలతో పాటు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అభ్యర్థనను తగినన్ని నిధులు లభ్యమైన తరువాత పూర్తిగా పరిశీలించడం జరుగుతుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలియ జేసింది.

శ్రీ వి. రామభూపాలచౌదరి:— గత 10 సంవత్సరాలుగా స్టేట్ హైవేను నేషనల్ హైవేగా చేర్చలేదన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో స్టేట్ హైవేను నేషనల్ హైవేగా తీసుకొనడం జరిగిందా? నేషనల్ హైవేగా తీసుకొనడానికి మన రాష్ట్రం చేయ వలసిన పనులు ఏమిటి? మనకు రావలసిన జాతీయ రహదారులను సంపాదించుకోడానికి అన్ని పార్టీల నాయకులను ఇన్వోల్వ్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తీసుకువచ్చే ప్రతిపాదన ఏమైనా వుందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— అభ్యుతరం లేదు, 1984లో 1985 లో, 1986లో ముఖ్యమంత్రిగారు, సంబంధిత మంత్రి అయిన నేను అనేకసార్లు కేంద్రానికి ఆపీల్ చేశాం. ఒక పద్ధతి మేరకు 3 వేల కిలో మీటర్ల స్టేట్ హైవేను నేషనల్ హైవేగా కన్వర్ట్ చేయాలని వారు సూచన ప్రాయంగా యిచ్చిన నిర్ణయాన్ని కూడా అలోచనలోనికి తీసుకొన కుండాను అనేక సార్లు విజ్ఞప్తి చేసినప్పటికీ నిధులు దృష్ట్యా తీసుకొనడం లేదని అన్నారు. అయినప్పటికీ ఇప్పుడు ప్రతిపక్షాల వారందరి సహకారాన్ని తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి గట్టిగా విజ్ఞప్తి చేసి నేషనల్ హైవే క్రింద తీసుకరావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ వి. రామభూపాలచౌదరి:— ఇతర రాష్ట్రాలలో గత 10 సంవత్సరాల నుంచి స్టేట్ హైవేను నేషనల్ హైవేగా మార్చడం జరిగిందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— గత 30 సంవత్సరాలుగా మనకు మాత్రం నేషనల్ హైవేగా మార్చలేదు.

శ్రీ వి. రామభూపాలచౌదరి:— ఇతర రాష్ట్రాలకు యిచ్చి మనకు యివ్వ బోవుడు కేంద్రాన్ని అడగవచ్చు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఉత్తర రాష్ట్రాలలో కొంత యిచ్చినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఎంత అవేళ్ళులేవోనో లేదు. దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో ఎక్కడా యిచ్చినట్లు లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ జావి (గుంటూరు-1):— 10 రహదారులు నోటిఫై చేశామన్నారు. అవి తెలియచేస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— 10 రహదారులను కన్వర్ట్ చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి శాం. 1. విజయవాడ—మచిలీపట్నం, 2. నెల్లూరు—హబ్బి, 3. కాకినాడ—

జగదల్ పూర్, 4. హైదరాబాదు-వెంకటాపురం వయా వరం లో, నాగార్జునసాగర్, 5. నిజామాబాద్-జగదల్ పూర్. 6. ఒంగోలు-రాధామాల 7. చిత్తూరు భద్రాచలం వయా కడప, నాగార్జునసాగర్, హైదరాబాదు, ఖమ్మం రే. హైదరాబాదు చందాపూర్ వయా కరీంనర్, మంచిర్యాల. 9. భద్రాచలం-అంకపల్లి కనెక్టింగ్ సీలేరు, చింతపల్లి, పాడేరు, పాలకొండ, కృతాటశం. 10. నాయుడుపేట-తిరుపతి వయా కనెక్టింగ్ సేవనల్ హైవే 5. మరియు 6.

శ్రీ పి. వెంకటపతి (నల్లెనపల్లి):— ఇలాంటి ర్యాష్ట్రంలో వేల కిలో మీటర్లు సేవనల్ హైవేగా మార్చుకొన్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ సమాచారాన్ని తెలుసుకొని మన న్యాయమైన కోరిక అమలు జరిగేట్లు చూసుకొనడం అవసరం. ఆ సమాచారాన్ని తెలుసుకొంటారా? ఆ సమాచారాన్ని తెలుసుకొనడంతోబాటు మనకు గత 30 సంవత్సరాలుగా సేవల్ హైవేగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయనందున ప్రతిపక్షాల సహకారాన్ని తీసుకొని కేంద్రప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకువచ్చి, మనకు రావలసిన వాటా రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఈ రోజే సమాచారాన్ని సేకరించి వెంటనే మీ అందరి సహకారంతో గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):— కేంద్రానికి పంపిన జాబితాలో గుంటూరు నుండి వయా మార్గం, నాగార్జునసాగర్ అని చదువుతూ ఖమ్మం వైపు వచ్చారు. నాగార్జునసాగర్ నుండి హైదరాబాదుకు వచ్చే రూట్ ను రికమెండ్ చేశారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— అది ఈ ప్రతిపాదనలో లేదు.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్:— నాగార్జునసాగర్, వయా ఇబహింపట్నం టు హైదరాబాద్ చాలా ట్రాఫిక్ పుండే రోడ్డు దీనినిటూడా చేర్చాలి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఆలోచిస్తాము.

Issue of Bogus Caste Certificates.

13—

*6910-Q.—Sarasri B. Venkateswara Rao (Madhira), N. Raghava Reddy (Nakkrekal), A. Narasimha Reddy (Jangaon) and A. Lakshmi-narayana (Miryalaguda):—Will the Minister for Scheduled Caste Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that large scale Bogus Caste Certificates were issued in Karimnagar, Warangal, Khammam, Nizamabad and Medak districts during the last few years;

(b) if so, whether any enquiry was conducted on the issue; and

(c) the findings of the enquiry and the action taken on the guilty?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎం. నరసింహులు) :—

(ఎ):— అవును.

(బి):— అవును.

(సి):— ద్వారా జరిపిన విూదట వరంగల్లు జిల్లాలో 7 కేసులు, నిజామాబాద్ జిల్లాలో 6 కేసులు, ఖమ్మం జిల్లాలో 6 కేసులు. కనీసం 2

కేసులు తప్పకుండా కేసులుగా కనుగొనడం జరిగింది. రుజువు అయిన బూటకపు కుల ధ్వంస ప్రతాప కేసులలో ఆ ధ్వంస ప్రతాపను రద్దు చేసి లభ్యమైతే క్రిమినల్ కేసులు పెట్టారు. అంతేకాకుండా బూటకపు ధ్వంస ప్రతాపం జారీ చేసిన అధికారులపై క్రమశిక్షణ చర్య తీసుకోవడం జరిగింది.

(శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:— కరీంనగర్ జిల్లాలో కునపులి అనే కులం వుంది. అది పద్మశాలిలకు చెందినది. ఆ కులం వారు ఎన్. సి. లకు చెందిన వారని తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ తీసుకుంటే, దానిపై ఎమ్. ఆర్. వో. కు అపీలు చేసే టూర్నుగ్గా దానికి చెందిన గిరిజనులు అని చెప్పి వారికి తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది 85-86 సంవత్సరంలో ఎక్కువగా జరిగిందని తెలుస్తున్నది. తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చిన వారిపై ఏ విధమైన చర్య తీసుకున్నారు?

(శ్రీ ఎం. నరసింహులు:— బూటకపు కుల సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చిన అధికారులను ఉద్యోగం నుండి తీసేవేయడం, సర్టిఫికేట్స్ ప్రాడ్యూస్ చేసిన ఉద్యోగులను సస్పెండ్ చేయడం, వారెజీలలో చేసిన విద్యార్థులను ఆ కాలేజీల నుండి పంపి వేయడం వంటి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఎంత మందిపై చర్యలు తీసుకున్నారు?

(శ్రీ ఎం. నరసింహులు:— అయిదు జిల్లాలో కలిపి 294 కంప్లయింట్స్ వచ్చాయి, 103 ప్రూవ్ అయ్యాయి. 11 మంది ఆఫీసర్స్ పై చర్య తీసుకోవడం, వారిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

(శ్రీ యు. సాంబయ్య (నేరెళ్ల):— కరీంనగర్ జిల్లాలో కునపులి కులానికి చెందిన వారు సాలెవారు. వారిలో 25 మంది పని చేస్తున్నారు. నేను గత ఎసెంబ్లీ సమావేశంలోనే సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. మేము ఆ కులానికి చెందిన వారము కాదు అని పెద్దలు లిఖిత పూర్వకంగా ఇచ్చినా జగిత్యాల ఎమ్. ఆర్. వో దొంగ కుల సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడాయన ఆర్. డి. వో గా ప్రమోట్ అయ్యేట్లు వున్నాడు. 0, 25 దొంగ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చిన ఆ ఎమ్. ఆర్. ఓ. హెచ్. ఆర్. రామచంద్రన్ పై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

(శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు:— ఈ ఒక్క కులం అవి కాదు. అనేక కులాలవారు హరిజన, గిరిజనులని సర్టిఫికేట్స్ తీసుకుని ఉద్యోగాలు సంపాదించినట్లు తెలుస్తున్నది. అటువంటి వారిపైన కఠిన చర్య తీసుకుంటాము. సాంబయ్యగారు చెప్పిన కేసు విషయంలో కూడా చర్యలు తీసుకుంటాము.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు):— సభ్యుడు ఫలాన్ అధికారి ఇలా చేశాడు అని స్పెసిఫిక్ గా చెప్పినప్పుడు బ్రాన్స్ ఫర్ చేస్తాము, విచారణ చేస్తాము. విచారణలో దోషి అని తేలితే ఇలాకా ఎక్కువ శిక్ష వేయటానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఇలా అక్రమ చర్యలకు పాల్పడిన వారిని ఉద్యోగం నుంచి తీసివేస్తాము.

(శ్రీ డి. చిన్న మల్లయ్య (ఇందూర్):— విన్న కబాలకు పత్రికలో ఒక పార్ట్ వచ్చింది. హుజూరాబాద్ లో ఆర్. వో. కుల ధ్వంసకరణ చేయకుండా పంజాబ్ హెడ్ క్వార్టర్స్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చినట్లు, ఆ పత్రికలో తనకు ఇచ్చినట్లు వారిని ప్రామాణికంగా

చేసుకొని లాభం పొందికట్లు రుజువు అయినట్లు ఆ పత్రికలో వచ్చింది. ఆ విషయం విన్న జనరల్ బాడి మీటింగులో కూడా వచ్చింది. అటువంటి వాటిపై ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:— ప్రభుత్వ వరంగా విచారణ చేయించి తగిన చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ సి. హెచ్. విటల్ రెడ్డి (నరసాపూర్):—మెదక్ జిల్లా గురించి మంత్రిగారు చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు :— మెదక్ లో ఒక కంప్లయింట్ వచ్చింది. అది విచారణలో వుంది.

శ్రీ సి హెచ్. విటల్ రెడ్డి:—ఆ సర్టిఫికేట్ పొందిన వ్యక్తి పేరు ఏమిటి?

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు:—294 అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. ఆ పేరు కావాలంటే సభ్యునికి అందచేస్తాను.

శ్రీ బి. జనార్దన్:— తప్పుడు పులాల సర్టిఫికేట్స్ ఎక్కువగా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ద్వారా జరుగుతున్నాయి. ఎమ్. ఆర్. ఓ. లు డబ్బు తీసుకుని దొంగ సర్టిఫికేట్లు ఇస్తున్నారు. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో 'హరిజనులు,' గిరిజనులు కాని వారికి ఆ కులాలకు చెందినట్లుగా ఎమ్. ఆర్. ఓ. లు తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అటువంటి వారిపై చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— సభ్యులు ఎవరు చెప్పినా ఎమ్. ఆర్. ఓ. లు ఇలా అన్యాయం చేస్తున్నారని చెబుతున్నారు. అన్యాయం చేసే వారిని ఎవరిని ప్రభుత్వ వరంగా క్షమించడం జరగదని, చూసి చూడవట్లు ఊరుకోవడం జరగదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరి పరిధిలో వారు తమ వద్ద వున్న ఇన్స్పెక్షన్ సభ్యులు తమ ద్వారా మాకు అందచేస్తే నిష్పక్షపాతంగా విచారణ జరిపించి కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:— తప్పుడు సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిన అధికారి ఆర్. డి. ఓ. గా ప్రమోషన్ పొంది వెళ్ళ బోతున్నాడని సభ్యులు సాంబయ్య గారు తెలిపారు. అటువంటి వారిని వెంటనే డిస్మిస్ చేయాలి. అటువంటి దొంగ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చిన వారిని విరూక్షణంగా శిక్షించాలి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ వరంగా కూడా తెలియజేయడం జరిగినది. ప్రభుత్వ విధానంగా కూడా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఎవరైనా అటువంటి తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చి వుంటే వారిని వెంటనే సర్వీసు నుండి డిబార్ చేయడం జరుగుతుంది, డిస్మిస్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇంకా కఠినమైన సలువంటి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. వారు రిపోర్టు చేసే వుంటే, విధ్వంసం అయి వుంటే దోషిగా, పూర్తిగా దీని విషయములో యీ చర్య అమలు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. ప్రసాదరావు (మంథని):— గౌరవ సభ్యులు చిన మల్లయ్య గారు తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చారని మంథనిలోని యి. ఆర్. ఓ. కులం యిది అని వ్రాయుకుండా

యిచ్చిన కేసు గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఫోటో స్టైట్ కాపీ కూడా యిచ్చామని చెప్పడం జరిగింది. దాని గురించి ఈనాడులో కూడా ప్రచురించారు. ఆ పౌజారా బాదు యం. ఆర్. ఓ. కులం, వర్గం అని వ్రాయకుండా యిస్తే దాని మీద చర్య తీసుకున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఈనాడులో నిన్న వచ్చింది, చర్య ఎప్పుడు తీసుకుంటారు? తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటామన్నారు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— ఆయన ఆర్. డి. ఓ. డాబ్బోతున్నాడట, దానిని ఆపండి.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట):— ఈ తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు యిచ్చే అధికారుల మీద చర్య తీసుకుంటామన్నారు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా, వరంగల్ జిల్లాలోని మరిపాడు మండలంలో ఒకతను దొంగ. సర్టిఫికేట్లు తీసుకొని వద్యోగం చేస్తున్నాడని, ముఖ్యమంత్రి గారికి మిగతా మంత్రులకు తెలియజేయడం జరిగింది. దాని మీద ఏమి యాక్షను లేదు. ఈ ప్రభుత్వము బి. సి. లకు అనేక రకాల సహాయం చేస్తామని వాగ్దానాలు చేస్తూ మండలాలలో కొంత రిజర్వేషను యివ్వడం జరిగింది, సంతోషం. కానీ కోఆపరేటివ్ ఎలక్షన్స్‌లో.....

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీరు సబ్జెక్ట్ నుండి డివియేట్ అవుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కొడంగల్):— సుమారు అయిదు జిల్లాల నుండి కంప్లెంట్లు వచ్చినట్లు తెలిపారు. ఇతర జిల్లాల నుండి ఎటువంటి కంప్లెంట్లు వచ్చినవి, ఎన్ని వచ్చినవి? ఇతర జిల్లాల నుండి వచ్చిన కంప్లెంట్లు పైన తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఆ అర్జును వచ్చింది. 291 కేసుల్లో 24 కేసులు గురించి చర్య తీసుకోవడం జరిగిందని చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య:—జిల్లాలవారిగా చెప్ప లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఆ రిస్క్ ప్రావైడ్ చేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా అటువంటి తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు యిచ్చి వుంటే శిక్షించడానికి అనువైన చట్టం కూడా ప్రభుత్వం తయారు చేస్తుంది, ప్రవేశపెడుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:— ఈ దొంగ సర్టిఫికేట్లు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:—శ్రీరాములు గారు, మీరు తాయరు, మీకు తెలుసు. ఏ ఏ పి. కింద చాలా సెక్షన్లు వున్నవి. మిన్రిప్రజం లేషముకు సంబంధించి, ఫోర్టరికి సంబంధించి సెక్షన్లు వున్నవి. ఆ సెక్షన్లును ఉపయోగించుకుంటే సరిపోతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు అవి అన్ని వున్నప్పటికీ, మనం యాంటి—గూండా యాక్టును తెచ్చాము.

శ్రీ వి. జయప్రకాశ్ (వరకాల):—వరంగల్‌లోని కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీలో ప్రతి సంవత్సరముగా ఒకసారి మంచి దొంగ సర్టిఫికేట్లు ప్రొడ్యూస్ చేస్తూ యం బి బి యన్. లో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అక్కడి (ప్రిసిపాల్ గారు వ్రాసారు. ఈ 291 లో ఆ 34 మంది వున్నారా? ప్రెసిపాల్ గారు వ్రాసిన తరువాత ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? ఈ దొంగ సర్టిఫికేట్లున్న 34 మంది ఎన్. సి. విద్యార్థులు అక్కడ గుడ్డిపను పొందలేకపోతున్నారు. వారికి ఏదో వ్యాధి ఉన్నదేమో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ యం. నర్సింహులు:—బూలక్సు తీసుకుని గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి

గరు తెలియజేశారు. వరంగల్ జిల్లాకు సంబంధించి 14 కేసుల పిష్టింట్లు వచ్చినవి. వాటిలో 7 కేసులు పూర్తై అయినవి. అటువంటి అధికారుల మీద, సర్టిఫికేట్లు తీసుకున్న వారి మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. సెప్టిసిఫ్ గా వరంగల్ మెడికల్ కాలేజీ గురించి కంప్లెంట్లు రాలేదు.

Mr. Speaker:—It is not possible to answer to every individual case.

Puligadda Acquiduct.

14—

*7014-Q.—Smt. Y. Sita Devi (Mudincopalli):—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Puligadda Acquiduct requires repairs;

(b) whether it is also a fact that it was not repaired properly in 1984; and

(c) if so, the action proposed to be taken in this regard?

పెద్ద తరహా మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి):—

(ఎ) కాదండి.

(బి) కాదండి. 1984 లో ఎట్టా మరమ్మత్తులు చేయలేదు.

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి :—ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటుకు ఆనవాయితీ అనుకుంటాను ఎస్టేట్ విలేజెస్కు ఐలాండ్ విలేజెస్కు పున్న రోడ్ కంప్లెక్స్ను గతములో రిపేరు చేయవలసిన అవసరం వుందని ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటు వారు గుర్తించారు. మరి ఎందుకు చేపట్ట లేదు? ఇందులో ఐరన్ గర్డర్స్కు గ్రీల్స్కు రస్ట్ పట్టుకుం జరిగింది. కోమటిగుంట లాకేలో ఐస్సు ప్రమాదం జరిగిపోయేవరకు చర్య తీసుకోలేదు. అలాంటిది నివారించడానికి యీ వర్క్కు గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. భవిష్యత్తులో యీ అక్విడక్టుకు రిపేర్స్ పున్నాయా లేవా? ఎందుకు చర్య తీసుకోవడం లేదు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—1975 లో 40 నేల ఎకరాల ఆయకట్టును 70 వేల ఎకరాలకు మార్చడానికి దాదాపు 32 లక్షలు ఖర్చు. పెట్టి దానికి ఆ రోజు మరమ్మత్తులు చేపట్టడం జరిగింది. ఈ వర్క్కు 1978 నాటికి పూర్తి చేసిన తరువాత ఇప్పటివరకు ఏ విధమైనటువంటి కంప్లెంట్లు రాలేక. అది చాలా మంచి కండిషన్లో వుంది. ఐస్సు యాక్సిడెంట్లు జరిగిన చోట పున్న చిన్న రేలింగ్స్ను పునర్నిర్మాణం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమెకొలు):—దానికి మరమ్మత్తులు అవసరమా అని పునరి ప్రశ్నలోని ఏ, కు సమాధానం చెబుతూ అవును అని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆ మరమ్మత్తులు ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానంగా కాదండి అని చెప్పారు. మరమ్మత్తు జరిగిన 1978 సంవత్సరం తరువాత ఎటువంటి కంప్లెంట్లు రాలేదు. మరమ్మత్తు అవసరం లేదని రిపోర్టు వుంది. ఇప్పుడు ఆ అక్విడక్టు మంచి కండిషన్లో వుంది.

శ్రీ పి. రామయ్య :—కాంత వెంటనే చేయించండి, రిపోర్టు తెప్పించుకోండి.

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:— పరిశీలిస్తాను.

(శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల):—1983 లో గోదావరిలో ఫ్లడ్స్ రావడం వల్ల యీ అక్సిడెక్టు డామేజీ అయిందని వార్తలు వచ్చాయి. ఆ తరువాత రిపేర్స్ జరుగ లేదు. దాని రైఫ్ టైం 50 సంవత్సరాలు. ఆ పీరియడ్ దాటిపోయి అయిదారు సంవత్సరాలు అయింది. మేజరు రిపేర్స్, రికన్స్ట్రక్షను అవసరమని ప్రజల్లో అభిప్రాయం వుంది. ప్రభుత్వం పరిశీలించి నెటనో టేకప్ చేస్తుందా?

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:—ఆ అక్సిడెక్టు రైఫ్ టైము 50 సంవత్సరాలు అని వారు చెప్పారు. 1975 లో దానిని పునర్నిర్మించడం జరిగింది. ఇప్పటికి 13 సంవత్సరాలు అయింది. 1983 లో వచ్చిన ఫ్లెడ్స్ వల్ల అది ఏ మూత్రము దెబ్బ తిన లేదు. కేలింగ్స్ పోలే పునర్నిర్మించడం జరిగింది.

(శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:— ఒరిజినల్ గా కన్స్ట్రక్షను చేసినప్పుడు దాని రైఫ్ 50 సంవత్సరాలు.

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:—1975 లో పునర్నిర్మించడం జరిగింది.

Goods Transport Through Canals.

15—

*6690-Q.—Sarvasi Ch. Vidyasagar Rao (Metpally), V. Sreeramulu, V. Jaipal, B. Bal Reddy (Karwan), N. Indrasena Reddy (Malahar) and A. Narendra (Himayatnagar):—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that only small quantity of goods are being transported at present by canals in our State;

(b) whether it is a fact that the State Government have sought 6 Crores of Rupees from the World Bank in 1983 to modernise water transport; and

(c) if so, the steps taken to modernise canal transport?

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:—

(ఎ) అవునండీ

(బి) కాదండీ

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(శ్రీ సి.పి.ఎచ్. విద్యాసాగర రావు:—కాలవల ద్వారా తక్కువ పరిమాణం మాత్రమే సరుకులు రవాణా అవుతున్నాయనేది వాస్తవమేనా అంటే కాదు అన్నాడు మంత్రిగారు.

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:—బ్యాంకు ద్వారా సహాయం కోరినారా అంటే కాదు అన్నాను.

(శ్రీ సి.పి.ఎచ్. విద్యాసాగర రావు:—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇన్స్టాండ్ వాటర్ వేస్ అథారిటీ ఆన్ ఇండియా ద్వారా నున రాష్ట్రములోని గోదావరి డెల్టా ప్రాంతాన్ని అధునికీకరణ చేయడానికి 40 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేసిన మాట వాస్తవమా? గోదావరి నది జలాలను సేవనల్ వాటరువేస్ గాట్ చేయడానికి పార్లమెంటులో చట్టం పాసు అయిన మాట వాస్తవమా? మూడవది, రాష్ట్రవరంగా గోదావరి నది లోని ఇంపార్కాన్ని అధునికీకరణ చేయడానికి తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి?

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:— ఈ ప్రశ్న కాలవల గురించి వేరు. అయినా 9.00 a.m వారు గోదావరి గురించి అడిగారు. చర్చ మంచి రాజమండ్రి వరకు దాదాపు 208 కిలోమీటర్లు ఇన్లాండు వాటర్ ట్రాన్స్పోర్టు గురించి భారీ ఎత్తున సర్వే చేయించి తగిన రవాణా సౌకర్యం కోసం ఏర్పాట్లు చేయాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు పిచ్చి

యించడం జరిగింది ఇన్‌లాండు వాటర్ ట్రాన్స్‌పోజ్ట్ డైరెక్టర్, మ్యాథిల్స్ వారు ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి వారితో చర్చలు జరిపి కావలసినంత ఉత్సాహాన్ని మేము మా ప్రజలందరినీ ఇస్తాము, కావలసిన బడ్జెటు కూడా ఇవ్వడానికి తయారుగా ఉన్నామని చెప్పిన తరువాత వారు ఈ గోదావరి నది పర్యే గురించి మొదట 3 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది ఆ తరువాత నిన్న 4 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం ఈ సర్వే కార్యక్రమాన్ని పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క అసిస్టెన్సుతో రైట్స్ అనే సంస్థ జరపడం జరుగుతుంది. ఈ కాలం గురించి ప్రభుత్వం దాదాపు 6 కోట్ల రూపాయలు ర. బడ్జెటులో కేటాయించడం జరిగింది. దాని 2% కాంట్రీబ్యూషనుకు గాను గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండయా వారు 6 కోట్ల ఇస్తామని చెప్పారు కాని ఇంకా ఇవ్వలేదని మనం చెబుతున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- జాతీయ జల మార్గంలో చెరుడానికి చట్టం రూపొందించబడిందా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- వారు ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు దీనిని జాతీయ జల వనరులలో చేరుస్తామని చెప్పారు కాని ఇంకా వరకు అఫీషియల్ డిక్లరేషను రాలేదు.

శ్రీ వి. శ్రీరామలు :- ఇన్‌లాండు వాటర్ అధారిటీవారు 1987 మే నెలలో హైడ్రో గ్రాఫిక్ సర్వే చేయడం జరిగిందా? కాకినాడ టు మద్రాసు 40 క్యాంపలద్వారా రవాణా సౌకర్యం కలుగజేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నదా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- దాదాపు 7 లక్షల రూపాయలు ఈ హైడ్రో గ్రాఫిక్ సర్వే కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా కొమ్మ మూరి కెనాల్ నుంచి బంకింగుహోమ్ కెనాల్ వరకు అన్ని సురమ్మత్తుల సనులు చేయడానికి వివరణగా ప్రపోజల్స్ పెట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని 5 పంచడం జరిగింది. మే 50% కాంట్రీబ్యూషను కోసం 4 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- ఈ కాలవలద్వారా సరుకులు ట్రాన్స్‌పోర్టు చేసుకుంటే తక్కువ ధర అవుతుంది. దానివల్ల ప్రజలకు కూడా మనం సహాయం చేసినవారిం అవుతాము. కాకినాడ నుంచి మద్రాసుకు వెళ్లే కాలవ - బంకింగుహోమ్ కాలవ చిన్న కాలవ. దానికి రివెల్ మెంటుచేసి దానిద్వారా పడమర రవాణా చేసి దానికి వీలుగా ప్రభుత్వం చురుకుగా చర్యలు తీసుకొంటుందా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- 1972-73 నాటికి ఈ బంకింగుహోమ్ కాలవ ద్వారా దాదాపు 2 లక్షల టన్నుల రవాణా జరగడం జరిగింది. అది ఆ తరువాత అది పడిపోయింది. 4 వేల టన్నుల మాత్రమే ఇప్పుడు రవాణా జరుగుతున్నది. అందుచేత వైడింగు ఆఫ్ కెనాల్స్ - 10 మీటర్లు వెడల్పు చేయడం, 133 మీటర్లు తోడు చేయడం, పిల్ల తీసే కార్యక్రమం - ఇప్పటి భారీ ఎత్తున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టాంది ముఖ్యమంత్రిగారు చాల ఉత్సాహంతో ఈ కార్యక్రమం విస్తరించుకుని డైరెక్టరుగారితో మాట్లాడటం జరిగింది. వారు కూడా దీనిని ఒప్పకున్నారు. ఇక్కడినుంచి వచ్చినప్పుడు దీనిని చేపట్టడం జరుగుతుందని మనవి

(శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- మన రాష్ట్రంలో ఈ కాలవ ఎన్ని కిలోమీటర్ల పొడవు ఉన్నది? ఇటీవల జరిగిన వరదల వల్ల ఆ కాలవ మొత్తం దెబ్బతిన్నమాట వాస్తవమా దానికి తగినటువంటి చర్యలు ఏమిటి?

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- బకింగుహావ్ కెనాల్ గంజాం లేక్ వరకు దాదాపు 258 కిలో మీటర్లు, కొమ్మమూరు కెనాల్ 113 కిలో మీటర్లు, ఏలూ - కెనాల్ 138 కిలో మీటర్లు, కాకినాడ కెనాల్ 47 కిలో మీటర్లు - మొత్తం 576 కిలో మీటర్ల పొడవునా ఈ కాలవలు ఉన్నాయి. మొన్న ఈ వరదలలో చాలావరకు ఈ కెనాలు దెబ్బతిన్న మాట వాస్తవమే. దానిని గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకొన్నదానికి వివరణగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రపోజల్స్ ఎంపికడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు (అమలాపురం) :- ఇప్పుడు మొదటి ఫేస్ లో బకింగు హావ్ కెనాల్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో చేస్తున్నామని మంత్రి గారు అన్నారు. సెకండు ఫేస్ లో గోదావరి డెల్టా కెనాల్స్ యింప్రూవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఈ కెనాల్స్ లో గాడ్వేన్ మువ్ మెంట్ కు ఇరోజన్ ఎక్కువగా ఉంటుందనే కారణంచేత మనం దానిని ఎన్ కరేజీ చేయడం జరుగలేదు. కనుక మోడరనైజ్డ్ గాడ్వేన్ ను తయారు చేయడంకోసం ఒక రిసెర్చ్ ప్రారంభించారా? గతంలో ధవలేశ్వరం వర్క్కుషావ్ లో చేయడం జరిగింది. అది ఎంత వరకు వచ్చింది? వేవ్ యాక్షను లేకుండా బ్యాంక్సు ఇరోడ్ కాకుండా ఉండే విధంగా సేఫ్ సైడ్ గా ఉండే గాడ్వేన్ ను తయారుచేస్తే తప్ప ఇన్ లాండు వాటర్ డ్రాన్స్ పోర్టును మనం ఎక్కువగా ఎన్ కరేజీ చేయడానికి అవకాశం ఉండదు. కనుక ఆ విషయం గురించి మంత్రిగారు చెబుతారా?

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ఫస్టు ఫేజ్ లో మొదట కొమ్మమూరు కెనాల్ నుంచి బకింగుహావ్ కెనాల్ వరకు చేపట్టాలని నిశ్చయించుకొనడం జరిగింది. వారు చెప్పిన వేవ్ యాక్షను గురించి చెప్పారు. రిపేర్స్ ఏ విధంగా చేపట్టాలని అంటే రఫ్ స్టాప్ రివిజ్ మెంట్ ను వర్మరబుల్ స్టేషన్ లో జరపాలని నిశ్చయించడం జరిగింది. సెకండు ఫేజ్ లో గోదావరి డెల్టా తీసుకుంటారా అని అడిగారు. గోదావరి డెల్టాలో కెనాల్స్ కు బండ్లు అంతా స్థిరీకరణ చేయడం జరిగింది. వాటిని కన్ సాలిడేషన్ చేయడం జరుగుతుంది కనుక ఫస్టు ఫేజ్ లో కొమ్మమూరు కెనాల్ నుంచి బకింగుహావ్ కెనాల్ అయిన తరువాత సెకండు ఫేజ్ లో అది తీసుకొనడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :- కొమ్మమూరు కెనాల్, బకింగుహావ్ కెనాల్ మోడరనైజ్డ్ చేసి రిపేర్స్ చేస్తాము - మేజర్ స్కేల్ లో ఈ పనులన్నీ అని చెప్పి కృష్ణా వెస్ట్రన్ మెయిన్ కెనాల్ - వీటిని కూడా తొందరగా జనవరిలో కట్టివేసారు. ఎస్టి

మేట్సు తయారు చేసామని అన్నారు, వర్క్ మొదలు పెట్టలేదు. కొమ్మమూరు కెనాల్ ఎంతకు ఎస్టిమేటు చేసారు? బకింగుహావ్ కెనాల్ ఎంతకు ఎస్టిమేటు చేసారు? వావిగోషను నిమిత్తం మోడరనైజేషను చేయడానికి, వర్క్ ఎందుకు మొదలు పెట్టలేదు? ఎప్పుడు మొదలు పెడతారు?

(శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— కొమ్మమూరు కెనాల్ ఇంప్రూవ్మెంట్స్ కోసం 11 లక్షల రూపాయల ప్రపోజల్ను పంపించడం జరిగింది. అందులోగా బింగ్ హోమ్ కెనాల్ కోసం 28 లక్షల రూపాయల ప్రపోజల్ను పంపించడం జరిగింది. ఇంకా చెప్పబట్టిన కృష్ణా రివర్స్ — నాగార్జునసాగర్ నుంచి ప్రకారం బ్యారేజీ సరఫరా చేసేందుకు పెద్దదో గ్రాఫిక్ సర్వే చేసిన తరువాత ఇంప్రూవ్మెంట్స్ కార్యక్రమాలకు ముందుగా జరగాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Ramamandirams in Harijana Wadas.

16—

*5045-Q.—Sarasri D. Narayana Rao (Pathapatnam), V. Narasimha Rao (Kothuru), I. Thimma Reddy (Nandikotkur) and G. Nagi Reddy (Dharmavaram):—Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Tirumala-Ti upathi Devasthanams have sanctioned an amount of Rs. 10,000 each in 1976-77 for the construction of Ramamandirams in the Harijan and Girijan Wadas;

(b) whether it is also a fact that the Technical experts have opined that Rs. 25,000 is required for the construction of a Rama Mandiram.

(c) if so, whether there is any proposal to sanction Rs. 22,500 from Common Good Fund for the said Scheme. In addition to the rupees 2,500 public donation; and

(d) whether the Government consider to construct atleast five Rama Mandirams in each Assembly Constituency during 1986-87;

దేవదాయ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎస్. సత్య నారాయణ రావు :—

(ఎ) కాదండీ.

(బి) కాదండీ.

(సి) సవరించిన పథకం క్రింద ప్రజలనుండి విరాళాలు సేకరించే విషయంలో సర్వశేయోనిధి సంఘం ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంది.

(డి) లేదండీ.

(శ్రీ డి. నారాయణరావు :— ఎ కి మంత్రి తప్పకుండా సమాధానం ఇచ్చారని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను, టి.టి.డి. వారు ఇదివరకు 12 వేల రూపాయలకు ఎస్టిమేటు చేసి, 10 వేల రూపాయలు ఇచ్చేవారు — మంత్రిగారిని పునఃపరిశీలించుకోవాలని వినయ పూర్వకంగా తెలియజేస్తున్నాను. అప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు మెటేరియల్ ఖరీదు చాలా ఎక్కువయింది. నాకంటే ముందు ఉన్న శాసన సభ్యులు విరాళాలు ప్రభుత్వానికి కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద డ్రావ్ట్ రూపంలో ఇప్పిస్తున్నట్టి కూడా ఇంతవరకు మంజూరు చేయలేదు. దానికి కాస్ట్ ఎస్కలేట్ అయి, ఇప్పుడు 20 వేల రూపాయలు కూడా చాలదు — 25 వేల రూపాయలు అవసరం ఉంది. దాని గురించి తొందరగా నిర్ణయం తీసుకుంటారా? వేసు 1986-87లో ప్రతి నియోజక వర్గంలో కనీసం అయిదు రామ మందిరాలు నిర్మాణం పైతా అని అడిగాను. 1986-87 అయిపోయింది — ఇప్పుడు 1987-88లో ఉన్నాం — కనీసం ఇప్పుడు ఇలా చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణరావు :— సమాధానం కరెక్ట్ అయిన సమాధానమే ఇవ్వడం జరిగింది. టి.టి.డి. నుంచి నిధులు రామాలయానికి అదిగిన వారికి ఇవ్వడం జరగ లేదు. కామన్ గుడ్ ఫండ్ నుంచి హరిజనవాడలలో దేవాలయాలకు ఇవ్వాలని నిర్ణయించబడింది. 19-11-79, కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ సమావేశమై హరిజనవాడలలో 10 వేల రూపాయల ఖర్చుతో రామ మందిరాలు నిర్మించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. 10-4-80 క కామన్ గుడ్ ఫండ్ కౌన్సిల్ గైడ్ లైన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. కొత్తగా హరిజన వాడలలో రామాలయాలు నిర్మించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఒక్కొక్క హరిజన వాడలో ఒక్కొక్క దేవాలయం నిర్మించడానికి నిర్ణయం జరిగింది. ఏ ఏ పియోజక వర్గంలో ఏ ఏ హరిజనవాడల్లో రామాలయం నిర్మించాలి అనేది శాసన సభ్యులకు వదిలిపెట్టడం జరిగింది. ప్రతి రామాలయానికి వర్జిక్ కంట్రీబ్యూషన్ క్రింద రెండు వేల రూపాయలు ఇవ్వాలి. అప్పి కేషనుతో పాటు వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వాలి — మిగిలా వెయ్యి రూపాయలు రొక్కంగా గాని లేక శ్రమదానంగా గాని ఇవ్వవచ్చు. ప్రతి శాసన సభ్యుడు ప్రతి సంవత్సరానికి అయిదు రామ మందిరాలు సబ్సిడీ చేయవచ్చు. కాని నిధులను బట్టి మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది. కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ 308 హరిజన వాడలలో 308 దేవాలయాలు నిర్మించు చేయడం జరిగింది. 122 పూర్వాయామ—186 పూర్తి కావాల్సి ఉంది. 26-6-56న కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ సమావేశమై 10 వేల రూపాయలు చాలదు అని 20 వేల రూపాయలకు ఒక ఎస్టిమేటు వేయడం జరిగింది. ఆ ఎస్టిమేటు కామన్ గుడ్ ఫండ్ కన్సిడరేషనులో ఉంది. వర్జిక్ కంట్రీబ్యూషన్ ఎంత ఫ్లవ్యూ. ఏ రూపంలో ఇవ్వాలి, ఈ 20 వేల రూపాయల్లో ఎంత ఇవ్వాలి అని పరిశీలనలో ఉంది. అది పరిశీలన అయిన వెంటనే మిగతావి కూడా మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— 1983-84 సంవత్సరంలోనే హరిజనవాడలలో దేవాలయాల నిర్మాణానికి కొన్ని గ్రామాల నుంచి ప్రతిపాదనలు సంపించమని చెప్పారు. వెయ్యి రూపాయలు కంట్రీబ్యూషన్ కట్టడం కూడా జరిగింది. వెయ్యి రూపాయలు కట్టిన తరువాత పది వేల రూపాయలు మంజూరు చేస్తామని కూడా చెప్పారు. అనాడు మంత్రిగారు లేట్ శ్రీ అంజనేయులగారు ఉన్నప్పుడు ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. హరిజనవాడలలో అన్న తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక క్వారిఫికేషను చేశారు — హరిజన వాడలని ఎందుకు అంటారు — కంట్రీబ్యూషన్ కట్టిన దగ్గర — హరిజన దేవాలయాలు అనకుండా — అందరికీ దానిలోకి పర్మిషన్ ఇచ్చి — హరిజన వాడ, హరిజన దేవాలయం అనకుండా — కంట్రీబ్యూషన్ తీసుకుని అందరికీ కట్టాలి అన్నారు. విన్నవీ నేను నా నియోజకవర్గం వెల్లిసవ్వుడు చూశాను — వెయ్యి రూపాయల చొప్పున ఆ గ్రామాలకు మేము 1983లో ఏదైతే కట్టామో ఆ డబ్బు వాపస్ తీసుకోమని రెటర్ వచ్చింది. మరి నిర్ణయం ఏమి తీసుకున్నారో తెలియదు. పది వేల రూపాయల నుంచి 12 వేల రూపాయలు అవుతుంది అన్న దానిని 12 వేల రూపాయల నుంచి 20 వేల రూపాయలకు పెంచమని అంటున్నారు. విన్నవాకు వాపస్ తీసుకోమని రెటర్ వచ్చింది. ఇలా వాపస్ ఇవ్వడానికే కట్టమని అన్నారు? దీనికి ఇంకెన్నో కడతారా? లేక 30 వేల రూపాయల చొప్పున ఇస్తే కామన్ గుడ్ ఫండ్ నుంచి మంజూరు చేస్తారా? మొదట చెప్పింది అబద్ధం

అనుకో కాదో గానీ ఇప్పుడు చెప్పింది అబద్ధం అని మనవి చేస్తున్నాను. అబద్ధం అనేది లన్ పార్లమెంటులో కాదు గాని సోనీ సత్యదూరం అని తీసుకోండి.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణరావు :— 20 వేల రూపాయలు అవుతుందని ఎస్టిమేటు చేయడం జరిగింది. డౌనేషన్ అనేది ప్రజల నుంచి ఎంత కావాలి అని నిర్ణయించడం కాదు కానీ కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ సమావేశమై నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. సత్యదూరం అనేది నిజం కాదు.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— పది వేల రూపాయలు చాలదని, — రెండు వేల రూపాయలు, మూడు వేల రూపాయలు కట్టాల్సి ఉంటే — 20 వేల రూపాయలు చొప్పున, 30 వేల రూపాయల చొప్పున ఇస్తామని నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు ఇంతకు ముందు ఉన్న ఎండోమెంట్స్ మంత్రి యతిరాజురావు గారు కూడా చెప్పారు. మీని కూడా మంజూరు అవుతాయని చెప్పారు. కాని మా డబ్బు వాసను వచ్చాయి. ఏ నిర్ణయం తీసుకోకుండా ఎలా ఉంటుంది?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణరావు :— ఎస్టిమేటు 20 వేల రూపాయల వరకు చేయడం జరిగింది. అది కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ నిర్ణయం చేయవలసి ఉంది. కొద్ది రోజుల్లో కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ సమావేశమై నిర్ణయిస్తుంది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— హరిజనవాడలు అన్నింటిలో ఫలానా దేవుడి గుడి కట్టాలని చట్టపరమైన నిర్ణయం అయి ఉందా? రామాలయాలు మాత్రమే కట్టాలా? దేవుడి గురించి ఏదా సేపువు లేదా? ఇవ్వం వచ్చిన దేవుణ్ణి నిర్ణయించుకో వచ్చు లేదా? వియోజకవర్గం శాసన భుక్తు ఇన్ని దేవాలయాలని నిర్ణయించాలంటే — ఆ శాసన సభ్యుడు దేవుణ్ణి నిర్ణయిస్తాడా లేక దేవుడికి ఒక వియోజకవర్గం ఉంటుందా — అర్థం కాలేదు. హరిజనవాడలో ఖచ్చితంగా రామాలయం ఉండాలని నిబంధన ఏమన్నా ఉందా? మతపరమైన సంస్థలకు డబ్బు ప్రత్యేకంగా ఎందుకు కేటాయించాలి?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— దేవుడి విషయం నిర్ణయించడం లేదు — ఆలయం విషయం మాత్రమే — ఏ దేవుణ్ణి నిర్ణయించు కుంటారో, వారే నిర్ణయించుకుంటారు తప్ప — ప్రత్యేకంగా రామాలయం అని మాత్రం లేదని స్పష్టం చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నాకు తెలిసినంతవరకు — వాల్మీకిన్ చాలామంది ఉన్నారు కదా హరిజనవాడల్లో — హరిజనులు అంటే వాల్మీకిన్ అనుకుంటాను....

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— దాని మీద చాలా వివాదం ఉంది — వాల్మీకిన్ అంటే హరిజనులు కాదు....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వాల్మీకిన్ అంటే షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్స్ వారే—వాల్మీకిన్ వార్డర్స్ ఇండియాలో వారే—వాల్మీకిన్ అంటే ఎన్. సి. లే.....

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— వాల్మీకిన్ అంటే బోయలు.....

Mr. Speaker :— All right. Let us not go into these controversies. However, Valmikis are also poor people.

శ్రీ డి. కె. సుమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) : కట్టబోయే వాటి సంగతి ఏమో గానీ కట్టిన వాటిలో ఇంతవరకు విగ్రహ స్థాపన జరగలేదు. అటువంటి వాటిలో అయినా నిర్ణయం తీసుకోవాలి. పర్మిట్ కులర్ గా చెప్పాలంటే—వా వియోజకవర్గంలో ధర్మారో

మండలం హెడ్ క్వార్టర్స్ ఉంది—అక్కడ రామాలయం పూర్తయింది—టి. టి. డి. వారు వెంటకేశ్వరస్వామి విగ్రహం పెజంట్ చేశారు కూడా—కాని విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపన ఇంత వరకు జరగలేదు. అక్కడ ఒక స్కూలు బిల్డింగులో ఒక రూములో పెట్టి ఉంచారు. దాని ప్రతిష్ఠాపనకు ఏమైనా ధర్మ తీసుకుంటారా? అట్లా ఎన్ని ఉన్నాయో అన్నిటా విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపన పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సత్యన్నారాయణరావు:—తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి:—1985-86, 1986-87కు ఎన్ని హరిజన వాడలలో మంజూరు చేయడం జరిగింది—అది సభా సమక్షంలో పెట్టుమని కోరుతున్నాను. ఈ రూలు గిరిజన వాడలకు కూడా ఎర్లిస్తుందా?—గిరిజన వాడలలో కూడా కడతారా? కామన్ గుడ్ ఫండ్ కమిటీ సహావేశమవడం ఆలస్యం అవడం—ఎన్నోచోట్లా పది వేల రూపాయలకు పైన కట్టిన హరిజన వాడలు ఉన్నాయి—దానిని కూడా పరిశీలనలోకి తీసుకోకుండా—శ్రీ పాదరావుగారు చెప్పినట్లుగా వెయ్యి రూపాయలు, రెండు వేల రూపాయలు అని చెప్పి ఊరికే రిజక్ట్ చేసి—అవసరంగా కాంప్లికేట్ చేసి—సంవత్సరంగా వర్సూస్ చేస్తున్నా ఇంతవరకు ఒక దేవాలయం కూడా మంజూరు చేయలేదు. మంజూరు అయినవి ఎన్ని ఖచ్చితంగా సభా సమక్షంలో ఉంచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సత్యన్నారాయణరావు:—సభా సమక్షంలో ఉంచుతాము—మిగతావి కూడా మంజూరు చేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాదు):—ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులందరూ సెల విచ్చినట్లు బహుశ యీ ప్రశ్నకు కస్పర్స్ మిస్టరు సమాధానం చెప్పేవారు. కాని దీనిని ఒక పాలసీ మేటరుగా నిర్ణయం చేసుకొని ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి యెన్ని యివ్వగలుగుతుంది? ఆ కామన్ గుడ్ ఫండ్ నుంచి యెక్కడెక్కడ మండలానికి ఒకటి యిస్తారా? యెన్ని యిస్తారో చెబితే బాగుంటుంది. ఊరూరికి రూ. 10,000 లు కలెక్ట్ చేసి పెట్టుకొని అవన్నీ తీసుకొని కుర్చుని ఆ గ్రామాలలోని అవసరపడే వారికి ఆశలు కల్గించి వాగ్దానాలు చేసి అవి పూర్తి చేయనట్లు అవుతుంది. ఈ విషయంలో గవర్నమెంటు పాలసీ యేమిటో నిశ్చయం అవుతుంది చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—కామన్ గుడ్ ఫండ్ విషయం అందరికీ తెలిసిందే. అన్ని దేవాలయాల నుంచి కంట్రీబ్యూషన్ వస్తే అది కామన్ గుడ్ ఫండ్ గా మారుతుంది. కనుక ప్రత్యేకంగా ఒక దేవునిని నియమించాలని లేదు. అది ప్రజలు కోరుకునే విధానం మీద వారి అభిరుచి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. కాని ప్రత్యేకించి ఫలానా దేవుడు అని లేదు. అదే విధంగా ప్రజలు అది ప్రతిష్ఠించుకోవాలని అనుకుంటే వారు ప్రతిష్ఠించుకోవలసిందే ప్రత్యేకంగా అత్యద్ద చేయడానికి లేదు. అటువంటిది యేదైనా ఉంటే పరిశీలిస్తాము. కామన్ గుడ్ ఫండ్ విషయంలో యెవరయినా కావాలంటే వారు అర్జీలు పెట్టుకోవడం వారి అర్జీలు పరిశీలించడం జరుగుతుంది తప్ప ప్రత్యేకంగా మండలానికి ఒకటి ఉండాలని కాని రెండు ఉండాలని కాని ఫలానా ఊరిలో ఉండాలని కాని అటువంటి నిబంధన లేదు. ఎవరయినా వారి గ్రామాలలోను, వారి గూడెంలలోనూ యిది వారికి అవసరం ఉందని యీ పరిస్థితులు గమనించాలని, పరిశీలించాలని మెమోరాండం కాని అర్జీలు కాని పెట్టుకుంటే దానిని పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Extension of Workmen's Compensation Act to Tappers.

17—

*7184-Q.—Sri D. China Mallaiah:—Will the Minister for Excise be pleased to state:

(a) the number of toddy tappers in the State and the amount of additional tax and tree tax, etc., paid by them annually; and

(b) whether there is any proposal to extent Workmen's Compensation Act and Pension to Toddy Tappers?

Minister for Excise (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):—

(a) There are 1,80,867 toddy tappers in the State. During the Excise Year 1985-86 an amount of Rs. 2,75,17,162 was collected towards tree tax. No tax called Additional Tax is levied by Government.

(b) No Sir.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:—అధ్యక్షా, నాకు యిచ్చిన సంఖ్య యెక్కువ చెప్పినారో కాని యీనాడు 10 లక్షలకంటే తక్కువగా ఉంటుందా అని అనిచేస్తున్నారు. నాకు ఒక లక్షకు పైన అని చెప్పినారు. అదే విధంగా అడ్డ వసూలు, చెట్టు పన్ను అని అడిగినాను. వారు ఒక ట్రీటాక్స్ గురించి మాత్రమే చెప్పినారు. అదా పన్ను గురించి చెప్పలేదు. ఆ ట్రీటాక్స్ కరెక్ట్ కాదని, యీ రెక్కలు కరెక్ట్ చేసి సరియైన సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచాలని కోరుతున్నాను. రెండవ, ఆ కుటుంబాలు బ్రతుకుతూ యితర డబ్బు ప్రభుత్వ బోర్డులలోకి యిస్తున్న కార్మికులు ఆర్డర్ గార్స్ లో పీకే. అటువంటి కార్మికులకు సింగరేణి కారిస్ బోర్డు గురించి మరియూ రెవెన్యూ పని చేస్తూ ఉండే వారికి వర్క్ మేన్ పెన్షన్ చట్టం వేరేదైతే అదే పనిలో ఉన్న వర్తింప చేస్తే బాగుంటుంది. దానిని గురించి వారి జవాబులో లేదు. రెండవ దానిలో యితర ఉద్యోగులకు, యితర కార్మికులకు యిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వానికి అదాయం వస్తున్నట్లువంటి యీ కార్మికులకు ఆ పెన్షన్ చట్టం వర్తింప చేయాలని నిర్దేశించి దీనికి జవాబు రాలేదు. పీకే గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—As far as our information goes our figures are correct.

If a toddy-tapper falls from the tree, by accident, and becomes permanently incapacitated or in the event of death, Rs 10,000 are given under B.C. Welfare Fund. For small accident, he receives about Rs. 2,000.

The second part of question by Hon'ble Member better to be addressed to Labour Department.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య: గతంలో రూ. 5 లు యిచ్చినారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రూ. 10,000 లు యిస్తున్నందుకు కృతజ్ఞతలు తెలిస్తున్నాను. ఇది వారి దయాదాక్షిణ్యాల విరాగ యిస్తున్నట్లు ఉంది. సింగరేణి కారిస్ లో వారికి యెటువంటి రైల్వే ఉన్నాయో ఆ విధమైన రైల్వే ఆ పెన్షన్ అటువంటి హక్కు కలిగిన చట్టం వీరికి కల్గించాలని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ద్వారా యిచ్చినా పీకే ప్రభుత్వం అనేపేస్తుంది. అట్లా కాకుండా చట్టపరమైన హక్కు వీరికి ఉన్నదని కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—Actually speaking, the (b) part of the Question should have been addressed to Labour Welfare Department.

Sri M. Omkar:—The practice hitherto has been that the Government have been imposing shop rent, tree tax and now in the open bid, the rentals have been enhanced. While the open auction has stopped gradually, the rentals have been enhanced, and are going up year after year. Will the Government take a decision to abolish all these taxes and impose only one tax for each tree as Rs. 50 for the toddy tree and Rs. 30 for a sendhu tree. The exgratia is not a statutory thing. It should be made so.

Mr. Speaker:—Such questions are not generally allowed. Second part has to be answered by the Labour Minister that is what the Minister of Excise has suggested.

Sri M. Omkar:—This may be answered by the Hon'ble Minister for Excise, for the toddy tappers are from the beginning asking to treat them and their business on par with the Factory Labour, and to be brought under the Group Insurance Scheme, and also the benefit under the Family Welfare Fund should be given to them. Is the Government prepared to accept this?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—As far as our knowledge goes most of the tappers are self-employed under T.E.T. and T.E.F. Schemes. With regard to the mode of collection of taxes, Hon'ble Member may raise this issue under Demands.

Sri V. Sreeramulu:—The Minister gave the details which are false. Previous Minister, Sri Padmanabham had said that Rs. 37 Crores were collected from toddy tappers and the number of tappers was 1,80,000. The number of toddy tappers given now is wrong. This should be anywhere between 6 to 8 lakhs. They are paying more than 37 Crores apart from self-employment. Is the Government prepared to create a Rs. 30,000 Group Insurance Scheme?

The toddy tapper has to move from one village to another covering 3—4 Kilometers to get toddy. They have been requesting for a bicycle. Will the Government give them cycle loan, for all the tappers in the State so that they could own a cycle?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—This is a separate question.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— గత సంవత్సరం, ఆ సందర్భం సందర్భం యీ గీత కార్మికుల వృత్తుల మీద వచ్చిన ఆదాయంలో 1 వర్సంటు వారి సంక్షేమానికి ఖర్చు పెట్టడానికి తీసినామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. దానిని యేమి చేసారు? కనీసం ఈ గీత కార్మికుల ఆదాయంలో నుంచి 10 వర్సంటు వారి సంక్షేమం కోసం ఖర్చు పెడతారా? అసలు యీ రూ. 10,000 లు ఎక్కడెక్కడ తాడిచెట్టు మీద నుంచి వడివేతే మరణించిన వారికి యిస్తున్నది ఆ కుటుంబాన్ని పోషించే వారికి చాలదు. దయచేసి దీనిని రూ. 20,000 లకు పెంచుతారా? చెట్టు వన్ను విషయం, యజమాని వన్ను విషయం, రెంటర్ విషయంలో ఈ మూడు రకాల చెట్టు వన్ను గురించి చెప్పండి. అతనిని మారే యజమాని అని చెప్పండి. 9-30 a.m.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, as far as setting out separate percentage for them out of the Excise Revenue, it is not even under consideration. With regard to their welfare, this Government is very much interested in the welfare of the Tappers and we are moving towards that direction.

(శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— వమాలు చేస్తున్నటువంటి డబ్బు 1 పర్సంటు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేదు. యింతవరకు ఖర్చు పెట్టలేదు కాబట్టి నేను ఈ ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. దానిని కనీసం 10 పర్సంటుకు పెంచురారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అటువంటిది ఏమీ జరుగలేదు అని మంత్రులు చెబుతున్నారు.

(శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— తీయలేదు అంటే ఎట్లాగు? మినిష్టరు గారు తీసినామని చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— తీయలేదు అని మినిష్టరు గారు చెబుతున్నారు.

(శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— పోయినసారి మినిష్టరు గారు తీసినామని చెప్పారు. యిప్పుడు లేదు అని అంటే ఎట్లాగు? ఏది నమ్మమంటారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— తమరు రికార్డుని తీయండి. మంత్రులు తప్పు సమాచారం చెబితే చెప్పండి.

(శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— యిదివరకు 1 పర్సంటు గీతవారి వెల్ ఫేరు గురించి తీశారు. ప్రక్కనున్న మంత్రులని అడగమనండి.

(శ్రీ యన్. టి. రామారావు :— గౌరవనభ్యుల నూచనలను విన్నాను ప్రభుత్వానికి సంబంధించి ట్రీ టాక్సు మాఫీ చేయడం జరిగిందని స్పష్టము చేయడం జరిగింది. యజమానుల యొక్క ఆదీనంలో చెట్లు ఉన్నాయి. దాని మీద వారికి హక్కులు ఉన్నాయి. దాని విషయంలో వారికి చెల్లించ వలసిందే గాని ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు. యిక మూడవ టాక్సు విషయంలో కల్లా విక్రయించే ప్రదేశాలు కొన్ని ఎక్కువగా అమ్మే ప్రదేశాలు ఉన్నాయి. కొన్ని తక్కువగా విక్రయించే ప్రదేశాలున్నాయి. ఒకే రకంగా ఉండడం లేదని విమర్శ వచ్చింది. దాని విషయంలో ఆ అమ్మే దానిని బట్టి నిర్ధారణ చేయవలసి ఉంటుంది. ప్రాంతాల వారిగా ఆ విధంగా ఉన్నాయి. జనసందోహంను బట్టి ఎక్కువగా కొన్ని చోట్ల ఉంటుంది తక్కువ జనసందోహం చోట తక్కువగా ఉంటుంది. వినియోగాన్ని బట్టి అక్కడ ఇంత అని విధించడం జరుగుతుంది. వారి వినియోగాన్ని బట్టి ఒక విధమైన మదింపు జరుగు తుందని మనవి చేస్తున్నాను. వెల్ ఫేరు స్క్వేము విషయంలో పూర్తిగా వెనకబడిన వర్గాల వారికి బంపిన వర్గాల వారికి వారి ఆదాయంతో పరిమితి లేకుండా పూర్తిగా వారి సంక్షేమం చేపట్టడం ప్రభుత్వం ధర్మం, వారి సంక్షేమం విస్తరించడం జరుగదు. గృహ వసతి విషయంలో గాని, పీల్డ్ సప్లయ్ న్ వస్తువుల విషయంలో గాని మరి ఏదైన కూడా వారికి సరియైన సంక్షేమం అందించడంలో ఏ నియమము పాటించ కుండా పూర్తిగా వారికి ఎంతవరకు సహాయం అందించడానికి వీలు పడుతుందో అంత వరకు సహాయం చేస్తుమని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి యింకా ఎక్కువగా సహాయం ఇయ్యానికి సిద్ధమైన మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— చెట్ల వన్ను గురించి అడిగను.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :— గవర్నమెంటు లాండ్సులో వున్న చెట్లను వన్ను లేదనే విధానాన్ని అధ్యక్షుల ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— 50 సంవత్సరాల పై బడిన వారు చెట్లు ఎక్కే స్థితిలో లేరు. 10 వర్గం వేరే వేరు సందు వసూలు చేసి వారికి సౌకర్యము చేకూర్చండి.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :— వారికి చెట్లు యివ్వడానికి వారు ప్రభుత్వ ప్రధాన చెట్లు పెంచుకోవడానికి వారికి చేయూతనివ్వడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధంగా ఉంది. వారికి ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— సోషియల్ సెక్యూరిటీలో ఈత, తాడి చెట్లను చేర్చండి.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :— చెట్లను వారికి ఉచితంగా యివ్వడం జరుగుతున్నది. అది వారికే వదలివేయబడింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— టాపర్లకు బెనిఫిట్స్ గురించి, వారి సంక్షేమం గురించి, వారి కాంపెన్సేషను గురించి సభ్యులు ఎక్స్ట్రా మంత్రిగారిని అడిగారు. అది లేబరు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినది, అది లేబరు మినిష్టరు గారి విషయం అని చెప్పారు, లేబరు మినిష్టరు గారిని అడిగినా వారు ఏమి చెప్పలేరు. కనుక చీఫ్ మినిష్టరు గారు యిక్కడనే వున్నారని కాబట్టి కాంపెన్సేషను విషయంలో దానిని షిక్షలో చేర్చుతామని ఏ ఖ్యమంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, normally, this question is related to another Ministry but here, the question is inadvertently included for two Ministers and that is why the information was not there. As far as this compensation is concerned, there is a Scheme under B.C. Welfare where they can prepare a separate Question.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— లేబరు ఏక్టులో యీ విషయం ఇంక్లూడ్ చేయబడలేదు. టాపర్లను వేరే వేరు చేస్తామని చెబితే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker :—Yes, there is scheme for B.C. Welfare and a separate question may be put.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, if a tapper falls from the Numbered Excise Trees, they are giving Rs. 10,000.

Bus Passes to Physically Handicapped.

18—

*7106-Q.—Sarvasri T. Bhadrachari (Palakonda), M. V. Krishna Rao (Ichapuram), G. A. Suryanarayana (Srikakulam) and K. Yerranaidu (Harichandrapuram) :—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Bus Passes are issued to Physically Handicapped in Twin Cities; and

(b) whether there is any proposal to extend the said facility to Physically Handicapped in other parts of the State?

రవాణా శాఖ మాతృలు (శ్రీ యం. వద్దనాభం):—

(ఎ) అవునండి.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఇది వరకే, హైదరాబాదు సిటీచదరాబాదు జంటనగరాలు, పికాపురం, వరంగల్లు, కొత్తగూడెం, విజయవాడలలోని టౌను సర్వీసులలో వికలాంగులకు 100 శాతం ఉచిత ప్రయాణ రాయితీ సదుపాయాన్ని కలిగింది. ఈ ప్రింది ప్రయాణ నాలకు గాను ముఫిసిల్ రూట్ల బస్సులలో (ఆర్డినరీ ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీసులలో) ప్రయాణించే వికలాంగులకు ప్రస్తుతమున్న చార్జీలలో 50 శాతం మేరకు రాయితీ ఇస్తున్నది.

(i) వికలాంగులు వైద్య సహాయం లేదా చికిత్స కోసం తాము నివసిస్తున్న స్థలం నుండి చికిత్స పొందే వ్యతిరేకతను సహించాలి.

(ii) ఉద్యోగం కోసం పిలుపు వచ్చినప్పుడు మొదటి సారిగా ఉద్యోగంలో చేరడానికి చేసే ప్రయాణాలు.

(iii) చదువుకోసండానికై పాటకాల/కళాకాల/ ఏదైనా ఇతర విద్యా సంస్థలకు చేసే ప్రయాణాలు.

(iv) సాంఘిక కార్యక్రమాలకు పెండ్లిండ్లకు హాజరుకావడానికి చేసే ప్రయాణాలు.

(1) వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం ఏర్పాటుయ్యే సమావేశాలకు హాజరు కావడానికి చేసే ప్రయాణాలు.

శ్రీ టి. భద్రయ్య :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ జంట నగరాలలో నుంచి గాలిగురు ముఖ్య వట్టణాలలో యిస్తున్నామన్నారు. రాష్ట్రంలో మిగతా వట్టణాలలో వారికి 50 శాతము యిస్తున్నామని చెప్పినారు. నీగికి కూడా పుట్ నల్లిపిడి యివ్వాలని కోరుతున్నాను. “To travel for medical aid or treatment from all places and to stay at the places of treatment” వాకు అనలే వికలాంగులు. జబ్బున్న వారు అచో కదలలేరు. స్త్రీలుకు మరచి ఏ, వికలాంగులకు వరకు వెళ్ళవలసి వస్తే బస్సు పాసు ఉంటే వారికి వీలు ఉంటుంది. ఏదైనా ఇంటర్వ్యూ కోల్ నచ్చినా వెళ్ళడానికి వీలు ఉంటుంది. కాబట్టి గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్లకు, బస్సు పాస్ కనుక యిస్తే ఎవడెప్పుడో సహా ప్రయాణము చేయడానికి వీలు ఉంటుంది. గ్రీన్ కార్డు కలిగినమువంటి వికలాంగు లకు పాసు యిచ్చే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యం. వద్దనాభం :— ముఫిసిల్ ఏరియాలో 50 వర్సంటు రిటాక్స్ చేసను యివ్వడానికి అవకాశం లేదు. ఎక్కడ ప్రయాణము చేయడానికి అయినా ఎటువంటి అడ్డంకు లేదు. ప్రతివర్సం అదేకాలు యివ్వడం ఇరిగినది.

Astroturf Hockey Ground at Hyderabad.

19—

*4860-Q.—Sarasri M. V. Krishna Rao, G. A. Suryanarayana and R. S. D. P. Appalanarasimha Raju (Bheemunipatnam):—Will the Minister for Ports, Commerce, Youth Services, Sports and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to provide an Astroturf Hockey Ground at Hyderabad to encourage sports activity;

(b) whether any incentives were given by the Government of India for such facility, if so, the details thereof; and

(c) the time by which this scheme will be implemented?

(శ్రీ డా॥ శాఖామాత్యులు (శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజు) :—

(ఎ) అవునండి.

(బి) లేదండీ. ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

(సి) కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించిన వెంటనే, ఈ పథకాన్ని అమలు చేసే విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— అధ్యక్షా, హైదరాబాదు పట్టణంలో క్రికెట్ కు సంబంధించి, ఫుట్ బాల్ కు సంబంధించి, టెన్నిస్ కు సంబంధించిన యిటువంటి వరల్డ్ క్లాస్ గేముకు ఏదైనా స్టేజి గ్రౌండు ఏర్పాటు చేస్తున్నారా ?

(శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజు :— అధ్యక్షా, హాకీకి సంబంధించి బేగంపేట పోలీసు క్లబ్బువద్ద ఆస్ట్రోటర్ఫ్ హాకీ గ్రౌండు ఏర్పాటు చేసి త్వరితగతినే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి. జింఖానా గ్రౌండు వద్ద కొంత స్థలము కలెక్టు చేసి ఎనోపియేషనుకు యివ్వాలని నిర్ణయము చేసినది. ఇంటర్నేషనల్ స్టేడియం అక్కడ కట్టాలని ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది.

Mr. Speaker:—Question No. 20 (*7956) is postponed at the request of the Member.

L.A.Q. postponed from 21st July 1987.

Cultural Programmes at Ravindra Bharathi.

32—

*7391-Q.—Smt. V. Saroja (Tekkali):—Will the Minister for Scheduled Caste Welfare and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Cultural Programmes are conducted daily in Ravindra Bharathi at Hyderabad; and

(b) whether there is any proposal to conduct such Programmes in districts also?

సాంస్కృతిక వ్యవహారాలు శాఖా మంత్రి (శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజు) :—

1. అవునండీ! నెలలో ప్రతి ఆదివారం, బుధవారం, గురువారం మరియు మొదటి మూడు శుక్రవారాలు మొత్తం 15 రోజులపాటు, ప్రజల కొరకు ఉచిత ప్రదర్శనను ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

2. జిల్లాలో సంగీత సృత్య పాటకాలు/కళాశాలలు ద్వారా ప్రభుత్వం ప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేస్తున్నది.

శ్రీమతి వి. సరోజ :- రవీంద్ర భారతిలో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నెలలో 15 రోజులు ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. సంతోషం ఆ విధంగా నిర్వహించడంవల్ల కళాకారులకు ఎంతో ప్రోత్సాహము లభిస్తుంది అలాంటి కళా భవనము వుండడంవల్ల అలాంటి ప్రోత్సాహము జిల్లాలో వున్న, గ్రామాలలో వున్న కళాకారులకు కల్పించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. జిల్లాలో, గ్రామాలలో మట్టిలో మాణిక్యంలాగా అనేకమంది కళాకారులు వున్నారు. వారికి తగిన ప్రోత్సాహము లేదు. కనక ప్రభుత్వ పరంగా అటువంటి కళాకారులకు తగిన ప్రోత్సాహము కల్పించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. లేకపోతే వారి కళను ప్రదర్శించడానికి వీలుండదు. తగిన ప్రోత్సాహము లేక వెనుకబడి వున్నారు. జిల్లాలో ఇటువంటి ప్రదర్శనలు వారం వారం ఏర్పాటు చేసి ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ఆ కళాకారులకు ప్రోత్సాహము కల్పించాలి. అంతేకాకుండా, ఇలాంటి ప్రదర్శనలకు జిల్లాలో ఒక ఆడిటోరియం ఏర్పాటు చేసి, కళాకారులపైన శ్రద్ధ చూపుటకు కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. రవీంద్ర భారతిలో జరుగుచున్న ప్రదర్శనలకు వచ్చే కళాకారులకు, సందర్శకులకు రవాణా సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలి. ఎందుకనగా ముఖ్యంగా స్త్రీలు అలస్యంగా ఇండ్లకు వెళ్ళవలసి వుంటుంది. కనుక బస్సులను ఏర్పాటుచేసి, వాండ్లు ఇండ్లకు పోయే సౌకర్యం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యురాలు అడిగిన మొదటి ప్రశ్నకు—సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు హైదరాబాదులోని రవీంద్ర భారతిలో జరుగుచున్నట్లుగా, జిల్లాలో కూడా ప్రతి జిల్లాలో కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ ఏర్పాటు చేసుకొనుటకు ఒక కామిటీను ప్రతి జిల్లాలో ఫార్మ్ చేయడం జరిగింది. దీనికి చైర్మన్ జిల్లా కలెక్టరు డి. పి. ఆర్. బి. కన్వీనర్ గా వుంటారు. ప్రతి జిల్లాకు 20 వేల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. జిల్లాలో కల్చరల్ ప్రదర్శనలు జరపడానికి లేదా నిర్వహించడానికి రాష్ట్రములో వున్న పది సంగీత సృత్య కళాశాలలు వున్నాయి. వాటి సర్వీసులను ఉపయోగించుకోవడం జరుగుతున్నది. ప్రతి జిల్లా కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ ఏర్పాటు చేశారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- రవీంద్ర భారతిలో కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి డబ్బు ఎక్కువగా తీసుకోవడం, డబ్బు ఎక్కువగా కట్టే అవకాశమున్న ఆర్టిస్టులకు అందులో ప్లే చేయడం జరుగుతున్నది. పైకి వచ్చే డబ్బులేని ఆర్టిస్టులు అందులో ప్లే చేయలేకపోతున్నారు. చిన్న ఆర్టిస్టులకు అందులో ప్లే చేయటానికి కన్వీనర్ యిచ్చే సౌకర్యం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ :- రవీంద్ర భారతి అది నేషనల్ థియేటర్. శని, ఆదివారాల్లో ప్రదర్శనలు జరుపుకొనుటకు 2 వేల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నాము. సోని రోజుల్లో రు. 1500 లు వసూలు చేస్తున్నాము. అక్కడ ఒక రోజు నిర్వ

హాణ ఖర్చు దాదాపు రు. 2,2250 చిలుకు అవుతున్నది. కొన్ని అగ్లనైజేషన్లు ఇచ్చితంగా ఇది అంటు చేస్తున్నాయి. ఆర్థిక పరిస్థితి ప్రకటించి లేని బెయ్యన్ ఎసోషియేషన్స్ కొన్ని వున్నాయి. వారికి రు. 500 లు కన్వెషన్ ఇస్తున్నాయి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— ఆ కన్వెషన్ ఎలాంటి కాటగరీల వారికి ఇస్తున్నారు? ఎలాంటి వారికి ఉచితంగా ఇస్తామని అంటున్నారు? ఈ మధ్య, రవీంద్ర భారతిలో సినిమా స్టూడింగు కొరకు ఒక జి. ఓ. ఇచ్చి 8-10 రోజులు ఎగ్జెంషన్ ఇచ్చి, 2 వేల రూపాయలు మాత్రమే వసూలు చేసిన మాట వాస్తవమేనా? సినిమా స్టూడింగ్ కొరకు రవీంద్ర భారతిలో ఎవరికి పరిమిషన్ ఇచ్చారు?

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్:— రవీంద్ర భారతిలో ఎవరికి పరిమిషన్ ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— రవీంద్ర భారతిలో సినిమా స్టూడింగ్ కోసము రెంట్ కు ఇచ్చారు. అందులో ఎగ్జెంషన్ కూడా ఇచ్చారు. అది కూడా ముఖ్యమంత్రి గారి కుమారుడికి ఆరు రోజులు స్టూడింగ్ జరిపితే, ఒక రోజుకే రెంట్ ఇచ్చారు. ఈ మధ్య జయకృష్ణ గారి స్టూడింగ్ అందులో జరిగిందా?

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్:— మా దగ్గరున్న సమాచారం ప్రకారం ఏ సినిమాకు స్టూడింగ్ కొరకు పరిమిషన్ ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— మంత్రి గారి దగ్గర సమాచారం లేకపోతే తెలుసుకొని చెబుతారా? సత్య దూరమైన సమాచారం ఇస్తే ఎట్లా అభ్యర్థి?

మిష్టర్ స్పీకర్:— ఆన్సర్ వున్నది చెప్పారు. తప్పదు సమాచారం వుంటేఇంటరవ్యన్స్..... గౌరవ సభ్యులు చాలా రిలివెంట్ గా అడిగారు. అందుకు సమాధానము చాలా క్లియర్ గా వచ్చింది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్):— రవీంద్ర భారతిలో స్టూడింగ్ అయిన విషయం వాస్తవమే. ఇప్పుడు సమాధానము లేకపోతే తరువాతనైనా ఆన్సర్ తెలుసుకొని తెలియజేస్తారా? మంత్రిగారు, నిర్వహణకు గాను రు. 2,225 లు అవుతుందని అన్నారు. కళాకారుల కొరకు దాన్ని బిజినెస్ గా వాడుకోకుండా వుంటే బాగుంటుంది: రవీంద్ర భారతిలో ఇంతకు ముందున్న అద్దె ఎంత? ఇప్పుడు ఎంత వుంది. శని, అది వారాలు కాకుండా?

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్:— నిర్వహణ ఖర్చులు గురించి గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. ప్రభుత్వ వరంగా 15 రోజులు ప్రజల కొరకు ఉచిత ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మిగతా ఆర్గనైజేషన్స్ అన్ని వజీర్ బొబాకో ఆర్గనైజేషన్ అలాంటి ఆర్థికంగా బాగా వున్న సంస్థలు ముందుకు వస్తున్నాయి. మిగతా ప్రయివేటు ఆర్గనైజేషన్స్ ప్రభుత్వ వరంగా ప్రతిరోజు ఉచితంగా ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. నిజమైన కొన్ని సంస్థలు వున్నాయి, ఆర్థికంగా వాటి పరిస్థితి బాగా లేదు. వాటికి రు. 500 లు కన్వెషన్ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:— నా ప్రశ్నకు సమాధానము లేదు. ఇంతకు ముందు ఎంత రెంట్ వుండింది? ఇప్పుడు ఎంత వుంది? ఇంతకు ముందు రు. 700 లు వుండే. ఇప్పుడు 2500 రు. లు చేశారు. అందులో రు. 500 లు కన్వెషన్ అంటే ఏమి వ్యాయం?

మిస్టర్ స్పీకర్:-- మెయింటెనెన్స్ చార్జెస్ పెరిగాయి కదా?

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:--రవీంద్ర భారతి ఇప్పుడు కట్టింది కాదుకదా? పాతది కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:--ఇంకా సుండు ఎంత రెంట్ అవి.....

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ కె. ఆదెన్న (సంత నూతలపాడు):--ప్రతి జిల్లాకు 20 లక్షల రూపాయలు కేటాయించామని అన్నారు. గత సంవత్సరం కేటాయించారా? కల్చరల్ కౌన్సిల్ యొక్క ఆక్టివిటీస్ ఏమి?... (ఇంటరవ్యూస్)...

శ్రీ ఎం. బాగరెడ్డి:--క్షమించాలి. తమరే సరియైన సమాధానము చెబు చున్నారు. మంత్రి గారికి అవకాశమివ్వాలి సమాధానము చెప్పటకు మేము మంత్రి గారి నుండి సమాధానము విని అని వున్నాయి. మెయింటెనెన్స్ కౌన్సిల్ పెరిగిందని తమరు అంటున్నారు. అది మంత్రి గారి ద్వారా విని అంటున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:--పాత రెంట్ ఎంత ఇప్పుడు రెంట్ ఎంత? అని అడుగు చున్నారు.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజు:--గతంలో రూ. 300 వుండే. తరువాత శని, ఆది వారాల్లో రూ. 400 లకు అయింది. అది చాలాకాంక్ష క్రిందటిది. ప్రస్తుతం మెయింటె నెన్స్ చార్జెస్ పెరిగాయి కాబట్టి పెంచాము. ఆదెన్న గారు అడిగిన దానికి ప్రతి జిల్లాకు కల్చరల్ కౌన్సిల్ కౌరకు ఒక కౌన్సిల్ వుంది. సంవత్సరానికి 20 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో పది మ్యూజిక్, డ్యాన్స్ కాలేజీలున్నాయి. ఒక్కొక్కదానికి రెండు జిల్లా లను కలిపాము. సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలు అక్కడి అధ్యాపకుల ద్వారా ప్రతి జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుచున్నది.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER.

20-A--

Introduction of Auction System in Co-operative Societies.

S.N.Q. No. 7956-H:--Sarvasri K. Venkata Rao (Malleswaram), G. S. S. Sivaji (Sompeta), K. Yerrannaidu, M. V. V. Rama Rao (Rama chintidrapuram), D. Chinamallalah, Ch. Vittal Reddy, K. Adenna and B. Bal Reddy:--Will the Minister for Excise be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Government are introducing the auction system by abolishing the Toddy Tappers Co-operative Societies in the State; and

(b) if so, the reasons therefor?

అవ్వారి శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. ఆశోక గజపతిరాజు):--

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ జి. ఎస్. ఎస్. శివబాబు:—పేపరులో వచ్చిన భోగిల్లా ప్రకారం అడుగు తున్నాము. ప్రస్తుతం ఎన్నిసార్లలో ఉన్నవాడు రెండున్న వాడో కొంత శాతం పెంచే ప్రతిపాదన ఉందా? ఏ యే ఎన్నిసార్లలో ఉంటుంది? పెంచుతున్నారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, there is a proposal to increase the rental in Urban bodies. For Grade I and above 15 per cent, for II and III Grades 10 per cent and for Panchayats it is 5 per cent.

శ్రీ కె. ఎస్. నామయ్య:—ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ అదాయం ఎంత? మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు, పంచాయతీ ప్రభుత్వానికి ఎంత అదాయం పెంచబడుతుంది?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, I was expecting to give these figures in the Discussions on Budgets and not in the Questions. However, I will give the information:—

Selection Grade—Rs. 54,566.

Special Grade—Rs. 15,49,412.

Grade I—Rs. 34,23,101.

Grade II—Rs. 25,43,289.

Grade III—Rs. 73,09,353.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య:—ఈ సాఫ్ట్‌వేర్ పై పన్నులు పెంచే విధానాన్ని చెబుతున్నారు. అయితే గత పంచేటం పొనికి ఈ సంచర్యరం పొనికి ఏమైనా మార్పు వచ్చినదా? మార్పునల్లమున యే సాఫ్ట్‌వేర్‌పై పన్ను ఉపించే వస్తున్నారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, just now I mentioned the classification to which we thought, we could increase.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య:—మ పాలన మార్పుకుండున్నాం అయిన మార్పు ఆందోళన వెలుగుతున్నాము. ఆందోళన రావద్దు. మార్పుకుండు కుంటే గ్రేడ్ I మున్సిపాలిటీ పైన పెంచుతారా? ఏ విధంగా పెంచుతారు? తేకపోతే అన్నిటి మీద పెంచడం మున్నా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, Grade I and above, we thought we would increase by 15 per cent; Municipalities of Grade II and III by 10 per cent and Panchayats by 5 per cent. That I had mentioned and I am repeating it again.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య:—గతములో 50 పర్సెంటు పెంచితేనే కార్మికులందరూ గోల చేసి తిరిగి మొర పెట్టుకుంటే తగ్గించారు. ఇప్పుడు పెంచితే వాళ్లు జీన పరిస్థితులు దెబ్బకుంటాయి 'మక' అనే ఉన్నతం మార్పుకుంటారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, the cost of everything has gone up and also with regard to the toddy, tapped by the toddy tapper.

శ్రీ బి. బాల్‌రాజు:—గతంలో సుమారు మూర్తిగా రద్దు చేస్తామని అనేది మాటి మాటికి అంటున్నారు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఎక్కణ్ణా అధికారులు 33 గీత కార్మిక సంఘాలను రద్దుచేయడం జరిగింది. ఇది సహకార సంఘాలకు వస్తుంది. రద్దు చేసిన విషయం వాస్తవమా? కాదా? ఎందుకు చేశారు.

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, as far as this Government is concerned, we have no intention of making any genuine society of Co-operative Toddy Tappers Societies into a kind of dismantling societies from its activities or cancelling license. If any case of cancellation of license has been effected in a few societies in Ranga Reddy district, there might have been definite reason for violation of the Excise Act; and we will look into it and take necessary action.

శ్రీ సి. హెచ్. విటల్ రెడ్డి:—సాస్టేటీలను రద్దు చేయగల అవ్వారు, సంతోషం? కాని రాష్ట్రంలో పెద్ద పెద్ద వారు బోగస్ సాస్టేటీలను నిర్మాణం చేసి తమ చేతుల్లో పెట్టుకున్నారు. దాని పర్యవసానంగా మన రాష్ట్రానికి ఆదాయం చాలా నష్టము జరుగుతున్నది. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వాటిని గుర్తించి వాటిని రద్దు చేసేందుకు పూనుకుంటుందా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, if any bogus societies come to our notice and if we feel it is a bogus society, we will definitely cancel the license.

శ్రీ సి. హెచ్. విటల్ రెడ్డి:—ఆ బోగస్ సాస్టేటీలను ఏ విధంగా గుర్తిస్తారు? మీ దగ్గర ఒక చట్టము ఉన్నది. అవి చట్టము పరిధిలోనికి రావుకదా? స్వయంగా వాటిని గుర్తించేందుకు ఏ పద్ధతి అనుసరిస్తారు? ఏ విధంగా రద్దు చేస్తారు?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, there are two ways of getting the information of these things, i.e., they come to our notice, when our Internal Audit Enforcement Wing Exports; or when other public bring to our notice or by way of bringing to our notice by the Hon'ble Members. Whenever such things come to our notice, we will definitely enquire and take action as per Law.

శ్రీ సి. హెచ్. విటల్ రెడ్డి:—బోగస్ సాస్టేటీల లిస్టు నేను ఇచ్చాను. వా కాన్స్ట్రబ్యుయన్స్ లో 50 బోగస్ సాస్టేటీ లిస్టు ఇచ్చాను. ఇప్పటికీ ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. వాటిని రద్దు చేయడంలేదు.

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—Sir, we will definitely take action if there is any bogus society. Moreover, we are issuing Identity Cards for all active tappers.

10-00 a.m. శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—మంత్రి గారి సమాధానంలో పంచాయతీ సమితులలో ఉన్న అల్పగ్రామీ సాస్టేటీల మీద 5 శాతం పన్నును పెంచుతా మన్నారు. ఇది వరకు పెంచిన పన్ను అధికంగా ఉంటే ఇప్పుడు మరల 5 శాతం పన్ను పెంచితే ఈ సాస్టేటీల వారు చాలా బాధపడుతారు.

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—During the past few days since I have taken over as the Minister for Excise, large number of toddy tappers have come to me. In fact, they are asking to increase the prices. They say they are capable of paying.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—సాస్టేటీలకు సంబంధించి ఏమి ధరలు పెరిగాయి? మేటికి సంబంధించి ధరలు పెరిగాయో మంత్రిగారు చెబుతారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—We feel that they are capable of paying.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— ఎక్కడయితే ఆదాయం వస్తుందో అక్కడ నుంచి ఈ పన్నును రాబట్టాలి కాని సాఫ్టేటింగ్ మీద అధికపన్నులు వేసినందువల్ల ఈ సాఫ్టేటింగ్ రద్దు కావడానికి అస్సారం ఉంటుంది. ఆ విధంగా రద్దు కావడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—This is a repetition of the same thing.

(శ్రీ కె. ఆదెష్:— మా ప్రకాశం జిల్లాలో ఆనవసరంగా యీ ఎక్సయిజ్ సూచరించెండెంట్లు అబ్జర్వర్ సాఫ్టేటింగ్ రద్దు చేస్తున్నారు. ఏ ప్రాతిపదికపై యీ సాఫ్టేటింగ్ రద్దు జరుగుతున్నది?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—The societies that stand cancelled are basically on two charges—either they are bogus or they get into adulteration activities.

Sri M. Omkar:—Sir, I am putting two questions in my supplementary. Can the Hon'ble Minister assure that the present policy of T.F.T. and T.C.S. will not be changed? Secondly, is the Government aware of the fact that in Andhra area the liquor contractors, for the prosperity of their business, are not allowing the toddy tappers to tap the trees? If so, what is the action the Government going to take?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—As far as 1987-88 is concerned, there is no real major change in the policy with regard to T.F.T. and T.C.S. With regard to prevention of toddy tappers from tapping the trees, if specific cases come to our notice, we will definitely take action.

Sri M. Omkar:—The liquor contractors themselves are taking this toddy business in the open auction. They are not allowing the tappers to tap the trees because they want to prosper in their liquor business. They are deliberately suppressing toddy tapping. It is not a question of prevention.

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—If any specific instances come to our notice, we will definitely take action.

(శ్రీ వి. శ్రీరామలు:— మంత్రిగారు యీ ఎక్సయిజ్ పన్నును పట్టణ ప్రాంతాలలో పెంచితే యిబ్బందులు ఉండవు. కాని 80 లక్షల మంది గీత కార్మికులు యీ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉంటున్నారు. వారి మీద యీ పన్నులు వేయడం అన్యాయం. అక్రమం. ఆ విధంగా మంత్రి గారు గీత కార్మికుల గీతను మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—I have already answered this.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— గ్రామాలలో యీ పేద ప్రజలను యీ ఎక్సయిజ్ పన్ను పెంచడం వ్వారా వీధిలో పడవేయదలచుకున్నారా?

(జవాబు లేదు)

(శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:— నా నియోజకవర్గంలో కొన్ని బోగన్ సాఫ్టేటింగ్ ఉన్నట్లు రిపోర్టు కూడా వచ్చింది. సింగరేణి కాలరీస్ లో యీ బోగన్ సాఫ్టేటింగ్ వారు కొన్ని వేల రూపాయలు సభ్యులు దగ్గర తీసుకున్న మాట వాస్తవమా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju:—If there are any such instances we will definitely take action as per Law.

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

POINT OF ORDER.

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

Sri K. Vidhyadharma Rao (Chintalapudi) :—We have given a notice about the encroachment of the constitutional rights of the State Government by the Central Government and also with regard to the Statement made by the Central Minister that licences hereafter will be given by the Central Government and not through the agency of State Government. It concerns the constitutional authority of the State Government.

Mr. Speaker:—I will go through the notice and consider it.

Sri K. Vidhyadharma Rao:—We request that it should be taken up today itself.

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కృష్ణన్ అవర్ అయింది కాబట్టి తరువాత నాది ఒక పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటి?

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నా పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ మీద రెండు సంగతులు చెబుతాను. రాజ్యాంగానికి భిన్నంగా, మనకు ఉన్న లెజిస్లేచర్ ప్రావీసర్ కు భిన్నంగా జరిగిన సంఘటనలు నేను కోట్ చేస్తున్నాను. భారత రాజ్యాంగానికి భిన్నంగా, పెజర్ లో వ్యవస్థకు భిన్నంగా సెంట్రల్ మినిస్టరు శ్రీ వెంగళరావుగారు పేపర్ ద్వారా ఒక స్టేటుమెంట్ ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో పెట్టుకున్నటువంటి ఇండస్ట్రీస్ సంబంధించిన అప్లికేషన్స్ వేరుగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పెట్టుకోవాల్సి కోరుతూ యీ రాజ్యాంగంలో ఉన్న దానిని ఖాసీ చేయడానికి యీ లెజిస్లేచర్ భారత దేశంలో అంతర్జాగికం కాదన్న విధంగా ప్రయత్నం జరిగిందని వ్యవస్థం చేస్తున్నాను.

ఐ. డి. పి. సురియ్య సంస్థానిక్స్ కాలనీమెంట్ కార్పొరేషన్—ఈ రెంటిని ఈ లెజిస్లేచర్, ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ సృష్టించింది. థిల్లిలో ఉన్నటువంటి సైనాస్పింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ వీటికి సైనాస్పింగ్ అప్లికేషన్స్ వస్తాయి. ఈ లెజిస్లేచర్, ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ క్రియేట్ చేసిన సంస్థానిక్ కార్పొరేషన్, ఇండస్ట్రీల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ కు సైనాస్పింగ్ అప్లికేషన్స్ ఇవ్వడం అని థిల్లిలో ఉన్న సైనాస్పింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ చెప్పే లభికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉందా? వేరుగా ఈ విధులు వీళ్ళకు వస్తున్నాయా? సైనాస్పింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ నుంచి వస్తున్నాయా? ఈ లెజిస్లేచర్, ఎగ్జిక్యూటివ్ క్రియేట్ చేసిన సంస్థలకు సైనాస్పింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ ఇచ్చే సైనాస్పింగ్ కర్వేషన్ లిడికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉందా? ఈ లెజిస్లేచర్ ను, ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ ను ఇన్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. వీళ్ళకు వున్న అధికారాన్ని తీసివేసే హక్కు కేంద్రంలో వున్న ఇండస్ట్రీల్ మినిస్టరుకు ఉందా? ఈ పథ చూస్తూ ఉరుకోవడం లేదా ఖా గోదం, మా గోదం, ఈ పథలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరి గోదం నుంచి తీసివేసే,

re: Certain facts purported to have
appears in News Papers in
respect of Statement made by
Union Minister.

రాజ్యాంగానికి భిన్నంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంలో వున్న బాధ్యత గలిగిన ఇంజనీర్ మినిస్టర్ ఈ విధమైన ప్రకటనలు చేస్తే, ఈ లెజిస్లేచర్ కు, స్పీజర్ ఎక్జిక్యూటివ్ కు వున్న అధికారాలను హతమార్చిస్తే, హక్కులను హరింపుచేస్తోంటే మీరు చూస్తూ ఊరుకోవలసిందేనా? అని అడుగుతున్నాను.

(షేమ్, షేమ్ అని అధికార వక్ష సభ్యులు నుండి)

(ఇంటరప్షన్)

The Article pertaining to the federal system in the Constitution is being violated, is being given a death blow by the Central Cabinet. మనం కేవలం ప్రేక్షకులుగా వుండిపోవలసిందేనా? రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంగా, పెటరల్ వ్యవస్థకు భిన్నంగా ఈ లెజిస్లేచర్ చేసే వనరులు భిన్నంగా జరుగుతూ ఉంటే మనం సై లెంట్ పెక్టేటర్స్ గా ఉండిపోవలసిందేనా? ఈ విషయంలో మీరు రూలింగు ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను, అది నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

(ఇంటరప్షన్)

(శ్రీ యం. దాగలెడ్డి :— ఇది స్పీచా?

(శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

Mr. Speaker:—First I want to answer his Point of Order. Then I will hear your Point of Order.

(Interruptions)

Sri A. Dharma Rao:—He is misleading the House.

Sri Ch. Vidhyasagar Rao:—Mr. Speaker, Sir,.....

Mr. Speaker:—I will certainly ask your advice. Sri Nallapureddi Srinivasul Reddi ga:—If there is any motion. I will immediately consider it and if it is fit for admission, I will admit and allow a discussion.

Sri Nallapureddi Srinivasul Reddi:—It is a constitutional point I have raised. The Article pertaining to the federal system of the Constitution is being violated.

(Interruptions)

(శ్రీ కె. విద్యధరరావు :— రు. 50 కోట్లు. రు. 70 కోట్లు తినాల్సిన వారే ఒప్పుకొన్నారు.....

Mr. Speaker:—I will not preclude anybody. You can be rest assured. Let me understand him first, then I will come to you. Here, he has raised a Constitutional Point of Order. I must understand the Constitutional Point involved. I understand your anxiety,

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

(Members from the Treasury Benches and also the Opposition stood up simultaneously.)

Please sit down. You have to maintain silence and discipline in the House. First let the House come to Order.

Sri Mohd. Jani:—The Leader of Opposition is on his legs.

Mr. Speaker:—You need not say every time that the Opposition Leader is on his legs. I am observing him. Let me bring the House into order first. If everybody wants to speak at the same time, we cannot conduct the House. The Hon'ble Minister has raised a Point of Order. What is it that I have to do now? మీలో ఎవరైనా కూర్చుంటే వారు చెప్పబుతున్నారు కదా. విద్యుత్ సాగింపుగారికి సమాధానం చెప్పడానికి నాకు సొంత ఉంది, తెలిస్తుంది, శక్తి ఉంది. మీరు కూర్చుండి దయచేసి.

Sri N. T. Rama Rao:—If any irregularity.....

(Interruptions)

Mr. Speaker:—When the Hon'ble Leader of the House is on his legs, we have to listen to him first. That is the etiquette of the House.

Sri N. T. Rama Rao:—If any irregularity is committed by any particular individual or an institution, they can enquire into the matter. The State has a right under the federal structure of the Constitution. They have no power to deprive the State of the benefits which it has to get legitimately. Secondly, they cannot insult the people of the State. It is a sheer insult to the State. If any irregularity is committed by an individual or an institution, they can enquire. Here is a State Government and I take the responsibility, but a Union Minister cannot issue a statement as he likes and insult the people of the State.

(Interruptions)

Mr. Speaker:—I have not understood what he has stated. Let me understand first what he wants me to do.

(శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ గురించి ఇంకొంచెం ఎక్స్ప్లైన్ చేయాలి. నేను చెప్పాక తమరు రూలింగ్ ఇవ్వండి.)

Mr. Speaker:—If this House violates any constitutional provision or violates any rules or regulations or decorum, etc., a Point of Order is raised and things are set right. I am not disputing the seriousness of the point raised by the Minister for Revenue. Presently I will not answer that. What is it I have to do as the Speaker?

(శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నాకు అవకాశం ఇస్తే నేను ఆన్సర్ చేస్తాను. ఇంకా విషయాలు అవకాశం ఇవ్వండి, ఇంకా కొంచెం దానిగురించి చెప్పాను.)

(Interruptions)

re: Certain facts purported to have appears in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

Sri Ch. Vidhyasagar Rao:—Under what provision?

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— మీకు ఎందుకు పచ్చిదంతి అ బాధ.

Sri Ch. Vidhyasagar Rao:—If the Hon'ble Minister brings it in the shape of a Motion, we welcome it.

Sri Nallapureddi Srinivasul Reddi:—The very existence of the State Government and the State Legislature is being questioned by the Industries Minister at Delhi. He is not entitled to do so. The Legislature has created the I.D.C. and the Electronics Corporation. రెజిస్ట్రేచరు మరియు ఎగ్జిక్యూటివ్ కలిసి ఎంక్వైస్ట్ కార్పొరేషన్ (ఐడిసి) మనం క్రియేట్ చేసుకున్నాము. వారు దానికి ఫండ్లు ఇవ్వడానికి వీలు లేదని, వాబార్డు లాంటి ఇన్స్టిట్యూషన్స్, ఇంకేదో ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి ఎక్కడ అధికారం ఉంది? ఈ రెజిస్ట్రేచరు క్రియేట్ చేసినటువంటి సంస్థల మీద యీ విధంగా చేయడానికి అధికారం ఉందా? అదే విధంగా ఫెడరల్ సిస్టమ్ మీద ఈనాడు ఈ రెజిస్ట్రేచరు పుట్టింది.

Mr. Speaker:—You can move a resolution on that count.

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— కనీసం కాన్స్టిట్యూషన్ (ప్రావిజన్) సోలో అవుతున్నారా? కేంద్ర ప్రభుత్వంలో బాధ్యత కలిగినటువంటి ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరు, కాన్స్టిట్యూషన్ (ప్రావిజన్) తీసేసి ఏ పరిస్థితుల్లో ఫెడరల్ వ్యవస్థను దెబ్బ కొడుతూ లైసెన్సు నేరుగా మంజూరు చేస్తామని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయకూడదని ఆదేశించారు. కానీ రాజ్యాంగానికి భిన్నంగా వ్యవహరిస్తున్నారు.

(Interruptions)

(శ్రీ పి. హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :— అండర్ 302 (1) లో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు గురించి చెప్పారు. శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఒకవేళ అది రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నట్లయితే విధానవరమైన ఒక రెజల్యూషన్ ను తీసుకురావచ్చు, పాస్ చేసుకోవచ్చు. కానీ ప్రభుత్వ వరంగా.....

(ఇంటర్వేన్)

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— మీరు వాకు పర్మిషన్ ఇస్తే నేను రెజల్యూషన్ మూవ్ చేస్తాను.

(శ్రీ పి. హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :— 302 రూలు క్రింద శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు పేరున ఏదో విషయాన్ని ప్రభుత్వవరంగా చెప్పడం జరిగింది. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు వారు చెప్పిన దాన్ని ఒప్పుకుంటున్నాను. లేట్ అజ గో ఔ ప్రావిజరు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు పెద్ద మనిషి, చాలా ఎక్స్ పీరియన్సు ఉంది. దానికి ఒప్పుకుంటున్నాను.

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

But, according to Rule 302 (1): "A Point of Order shall relate to the interpretation or enforcement of these rules or such Articles of the Constitution as to regulate the Business of the House and shall raise a question which is within the cognizance of the Speaker." ఇది స్పష్టంగా తెలిసి ఉండకూడా ప్రతిపక్షాల వారు మాట్లాడతారనే ఉద్దేశ్యంతో వారు చెప్పాలని శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు అవకాశం తీసుకోవడం మంచిది కాదు. పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరును డిస్ ఎల్లో చేస్తూ తమరు రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ రజబీ (సుజాతానగర్) :—అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, మేము ఏది అయితే అడుగుతున్నామో, దానిని తాము మొట్టమొదట చొరవ తీసుకుని శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు అడుగుతున్నారు. మేము కూడా అదే అడుగుతున్నాము. వారు మీకు ప్రాసర్ గా ఆసర్ కూడా చేయలేదు. ఒక వేళ ఇందులో జరుగుతున్నటువంటి అక్రమాలు, సక్రమాలు వారు చెప్పిన విషయాన్ని వారు చెప్పదలచుకుంటే ప్రాసర్ టైమ్ లో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ ప్రాసర్ సమయాన్ని ఎన్నుకోకుండా, మోస్తూ ఎగ్జిస్ట్ గా మొట్టమొదట మూవ్ చేయడం—మాకు ఉన్న అభ్యంతరం మీద క్లారిఫికేషన్ వచ్చినట్లయితే ఎవరికి అభ్యంతరం లేదు. వారు చెప్పినటువంటి ఫెడరల్ వ్యవస్థ మీద కొన్ని యధార్థాలు కూడా ఉండవచ్చు. మన హక్కులను, సభా హక్కులను గాని, శాసనసభ్యుల హక్కులను గాని సభను దెబ్బతీసే పద్ధతిలో మాట్లాడుతుంటే దాన్ని లదగవచ్చు, చెప్పవచ్చు. చెప్పేటటువంటి విషయాలను వినవచ్చు. కాని ఇక్కడ ఒక అనుమానం కూడా ఉన్నది. ఒక విషయాన్ని మరుగున దాచడానికి జంప్ చేశారు. దాని విషయమేమిటంటే—వరాయి వారికి డిపాజిట్లు ఇవ్వవలసిన పద్ధతి మన వారికి ఏమిటంటే, డిపాజిట్లు లేనటువంటి పద్ధతి అనుసరించారు—కనుకనే వచ్చింది....

(ఇంటర్వెన్)

మీరు చెప్పండి? నేను అది అనడం లేదు. విద్యాసాగరరావుగారు లేవనెత్తారు. అందరికన్నా మీరు చాలా సెన్సిటివ్ గా లేవదీశారు. చాలా అభినందనలు. సమయస్ఫూర్తి లేకుండా ఒకరికన్నా ఒకరు ముందు వచ్చే పద్ధతిలో ఉంది....

(ఇంటర్వెన్)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గౌరవనీయులైన శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు లేవదీసిన పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏది అయితే ఉందో తమరు దయచేసి దాంట్లో పాయింటు లేదనే విషయం క్లారిఫై చేశారు. ముఖ్యంగా ఈ విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పేది ఏమిటంటే, గౌరవనీయులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేశారు. 20 వ తేదీన ఈ మాసంలో ఒక స్టేటుమెంటును ఈ సభలో చదివి నివేశించారు. ఆ స్టేటుమెంటు ఎందుకు చదివారంటే, సమరసింహా రెడ్డిగారు, రాజేశ్వరరావుగారు కంక్లూడింగు స్పీచ్ (బడ్జెట్)లో.....

విశ్లేషక :—అర్థంచేసుకోవాలి...

re: Certain facts purported to have appears in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

శ్రీ ఎం. బాగరెడ్డి :—అయాం కమింగ్ టు ది పాయింట్ సార్. వారు మాట్లాడినప్పుడు — సుఖ్యమంత్రిగారి అబ్బడు అయిన శ్రీ నరేష్ రాజన్ గురించి ఇప్పుడే శ్రీ రజబుల్ గారు చెప్పినట్లు డిపాజిట్ లేకుండా ఫెవరిటిజమ్, నెహిటిజమ్ ప్రభుత్వం చూపిందనే విషయం సభ్యులు చెప్పినప్పుడు.

(ఇంటరప్షన్)

నేను పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు లేవదీయలేదు. క్లారిఫికేషన్ అడిగాను. తమరు దయ చేశారు. క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చే అవసరం లేదు. మీరు కావాలంటే ఒక మోషన్ ఇవ్వండి, 2 గంటల డిస్కషన్ కోసం అని సెనాట్ రమరు ఇచ్చారు. ఆ రికార్డు తీసి చూడండి. మేము అడగలేదు. చేర్ మంచి అటువంటి సలహా వచ్చింది. దాని ప్రకారంగా.

మిస్టర్ స్పీకరు :— నేను సలహా ఇవ్వలేదు. యు కెన్ గివ్ ఎ నోటీస్ — అండ్ యు కెన్ మూవ్ ఎ రెజల్యూషన్.

శ్రీ ఎం. బాగరెడ్డి :— ప్రభుత్వాన్ని క్లారిఫికేషన్ అడిగే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ రై సెన్సు విషయంలో ఏమోమా లోపాలు జరిగాయి. ఫెవరిటిజమ్, నెహిటిజమ్ అనే విషయానికి డిస్కషన్ కొరకు అవకాశం ఇచ్చి ఉంటే బాగుండేది. నిజంగా చూస్తే, ఈ రోజు ఈ సేషనులో రావడానికి అవకాశం ఉండేది కాదు. అది మేము....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—అధ్యక్షా, నేను 304 రూలు క్రింద కేంద్ర మంత్రి రాష్ట్ర అధికారాల మీద ఎంక్రోచ్ అయిన విషయం గురించి నోటీసు ఇచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకరు : ఐ కన్సిడర్ ఇట్. ...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :—అయాన్ ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు.

మిస్టర్ స్పీకరు :—వాట్ ఈజ్ యువర్ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్? మంచి వారా వరణంలో హవునును కండక్టు చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. చాలావరకు మీరు కూడా అంధుకు సహకరిస్తున్నారు. ఇప్పుడు కూడా అదే సంప్రదాయాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి....

Sri K. Vidhyadhara Rao :—The Hon'ble Minister for Revenue has raised a point. The Hon'ble Members from the Opposition also preferred Two Hours Discussion. The Constitutional authority of the State has been encroached upon by the Central Government. I request you to convert my notice and immediately permit us to discuss it. It is a vital issue. It involves the Constitutional authority of the State. Irresponsible statement has been made. This has to be dealt with every now and then the Central Minister will try to encroach upon the State authority if it is not arrested at this juncture.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ మీద మాట్లాడుతున్నాను 10.30 a.m.
శ్రీ ప్రమోద విషయం. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు అనుభవం వుండి కూడా టెక్నికల్ క్రింద

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

ఎలా తెచ్చిపెట్టారో అర్థంకాలేదు. దీనిని పెక్కికత్ పాయింట్ గా చెప్పి సీరియస్ చేయడం ఎందుకు? తీర్మానం రూపంలో మూవ్ చేయడం, పై పాయింట్ చర్చకు పెట్టడం వ్యయం. ఈ విధంగా చెప్పి హాన్సేలో చెడు ప్రదాయాన్ని సృష్టిస్తున్నావు. దానివల్ల వచ్చే ఉపయోగం ఏమిటని ఒక్కం కాకుండా వుంది. ఇప్పటికైనా తీర్మానం మూవ్ చేయండి. దానిమీద చర్చించడం అవసరం.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— మీరు అపకాశం కలుగచేస్తే టెర్మానాన్ని మూవ్ చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. తమ అనుమతికొరకు ఎదురు చూస్తున్నాను.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—The whole thing started with a reference of mine while winding up the debate on the Budget Speech.

Mr. Speaker:—You are altogether on a different subject.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—I am on the same subject. At that stage, there were inferences. I wanted to show certain papers. It is the Hon'ble Speaker that has said that if you have anything, you just move it by way of a Motion for Two-hours Discussion. That was the answer given then. So, we were retained from giving the relevant record on that particular day. What happened? We had reserved our right to produce the relevant papers at the time of discussion. Now the situation is—I am reminded of the saying, which all of us know in Hyderabad—"That is happening here. I am producing the relevant papers. Xerox copies, wherein they gave the licences to the Chief Minister's son-in-law. They placed before the House a wrong statement.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— రిజల్యూషన్ ని మూవ్ చేయడానికి తమ అనుమతి కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశ్రమల మంత్రి శ్రీ వెంగళరావుగారు రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలకు లైసెన్సులకు అప్లికేషన్స్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్లికేషన్స్ పెట్టాలని చెప్పే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వున్న అధికారిని హరింసచేస్తూ, రాష్ట్ర ప్రజలకు వున్న హక్కులను హరింసచేస్తూ...

(ఇంటరప్షన్స్)

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సృష్టించిన ఐ డి సి, ఎలక్ట్రానిక్ కార్పొరేషన్లు

(ఇంటరప్షన్స్)

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభ్యంతరం తెలుపుతున్నది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నాయని వరసింహారెడ్డి (మిసిరాబాద్) :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ విలువను, దానియొక్క పరిమితము శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు బాగా తెలుసుకొని వ్యక్తి. ఆయన పై మనస్. కాని ఈ విధంగా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ను మిస్యూజ్ చేయకూడదు.

re; Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

ఏదయితే పేపరులో వచ్చినదో దానిని సీరియస్ ఇష్యూగా తీసుకొనడానికి మేము సహజంగా చేస్తాము. కేంద్ర మంత్రి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారిని ఏ విధంగా తీసివేయడానికి వీలులేదు. దానితో సహకరిస్తాను. శ్రీవివాసుల్ రెడ్డిగారు ప్రతిసారి హౌస్ లో ముఖ్యమంత్రిగారు లేకుండు సార్లు బీడరు అని లేస్తారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నప్పుడు ఈ విధంగా శ్రీవివాసుల్ రెడ్డిగారు మిస్ డౌన్ చేసి ఈ యిష్యూను మోషన్ రూపంలో తీసుకురాకుండా మిస్సౌన్సు, అందరి గౌరవాన్ని అసెంబ్లీలో కించపరిచే విధంగా శ్రీవివాసుల్ రెడ్డిగారు చేశారు. దీనిని డిస్ అలో చేయాలి. వారి పార్టీకి వున్న సంఖ్యబలాన్ని బట్టి ఈ విధంగా చేశారు. దానిని ప్రతి వక్తాలవారము నవారు చేస్తామని పెన్సిరిక చేస్తున్నాను.

(శ్రీ వి. శ్రీరాములు :—అసెంబ్లీలో స్పీకరుగారికి వాల్యూ లేకుండా చేస్తున్నారు.

Sri N. T. Rama Rao:—I am sorry that the Hon'ble Member has refused to be a Leader of the House. Any Member by his legitimate authority can raise a Point of Order. The Minister is not deprived of that. Any Member can do that.

(శ్రీ వివాసుల్ రెడ్డిగారి :— అధ్యక్షా, ఆ రిజల్యూషన్ ని మీరు అంగీకరిస్తున్నారా?

(శ్రీ ఎన్. వరసింహారెడ్డి :— శ్రీవివాసుల్ రెడ్డిగారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ మీద తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి.

(శ్రీ మహమ్మద్ జాని :— శ్రీవివాసుల్ రెడ్డిగారి తీర్మానం మూవ్ చేయడానికి తమరు అనుమతి ఇచ్చారా?

Sri D. K. Samrasimha Reddy:—Sir, I am on a Point of Order. Sir, under Rule 77 of the Rules of Procedure, ten days' notice is mandatory. Now, I read out that rule? "Any Member or a Minister who wishes to move a Resolution shall give ten days' notice of his intention and shall together with the notice submit the Text of the Resolution which he intends to move; Provided that the Speaker may allow it to be entered in the list of business with shorter notice than ten days." When? After notice is given, then you must allow it to be entered in the list of business. Now, it is flouted by the Hon'ble Minister. What is the rule position? And, what has happened here? He has totally flouted the rules. I want a ruling from the Chair.

Mr. Speaker:—I will give my ruling.

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీవివాసుల్ రెడ్డి :— నేను మూడు పాయింట్స్ ఈ రిజల్యూషన్ గురించి మనవి చేస్తాను. (1) చర్చల సందర్భములో అప్పటికప్పుడు దాని యొక్క ప్రాముఖ్యతను బట్టి రిజల్యూషన్ మూవ్ చేసినటువంటి ప్రసిడెంట్స్ పువాయి. (2) సమరసింహారెడ్డిగారు చదివినటువంటి రూల్ లోవే తప్పరికి సంపూర్ణ

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

మైన అధికారము ఉంది. డిలే కన్‌డోన్ చేయడానికి లేకుంటే నోటీసు ఇవ్వవలసిన గడువును తగ్గించడానికి తమరికి సంపూర్ణమైన అధికారాలు ఉన్నాయి. (3) రెసిడ్యూయరీ పవర్స్ తమరికి ఉన్నాయి. ఎప్పటికప్పుడు మూవ్ చేయడానికి అధికారం ఉంది. రూల్స్ ఫుల్ కలలో ప్రస్తావన లేని వాటి విషయాలలో రెసిడ్యూయరీ పవర్స్, ఏదైతే రూల్స్ లో ప్రస్తావించలేదో అటువంటి అన్నిటి మీద తమకు సంపూర్ణమైన అధికారం సభ ఇచ్చింది కాబట్టి తమరి అనుమతితో రిజల్యూషన్ చదివేసాను. ఎప్పుడైతే దీనిని గమనించి హర్షద్వాచాలు అందరూ చేశారో అట్లాగ దీనిని ఎడాప్ట్ చేసినట్లుగా భావించమని మిమ్ములను నేను వేడుకుంటున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

SHI D K. Samarasimha Reddy:—How facts are distorted?

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు:— మీరు సభను ఆర్డర్ లో ఉంచడానికి మీరు మీ కాళ్ళమీద నిలబడి ఉన్నప్పుడు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు మిమ్ములను ధిక్కరిస్తూ, కవీన గౌరవం లేకుండా వారు చదువుతూ పోయారు. అందరూ చూస్తున్నప్పుడు మీరు నిలబడి ఉన్నప్పుడు రిజల్యూషన్ చదివారు. దీనికి పర్మిషన్ ఇచ్చినట్లుగా, ఎడాప్ట్ చేసినట్లుగా అంటే దీనికి అర్థం ఉందా? ఇంత ఏంజెయిటీ అవసరం లేదు. మూవ్ చేయదలచుకొంటే మూవ్ చేస్తున్నానని చెప్పాలి.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— మూవ్ చేయమంటే మూవ్ చేసాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— స్పీకరు గారు నిలబడినప్పుడు సభ ఆర్డర్ లో లేనప్పుడు వారు చదువుతూ పోతే ఇంక డిస్సిస్ట్ ఉందా? గాఫ్ ఎలో వేసినట్లు భావించుకొని చదువుతూ పోతూ ఉండడమే మీరు నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు లేవదీసి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ మీద మీరు దయచేసి రూలింగ్ ఇచ్చండి. ఈ రిజల్యూషన్ కి పర్మిట్ చేయడం లేదు. దీనికి మాకు పర్మిషన్ ఇచ్చి పట్టుకోవడం ఇందులో రెండు అస్పెక్ట్స్ ఉన్నాయి. వెంగళరావుగారి యొక్క వైఖరి, రుజ్జీర్ కోట్లు కంపెనీకి డిపాజిట్ తీసుకోలేదని స్పష్టంగా ఉంది. వక్రతికలో సభాపక్ష రిజల్యూషన్ పాస్ చేయాలని అత్యంత తప్పించుకొనే వద్దతిగా ఉంటుంది కాబట్టి తెలుగు డేకం పార్టీకి గౌరవంగా ఉండదు. దీనిని తప్పిల్లుగా చర్చించే అవకాశం ఇవ్వండి. వారు తమ గౌరవాన్ని చిలబెట్టుకొంటే మేము కూడా గౌరవిస్తాము.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మీ పార్టీ ఈ ఇమ్యూన్ డిఫెన్స్ గా తీసుకుంటుంది. బి. జె. పి. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సవాలు చేస్తున్నాం.

(ఇంటరప్షన్)

re: Certain facts purported to have
appears in News Papers in
respect of Statement made by
Union Minister.

అంతలాపు స్కాండల్స్ జరుగుతూ ఉంటే మీరు ఎందుకు వాళ్లను పట్టు
కుంటారు?

(ఇంటరవ్యన్)

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ భారతీయ జనతా
పార్టీ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సపోర్ట్ చేస్తుందా అని వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఈ ఇష్యూ
మీద మా నాయకుడు చెప్పారు. కేంద్ర మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ రాష్ట్రం
యొక్క హక్కులను, విలువలను, మన ఆరు కోట్ల ప్రజల హక్కులను చంపుతున్నది.
ఈ విషయములో మేము ఏమి చేయాలి. ఇంకా.....

Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy:—Thank you. It has gone on
record.

Sri V. Sriramulu:—There will be a process, Sir. హౌస్ లో స్పీకరు
గారు నిలబడి ఉన్నప్పుడు చదవడం జరిగింది. పేజీ 304 క్రింద ఇవ్వాము.
ప్రాసెస్ ప్రకారం డిస్ కషన్ కు ఎలో చేయండి. ఒకవైపు విద్యార్థరభాగారు రెండు
గంటలు డిస్ కషన్ కావాలని కోరుతున్నారు. ప్రాసెస్ ద్వారా తీసుకురమ్మని మీరు
ఆర్డర్స్ ఇవ్వారు. వీటిని అన్నింటి వలె రెజోల్ చేసి హౌస్ లో మనము కనీస ప్రాసిజర్
ఫాలో కాకుండా ఎడాప్ట్ చేసుకుంటూ ముందు హౌస్ ను వేడమోనియం వరిస్థితికి
తీసుకురావడం ఇది తీవ్రమైన సవా దిక్కారముగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—While conducting the Business
of the House, we have to regulate ourselves according to the Rules.
That is not in dispute. Now, Speaker is in the Chair. Hon'ble Speaker
has been constantly saying that the Hon'ble Minister should sit down.
Instead of it the Hon'ble Minister, unmindful of what the Speaker said,
went on reading out, contrary to the permission of the Speaker.
Chapter XV totally regulates the form of the Resolution—if it is a
Statutory Resolution, what should be the procedure and if it is a non-
Statutory Resolution, what should be the procedure, whether the
Speaker has to apply his mind or not—all these things are to be gone
into. What type of Resolution, how it should be reflected, all these
are mentioned there. The Hon'ble Minister is giving a good-bye to the
entire rules, and invoking the inherent powers. Can the inherent
powers over-rule the rules?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— గౌరవనీయులైనటువంటి ప్రతి వక్తాని నాయకులు
కూడా ఇది కేవలం ఫెడరల్ వ్యవస్థను దెబ్బకొట్టేదిగా, రాష్ట్ర ప్రజల యొక్క అత్యు
గౌరవాన్ని.....

(ఇంటరవ్యన్)

ఇటీవల ఆన్ రికార్డ్ పను ఇప్పుడే గౌరవనీయులైన మంత్రి పరుగులు చెప్పారు. భేంకూర్
ఇటీవల ఆన్ రికార్డ్ అని కూడా వారే చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి ఇది కేవలం రాష్ట్రం
యొక్క అత్యుగౌరవాన్ని దెబ్బకొట్టే విధంగా జరిగిందని వారందరూ ఒప్పుకున్నారు.
కాబట్టి దయచేసి తమ యొక్క విర్గయాన్ని తరియజేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజత్ అలీ:— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్ సభా నాయకుడు రామారావుగారు చెప్పినటువంటి విషయాలలో 100 శాతం వాస్తవాలు ఉండవచ్చు. దాని విషయంలో నేను కొన్ని విషయాలు తమకు సూచించేస్తాను. వాస్తవాలు యధార్థమే. సభా సభ్యులను బానిసేలాగా కొరవంది ప్రయత్నం చేస్తున్నారు అనేటటువంటి అభిప్రాయంలో నేను కానీ పనికి వచ్చింది. మా పార్టీ ఏకీభవిస్తూ ఉంది. కాని అది సమంజసంగా చెప్పడానికి రూల్ ఒకటి ఉన్నది. ప్రాసీజర్ అనేది ఒకటి ముఖ్య నిర్ణయించుకొన్నది. ఈ ప్రాసీజర్ కి భిన్నముగా స్పీకర్ గారు నిలబడి ఉన్నప్పుడు కూడా రూల్ ఎవరైనా ప్రతిగా ఒక మోషన్ తెచ్చి చూడేప్పుడు చదివిన విధానాన్ని ఏ విధముగా అర్థం చేసుకోవాలి? కాస్త మెజారిటీ మానీ వెన్నదన్ని ఉన్నటువంటి పథులన్నీ మునుపటి చేసేటటువంటి వ్యాఖ్యలు మాస్తే వికారం సృజితుంది. లెజిస్లేటివ్ చాంబర్ లో ఉండి, ఊరిలో దించే కార్యక్రమాన్ని మీరు తీసుకువచ్చి పెడరత్ వ్యవస్థకు అంటుంటే పరోక్షంగా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారని అంటున్నారే ఆ ఇబ్బంది చిక్కడ చక్కడ చూస్తున్నాము. అందువల్ల మనవి చేసేది ఏమిటంటే ప్రాసీజర్ ప్రకారంగా మోషన్ మూర్తీ చేయాలి. రూలింగ్ వారు ఏమి ఇచ్చినా రూలింగ్ అనివార్యం ఇనివెటబుల్ డిజిజన్ అయి ఉన్నది. ఆ సర్క్యుమస్టెన్సెస్ కలుషితం కాకుండా నివారించవలసిన బాధ్యత కూడా మనకు ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూస్)

మోషన్ రిజిక్టు చేయవలసినదే, లేదా తరువాత మీరు తీసుకోండి రెండు గంటల తరువాత తీసుకోండి, లేదా, మూడు గంటల తరువాత తీసుకోండి ఎమోషనల్ గా తీసుకువచ్చి ఇంత కల్మితమైన వాతావరణాన్ని సృష్టించే విధానాన్ని, ఈ సీరుసు మా పార్టీ తరపున నేను నిశ్చయంగా చదువ ద్వారా మరచి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు:— తమకు ఎందుకంటే అది ఒకటి అది నాటి గౌరవానికి సంబంధించింది పెడరత్ వ్యవస్థకు సంబంధించింది అంటున్నాను. అది ఎందుకంటే అది నిర్ణయించేటటువంటిది.

శ్రీ పి. వెంకటవతి:— అధ్యక్షా, ఈ సభలో ఇప్పటి వరకు ఏ గొప్ప విషయాన్ని పరిశీలించినప్పుడు, ఒక విషయంలో నా అభిప్రాయాన్ని చెప్పి చెప్పి ముహూర్తం సభ యొక్క గౌరవానికి అధ్యక్ష స్థానం చిహ్నంగా ఉంటుంది. దాని గౌరవానికి మేము అంత పాటు పడడం లేదు. అధ్యక్ష స్థానాన్ని అగౌరవపడడంలో మాత్రం పాటుపడుతున్నాం అనే అభిప్రాయం నాకు కలుగుతోంది. ఈ విషయాన్ని తమ ద్వారా సభాద్యక్షికి తెలుపు కొన్నాను. పార్టీల పద్ధతి, ప్రొసీజర్ కాదు. దీనిని అత్యుచితముగా చేసుకొనవలసిన అవసరం ఉందని నేను స్పష్టం చేయాలి. ఇంకా తెలుస్తున్నాను.

నాకు అటువంటి అభిప్రాయం కలిగింది. కానీ అవసరం అయినప్పుడు మాకు సభా సభ్యులను అధ్యక్ష స్థానం యొక్క గౌరవాన్ని ప్రస్తావిస్తున్నాము.

re. Certain facts purported to have appears in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

అంతేదప్పు అధ్యక్ష స్థానం గౌరవాన్ని మరిశీలించినట్లయితే, కూర్చోమనగానే కూర్చునే సభ్యులెందరు? మాకు ఇష్టం కాని విషయంలో ఆగుఅని చెల్లె నుంచి వచ్చే ఆదేశాన్ని ఎవరం మన్నిస్తున్నాం? ప్రతి సభ్యుడు, ప్రతి పార్టీ నాయకుడు నిర్మల హృదయంతో ఆలోచించుకొని ఏదైనా ఏగిష్టార మార్గం తేవాలి. లేకపోతే చాలా టెన్షన్ కి కే సంబంధించిన విషయాలలో చూస్తే, ఇప్పుడు మంత్రులు మోషన్ మూవ్ చేశారు. ధర్మమో, అధర్మమో, పద్ధతిగా ఉందో లేదో అంటే పద్ధతిగా లేదని అన్నారు. పద్ధతిగా లేదని చెప్పే మేరకు, అటువంటి నైతిక సాకు కలిగిఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఆ పద్ధతి గురించి చెప్పగలము. లేకపోతే “దయాలు వేదాలు వల్లించినట్లు”, ఉంటుంది.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ:— అ సని చేస్తే వేరే చేస్తున్నాను. ఎవరూ అట్లా పోవడం లేదు.....

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— నన్ను వదలి పెట్టే చెప్పడం లేదు. మనము అనే సేను మాట్లాడుతున్నాను. దీనికి అడుగుకోవడం మొదలు పెడితే జనం మనల్ని చూచిస్తారు. అనేక సంభ్రాంతిలో కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొనవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు జరుగుతున్నదాని మీద మూవ్ చేసిన పద్ధతి సక్రమంగా లేదు. అంత వాదాబుడి వదనంలేదు. మూవ్ చేసిన విషయం ఎంతో ప్రాముఖ్యత గలది. దేశ ప్రజానీకానికి, రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి సంబంధించి ఈ విషయం ఆకర్షించాలి. ప్రజలు తీవ్రంగా వ్యర్థ చెందుతున్నారు. దానికి ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకోవాల్సి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Dharma Rao:—The whole problem arose on account of a Supplementary Question put by Sri Mysoora Reddy and subsequently the matter was raised by Sri Samarasimha Reddy. Then, it came up for discussion in the House.

Sri Vasantha Nageswara Rao:—It is a different matter, and it has no relevance to this matter.

Sri A. Dharma Rao:—I am coming to that. Please be patient. Then, it was stated—the Members have raised an allegation.....

Sri N. T Rama Rao:—No, no, I object to it.

Sri A. Dharma Rao:—.....

Mr. Speaker:—It will not go into record. He is bringing extraneous matters which are not in discussion, I will not allow. It will not go on record

Now I will ask the Minister for Legislative Affairs to say something of the subject.

re: Certain facts purported to have appeared in News Papers in respect of Statement made by Union Minister.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు రైజా చేసినప్పుడు తమరు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ చెప్పవద్దనలేదు. దాని యొక్క అవశ్యకతను గమనించాను. తీర్మానరూపంగా తీసుకురావచ్చు. అని చెప్పిన మీదట గౌరవ రెవెన్యూ మంత్రిగారు చదవడం మొదలు పెట్టారు. అప్పుడు కొందరు సభ్యులు దానికి అభ్యంతరం తెలిపినప్పటికీ, సభలో అలజడి జరుగుతోందని అన్నారు. హౌస్‌ని ఆర్డర్‌లో తేవడానికి ప్రయత్నించారు. అంతే కాని శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారిని రెవెన్యూషన్ చదవవద్దని మీరు అనలేదు. కొందరు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు తీర్మానానికి అభ్యంతరం చెప్పుతున్నప్పుడు అలజడి గమనించి లేచారు. అది మేము గమనించాము. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారిని తీర్మానం చదవ వద్దని అనలేదు. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ విషయంలో వారు తీర్మాన రూపంలో తీసుకురాండి అని మీరు చేసిన సూచన ప్రకారమే తీర్మానం చదివారు. ఇప్పుడు వరిస్తే కేవలం కేంద్ర వర్తి శ్రమల మంత్రిగారు రాష్ట్రంలో ఉండే విషయాలతో గ్రామీణుల (సభ్యుల)కు తెలియకుండా ఏ రకమైన సైన్సియల్ ఇన్ఫిల్ట్రేషన్స్ .. ఇంటర్వెన్షన్స్) శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారి తీర్మానాన్ని సభ ఆమోదించింది. దానిని పరిగణనలోకి తీసుకురావాలి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, “Men may go and men may come but I go all for ever” అన్నట్లు పార్టీలు రావచ్చు, పోవచ్చు, ప్రభుత్వాలు రావచ్చు పోవచ్చు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—సేం థింగ్ ఎస్లయిన్ టు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— నేను చెప్పదలచుకుంది ఏమంటే, పెద్దలు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు గతంలో ఎప్పటి నుంచి చూసినా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్స్ రైన్ చేస్తూ పోవడం అనేది ఎక్కడి సిద్ధాంతం? మాట మాటకు వారు తేవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకు లేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

Sri N. T. Rama Rao:—Let the Hon'ble Member not intrude into the rights of the Member. He has a right to oppose, as a Member of this House. He (Sri Baga Reddy) has no right to intrude into his (Sri Srinivasul Reddy) rights.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు అది గౌరవం అనుకుంటే దురదృష్టం అని భావిస్తున్నాను. హౌస్ నడవడానికి రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ ప్రొసీజర్ ఉంది. ఎవరు వచ్చినా వాటిని పాటిస్తేనే గౌరవం ఉంటుంది. ఈ రూల్స్‌ని రెగ్యులేషన్స్ ప్రొసీజర్ క్లియర్ గా వివేదించడం జరిగింది. అధ్యక్షా, చర్చల పూయం లో కూడా కాదు. అకస్మాత్తుగా శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ చేస్తూ చర్చ యింకా మొదలు కాలేదు. వారు యింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు రెయిజ్ చేసిన తరువాత, యిది వద్దతి కాదంటూ తమరు చెప్పిన తరువాత కూడా వారు

ప్రాసీజర్ పాటించలేదు. వారు పథా మర్యాదను పాటించి ప్రాసీజర్ ప్రకారం చేయవలసి వున్నది. ఫేవరేటిజం, నెపోటిజం ఈ ప్రభుత్వం చేసింది అని మొన్న రెయిజు చేసిన దానికి.....

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు:— మేము ఈ మాటలను వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. బాగరెడ్డి:— ముఖ్యమంత్రి గారి అల్లుడు గారి గురించి చెబుతూ వున్నాను. గౌరవనీయులైన స్పీకర్ గారితో రిక్వెస్ట్ ఏమంటే.....

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు:— నో, నో. అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది ఏమంటే ..

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ యం. బాగరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఆయన మాటలాడినప్పుడు నేను లేవలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రులు, మేము ఎవరయినా కానివ్వండి. ఒక ప్రాసీజర్ కు కట్టుపడి వుండవలసి వున్నది. అధ్యక్షుని గౌరవించడం కొరకు, తమ ఆస్తును తీసుకొనవలసి వుండగా, తమ పర్మిషన్ లేకుండా శ్రీవివాసుల్ రెడ్డి గారు రిజల్యూషన్ చదివినారు. ఒక ప్రాసీజర్ ఎడాప్ట్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి:— అధ్యక్షా, శ్రీవివాసుల్ రెడ్డి గారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ పైన తమరు రూలింగ్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— అందరూ చెప్పింది విన్న తరువాత నేను వస్తున్నాగా ఒక రూలింగ్ ఇవ్వబోతున్నాను, రిజల్యూషన్ గురించి కానివ్వండి, నేరే డిస్కషన్ గురించి కానివ్వండి. ఇంకా మనం కాలింగ్ అటెన్షన్ తీసుకోవలసి వున్నది. నేను ఆలోచించి చెప్పవలసి వుంటుంది. మీరు అన్నంత త్వరగా చెప్పడం బాగుండదు. నేను స్పీకర్ గా రూలింగ్ ఇస్తే. దేశ వ్యాప్తంగా దాన్ని గురించి ఆలోచించడం, దాన్ని చూడడం జరుగుతుంది. నేను తిరిగి వచ్చిన తరువాత దీని మీద రూలింగ్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.. మొన్న విద్యాసాగర్ రావు తదితరులు ప్రీవీలేట్ మోషన్ ఇచ్చారు. శ్రీ యన్. నరసింహారెడ్డి, శ్రీ పి. హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు గారు, ప్రీవీలేట్ మోషన్ ను విత్ డ్రా చేసుకుంటున్నట్లు తెలిపారు. నేను ప్రీవీలేట్ మోషన్ చదివి, దాని అర్డర్ వినిపిస్తాను.

RULING ON THE ADMISSIBILITY OF NOTICE OF PRIVILEGE MOTION AGAINST THE CHIEF MINISTER FOR SUPPRESSION OF CERTAIN INFORMATION—DISALLOWED.

Mr. Speaker:—As per the procedure laid down, I must read the Privilege Motion.

Ruling on the Admissibility of Notice of Privilege Motion against the Chief Minister for suppression of certain information—Disallowed.

Saivasiri M. Baga Reddy, N. Narasimha Reddy, A. Dharma Rao, Ch. Jayaram Babu, Mohd. Jani, D. K. Samarasingha Reddy, B. Durga Rao and Ch. Vidyasagar Rao:—We wish to raise the Question of Privilege Motion under Rule 149 of Rules of Procedure and Conduct of the Business in Andhra Pradesh Legislative Assembly:

“While replying to the discussion on the issue of Dachavaram on 22nd July 1987, the Hon. Chief Minister had stated on the Floor of the House that he does not agree for appointment of a House Committee to go into the matter that such an appointment would go against the request of Sri P. Babul Reddy made in his letter addressed to the Chief Minister on behalf of all parties for instituting investigation by C.B., C.I.D., and that such an appointment of House Committee would amount to disrespect to Sri P. Babul Reddy and all other Opposition parties.

The Chief Minister had deliberately supposed the subsequent letter of Sri P. Babul Reddy, dated 14th July 1987 when he stressed that the investigation by C.B., C.I.D. had become irrelevant and useless in view of the appointment of Dr. K. Siva Prasad Rao, the main accused in the case as Home Minister.

The Chief Minister had also given a reply to the letter trying to continue the investigation by the C.B., C.I.D.

The Chief Minister had deliberately supposed the subsequent letter of Sri P. Babul Reddy and his reply and deliberately misled the House, which has clearly constituted Breach of Privilege of the House and Members. A copy of the letter of Sri P. Babul Reddy, dated 14th July 1987 addressed to the Chief Minister and a copy of the reply of the Chief Minister, dated 15th July 1987 as well as a copy of the Press Statement of Sri P. Babul Reddy, dated 22nd July 1987 are enclosed herewith.

We request that this Privilege Motion may be referred to the Privilege Committee.

That, I have given a ruling.

The House has perused the Privilege Motion given by Sri M. Baga Reddy and also the copy of the letter of Sri Babul Reddy, dated 14th July 1987 addressed to the Hon'ble Chief Minister, etc.

The House to raise the Question of Privilege shall be governed by the provisions as laid under Rule 150, i.e., whether the matter is a breach of Privilege of the House.

The House has decided that the investigation to be made by C.B., C.I.D. shall be continued at the instance of the all party decision taken on 22nd July, 1987 sent by Sri P. Babul Reddy to the Hon. Minister, the moved the Motion.

is that the Hon. Chief Minister has deliberately suppressed the subsequent letter of Sri Babul Reddy, dated 14th July 1987 and its reply deliberately misled the House, which clearly constitute the Breach of Privilege of the House. The correspondence made by Sri Babul Reddy is during the period when the Assembly in Session as such the second letter addressed by Sri Babul Reddy to the Hon. Chief Minister and his reply are matters outside the purview of the Assembly Proceedings. The Notice under Rule 304 was given in the Assembly on 9th July 1987 and any correspondence made by a non-member has no consequence whether it is placed before the House or not. It is ultimately the House which has to take decision in respect of the Motion moved by the Hon. Members.

On 23rd July, Sri N. Narasimha Reddy and Sri Ch. Vidyasagar Reddy have represented to me in person that they are not interested in the Privilege Motion as such their names may not be considered as Members who had given notice.

The contents of the Privilege Motion do not disclose any valid grounds which require the intervention of the House.

As such the consent is refused for raising the Privilege Motion."

Now, I adjourn the House for tea-break. The Calling Attentions and other matters will be taken up to-morrow.

(The House then adjourned at 11-06 a.m.)

The House re-assembled at 11-25 a.m.

(Sri M. Rajalakshmi in the Chair.)

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Chairman.—All Papers that are to be laid are deemed to have been laid on the Table.†††

†††The following papers were laid on the Table:—

Copy of the Notification issued in G.O. Ms. No. 131, General Administration (G.L.-I) Department, dated 26th March 1987.

Copy of the Notification containing Amendments to the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 issued in G.O. Ms. No. 20, Food and Agriculture (Co-op-IV) Department, dated 16th January 1987, G.O. Ms. No. 354, Food and Agriculture (Co-op-IV) Department, dated 29th June 1987 and G.O. Ms. No. 359, Food and Agriculture (Co-op-IV) Department, dated 2nd July 1987.

Copy of the VI Annual Report and Accounts for the years 1979-80 of Andhra Pradesh Fisheries Corporation Limited together with the Audit Report.

IV. ANNUAL FINANCIAL STATEMENT
(BUDGET) FOR 1987-88.

Demands for Grants—

Demand No. XV —Public Works.

Demand No. XLIV—Roads and Bridges.

Demand No. IX —Transport Department.

Demand No. XLIII—Minor Port Development.

—Continued.

Chairman:—Sri A. Lakshminarayana will speak.

11-30 a.m. శ్రీ ఎ. లక్ష్మినారాయణ:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రోడ్లు, రవాణా డిమాండుపై చర్చ ప్రారంభించబడుతున్నది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం వైశాల్యంలో కాని జనాభాలోగాని అయిదవ ర్యాంకులో ఉన్నాయి. 1982-83 లో మన రోడ్లు చాలా తక్కువగా అభివృద్ధి చెందాయి. రోడ్ల పొడవు విషయంలో మన రాష్ట్రం పదవ ర్యాంక్ లో ఉన్నది. మొత్తం భారతదేశంలో అన్ని రకాల వెహికీల్స్ ను లెక్క వేస్తే ప్రతి లక్ష జనాభాకు 980 వెహికీల్స్ ఉంటే మన రాష్ట్రంలో లక్ష జనాభాకు 750 వెహికీల్స్ మాత్రమే ఉన్నాయి ఇటీవల మన రాష్ట్రంలో వెహికీల్స్ పెరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. ఇప్పుడు టాక్స్ రేట్స్ సవరించారు. 86-87 వరకు మనకు 120 కోట్లు రూపాయలు సమగ్ర ద్వారా ఆదాయం వస్తున్నది. కాని దానికి తగినట్లు మన బడ్జెటులో కేటాయింపు లేదు మన రోడ్లకు దాదాపు 80 కోట్ల రూపాయలు కావాలని డిమాండులో చూపారు. దానిలో 54 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. నేషనల్ హైవే రోడ్లకు 86-87 లో 643 లక్షలు ఇస్తే 87-88లో 641 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. నేషనల్ హైవే రోడ్లకు సరిఅయిన కేటాయింపు లేనందున యాక్సిడెంట్స్ రోజురోజుకూ పెరుగుతున్నాయి. ఒక రూట్ లో నడిచే బస్సు వేగానికి అదే రూటులో నడిచే ట్రాక్ వేగానికి సంబంధం లేకుండా ఉంది. ప్రైవేటు వాహనాలు చాలా స్పీడ్ గా నడవడం వల్ల యాక్సిడెంట్స్ ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. వాటి వేగం తగ్గించడానికి చర్యలు తీసుకోకపోతే యాక్సిడెంట్స్ తగ్గవని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే ఇంకా జాతీయం చేయవలసిన రోడ్లు చాలా ఉన్నాయి. బ్రేకు ఇన్ స్పెక్టర్స్ వారికి ముట్టేది ముట్టితే తప్ప పర్మిషన్ ఇవ్వరు. బ్రాకర్ ద్వారా వెడితే తప్ప లైసెన్సులు పర్మిషన్లు రావు. అంచనాగండితనాన్ని తగ్గించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ సభ్యుల ఐదో చార్జిలు కిలోమీటర్ కు ఒక సైన్ పెంచారు. కాని గ్రామాలలో ప్రజలు మళ్ళీ ట్రాక్ కిలోమీటర్ కు ఏడు సైన్లు పెంచినట్లు బాధపడుతున్నారు. పెంచినదరలను తగ్గించాలని ప్రజలు అందోళన చేస్తున్నారు కనుక దాని విషయం కూడా ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. అన్ని రూట్స్ కు బస్సులు వేస్తామని చెబుతున్నారు. అలాగే ట్రాక్ కు బస్సులు వేయలేదు. దీనిగురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ట్రాక్ కు బస్సులు వేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ట్రాక్ కు బస్సులు వేయాలని కోరుతున్నాను.

చెప్పారు. కాని ఆవర్ణంలో బస్సులు వేయడం లేదు. లక్షలరూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కొత్త రూట్సును వేశారు. పైవేటు బస్సులు మాత్రము యివ్వడము వచ్చినట్లుగా క్రిందా పైనా పాసింజరును కూర్చోబెట్టుకొని తిరుగుతున్నాయి. అట్లా ప్రజలు యిబ్బంది పడుతుంటే మాత్రము ప్రభుత్వంకాని కార్పొరేషనుకాని పట్టించుకోవడం లేదు. ఇక్కడ చేసిన ఆందోళన ఫలితంగా కార్పొరేషనువారు కాగితాలను మాత్రము పంపించారు. కాని బస్ డిపోలో మాత్రం డిపో మేనేజరు పైవేటు వారితో లాలూచీ పడి బస్సులు వేయకుండా చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు సూర్యాపేట డిపో మేనేజరుకు కార్పొరేషను తెలుగు చూపిస్తే డేట్స్ పెట్టి బస్సులు వేయ లేదు. ఇక రోడ్ల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. వాటికి కావలసిన డబ్బు యివ్వడం లేదు. ఉన్న రోడ్ల పరిస్థితి గురించి యిదివరలో ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు సందర్భములో, అంతకుముందు సెషనులో కూడ వివరించడం జరిగింది. రోడ్ల పరిస్థితి ఎంత అధ్వాన్నంగా వుండంటే. యివాళ వచ్చిన డ్రైవరు రేపు రావడానికి ఆందోళన పడుతున్నాడు. టైల్స్ దెబ్బ తినిపోతున్నవి. రోడ్డు ఏమాత్రము సక్రమంగా లేని పరిస్థితిలో వున్నవి. ఉదాహరణకు సూర్యాపేట నుంచి గరిడపల్లికి వచ్చే రూటు అధ్వాన్న పరిస్థితిలో వుంది. ప్రయాణం చేయడానికి వీలు లేకుండా వుంది. ఆ రూటు విారిచ్చిన నోటులో చేర్చబడి లేదు. ఏ ఏ రూట్సు అయితే తీసుకుంటున్నారో, వాటి లెక్కలు యిక్కడ యిచ్చారు. పూర్తి చేసినవాటి లెక్కలు కూడా యిచ్చారు. చేయబోయే వాటి లెక్కలు యిచ్చారు వాస్తవంగా పనికి రాని రోడ్డు ఏవైతే వున్నాయో వాటి వివరాలు మాత్రము దీనిలో లేవు మా సర్లగొండ జిల్లాలో సిమెంటు స్పెక్టరీలు పున్నరూట్సు చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నవి. నేరేడుపల్లి టు జాన్ పాడ్ లాంటి రోడ్లు పూర్తిగా దెబ్బ తిని వున్నవి. 50 60 సార్లు ఆఫ్ అండ్ డౌన్, ఆరోడ్లు మీద వ్యాపారం సంబంధమైనటువంటి సిమెంటు లారీలు తిరుగుతున్నాయి. అవి పూర్తిగా చెడిపోయి వున్నవి. వాటికి ఏ మాత్రము కేటాయించినట్లు కన్పించడం లేదు. అదే విధంగా మిర్యాలగూడ టు సూర్యాపేట వయా చిన్నపల్లి రూటుకు కూడా ఏమీ కేటాయించలేదు. ఇదివరలో మునగాల వరగాణాగా వున్న ప్రాంతము మా తాలూకాలో కలిసిన తరువాత మునగాల టు హు జాన్ నగర్ - కొంత రూటును ఇందులో పెట్టారు. మిగతా రూట్సును పెట్ట లేదు. మొత్తానికి సర్లగొండ జిల్లాలోనే గాకుండా మిగతా జిల్లాల్లో కూడా రోడ్లు అధ్వాన్నంగా వున్నవి. రోడ్లు సరిగా వుంటే నష్టం రాదు. నష్టం రాకుండా వుండాలంటే రోడ్ల కొరకు తగిన బడ్జెటును కేటాయించాలి. నవరులు వున్నవి. 125 కోట్లు ఆదాయం వస్తున్నది. ఆ ఆదాయాన్ని ఖర్చు పెట్టే స్థితిలో ఎందుకు లేము అనేది ఆలోచించి ఈ న్యూనీటీని సరిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెట్టును యింకాపెంచాలి. మన కార్పొరేషను బస్సులు పైవేటు బస్సుల కంటే అధ్వాన్నంగా వున్నవి. మన బస్సుల్లోని స్కెల్స్ పై నడుము ధూళి వుంటుంది. ప్రక్క అడ్డాలు సగిలిపోయి అధ్వాన్న పరిస్థితిలో వుంటాయి. ధూళి సేకరించుకునే నాథుడు లేడు.

బమ్మ ప్లేషన్సులో ౯ ఏప్రిల్ హోటల్కు వదిలేసి. డబ్బులు అతనికి పోయినట్లును వేరం పెట్టినట్లును బట్టి—౯వ ఏప్రిల్ మూలబిలి పున్నది. దాని ఫలితంగా ప్రధానంగా బ్రిటిష్ గవర్నమెంట్. ఇంగ్లండ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థను ఏర్పరచింది. అది యిచ్చాయి. అందునీళ్ళు ఏర్పాటు చేశా... బమ్మ ప్లేషన్ కు దానికి ఏర్పాటు చేశా... చివరలో ఆయా పేర్లకు యిచ్చాయి. మాకు వందల ఏకాదశి కోట్ల పున్నది. చివరలో ఆయా గ్రామాం ప్రజలు బోర్డు కలెక్షన్ పెట్టినట్లు కలెక్షన్ అడిగి పున్నారు. ఎక్కడ పెట్టాలనే దానిగురించి కూడా సభలు ఏర్పాటు చేశారు. కేలకమ్మ నలుమంటి మండలం సెంటర్నులో బమ్మ ప్లేషన్సును ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పారు. ఎన్నింటి గురించి యాడను రిగిల్డ్ చేశానా, చివరకి గురిపడింది 60-60 రెక్కలు యిచ్చాయి. కాని యిదివరలో పేరు లోకం పనికి వాటి పేరు చర్య చాలా వరకు తీసుకోలేదు. ఈ వాళ్ళను సభ్యులై ప్రజలకు కేలకమ్మ పేరు పెట్టి చెప్పి చెప్పించారు. వాళ్ళనగా చర్య చేశారేద. ప్రజల చాలా బ్రష్టి పడుతున్నారు. ఎంతోమందిలో వర్తకాలలో మండలం సెంటర్నులో కూడా బోర్డు పెట్టారు లేక ప్రజలు చాలా యిచ్చింది పడుతున్నారు. వెంటనే బోర్డు పెట్టారును కలెక్షన్ మనిని చేస్తున్నాను. సోకే ఆయిదారు బోర్డు డిపోజిట్ కలెక్షన్. వాటిని పూర్తి చేసి ఆయిదారు వెంటనే అవుతుంది. ఎన్నో లక్షలు ఖర్చు పెట్టి కట్టించారు. ఎంతో వడ్డీ అవుతుంది. వాటికి మహారాజులు ప్రకటించారు. అయినా ఆ బమ్మ డిపోజిట్ ఓపెన్ చేయ లేదు వాటిని ఓపెన్ చేయడానికి తక్షణమే చర్య తీసుకోవాలి. బమ్మ ప్లేషన్సు కొరకు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు ఎక్కువ చేయాలి. ఇచ్చిన డబ్బు చాలదు. మావద్ద ఓడనల్ని దగ్గర బ్రిడ్జిని ప్రైవేటు వద్దరి పేరు అప్పులు తీసుకొని చేయడానికి బాధ్యత తీసుకున్నారు. గొప్ప విషయం. దానిని సాధ్యమైనంత తొందరగా పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెటును ఎంతో పెంచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. మల్లేశ్ (అసిస్టాంట్):- లభ్యమైన రోడ్లు, భవనాలు, - రవాణా ఓడరేవులకు సంబంధించిన మంట్లులు ప్రవేశపెట్టినటువంటి డిమాండ్లను పరిశీలిస్తే మాటలు ఎక్కువ చేతలు తక్కువ అనే భావన కలుగుతుంది. *** ఇదీ పాలన అని చెప్పక తప్పదు అని యీ ఎంపర్లుగా నేను చెప్పవలసి అవసరం వుంది. ప్యాక్స్ అండ్ ఫిగర్స్ యీ నివేదికలో వున్నవి. ఇది యథాతథా విధానము కొనసాగించే పద్ధతి తప్పితే మరేమీ కాదు. ఈనాడు 2,352 కి. మీటర్ల జాతీయ రహదారులు, 33,934 కి. మీటర్ల రాష్ట్ర రహదారులు, జిల్లాలకు సంబంధించిన రహదారులు వున్నవి.

గౌరవ పథ్యులు *** అవి నారు అన్నావు. దానిని రికార్డులు సుండి తొలగించాళ్ళి.

తెన్నె:- *** అవేది రికార్డు మండి తొలగించబడుతుంది.

***Expunged as ordered by the Chair.

Sri M. Baga Reddy:—Your ruling is wrong. What is un-parliamentary here? What are the unparliamentary words used? మీరు రూలింగ్ ఇచ్చే దానికి—అప్పీట్రీగా డిప్యూటీ కమిషనర్ చేయడానికి వీలు లేదు. ఎన్ని సంవత్సరాలు అయినా ఇటువంటి పద్ధతుని ఎక్స్ ప్రెసంబ చేసినట్లు లేదు. అటువంటి అధికారం లేదని సెనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేశ్:—2,352 కిలో మీటర్ల జాతీయ రహదారులకు, 33,934 కిలో మీటర్ల రాష్ట్ర, జిల్లా రహదారులకు సంబంధించినటువంటి రోడ్లను బాగు చేయడానికి, కొత్త రోడ్లు నిర్మాణం చేయడానికి, రాష్ట్ర ప్రభావసరాలను తీర్చే పద్ధతులను మెరుగు పరచడానికి ఏ మాత్రం దీనిలో తావు కనిపించడం లేదు. మంత్రులు పెట్టిన కేటాయింపులు పరిశీలిస్తే నాటిని మెరుగుపరచడానికి ఏ మాత్రం తావు కనిపించడం లేదు. ఇది దాతా శోచనీయమైన విషయం. ఈ కేటాయించిన నిధుల గురించి అటు వైపున ఉండే కానీ సభ్యులకు కూడా తెలుసు. దీనిలో 50 శాతం అమౌంటు మధ్యవర్తిలు, అవినీతి పరులైన ఉగ్రోగులు కాబెస్తున్నాను. ఈనాడు ఉగ్రోగులలో అవినీతి విలయ లాండ్రం చేస్తున్నది. ఈ తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 10 రెట్లు లంచగండితనం పెరిగింది కాని రోడ్ల లేదని సెనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విటల్ రెడ్డి: మీరు రికార్డు సంచి చాలిగిస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఆ సదం అనే పార్లమెంటుకి కాదు. అది తప్పేమీ కాదు. అందుచేత దానిని తిరిగి పునరాలోచన చేయండి.

చైర్మన్:— సరే కూర్చోండి.

శ్రీ జి. మల్లేశ్:— ఈ రాష్ట్రంలోని ప్రధానమైన రోడ్లకు సంబంధించిన సమస్యను పరిష్కరించు సంబంధించిన సమస్యను ఇంకొకసారి ఈ ప్రభుత్వానికి సెనవి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజా కార్యక్రమాలు చేయడంలో ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. మంచిర్యాల—రామగుండం మధ్య ఉన్న పంతెనకు ముఖ్యమంత్రిగారు కొబ్బరికాయ కొట్టి శంకుస్థాపన చేసారు. 10 సంవత్సరాలు అయినా దానిని ఇంతవరకు పూర్తి చేయడం జరగలేదు. అది ఆదిలాబాదు, కరీంనగర్, వరంగల్, జిల్లాల రహదారికి ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతానికే చెందిన రోడ్ల విషయంలోను బ్రిడ్జిల విషయంలోను ఎంతో పక్షపాత దోరణిలోను, బాధ్యతారహితంగాను ఈ ప్రభుత్వం కేటాయింపులు చేయడం జరుగుతున్నది. విన్న ట్రాన్స్ పోర్టు మినిస్టరు గారు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో పర్యటన చేసి వచ్చారు, సంతోషం. వారు ఆ జిల్లా రోడ్లు స్వయంగా చూసి వచ్చారు. మాకు ముంత్రీగారి టూర్ ప్రోగ్రాం తెలియలేదు. అయినా వారు వచ్చారని తెలిసి కలుద్దామని సోకే కలిమిలేదు. వారు తిరిగిన రోడ్లలో ఒక రోడ్డును చూసే ఉంటారు. బోయపల్లి నుంచి బెల్లంపల్లి మధ్య ఉండే రోడ్డు వాలుగు కిలో మీటర్లు. ఆ రోడ్డు చేయ

దానికి మూడు సంవత్సరాలు పట్టింది. ఇంకా ఒక కిలో మీటరు అలాగే ఉంది. విన్న మంత్రిగారు స్వయంగా చూసి రావడం జరిగింది. కరీంనగర్-చంద్రపూర్ రోడ్డు, పేదరాబాద్-కరీంనగర్ రోడ్డు, నల్గొండ రోడ్డు మొదలైనవి చాలా ఆధ్వర్యమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయి.

కోల్ సెన్ నిధులను ఆ కోల్ ఉన్న పట్టణాలకు కేటాయించకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవసరాలకు వాడుకొనడం జరుగుతున్నది. అది సరైన పద్ధతి కాదు. ఈ సెన్ ద్వారా వచ్చిన కోట్లాది రూపాయలను ప్రభుత్వం తన ఇష్టం వచ్చిన పద్ధతులలో వాడుకొకుండా ఆ బొగ్గు గనులు ఉన్న పట్టణాలకు వాడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

జాతీయ చేసిన బస్ రూట్లకు 400 బస్లను తయారు చేసి పంపించడం జరిగింది. విశాఖ పట్టణం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు పంపించి 13 కోట్లతో 400 బస్లను తయారు చేసి అక్కడికి పంపించడం జరిగింది. ప్రయివేటు యజమానుల ఒత్తిడికి లొంగి ప్రయివేటు యజమానులతో చేతులు కలపడం వల్ల ఇప్పటికే ప్రారంభించవలసిన రూట్లు ప్రారంభించలేదు. ఇది శోచనీయమైన విషయం. ఆ రూట్లలో వెంటనే బస్లను ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. మంత్రివర్గం మార్పు చెందడం వల్ల ఈ కార్యక్రమం ఆగిపోయిందా? అసలు ఎందుకు ఆగిపోయిందని అడుగుతున్నాను. దానికి జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రయివేటు యజమానులు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు బస్లు తిప్పుతున్నారు. ఆర్. టి. సి. ఆదాయం దెబ్బతింటున్నది. ఆర్. టి. ఓ. లు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు వర్క్యూ ఇస్తున్నారు. కొంత మంది అయితే 10, 15 బస్లు కంపెనీల పేరుతో తీసుకొని నడుపుతున్నారు. వారికి వర్క్యూ దొరుకుతున్నాయి. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. ఈ ఆర్. టి. సి. ఆర్. టి. ఓ. అధీనులలో లంచగొండితనం విలయ తాండవం చేస్తూ ఉండడం వల్ల ఇది జరుగుతున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతీయ రూట్లు 143 మాత్రమే ఉన్నాయని చెప్పారు. ఈ రూట్లను ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఆర్. టి. సి. బస్ల పరిస్థితి ఎలాగుందో మంత్రిగారికి మనవి చేస్తాను. ఒక రోజు ఒక గంట మంత్రిగారు గాలిగూడ బస్ డిపోలో ఉండి చూడాలని మానవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఆ బస్ల పరిస్థితి చూడాలి. తెలంగాణ ప్రాంతానికి డబ్బా బస్లను వేస్తున్నారు. కరీంనగర్ కు ఫోటోగ్రాఫీ రూట్లలో మంచి బస్లను వేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ వ్యత్యాసం ఎంతైనా ఉంటున్నదో మంత్రిగారు స్వయంగా చూస్తే తెలుస్తుంది. తెలంగాణ ప్రాంతానికి అనువైనట్లుగా ప్రజలు విలదీసి అడుగుతున్నారు. బస్లలో శాసన సభ్యులకు టిక్టు రికార్డును గురించి పర్యవేక్షణ, అధికారులు జారీ చేసామని చెబుతున్నారు. ఆ టిక్టు ఎక్కడా పంపించుగా కూర్చుంటే వారితో తగాదాలు పడి రావలసిన పరిస్థితి కలుగుతున్నది. ఇలాంటి పరిస్థితులు ఏ ప్రదేశంలో ఎక్కడా ఆ పరిస్థితులు ఉన్నాయో తెలుసుకోవాలి. కేరళ ప్రయాణికలతో దెబ్బలాటలు జరుగు

తున్నాయి. అది - మంచి పద్ధతి కాదు. మేము కమ్యూనిస్టులం కనుక మేము ఎడ్జెస్టు అవుతున్నాము. అందుచేత ఆ రిజర్వేషను సక్రమంగా పాటించవలసిన పరిస్థితి ఉండాలి.

పైదరాబాద్ లో టికెట్ లేని ప్రయాణికులను వేదించే కార్యక్రమానికి మాను కొనడం జరుగుతున్నది. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు ప్రయాణికుల మీద పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు, కండక్టర్ల మీద చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. ప్రయాణికుల మీద రైలు యాజమాన్యం ఎక్కువ పెనాల్టీ వేయకుండా చూడ వలసిన అవసరం ఉంది.

ఆర్. టి. సి. లో 80 వేల మంది కార్మికులు ఉన్నారు. ఈ 80 వేల మంది కార్మికులు, మేనేజిమెంటు కలిసి పని చేస్తూ ఉండడం వల్ల ఆర్. టి. సి. లాభాలు ఆర్జిస్తున్నది. దీనికి సంతోషించవలసిందే. కాని ఈ 80 వేల మంది కార్మికుల మీద పని భారం పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. డాక్టరు చెన్నారెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 1:11 అని ప్రవేశ పెట్టారు. అది ఈ ప్రభుత్వం 1:8 చేయాలనే ఆలోచనతో ఉంది. దీని వల్ల వర్కర్లకు పని భారం పెరిగే అవకాశం ఉంది. ఏ పరిస్థితులలోనైనా సరే ఇది సహించరానిది మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సరైన పద్ధతి కూడా కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పని భారం తగ్గించాలి. షుగర్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి. కి రూ. 50 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 25 లక్షలు మాత్రమే యిచ్చింది. ఏదో ఇచ్చి పెత్తనం చేసే పరిస్థితి ఉంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు - రెండూ ఆర్. టి. సి. కి నిధులు సమకూర్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఈవేళ అనేక రోడ్డు ప్రమాదాలు జరుగు తున్నాయి. పని గంటలకు నియమ నిబంధనలు లేవు. లారీ డ్రయవర్సులతో తమ ఇష్టం వచ్చిన పద్ధతులతో పని తీసుకొంటున్నారు. 24 గంటలు పని తీసు కొంటున్నారు. దీని వల్ల యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి. వారికి కనీస వేతన చట్టాలను అమలు చేయడం లేదు. ఆ పని గంటల నియమ నిబంధనలు లేకపోవడంవల్ల మోటారు రవాణాలో ఉన్నటువంటి కార్మికులు ఇబ్బందులపాలు అవుతున్నారు. కాగజనగర్ లో పెద్ద అందోళన ఉంది. అక్కడి యజమానులు పని గంటలు నిర్ణయించక పోవడంవల్ల నమ్మేచేసే పరిస్థితి దాపురించబోతున్నది. దీనిమీద ప్రభుత్వం కటిన చర్యలు తీసుకోవాలి. వారి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, వారి వేతనాలు, వారి పని గంటలు అన్నీ అమలు జరుగవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

బెల్లంపల్లిలో బస్ స్టాండు నిర్మించాలని గత నాలుగు బడ్జెట్ సమావేశాల నుంచి మేము చెబుతూ ఉండడం కడతామని చెబుతూ ఉండడం జరుగుతున్నది. సర్కెటూ యింది ఎన్నోసంవత్సరాలు అయినప్పటికీ, ఈ నివేదికలలో వాస్తున్నప్పటికీ బెల్లంపల్లిలో 101/6-7.

క్రొ.

బిన్ స్టాండు నిర్మించలేదు. అప్పటికి రవాణాశాఖామంత్రి గారు మారారు. ఆ బుగ్గియా దానికి వాగ్దానాలు చేశారు. ఖరీదైనందుకు స్వల్పపెట్టి వచ్చి సందర్భంలో బిన్ స్టాండు ఖర్చైతే చెప్పాలి. ఆ వట్టణంలో 70, 80 ల మంది జనం ఉన్నారని, అటువంటి వట్టణంలో ఎన్నో ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. దాదాపు రెండు అక్కడి ప్రజలు ఆందోళన పడ్డారు. అప్పుడు ఆ ప్రాజెక్టును చెయ్యలేకనే నేను పెద్ద ఆందోళనా కార్యక్రమానికి దోహద పడ్డాను. అప్పుడు ఆ ప్రజల నిరసన దీక్షకు పూను కోరసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వాళ్ళు బిన్ స్టాండు నిర్మించానని కోరుతున్నారు. రద్దు సంబంధించి కఠినంగా రోడ్లూని రిటైర్ గోల్డ్ ముండ్ల దింపిన విషయంలో గాని - రోడ్ల పనులు చెయ్యడానికి మన విన్నపాలు మూలం చెప్పా ఉపయోగం లేదు. అప్పుడు తేడాలు ఉన్నాయి - నూ ర్చునీసం సంఖ్య పెంచితేను జరిగేది ఏమీ లేదు. అలాగే ఈ బడ్జెట్ ను సంబంధించి బ్రిడ్జిల విషయంలో కూడా సరైన నిర్ణయం తీసుకోవాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈరోజు నాలుగు డిమాండ్లు మీద మాట్లాడ వలసిన అవసరం ఉంది. అయితే దీనికి మొదట మీతో ఒక విషయం కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం నీటి విజాయితీ వేరకు సహజం చేసి, ప్రతివర్షాలు ఇచ్చిన మామూల ప్రకారం వడిస్తే, వారు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు నెరవేర్చిన వారవుతారు. ఈనాడు ప్రతి గ్రామానికి రోడ్లు అవసరం ఉంది - ప్రతి గ్రామానికి బస్సు అవసరం ఉంది - ప్రతి బిల్డింగు జాతీయ చేయవలసిన అవసరం ఉంది, అయితే అనాడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో ప్రతి గ్రామానికి రోడ్లు వేస్తామని, ప్రతి గ్రామానికి బస్సు వేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. కానీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాక ముందు ప్రతి బిల్డింగ్ నీ బస్సులను జాతీయం చేస్తామని వాగ్దానం చేసి అధికారము లోకి వచ్చింది. అయితే ఈనాడు మన దేశంలో ఎన్నో గ్రామాలు ఉన్నాయి. దాదాపు ఈనాడు భారతదేశంలో 5 లక్షల 90 వేల గ్రామాలు ఉన్నాయి. అందులో అంద్ర ప్రదేశ్ లో 4,744 గ్రామాలలో మాత్రమే బస్సులు వెళ్లేందుకు అవకాశం ఉంది. 12,572 గ్రామాలలో మాత్రం రోడ్లు లేవనే విషయం గమనించాలి. అయితే రోడ్లు, భవనాల ఏర్పాటు చూడటానికి ఎంతవరకు వారు ఇస్తున్నారో అనే విషయం ఎంత తేటాయిస్తున్నారో విషయం మనం తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. కేవలం 177 కోట్ల 88 లక్షల 11 వేల రూపాయలు మాత్రమే తేటాయించడం జరిగింది. దీని వల్లా ఈనాడు అది ఎంత త్వరగా అభివృద్ధి చెందాలో ఎంత త్వరగా జాతీయ భవనాలు ఏర్పాటు చేయాలో. గ్రామ గ్రామానికి ఏకరంగా రోడ్లు వేయించడానికి ప్రయత్నం చేయాలో - అది పూర్తిగా అంటునడిపోతున్నది. భవనాల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక రహదారి బంగళాలు ఏమీ కట్టలేదు. రహదారి బంగళాలమీ మనం పైలెట్స్ చేసి, ఫర్నిచరు సమకూర్చి, ప్రజలకు అధికారాలకు అందుబాటులో ఉండేలా చేస్తామని ప్రయత్నం చేస్తామని అంటే చేయడం లేదు. ఎన్నడైనా జిల్లాకు

పర్యటనకు వెళితే గెట్టే హవుసులు వెళితే. ఫర్నిచర్ ఉండదు, ఏ సౌకర్యము ఉండదు, కూర్చోడానికి కుర్చీలు పెట్టి చూడాలి. రహదారి బంగళాలకు ఈ డిస్కం వీరప్పడిందంటే ఎం. జాభ్యు? మెయింటెనెన్సు క్రింద ఏమీ ఖర్చు చేయకండా దోచుకుంటే ప్రైవేటు చెల్లించారు. రి. మెయింటెనెన్స్ కోసం కోట్లా రూపాయలు కేటాయించుకొని ఎక్కువగా ఎంచుకుంటే లేదని పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు మీద చాలా నిందలు ఉన్నాయి. దాని అరికట్టడానికి విజిలెన్స్ సెల్ పెట్టి సి.ఇ.ల మీద చర్య తీసుకోవాలి. ఇక బ్రిడ్జెస్ విషయం ఆలోచిస్తే - రహదారులలో ఉన్న బ్రిడ్జెస్ స్ట్రెయిట్గా ఉన్నవోట ఎక్కువగా అన్నీ కర్ప్స్ ఉన్నవోట తీసుకుంటున్నాట. సేషన్లో పైవేలు, లెఫ్ట్ రోడ్డు స్ట్రెయిట్గా కాకుండా అన్నీ కర్ప్స్ పెట్టి చేస్తున్నారు. స్ట్రెయిట్గా వేయడానికి శ్రద్ధ వహించడం లేదు. అందుకే ఏకీకరించిన జరుగుతున్నాయి. ఈనాటి గొప్పగా చెప్పుకొంటున్నారే ఏకీకరించిన తర్వాత అవుతున్నారని అది నిజమైతే విషయం కాదు. ప్రతిరోజు ఎక్కడో అక్కడ బ్రక్స్ వడి ఏకీకరించిన అవుతున్నాయి. ప్రాణ నష్టాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఈ సేషన్లో పైవేలు రోడ్డును చక్కగా కర్ప్స్ లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. పబ్లిక్ వర్క్స్లో ఇచ్చిన బడ్జెటులో కొంతైనా భవనాలకు ఖర్చుపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఇది విద్యా విషయంలో మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉన్నప్పటికీ - ప్రభుత్వంలో ఉన్న అనేక భవనాలకు ముఖ్యంగా పాటశాలలు భవనాలకు పైంటెన్సు సక్రమంగా జరగడం లేదు. ఎన్నో పాటశాలలు భూమిపట్టం అయిపోతుంటే ఎంతైనా మైంటెనెన్సుకు ఎందుకు ఖర్చుపెట్టడం లేదు? భవనాలకు మైంటెన్సు చేయవలసిన అవసరం ఉందా? లేదా? కొత్తవి కట్టించడం లేదు - ఎప్పటి నుంచో ఉన్న వాటి కైనా మైంటెనెన్సు సరిగ్గా జరగడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

నేను ఒక విషయం స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. మహాత్మాగాంధీ మన దేశ స్వాతంత్ర్యం సుసాధించడానికి తన ప్రాణాన్ని కూడా బ్యాగం చేసిన వ్యక్తి. మన రాష్ట్రంలో రాజధాని నగరంలో సంగమం. యిక్కడ హిమయత్ సాగర్, మూసీనది, ఉస్మాన్ సాగర్ కలిసేటటువంటి చోటు యేదైతే ఉందో అక్కడ మహాత్మాగాంధీ జ్ఞాన కార్థం యోధులు చేసిన కుటీరం మేడైతే ఉందో దాని విషయం నేను రెండు సంవత్సరముల నుంచి చెబుతున్నప్పటికీ ఆర్ అండ్ బి, పి.డబ్ల్యు.డి వారు దానిని డెవలప్ చేయడం లేదు. అటువంటి పవిత్రమైన కుటీరాన్ని డెవలప్ చేయకుండా కేవలం దానికి ఒక కౌంటింగ్ హాల్ నిర్మించి ఒక గేటు మూత్రం పెట్టడం జరిగింది దానికి ఒక గార్డెన్ కాని, ఒక పార్కును నియమించి అక్కడ కరెంటు, పీటి సౌకర్యం కనీస సౌకర్యాలు మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 40 సంవత్సరములు అయినా యోధులు చేయకపోవడం అందుకు చింతిస్తున్నాను. అటువంటి పవిత్రమైన స్థలాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. తర్వాత యూ.ఎ.సి. ఎస్. ఆర్.టి.సి. విషయ

నికి వస్తే యీ నాడు బడ్జెటు సహజేతంలో వారి డిమాండ్స్ అందమైన పుస్తకాలలో ప్రచురించడం జరిగింది. ప్రజా సేవయే మా కర్తవ్యం అని భావించే యీ సంస్థ ప్రజలకు మేలు కలుగజేస్తున్నదా అంటే యీ నాడు అధిక ధరలతో వాళ్ళ కడటటు వంటి ప్రజానీకానికి యీ నాడు బస్సు రేట్లు పెంచుతూ పోతోంది కాని లగ్గించడం లేదు. వారికి బస్సు కర్తవ్యం కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నా కాని ఆ సౌకర్యం కల్పిస్తున్నదా? అని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడే ఒక సోదరుడు చెప్పినారు. ఈనాడు ఎ.పి.ఎస్.ఆర్. టి.సి. లో ఒక బస్సుకు 8.5 వరకు వర్క్ మెన్ అప్సాంట్ చేయడం జరుగుతోంది. గత ప్రభుత్వంలో ఒక బస్సు 11 సైన్ వర్క్ మెన్ ను యిస్తున్నది ఉండేది. ఈనాడు దానిని లగ్గించి వారి యొక్క రక్తాన్ని పెడించి మేము లాభాలు గడుస్తున్నామని చెబుతున్నాను.

ఈనాడు ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి యంత లాభాలు గడిస్తున్నారనే విషయం మనకు తెలియజేప్పడం జరిగింది. నేను యీ లాభాలు గురించి చెప్పడలచుకున్నాను. మీకు వచ్చేటటువంటి రూ. 6 కోట్లు 46 లక్షలు లాభం మీరు చూపించింది తప్పదు లెక్కలని దానిని ఒప్పకీయం చేబుతున్నాను. ఈనాడు ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి. కి దాదాపు రావలసిన లాభం రూ. 44 కోట్లు 43 లక్షలు ఈ రూ. 44 కోట్లు 43 లక్షలలో యీ నాడు బస్సు రేట్లు పెంచినప్పటికి సమ్మెలు కాని, యాక్సి డెంట్స్ కాని డిజిల్. కాని యితర కారణాల వల్ల కాని వారికి నష్టాలు వచ్చినవి రూ. 28 కోట్లు 45 లక్షలు మాత్రమే ఉంటాయి. కాని వారికి నికరంగా లాభాలు రావలసింది రూ. 15 కోట్లు 58 లక్షలు అయితే యీనాడు వారు మనకు బుక్లో చూపించిన పద్ధతిలో రూ. 6.4 కోట్లు చూపిస్తున్నారు. దాదాపు రూ. 10 కోట్లు యేమి అయింది? ఈ రూ. 10 కోట్లు ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి లో యెవరి జేబులోకి పోతున్నాయి? ఈనాడు ప్రజలకు అధిక ఖర్చు పేషి యీ రకంగా దోచుకుని తింటూ ఉంటే దానిని యే విధంగా అరికడ జాతు అడగబడ్డాయి. తర్వాత యీ బస్సు మెయింటెనెన్స్ విషయానికి వస్తే యీ మెయింటెనెన్స్ వర్క్ సైపులో ఒక్కొక్క బస్సుకు 3 గంటలు సమయం అవకాశం కల్పించాల్సి కాని వారు ఒక గంట కూడా దీనికి అవకాశం కల్పించడం లేదు. ఈ మెయిన్ టెనెన్స్ విషయంలో ఒక గంట కూడా కల్పించకపోతే బ్రేక్స్ యెక్కడ ఉంటాయి, అయిల్ లెవెల్స్ ఉంటుంది? ఈబండిని కంట్రోలు చేసే యీ మెయిన్ టెనెన్స్ వర్క్ సైప్ యెక్కడ ఉందో ఇక్కడ దీనిని వారు ఒక గంట కూడా చూడడానికి అవకాశం లేకపోతే బుగట రోడ్డు దగ్గరకు వచ్చి మనుషులు స్రాణాలు తిమంటారా? ప్రజా సేవయే మా ధర్మం అని చెప్పకపోతే యీ సంస్థ బస్సు రోడ్డు మీదకు వచ్చిన తర్వాత మనుషులను చంపుకోని తిండ్ల దీనికి బాధ్యులెవరు? దానిని పోషించకపోతే ప్రమాదాలు జరుగు తున్నాయి. ఈ విభాగా బయటనే కాదు, ఒక వర్క్ సైపులో ఒక కార్మికుడు చని పోయి దుస్థితి తీర్చుకుంది. ఇక్కడే పురా డిజిల్ ఇంజన్ వల్ల చనిపోయింది.

యేమిటని నేను ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి సభ్యునికి అధ్యక్షునిగా ఉండి ఎం. డి. గారికి ఆ విషయం వ్రాస్తే అటుంటి ధికారాలు ఉన్నారని చర్య తీసుకోలేదు. ఆ విధంగా వర్క్ షాపులో మినిస్టర్స్ ఎక్కువగా లేదు. ఈ విధంగా మెయిన్ టెనెన్స్ సక్రమంగా లేక బయటకు వచ్చు బుట్టలు ప్రజలు లేక యీ విధంగా జరిగే ప్రాణ నష్టాన్ని అరికట్టడానికి యే చర్య ఎంతటా రూ. ఒకలక్షలున్నాను. తర్వాత కండ్లక్టర్స్ టౌన్ విషయానికి వస్తే రికి టౌన్ పక్కూరికి లేదు. కండ్లక్టర్స్ బి.సి. పాస్ లయినా, మెట్రో ప్లెషిన్ పాస్ లయినా అతలు యీ టౌన్ పక్కానికి వస్తే యీ నాడు సిటీలో రద్దీతో బస్సు యెక్కువగా ఉంటే, మనకు కావలసిన బస్సులు వేసుకుంటా తక్కువ బస్సులు వేసి అది వర్ లోడ్ అయితే, కండ్లక్టర్స్ తప్ప లేకపోయినా వీరిని మాటమాటకీ వీరిని సస్పెండు చేయడం డిమిస్ చేయడం కూడా జరుగుతోంది. వారికి బస్సులు యెక్కువ చేసి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించి కండ్లక్టరు తప్ప వేస్తే శిక్షించడానికి అధికారం ఉంది. అంతేకాదు వారిలోపాటు ప్రయాణికులకు కూడా శిక్షిస్తున్నారు. ప్రయాణికులకు కావలసిన సౌకర్యం యెక్కువ బస్సులను వేసినప్పటికీ కూడా వారిలో క్రమశిక్షణ ఉంటుంది. వారు సక్రమంగా బస్సు ఎక్కుతారు. వారు బస్సుని క్షేరోపరిచే అడిగి, చాలెంజేయడం జరుగుతోంది. నేను పాత పట్టణానికి ఎం. ఎల్. ఏ ఆయన తర్వాత లక్ష్మణ ఒక్కలు యెక్కువ పెంచాలని అడిగానా కాని యెక్కువ చేయలేదు. ఈనాడు యీ కార్పొరేషన్ లో యెక్కువ అవకాశాలు జరుగుతున్నాయి. ఈనాడు యీ కార్పొరేషన్ లో కొన్నటువంటి మిసీ బస్సులు వీటిని రోడ్డు మీద నడవకుండా వాటిని చెడిపోయిన దాని క్రింద వాటిని అమ్మడం జరిగింది. దీనివల్ల యీ కార్పొరేషన్ కు రూ. 6 కోట్లు నష్టం వచ్చింది. దీనికి కారకులెవరు. వాటిని చెడిపోయిన దాని క్రింద అమ్మడానికి యెందులకు ప్రయత్నించినారు. ఆ విధంగా అమ్మేటటువంటి ఎరిస్టిటల్ లో ఒకలాంటి హామ్ మన్ చెప్పినప్పటికీ యేమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఒక రోజు క్రితమే చర్చ వచ్చింది. విజయనగరం రీజియన్ లో 400 బస్సులు రూదారిని జాతీయం చేసుకుంటామని చెప్పి నెల రోజులు మంచి ఆ బస్సులు నడవకుండా ఇద్దరు డివిజివల్ ఆఫీసర్స్ ను, డిపో మేనేజర్స్ ను, కార్మికులను పెట్టడం యెంతవరకు సమంజసం? వాటిని రోడ్డు మీద యెందుకు నడవడం లేదు. విజయనగరంలో బస్సులు జాతీయతను తప్పక చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు బస్సులకు క్లీనర్స్ ను పెట్టివామని అన్నారు. బస్సులో యెవరయినా వాంఠి చేసుకుంటే ఆ వాంఠిని కడిగి శుభ్రం చేసేవారు లేరు. ఆ సౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. 1981 లో అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రి గా ఉండి, ఇబ్రహీం పట్టణంలో ఒక బస్సు డిపోను నిర్మిస్తామని, పువడి రాయి కూడా నేయడం జరిగింది. ఇంతవరకు దానిని నిర్మించ లేదు. అట్లాగే మంజుబాద్ లో బస్సు డిపో నిర్మిస్తామని అన్నారు. ఇంతవరకు నిర్మించ లేదు. ఈ

విధంగా తెలంగాణకు అన్యాయం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా ఇబ్బంది పట్టడం రో ఎన్ఎస్ఐలో బస్సు నిధి విర్మించడానికి ప్రభుత్వం యెందుకు వెనకాడు తున్నదని రుద్దూరా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి :—ధ్యక్షా, ఈ రోజున నాలుగు డిమాండ్లపైన చర్చ జరుగు న్నది. ప్రధానంగా ఈనాడు ఏవైతే పద్దులు ప్రవేశపెట్టారో వాటికి దబ్బులు తగు విధంగా కేటాయించబడలేదని మీ ద్వారా తత్సంబంధిత మంత్రివర్గంకు మనవి పెట్టున్నాను. ఈనాడు సమాజములో ఒక చోట నుంచి మరొక చోటకు ప్రయాణం చేయడానికి బ్రాన్సుపోర్టు ప్రధానమైన పాత్ర వహిస్తున్నది. దేశంలో గాని, రాష్ట్రంలో గాని ఏదైనా అభివృద్ధి చెందాలంటే ముందుగా బ్రాన్సుపోర్టును అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరము ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. బస్సులు సరిగా అందుబాటులో లేని కారణముగా ప్రయివేటు బస్సులు పెరిగిపోవడం దీని మూలముగా రోడ్ల మీద రద్దీ బాగా పెరిగిపోవడం, దాని వలన రోడ్ల మీద ప్రమాదాలు ఎక్కువగా జరుగడం జరుగుతున్నది. అర్. టి. సి. ప్రజలకు అందుబాటులో ఉన్నట్లు అయితే ప్రయివేటు బస్సులు పెరిగే అవకాశం ఉండేది కాదు, ప్రయివేటు బస్సులు కోసుక్కోనే వారు కాదు, వారికి ఆ ఆదుర్దా ఉండేది కాదు. పైదరాబాదు, సికిందరాబాదు డిపోలలో చూసినట్లయితే ఎంతో మంది జనము బస్సులు కోసము ఎదురు చూస్తూ ఉంటారు. వారు ఇక్కడ నుంచి జిల్లాలకు వెళ్లాలంటే ఎన్నో గంటల తరబడి వేచి ఉండవలసి వస్తున్నది. వారు ఎన్నో ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. అధికారులు సక్రమంగా నడవడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అయినప్పటికీ వారు ఎంత ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ ప్రజల అవసరాలకు తగినట్టుగా బస్సులు లేకపోవడం గౌలిగూడా బస్సు డిపోలో రాత్రి 10, 12 గంటల వరకు వేచి ఉంటారు. తిరా ఆ టైము వచ్చే వరకు బస్సు కాన్పులు అయినదని చెబుతారు. వేరే బస్సులు డైవర్సు చేసే దానికి ప్రభుత్వం చేసే చర్యలను ప్రజలు అవసరాలు తీరడం లేదు. కాబట్టి బ్రాన్సు పోర్టు యొక్క టర్గెట్లో కేటాయింపులు ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉందని బ్రాన్సుపోర్టును బాగా ఇంప్రూవ్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పైదరాబాదు, సికిందరాబాదు ఇంటనగరాలలో కంటే జిల్లాలకు పోయే బస్సులు సరిపోయి ఉండాలి లేవు. వాటిని పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. బస్సులు సరిస్థితి చాలా అర్ధావస్థగా ఉంది. మెయిన్ టెన్వీ సరిగా లేకపోవడం వలన ప్రమాదాలకు గురి అవుతున్నాయి బస్సులు వాటిని అరికట్టడానికి బస్సులను నుంచి కండ్లవసు ఉండేట్లు చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. బస్సు డిపోకు రాగానే ఎప్పటి నుంచో వెయిట్ చేస్తున్న ప్రయాణికులు బస్సు ఎక్కేస్తారు మరల డిపెంట్ నింపుకోవడం గాని ఇంజను వత్ చేయడం, బ్రేక్స్ పేక్ చేయడం గాని ఇంజనీరు వలన అర్ధావస్థగా ఉన్న డిపోలున్నాయి. డిపోలలో బస్సులు ఉన్నప్పుడు రోడ్డు రిపేరు.

చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పి. డబ్ల్యు. డి. విషయంలో చూసినట్లయితే రోడ్డుకు సంబంధించి కేటాయింపు చాలా తక్కువగా ఉన్నది. రోడ్డు రిపేరు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కేటాయింపులు తక్కువగా ఉండడం వలన బస్సులను కూడా అదనంగా నడిపించలేకపోతున్నాము. వాటిని మంచి కండిషనులో ఉంచలేకపోతున్నాము. రోడ్డు గురించి, బస్సులు గురించి కేటాయింపులు ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. వీటిని పెంచాలంటే పన్నులు వేయాలంటారు మంత్రిగారు. ఎక్కడ నుంచి డబ్బు తేవాలి అంటారు మంత్రిగారు. ప్రజల పైన పన్నులు భారం వేస్తే బాగుండదు. బస్సులు రేట్లు పెంచారు. కిలోమీటరుకు ఒక పైస పెంచారు. మంత్రిగారు ఎక్కడ నుంచి తెమ్మంటారు, పన్నులు వేయకపోతే ఎట్లాగు? మూజేబులలోంచి పెట్టమంటారా అని అడుగుతారు. పన్నులు ఆలోచించి వేయండి. ఎక్కడ వేయాలో, ఎవ్వడు వేయాలో, ఎవరి మీద వేయాలో ఆలోచించి వేయండి. ఈ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. సామాన్య ప్రజల మీద పన్నుల భారం రోజు రోజుకు ఎక్కువ పడకుండా చూడవలసి బాధ్యత ప్రభుత్వము పైన ఉంది. మంత్రులు కూడా ప్రజల నుంచి వచ్చినవారే. వారిని ప్రజలు ఎన్నుకున్నారు ప్రజలు యిబ్బందులు మీకు తెలుసు. ప్రజల యిబ్బందులను గమనించి మీరు ప్రవర్తించాలి. వారికన్నటువంటి ఇబ్బందులను మంత్రులు విస్మరించకూడదు. తెలంగాణా ప్రాంతములో బెంజు బస్సులు వేయడం లేదు. అని గ్రెమ్మ ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి బెంజు బస్సులు చాలా బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయి. కానీ తెలంగాణా ప్రాంతంలో బెంజు బస్సులు లేవు. తెలంగాణా మిస్టర్లు ట్రాన్సుపోర్టు మినిష్టరుగా ఉన్నా ఒక్కటే, ఆంధ్ర నుంచి ట్రాన్సుపోర్టు మినిష్టరుగా ఉన్నా ఒక్కటే. ఈవాడు ఆర్. టి. సి. మినిష్టరుగా ఆంధ్ర ప్రాంతము నుంచి ఉన్నారు. ఎవరు ఉన్నా తెలంగాణాకు ఆర్. టి. సి. విషయంలో అధ్యయనం జరుగుతున్నది. బస్సు కేటాయింపులో చాలా అవకాశాలు జరుగుతున్నాయి. పద్మనాభం గారు మంచి అనుభవం గలవారు. యిదివరలో ఎక్స్‌జె మినిష్టరుగా ఉండేవారు. పద్మనాభంగారు యిప్పుడు ఆర్. టి. సి. మినిష్టరుగా ఉన్నారు. ట్రాన్సుపోర్టు మినిష్టరు పద్మనాభంగారు ట్రాన్సుపోర్టులో అవకాశాలు లేకుండా వాటి స్వరూపంలో అసమర్థత లేకుండా చూసేందుకు కేటాయింపులు ఎక్కువగా జరిగేట్లు చూసి ఆవిధంగా వ్యయం జరిగేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. యిప్పుడు ఆర్. టి. సి. కి యం. డి. గా మంచి సమర్థనంతులైన అధికారి వచ్చారు. యింతకు ముందు ఆర్. టి. సి. పోలీసు ఆఫీసరు యం. డి. గా ఉండకూడదు అని చెప్పేవాడిని, యిప్పుడు యం. డి. గా వచ్చిన పోలీసు ఆఫీసరు మంచి సమర్థనంతులైన ఆఫీసరు. ఇప్పుడు నల్లూరిపేట ఆఫీసరు గారికి యూనియన్‌లోను కార్పొరేషనులోనునుంచి సత్సంబంధాలు కలిగి ఉన్నారు. వారికి మంచి రివ్యూలేషను ఉంది. అందుకు నేను ఎ.సి.యేట్ చేస్తున్నాను ప్రజల వైపు నుంచి ప్రతిపక్షాల వైపు నుంచి సహాయం చేసే దానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. ట్రాన్సుపోర్టును తగు విధంగా అవసరమైన విధంగా ట్రాన్సుపోర్టును

[illegible]

అప్పును యివ్వండి. ఈ విధంగా మీకు మీరీక్కుకు ఎమెండుమెంటు చేసేట్లు యితే కోర్టులో చేసిన చాలెంజ్ ఉపసంహరించుకుంటారు. బస్సులు విజయనగరం డిపోలో ఐడిల్ గా ఉండిపోయినవని, జాతీయం చేయని కారణంగా ఆ విధంగా ఉండిపోయాయని యిందాక బోర్ డిర్క్టెగారు చెప్పారు. ఆ బస్సులను వేరే ప్రాంతానికి తరలించి ఆదాయం పెంచేదానికి అధికారులు ప్రయత్నం చేయాలి. తగినన్ని బస్సులు లేక చాల డిపోలలో ఆదాయం దెబ్బ తింటుంది. మేజరు డిపోలలోనైనా కనీసం బస్సుల సంఖ్య పెంచి మెరిచ్ ను బట్టి వారికి కనీసపదుపాయాలు కల్పించి బస్సుల ఆదాయం పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. బస్సు పెర్మిట్స్ కొత్తగా కడుతున్నారు. తెల్రేట్స్ వుండవు. పున్నా సరిగ్గా వుండవు. యూరినల్స్ లేక చండాలంగావున్నాయి. ప్రజలకు ఉపయోగపడే స్థితిలో లేవు. నీరుండదు. సరియైన అజమాయిషి లేక పోవడమే మెయింటెనెన్స్. సరిగ్గా వుండడం లేదు, కొన్ని వందల బస్సులు వచ్చే చోట తెల్రేట్స్ సరియైన కండిషన్ లో లేకపోతే ప్యాసింజర్స్ యిబ్బందులు చెప్పడానికి వీలుండదు. లక్షలు ఖర్చు చేసి బస్సు పెట్టర్ను కడ్డం చేస్తున్నప్పుడు తెల్రేట్స్ బాగోగులు చూడడం కూడా చాలా అవసరం. వాటిని ఇంప్రూవ్ చేయాలి. ట్రాన్స్ పోర్ట్స్, రోడ్డు చాలా అవసరం కాబట్టి ఎక్కువ ఖర్చు కేటాయింది. ప్రజల సౌకర్యమును ఇంకా మెరుగు పరచవలెనని కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీమతి ప్రతి మనెమ్మ (పెనుగొండ):--అధ్యక్షా, రోడ్డు, రవాణా శాఖా మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు డిమాండ్సుకు, ఇతర డిమాండ్సుకు నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

రోడ్ల పరిస్థితి చూస్తే, మొన్న వచ్చిన వరదల మూలంగా రోడ్లు అధ్వాన్నంగా వున్నాయి, నా విరియాలో మల్లేశ్వరం, కండవల్లి ప్రాంతాలలో గట్టు చేసినా ఇంకా నీరు ప్రవేశించే పరిస్థితి వుంది. కాలువల ద్వారా రోడ్లు క్రిందకు కూలబడే పరిస్థితికి వచ్చింది. వాటిని రివిల్ మెంట్ పద్ధతి క్రింద పేరే చూపింట్టుంది. గోదావరి గట్టు కూడా పడే విధంగా వుంది. మల్లేశ్వరం దగ్గర పూచిలాంటి సుండు వుంది. దాన్ని సరియైన పద్ధతిలో పుంచకపోతే, ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది, లక్కడ రోడ్లు పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా వుంది. అక్కడ ప్రభుత్వం భౌభృతగా చర్యలు గైకొన, లెవని మనవి చేస్తున్నాను. కాలువల మూలాన రోడ్లు చాలా దెబ్బతింటున్నాయి. ఎక్కడిక్కడ గండ్లు పడి, నడవడానికి కూడా కష్టమై పోతున్నది. చాలా కాలువల సుండి ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. రోడ్లు, భవనాల మంత్రిగారు దృష్టినిపించి మా ప్రాంతం వచ్చి రోడ్ల పరిస్థితిని చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గోదావరి కట్ట ద్వారా గోదావరిలో తక్కువ నీరున్నందున నదీలవరనుటుకు బాధ్యతగా చర్యలు తక్షణము తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

రోడ్స్ ఎండ్ బిల్డింగ్స్ వారి బిల్డింగులను మూడు అవి ఏ పద్ధతిలోనూ బాగు లేవు. పాత బిల్డింగ్స్ అయిపోయాయి. పరిస్థితులు కూడా పాతదేవుంది. ఆర్. ఎండ్ బి. వారు రోడ్ల విషయంలో ఎక్కువ బాధ్యత తీసుకోవలసిందిగా కోరు తున్నాను. కేవలం నేను సూచనలు మాత్రమే చేస్తున్నాను. వరదలు వచ్చిన తరువాత చాలా రోడ్లు చెడిపోయాయి.

12-30 p.m. రవాణా గురించి రెండు సూచనలు చేస్తున్నాను. బస్సు డెవలప్మెంట్ లో మహిళలు పిల్లలు చాలా బాధపడుతున్నారు. రిపేర్స్ చేయవలసినవి చాలా వున్నాయి. ఇప్పుడే సోదరులు చెప్పినట్లుగా లెట్రీస్, బాత్ రూములు చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితుల్లో వున్నాయి. మంత్రులు ఒకసారి ఆకస్మికంగా వెళ్లి చూచినచో పరిస్థితి అర్థమవు తుంది. చర్య తీసుకోవానికి కూడా తగు శ్రద్ధ వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను దూరపు ప్రయాణాలకు పాత బస్సులను వేస్తున్నారు. నేను ఒకటూ బొంబాయి వెళ్లినపుడు, వెళ్లెటవ్వడం వచ్చేటపుడు రెండు పర్యాయాలు చెడిపోయింది, చేరవలసిన టైంలో చేరలేకపోయాను. అటువంటిబస్సులను విన్నవించి గ్రామాలకు పంపడం మంచిదని సూచన చేస్తున్నాను. కొత్త బస్సులను ఎక్కువగా మా ప్రాంతాలకు వేయాలి.

తాడేపల్లి గూడెం, రావులపాలెం, కాకినాడ మీదుగా ఒక బస్సుకు నిడుదవోలు పర్యావరణ ప్రాంతాలకు రెండు బస్సులు వెళ్ళతాయి. తెరవలి మండలంలో ఎక్స్ ప్రెస్ డిలీవ్ బస్సులను ఆపాలని అది నాలుగు ప్రాంతాలకు కూడలియని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రయాణించేసే మహిళలు ఎక్కువ. మహిళలున్నచో తప్పనిసరిగా బస్సులు ఆగే టుల్లు చేసి, స్త్రీలను ఎక్కించుకొని పోవాలని కోరుతున్నాను. పసిడిడ్డలలో మహిళలు ఎక్కితే పురుషులు నిలబడి వారికి సీటు యివ్వని పరిస్థితి వుంది. గర్భిణీ స్త్రీలకు బస్సులోని పోకర్లూ సక్రమంగా వుండటం లేవు. బస్సుల నిర్మాణములో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రులు యువకులు, పుత్రాహవంతులు కనుక ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపాలని కోరుతున్నాను.

ఆర్. టి. పి. చెకపెట్టల దగ్గర వ్యవసాయ పరికరాల కొరకు కొనబడినటువంటి ట్రాక్టర్లు ఖరీదైన వస్తువులు ఎక్కువగా 20-25-18 వేలు వేస్తున్నాయి, ఇంత ఎక్కువ వస్తు వేస్తే, రైతాంగము ఎన్ని యిబ్బందులకు గురవుతున్నారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ వస్తువుల ఎక్కువ భారం అవుతుంది. వాళ్లు నుండుగానే వ్యవసాయపు పనులు తీసుకొని, వ్యవసాయ పంటల బస్తాలను తెచ్చిపెట్టుకొనుటకు ట్రాక్టర్లు కొన్నారని దానివిధాన వస్తు వేసి లిమిటిని కలుగజేస్తున్నారు. దాన్ని అరికట్టడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. (బెల్)

శ్రీ కె. ఆదేపల్లి—అధ్యక్షుడు, రవాణా, ఆర్. ఎండ్ బి. స్టార్ట్, వాడేపల్లెల మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన ధీమాంశ్లను విన్నవించి పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రవాణా గురించి కొన్ని విషయాలు మనవి చేయదలచాను.

ఆర్. టి. సి. నష్టాల ఊబి నుండి లాభాల వైపు వయవిస్తున్నందుకు సంతోష కరమైన విషయం. ఆర్. టి. సి. కార్పొరేషను వచ్చినపుడు 8.85 లక్షల నష్టముతో పుండగా, ఇప్పుడు 86-87లో 6.44 కోట్ల ఆదాయం లోకి కార్పొరేషన్ రావడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. దీనికి అధికారుల కృషిగాని, ప్రభుత్వము యొక్క చిత్తశుద్ధి గాని, ఆర్. టి. సి. చైర్మన్ గారి దృఢ దీక్ష గాని వీటన్నిటి తోడువల్ల లాభాల్లో పయనించడం ముదావహం. ఎన్నో కొత్త బస్సు స్టేషన్ల నిర్మాణము జరుగుచున్నది.

అదే విధంగా అనేక చోట్ల కొత్త బస్సు స్టేషన్ల నిర్మాణము జరుగుతున్నది. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా పెండింగులో ఉన్నటువంటి ప్రకాశం నెల్లూరు జిల్లాల్లో పూర్తి జాతీయకరణ గత సంవత్సరంలో జరగడం సంతోషం. ఆర్. టి. సి. కార్పొరేషను వినియోగ శాతము 95.35 అంటే భారత దేశంలోనే అత్యధిక శాతము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంధన వినియోగం మన ఆర్. టి. సి. లో గత నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి వీరికి ఎవార్డులు రావడం జరుగుతోంది. ఈ సంస్థను లాభాలలోనికి తెచ్చుకోవడంలో వీరి కృషిని హర్షిస్తున్నాను. కొన్ని ఉద్యమాలు జరిగినప్పుడు మొట్టమొదటగా ఆర్. టి. సి. బస్సుల మీద ఉద్యమకారులు పడి నష్టము కలుగజేస్తున్నారు. అలాంటివి జరుగకుండా నష్టాలు కలుగకుండా చేయడానికి అటువంటి వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోడానికి ఏదైనా చట్టాన్ని తీసుకురావాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇక వన్ మాన్ వధకం పెట్టి కండక్టరులేకుండా బస్సులను నడుపుతూ ఉన్నారు. దీనివల్ల లాంగ్ జర్నీ స్టేషన్లలో చాల ఇబ్బంది అవుతోంది. ఎక్కువ టైలు పడుతున్నది. దీనిని మరొకసారి ఆర్. టి. సి. వారు పునఃసరికీరించవలసిందిగా కోరుతూ ఉన్నాను. ఫిజి కల్లి హండికేప్డ్ పెర్సన్లకు కొన్ని పట్టణ ప్రాంతాలలోనే ఉచిత సహాయము కలుగ జేస్తున్నారు. కాని ఇది పల్లెలలోను చిన్నచిన్న పట్టణాలలోను ఇవ్వడంలేదు. వారికి కూడా ఈ సహాయం కలిగే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. సిబ్బందికి రిఫ్రెషర్ కోర్సు లాంటిది పెట్టి వారు ప్రయాణికులతో సభ్యతగా మాట్లాడే ఏర్పాట్లు చేయాలి. ఆర్. టి. సి. రిక్రూట్మెంటు విషయంలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను అనేది బి. సి. లకు గాని, ఎస్. సి. లకు గాని ఎస్. టి. లకుగాని ఎవరికిఅయినా కూడా సరిగా అమలు చేయడం లేదు. ఆర్. టి. సి. అధికారులు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను నియమాలను గట్టిగా పాటించేట్లు పై అధికారులు క్రింది వారికి ఆదేశాలు ఇవ్వాలి.

మోటరు వెహికల్ ఇన్సెక్టర్లు ప్రయివేటు బస్సు యజమానులు నడిపే బస్ ఆపరేషన్ కట్ చేయకపోవడంవల్ల ఆర్. టి. సి. కి నష్టము వస్తున్నది. రవాణా శాఖ మంత్రిగారు తగిన ఆదేశాలు ఇచ్చి ఇల్లిగల్ ఆపరేషన్లు కట్ చేయాలి. ఆర్. టి. సి. ఆఫీసులలో చాల అనివీతి జరుగుతున్నట్లు మా దృష్టికి వస్తూ ఉంది. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు కట్టు దిట్టమైన చర్యలు తీసుకుని దీనిని అరికట్టాలి. పబ్లిక్ వర్క్సు రోడ్డులు పంపెనల విషయానికి వస్తే మన రాష్ట్రంలో చాల బ్రిడ్జిలు పురాతనపు

బ్రిడ్జిలు బలహీనమైనవి ఉన్నాయి. కాబట్టి పేజాడు మేనరులో వీటన్నిటికీ కొత్త పంతె నలు నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. రోడ్డుల పరిస్థితి చాల అధ్వాన్నంగా ఉంది. సరసరావు పేట, చిలకలూరిపేట, ఒంగోలు-కదిరి రోడ్డు పరిస్థితి మరి అధ్వాన్నంగా ఉంది. కాబట్టి ఎక్కువ డబ్బులు కేటాయించి పేజాడు మేనరులో రోడ్లను అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. దొరుపుల మీద వాగుల మీద బ్రిడ్జిలు లేక వర్షాకాలంలో రవాణా సౌకర్యం లేక వైద్య సౌకర్యాలకు కూడా నోచుకోకుండా చాల ఇబ్బంది అవుతూ ఉంది. కాబట్టి ఆర్. అండ్ బి రోడ్డులలో బ్రిడ్జిలు నిర్మించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా 1986-87 లో ప్రకాశం జిల్లాలో కొన్ని రోడ్డులు అభివృద్ధికి డబ్బు మంజూరు చేసినట్లు చూపించారు కానీ గతంలో ఎలాంటి పని జరగలేదు. దీనికి పై లెవెలులో ఉన్న అధికారుల పాఠభాటు లేదు క్రింది ఉన్న ఎస్. ఇ. ఇ. ల లెవెలు లోనే జరుగుతున్నది. వీటన్నిటిని వెంటనే పూర్తి చేయాలి. ఆర్. అండ్ బికి జరిగిన కేటాయింపులు చూస్తే ప్రకాశం జిల్లాను నెల్లూరు జిల్లాతో కంపేరు చేస్తే ప్రకాశం జిల్లాకు చాల తక్కువ కేటాయింపు జరుగుతోంది. ప్రకాశం జిల్లాకు 86-87 లో కేటాయింపు ఒక కోటి 20 లక్షలు కాగా నెల్లూరు జిల్లాకు 2 కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం కూడా అట్లాగే ఉంది. మాది చాల వెనుకబడిన జిల్లా. జనం చాల కష్ట పడుతూ ఉన్నారు కాబట్టి ప్రకాశం జిల్లాకు ఎక్కువ నిధులు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒంగోలు రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జికి ఎప్పుడో నీలం సంజీవరెడ్డిగారు శంకుస్థాపన చేసారు. ఇప్పటి వరకు దాని నిర్మాణం చేపట్టలేదు. అది పెద్ద పట్టణం మన టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు జన్మించిన చోటు. అది తొందరలో చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మద్రాసు విజయవాడ రహదారి కూడా అభివృద్ధి చేయాలి. బకింగ్ హోల్స్ కెనాల్ అభివృద్ధికి డబ్బు కేటాయించారు. దీనిని అభివృద్ధి చేస్తే నీటి ద్వారా రవాణా సౌకర్యం ఏర్పాటు చేస్తే చాల ఖర్చు తగ్గుతుంది. గుంటూరుకి వాయు దూకం సర్వీస్ ప్రవేశ పెట్టే అవకాశం కలిగించమని కేంద్రాన్ని కోరాలని కోరుకుంటూ వాళ్లు ఈ అవకాశం ఎప్పనిందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ పి. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :—అధ్యక్షా, నేను కొన్ని సూచనలు మాత్రము చేయడమవుతున్నాను. బస్సు దుబ్బు జాతీయీకరణ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఒక నిర్ణయమైతే సాఫీ ఉండాలి. ఇదివరకే బ్లాక్ టాప్ ఆయన రోడ్డులమీద బస్సులు మంచిగా నడచే రోడ్డులలో ప్రయివేటు బస్సులను ఏషెధించాలి. కాంట్రాక్టు కరీజులు గాని ప్రయివేటు బస్సులుగాని ఉండకూడదు. దురదృష్టవశాత్తు ప్రయివేటు బస్సులను కిరాయికి తీసుకుని నడిపిస్తున్నా ఇంకా ప్రయివేటు బస్సులు ఈ రోడ్లమీద తిరుగుతున్నందుకు విచారముగా ఉంది. వాటి సంఖ్య తగ్గడంలేదు. దానివల్ల ఆర్. టి. సి. కి వద్దము వస్తున్నది. అది ఆనండి. తరువాత చెన్నా రెడ్డిగారు ఉనికికి ఒక బస్సు అన్నారు. కానీ ఇప్పటికీ గ్రామస్థాయిలో ఒక్క ఆర్. టి. సి. బస్సు నడచే పరిస్థితిలేదు. రోడ్డులు పోగొట్టుకుంటుంటే చోట

ఆ రూట్లను పూర్తిగా ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వడానికి సందేహించకండి. ఇక నరం గెల్లమం పెందరాబాదు సన్ మాన్ బస్సు పెట్టడానికి ఇది దానికొకటి ఉద్దేశం. దయచేసి అన్ని బస్సులకు కండక్టర్లను ఇంజనీర్లు ఉంచండి. తరువాత ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సులు ఎక్కువ అవుతూ ఉన్నాయి పాస్టా పాసేంజర్లు లేకుండా పోతున్నాయి. దీనివల్ల గ్రామాలలో ఉన్న ప్రయాణికులు చాలా ఇబ్బందులు పాలవుతున్నారు. గ్రామాలకు పోయి ఎక్కడైనా సుదూరం బస్సు ఎక్కాలని నిలబడితే నాకు అట్లాగే అవుతున్నది. మూడు నాలుగు బస్సులు ఆగమం పోతాయి. పాసేంజర్ బస్సులు ఉండాలి. తరువార బస్సులో జాగా ఉన్న రేకడాయి నా బస్సు అను స్టాపుల దగ్గరే ఆపాలని మీరు పెట్టాలి. అర టిలో మీరు అటు అర కిలోమీటరు ఇటు ఆపి మనుషులను సరుగిస్తున్నారు. అది ఒక ఎక్స్ ప్రెస్ నయినా అవుతున్నది. అది మంచిది కాదు. పాసేంజర్ బస్సులను సంఖ్య కూడా చాలా పెరవాలి. బస్సు డిపార్టు విషయం వచ్చేప్పటికే లెక్కలు అన్ని మూసినా చక్కని పుస్తకాలలో బాగానే ఉంది, కాని నూ నర్సంపేట ఏ లెక్కలో వేకారో అర్థం కావడంలేదు. అక్కడ ఒక బస్సు డిపార్టు కట్టడం ప్రారంభించారు. అది సగములో ఆగిపోయింది. బురదతో నిండి ఉంది. దయచేసి దానిని కంప్లీటు చేయండి. మా జిల్లాలో ములుగు, ఏటూరునాగారం, కులూపురంలో బస్సు డిపార్టు పెట్టండి.

ఈ బస్సులలో లోడింగ్, అన్ లోడింగు విషయంలో ప్రయివేటు సంస్థలకు అప్పగిస్తున్నారు. అట్లా కాకుండా ఆర్. టి. సి. కార్మికులకు అవకాశం ఇవ్వాలి ఇప్పుడు ఆర్. టి. సి. అభివృద్ధి కాలంటే డెడికేటెడ్, కమిటెడ్ లిస్టరును అందులో చేయండి. వారిని 5 సంవత్సరాలు ఒకే చోట ఉంచండి. అప్పుడు మాత్రమే వారు క్రెడ్ డిటెయిల్స్ గురితూ తరువాత ఆర్. టి. సి. బస్సులలో ఓనర్ లోడ్ పద్ధతి ఉంచడం తప్పదు. లెకవిలే పాసేంజర్లు అవసరాలు పూర్తి కావు. జిల్లాలో ఆర్. టి. ఓ. గారు ప్రయివేటు బస్సువారు ప్యాసింజర్లును బస్సుపైన క్రింద ఎక్కించుకున్నా ఏమీ అడగకుండా ఆర్. టి. సి. బస్సులలో మాత్రం ఓనర్ లోడ్ చేస్తే కేసులు పెడుతున్నారు. అటువంటి సందులును జరగకుండా కట్టుదిట్టం చేయాలి. ఇక రోడ్ల విషయంలో జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని పి. డబ్ల్యు. డి. వారు తీసుకొని నిర్వహించామని చాలా కాలంనుంచి అంటున్నాము. కాని దాని కొరకు డబ్బు కావాలని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఏదైనా ఒక డిపార్టుమెంటు నుంచి వేరొక డిపార్టుమెంటు ఇంటర్ చెంక్ కాబట్టి అంతా ప్రభుత్వ డబ్బు కాబట్టి వెంటనే ఈ రోడ్లు పి. డబ్ల్యు. డి. వారు వేయించాలని కోరుతున్నాము. కాపేన్డ్ మేనర్ గా జిల్లా పరిషత్ రోడ్లు తీసుకొని 4, 5 సంవత్సరాలలో వాటిని బాగు చేయాలని కోరుతున్నాము. ఇక పి. డబ్ల్యు. డి. బిల్డింగులు విషయంలో ఏమీ చేయాలని చూపు బిల్డింగులు కట్టించిన బిల్డింగులు కూలగొట్టడంలే కూడా

చాలా ఖర్చు అవుతున్నాయి. కాని ఈ పి. డబ్ల్యు. డి. వారు కట్టించిన బిల్డింగులు ఏడాదికే కూలిపోతున్నాయి. దీనికి కారణం పి. డబ్ల్యు. డి. లో ఇంజనీర్లు కరప్షన్, పెర్సనల్ జేటు ఎక్కువగా ఉంటున్నందువల్ల యిది జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఈ లోపాలను సవరించాలి. తరువాత ప్రయివేటు వారు పెద్ద పెద్ద బిల్డింగులు కాంప్లెక్సులు బ్యాంకులనుంచి లోన్సు తీసుకొని కట్టి ప్రభుత్వానికి అద్దెలకు యిస్తున్నారు. అట్లాగకాకుండా ప్రభుత్వమే ఈ బ్యాంకులనుంచి లోన్సు తీసుకొని ఈ కాంప్లెక్సులు కట్టి ఈ కిరాయిలు తప్పించుకోవాలని కోరుతున్నాను. తరువాత నర్సంపేట వెక్కోండ రోడ్డు మీద ఒకటి మోడుకాపురం దగ్గర, రెండవది వెక్కోండ వద్ద (బిడ్డిలు కట్టాలి. అదే విధంగా మల్లంపల్లి రోడ్డును బ్లాక్ టావ్ చేయిస్తామన్నారు. ఇంతవరకూ ఆ పని తీసుకోలేదు. కనీసం ఈ సంవత్సరం అయినా ఆ పనిని పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను. నర్సంపేటనుంచి ఇల్లందువరకు రోడ్డు బ్లాక్ టావ్ కాదు కదా కనీసం కంకరతో అయినా రోడ్డును వేయాలనికోరుతున్నాను. పోతే ఏటూరునాగారం భద్రాచలం రోడ్డు చాలా ఇంపార్టెంటు అయినది. దానికి కూడా బ్లాక్ టావ్ పని రెండు సంవత్సరాలలో అయినా పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఇక పి. డబ్ల్యు. డి. లో కార్మికులు విషయాలలో వర్క్ చార్జి, ఎన్. ఎం. ఆర్. లను బాండ్డ్ లేబర్ క్రింద ట్రీట్ చేస్తున్నారు. వారి సర్వీసు కండిషన్స్ రెగ్యులర్ చేయాలి. తరువాత ఓడరేవులకు సంబంధించి 100 లో.95 వంతులు మనకు అటాయం కాకినాడ రేవు నుంచి వస్తున్నది. మనకు 9 ఓడరేవులుంటే అందులో 2 మీడియం, 7 మైన్ టైప్స్ గా ఉన్నాయి. వాటిని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు సంతృప్తికరంగా లేవు. మనకు 1000 కి. మీ. సముద్రతీరం ప్రాంతం ఉంది. కాబట్టి ఓడరేవులను కూడా అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చును. చేపరగా ఈ ఆర్. టి. సి. లో ఉన్న దుబారా అభివృద్ధి పనులను, అలా చేస్తే ప్రజలమీద వస్తులు పెంచవలసిన అవసరమే లేదు. ఇవన్నీ పెంచు వస్తు వార్షిక రద్దు చేయాలని కూడా కోరుతున్నాను. ఇంజనీర్లు, కార్మికుల వంటకర్మాలకు అక్కడ ఉంచి వారిచేత శ్రద్ధగా పనిచేయించాలి. అలాంటి పనులు తీసుకుంటున్నాను.

కొత్త పి. డి. కార్యకర్త (రాడివల్) :- అధ్యక్షా, గత 10 సంవత్సరాల గా రాడివల్ పి. డి. కార్యకర్తలు చాలా అభివృద్ధి చెందింది. 1974-75లో 1,00,000 వాచాలు ఉన్నాయి కాని, లోరీలు కాని రోడ్డుమీద తిరుగుతూ ఉంటే అప్పుడు 7,05,000 వాచాలు తిరుగుతున్నాయి. అంటే 10 సంవత్సరాలలో 6 రెట్లు వాచాలింక్రమణి చెందింది. అదే విధంగా 1974-75 సంవత్సరంలో 25 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం ఉంటే అప్పుడు 145 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం యీ ట్రాక్టర్ల ద్వారా వస్తున్నాయి. ఇంజనీర్లు, కార్మికుల వంటకర్మాలకు అక్కడ ఉంచి వారిచేత శ్రద్ధగా పనిచేయించాలి. అలాంటి పనులు తీసుకుంటున్నాను.

ఆదాయము ఎట్లాగు వస్తున్నదంటే ప్రభుత్వానికి డబ్బు కావలసినపుడల్లా బస్సు చార్జీలు పెంచడం, పన్నులు అధికం చేయడం, ఏకస్వయిజ్ఞ పన్నులు పెంచడం వంటివి చేస్తున్నది. 1983 ప్రాంతంలో ఒక్కొక్క లానికి 1200 రూపాయలు, 1985 సంవత్సరంలో 1500 రూపాయలు, 86 సంవత్సరం వచ్చేసరికి అది 1610 రూపాయలు ట్యాక్సుగా వసూలు చేస్తున్నారు. కాని మహారాష్ట్రలో 1500, కేరళలో 1400 రూపాయలు మాత్రమే ట్యాక్సుగా వసూలు చేస్తున్నారు. అదే రకంగా బస్సులపై మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో రూపాయలు 242 నుంచి 265 ఆర్థికసరి బస్సులకు, 305 నుంచి 397 రూపాయలు డీలక్సు బస్సులకు ట్యాక్సులు వసూలు చేస్తున్నారు. సీటీ సర్వీసెస్ కు అయితే 230 రూపాయలు ఉంది. కర్పాటకలో ఆర్థికసరి బస్సుకు 200 రూపాయలు ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సుకు 250 రూపాయలు ట్యాక్సు ఉంది. మద్రాసులో 195 రూపాయలు ఆర్థికసరి బస్సుకు 200 రూపాయలు ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సుకు ట్యాక్సు ఉంది. బస్సు చార్జీల విషయం చూసుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 10 పైసలు కి. మీ. అయితే మద్రాసులో 7 1/2 పైసలు కర్పాటకలో 8 పైసలు వసూలు చేస్తున్నారు. డీలక్సు బస్సుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 14 పైసలు కి. మీ. వసూలు చేస్తే మద్రాసువారు 11 1/2 పైసలు, కర్పాటక వారు 12 పైసలు కలక్టు చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా ఎప్పుడు అయినా ప్రభుత్వానికి బడ్జెటు లోటు వచ్చినప్పుడు వారికి డబ్బు కావాలంటే యీ ట్రాన్స్ పోర్టు మీద వన్ను పెంచు తున్నారు.

ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారులతో యీ ట్యాక్సులు యింకా వేటిమీద పెంచాలి అనేది సంప్రదించినట్లు తెలుస్తున్నది. అందువల్లనే మన రాష్ట్రంలో ఏ టూరిస్టు బస్సు రావడానికి ఒకప్పుడు భయపడుతున్నారు. టూరిస్టు బస్సుల వారిని యీ ఆర్. టి. ఓ., పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారు హెరాన్ మెంటు చేస్తున్నారు. రూల్స్ ఉన్నా లేకపోయినా ప్రతిదానికి టూరిస్టు బస్సుల వారి మీద 'కేసులు బుక్' చేస్తున్నారు. ఏదోరకంగా బెదిరించి ట్యాక్సులు, మామూళ్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇంత ట్యాక్సులు పెంచినా యీ రోజున బస్సులలో ప్రయాణికులు కూర్చోవడానికి ఏలు లేకుండా బస్సులు ఉంటున్నాయి. డీలక్సు బస్సు కొనాలంటే 6, 7 లక్షలు రూపాయలు ప్రభుత్వమునకు అవుతుంది. కాని 6 నెలలలో ఆ బస్సు పాడయిపోతున్నది. ఇప్పుడంత అది ఆర్థికసరి బస్సుగా తయారవుతున్నది. 6 సంవత్సరాలు వాడవ ప్రయత్నించు బస్సును, 6 నెలలు వాడవ ప్రభుత్వ బస్సును దగ్గర పెట్టి చూసి చెప్పమంటే 6 సంవత్సరాలు వాడవ ప్రయత్నించు బస్సు కొత్తదిగా చెప్పవచ్చును. ప్రయత్నించు బస్సులవారు మైక్రోటెక్నోలాజీ చేస్తారు. తాడిపత్రిలో రోడ్డు ప్రక్కగా యిద్దరు పాసింజర్లు మాట్లాడుకుంటుంటే ఒక బస్సు ఆవరిస్తున్నది. నుంచి వచ్చింది. ఆ బస్సు రేకు బయటకు వేలాడుతున్నందువల్ల ఆ పాసింజర్లు పోయినట్లుగా గాయం అయింది. ఇప్పుడు 4 టైర్లు ఒక ఇంజను ఉంటే బస్సును నడపుతున్నారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు 6 కోట్లు లాభం సంపాదిస్తున్నామని చెబుతున్నారు.

యప్పటి వరిస్థితిలో 40 కోట్లు రూపాయలు సంపాదించవచ్చును. 6 కోట్లు రూపాయలతో అంటే అది వరైతలుంటే దాని మనవిస్తున్నాను. ఉదాహరణకు ఈ రైతులకు—పైదరాబాద్ మధ్య బస్సులు నడిపే ప్రైవేటు ఆపరేటర్లు వ్యర్థంగా ఉన్న రూపాయలను తీసుకుంటున్నారు. అంత బ్యాంక్ కడురూ కూడా బస్సును ప్రభుత్వారంపే మన విషయం ఆలోచించండి. ఆ బ్యాంక్ వేసుకొన్నప్పుడు 10 కోట్లు కలిగి ఆర్.టి.సి. 40 కోట్లు సంపాదించవలసింది. 6 కోట్లు సంపాదించి తాగి గొప్పగా ఉంది ప్రగతి నిమిత్తంగా చెబుతున్నారు అది వరైతి ఉంది మన ప్రభుత్వం. ఏదన్నంటి సెల్లెర్స్ చేయాలంటే ఒక్కటే మార్గం ఉంది. కానానానా వారు పెంచుతూ ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ రాబట్టడమే కాదు. ఇంకా పై బ్యాంకు పెంచుతూనే పెద్దగా చెప్పి లేదు. ఇప్పటికే ఒక గరిష్ట పరిమితి పెంచుతూ రూ. వేలం పోషింజం వైపు పోననే ఉద్దేశంతో బస్సు రూట్లను కేటెజు చేశారు. అయితే ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు ఏమి చెబుతున్నారంటే mixed economy is the best economy for our country దాని ప్రకారం చేయండి. బ్లాక్ డాట్ ఉన్న రోడ్డు, ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సులు నడిచే రూట్లను జాతీయం చేయండి. వాటిపై బస్సులు నడిపి లక్షల రూపాయలు సంపాదించండి. కే.ఎం. 50,000 కిలోమీటర్లు బస్సులు నడిచే రోడ్లను, లేక కచ్చా రోడ్లను ప్రైవేటు ఆపరేటర్లు ఇచ్చి తద్వారా ఏకా అదాయాన్ని పెంచుకోండి. కాని స్పెషలైజేషన్ బస్సులు కేవలపోతే ఎంచుకుంటే మేస్తూపోతారు? ఇప్పటికే దేశంలో ఎక్కడాలేని విధంగా బ్యాంకులు మేస్తున్నారు, దానివల్ల ట్రాన్స్ పోర్ట్లు ఇంకా వృద్ధి చెందే అవకాశం లేదని కూడా మనవిస్తున్నాను. ఇక ఆర్.టి.సి. బస్సులు ఎంత దరిగా ఉన్నాయి అంటే తెల్ల బట్టలు వేసుకొని రెండు రెండు బస్సులో కూర్చుని బయటకు వస్తే తెల్ల బట్టలు తెల్లగా ఉండవు, బట్టలు మాసిపోయి వీధు క్షేమా లిమిటేషన్లు ఉంటుంది పరిస్థితి. ఈ ఎం.ఎల్.ఏ. లకు ముందరి పీట్లు, 4, 5 సంవత్సరాల పీట్లు ఇవ్వాలంటే అది గౌరవం కోసం ఇవ్వారు. కాని ఉన్న బస్సులలో ఏకా 50,000 ఎల్.ఏ. ఉన్న వారి, వీళ్లకు బుద్ధి రావాలి. వీళ్లు బస్సులో చేర్చాలి, మంత్రిగారికి చెప్పాలి, అధికారులకు చెప్పాలి అనే ఉద్దేశంతో కాదు మేరేనా.

(శ్రీ ఎ. నరసింహారెడ్డి (ఆర్యురు):—ఇది అన్యాయం.

(శ్రీ జి. పి. దివాకర్ రెడ్డి:—అన్యాయం కాదు. జరుగుతున్నది చెబుతున్నాను. బస్సులు క్షేమంగా పెట్టవలసిన అవకాశం ఉందని మనవిస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

(శ్రీ ఎ. మహిపాల్ రెడ్డి:—మీ ఎం. ఎల్. ఏ. లు కాదు, నేను కూడా ఒక ఎం. ఎల్. ఏ. సి. ఎం. ఎల్. ఏ. లు పచ్చబట్టలు వేసుకొంటే అవి నలుపుకావేమో, కాని ప్రాక్టికల్ గా మాని తెల్ల బట్టలు, చిన్న మురికి అయినా కవచంతుంది కాబట్టి ఇట్లా చేస్తున్నాను.

(అంతరాయము)

(శ్రీ జె. సి. దినాకర్ రెడ్డి:—ఇది ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన విషయం కాదు. మంత్రి 1-00 p. 22 గారికి తెలుసు, అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్న మీకు తెలుసు, అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ వేళ మన బస్సుల మెయింటెనెన్స్, క్లీనింగ్ వ్యవహారాలు మాత్రం చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. దీనికి ఒక్కటే మార్గం ఉంది. ఈ వేళ రాష్ట్రం మొత్తంలో ఒక ఎడ్వయజరీ కమిటీ ఉండేమో కాని ప్రతి డిపోకు ఒక ఎడ్వయజరీ కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అలాచేస్తే బస్సులను ఏ విధంగా మెయింటెయిన్ చేయాలి, ఎలా నడపాలి అనే విషయంలో వారు సలహాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతే కాదు, ఈనాడు బ్లాక్ టూప్ రోడ్ల మీద బస్సు పుల్ గా ఉన్నా, లేక ఒక్క పాసెంజర్ లేకపోయినా ప్రతి 5 నిమిషాలకు ఒక బస్ చొప్పున పరుగెడుతుంటాయి. కాని కచ్చా రోడ్లపై మాత్రం పరుగెత్తడం లేదు. ప్రార్థన ఒక బస్సు, సాయంత్రం ఒక బస్సు ఉంటుంది. ఈ మధ్యన ప్యాసెంజర్స్ అలమటించిపోతున్నారు. అట్లా కాకుండా ఖచ్చితంగా ఫ్రీక్వెన్సీ చేసి టైం ప్రకారం బస్సులను నడవవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవేళ 10 వేల బస్సులు కలిగిన ఈ మహా సంస్థను నడపాలంటే ఒకరు, ఇద్దరికీ కష్టంగా ఉంటుంది. అందువల్ల మద్రాసులోనూ, కేరళలోనూ చేసినట్టుగా స్కాల్ యూనిట్స్ గా చేసినట్లుయితే పరిపాలన సులువుగా వుంటుంది, అన్ని విషయాలు చూడడానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి చిన్న యూనిట్స్ గా చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే మనవాళ్లు పాత బస్సులను కండం చేసి స్క్రాప్ క్రింద అమ్ముతున్నారు. కాని మద్రాసులోగానీ, ఇతర రాష్ట్రాల్లోగానీ 5 సంవత్సరాల తరువాత వాళ్లు బస్సులను అమ్ముతున్నా, ఏ వెంటనే స్టార్ట్ అప్ చేయే కండిషన్ లో ఉంటున్నాయి. అందువల వాళ్లు బస్సులను వేలం చేస్తున్నారు. బస్సును 5 సంవత్సరాలు వాడి వేలం చేసిన ఒక బస్సుకు 1½ లక్షల నుండి రెండు లక్షల రూపాయల దాకా వస్తోంది. కాని మన బస్సులు 10 వేల రూపాయలకు కూడా అమ్ముడుపోవడం లేదు. బస్సులను

ఎందుకు ఇలా మెయింటెయిన్ చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఇక ఆర్. టి. సి. స్టాప్ మధ్యన కో ఆర్డినేషన్ లేదు. ఇప్పుడు బస్సుల సంఖ్య పెరిగినా 10 సంవత్సరాల క్రితం పున్నంత స్టాప్ మాత్రమే ఉంది. కాని స్టాప్ సంఖ్య పెరగ శాడు. అందువల్ల స్టాప్ సంఖ్యను పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు రాష్ట్రం బస్సుల సంఖ్య ఏడు వేలు పెరిగినా పిబ్బిందిని పెంచలేదు. ఉదాహరణకు ఒక

విషయం మంచి చేస్తాను. కాన్ని చోట్ల కొత్తగా ఆర్. టి. ఓ. ఆఫీసులు పెట్టారు. అంటూ ఆర్. టి. ఓ. లు మూలం ఉన్నారు కాని వారి క్రింద పని చేయడానికి గుమాస్తాలు లేవు. వారు ఏజెంట్స్ ను పెట్టుకొని పని చేయించుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కానాలంటే యిరువతిలో, గుడివాడలో చూపిస్తాను. పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా ఉంది. అంతేకాదు, ప్రజల నుంచి డబ్బు రాబడుతున్నారని కాని కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పించడం లేదు. రాయలసీమలో ఎండలు విపరీతంగా ఉంటాయి—వర్షాలు మాత్రం రావనుకోండి. రాయలసీమ ప్రాంతంలో 1, 2 శాతం కూడా బన్ పెల్టర్స్ లేవు. ఈ విషయంలో టూడ రాయలసీమను వెగ్నెట్ చేశారు. దయచేసి బన్ పెల్టర్స్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇవ నీటిని ఇంజనీరింగ్ కంటే ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే ఒక రూట్ కు, ఒక బస్ కు ఒక డ్రైన్ కుకం డక్టరు వర్మనెంట్ గా ఉంటే ఇది నా స్వంతం అనే అభిప్రాయం వారిలో కలిగి, బస్సును శ్రద్ధా చూసుకోవడం జరుగుతుంది. అట్లాగే సయాణికుల గౌరవ మర్యాదలతో మెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ పని చేయాలి. ఈవేళ కరెక్టును సలకరించడం సులువైంది కాని కండక్టర్ తో మాట్లాడడం కష్టం. ఆయన నుంచి సరైన జవాబు రాని పరిస్థితి ఉంది.

ఇక సోలే రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ డిపార్ట్ మెంట్ విషయం తీసుకొంటే జిల్లాలో గానీ, తాలూకాలో గానీ కొత్తగా ఒక భవనాన్ని కట్టిన పాపాన పోలేదు, బిల్డింగు వారు కట్టిన భవనాలను మెయింటెనెన్స్ చేసిన పాపాన పోలేదు. ముఖ్యంగా కాలేజీల, హైస్కూల్స్ బిల్డింగ్స్ విషయం తీసుకొంటే ఆనాడు కట్టిన వాటిని ఈనాటికీ రిపేర్స్ చేయవంతునల్లా ఇబ్బంది కలుగుతోంది. రాయలసీమలో వర్షం అంటే ఎట్లా ఉంటుందో తెలియదు కాని ఎవ్వడైనా వర్షం వచ్చినప్పుడు స్కూల్ భవనంలో ఉంటే పై నుంచి నీళ్లు పడ్డప్పుడు టహ్ వర్షం అంటే ఇట్లా వుంటుందా అనుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ మార్గచంద్రులు ఇద్దరూ కనిసిస్తారు. ఆ రకంగా ఉన్నాయి. వాటిని రిపేర్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మునిసిపల్ ఏరియాలో రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ ను సంబంధించిన రోడ్లు ఉన్నాయి. వన్న మొన్నటి వరకూ కంప్లీట్ గా వారి ఫుల్ గ్రాంటుతో మెయింట్ టెయిన్ చేశారు. ఇవాళ మునిసిపాలిటీలలో వారి ఉద్యోగిష్టులకు తీతలు ఇవ్వడానికి అవకాశం లేనటువంటి బీద స్థితిలో ఉన్నాయి. రోడ్ల కోసం 60 శాతం 60 శాతం కట్టండి అంటే ఎక్కడ నుంచి కడతారు? దయ చేసి మీరే తీసుకు చేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. ఆర్ అండ్ బి డిపార్ట్ మెంట్ ప్లాను ఉంది. కొత్త రోడ్లు వేయడం లేదు. ఉన్న పాత రోడ్లనే తీసుకు వేస్తున్నారు. కొత్త రోడ్లను వేయాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియ చేసుకుంటూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri K. Bapiraju (Kaikaluru):—Sir, I am indeed happy to participate in the Discussion on Demands for the first time after the Telugu Desam Party has come to power. I want to give some constructive suggestions before I go in for constructive criticism.

Sri A. Mahipal Reddy:—Please speak in Telugu. You know Telugu very well.

Sri K. Bapiraju:—Don't bother about the language. There are people who can translate it. I have some problem. I can neither speak English well nor Telugu well. I happened to study in Hyderabad Public School. Prior to that I was in West Godavari. I lost hold on Telugu and I am just able to pull on with my little knowledge in English. Our Chairman has requested me to take the minimum time possible. Therefore, I would like to go to the subject proper.

Mr. Chairman, Sir, for Transport we have a young and dynamic minister smiling before us. Transport is a very important subject and unfortunately we have not realised its importance so far. I feel that this young Minister can realise the importance. He has the energy to fight in his own Government for this right cause and I expect that he would fight.

Initially, the Minister has congratulated his own officers for collecting a revenue of Rs. 127 Crores. No doubt, he has to encourage his men for their corruption. But, I shall congratulate the Minister only when they can provide good roads. Without that, there is no fun in congratulating the officials. Of course, that is your business, but my business is to congratulate the system only when you provide good roads. The Technical Experts in Transport of Government of India conducted a survey and gave a report. They said that by providing best roads we can save about Rs. two thousand Crores on maintenance of vehicles, tyres and spare parts. There is another important point here and I do not know why the Technical Experts have not realised it. They should have spoken about time also. They have naturally emphasised the need to have good roads. I once again request the Minister to take the importance of roads. Let him also consult the best technical people available in the country apart from the people here. The Minister is specially known for his hard work in excise which brought Rs. five hundred Crores, but here this poor man was allotted only Rs. 50 lakhs for R.T.C. I don't want him to chase anybody further here because he was in the practice of chasing in excise. They have already sufficiently chased by raising the rates in R.T.C.

Generally, there is a controversy between the State and the Centre especially from the time this Government came to power. Neither the State is for Telugu Desam M.L.As. nor the Centre for Congress-I M.L.As. What I really feel is that we can achieve something by constructive representation and not by allegation. From 1958 to 1986 this Corporation has received Rs. 110 Crores from the State Budget and Rs. 55 Crores from the Centre. That is a ratio of 2:1. I do not know what made them to allocate only Rs. 50 lakhs today. It is unfortunate. You are the people who say that the Centre

is not co-operating. He says they are ready to co-operate at a ratio of 2:1, but your allocation is very little. You could have allocated more money and thus got more money from the Centre so as to utilise the same for the construction of good bus shelters.

My friends from the other side have said above that profits in R.T.C. In Corporations and Co-operatives, we do not really think of profits. Basically, the purpose of a Corporation is to render service to the people. It should be on no profit no loss and expansion basis. No doubt, it was a white elephant all these years for the Government. Luckily, due to the efforts made by a team of people in the R.T.C., it has now come into profits. It is a struggle and I congratulate the team of officials and employees of the Corporation in this regard. In this connection, I would like to suggest to the Minister to kindly see that all the employees of the A.P.S.R.T.C. are provided with proper housing facilities by giving loans for the construction of houses through some financial institution or by giving some amount out of your profits. I request the Minister to have a plan of five years for this purpose. Unless your employee is happy and comfortable, you cannot expect him to work in a better way.

Now, I come to the issue of payment of life-time tax. My friends have also mentioned about it. You are in the habit of confusing and it is one of that kind. You can realise, for yourself how many times you have confused the people. You said once the vehicle owner pays the tax, he need not pay the tax for twelve years and for 12 year old vehicle no tax need be paid. There is a direction of the Court on this. Thus, there is a confusion in the people who use two wheelers. The Hon'ble Minister has to clarify this.

Before I pass on to the Roads and Buildings, I would like to say one thing. The Hon'ble Minister for Transport, Sri M. Padmanabham is going to have really a tough time. This is not to frighten him. I suggest that he should be very friendly and co-operative with the officials, especially the R.T.C. people and prove his worth by reducing the rates. It is a very difficult and herculean task for him. He has done it in excise. He has reduced the rates for licences of shops. I want him to spare more time to see that the bus rates are reduced for the people. Let them realise that this young man has done some home work to reduce the rates and improved the quality of R.T.C. and the transport system. I have confidence in him that he can do something for the people of Andhra Pradesh.

Then I come to Roads and Buildings. Here also the same thing. Always they say that sufficient money has not been allocated by the Centre. But, he is pulling on well by getting money from the Centre. As far as he is concerned, there is no controversy between the Centre and the State. It is one and the same for him and me. I would like to mention that the Centre was kind enough to allocate Rs. 177

Crores in the Seventh Plan. This is quite a good amount. We have 2,352 K.Ms. of National Highways for which you have allocated Rs. 24 Crores. They are doing some work, but the drawback is there are no sufficient Engineers in the investigation cell. We are bothered about the regular sections. The Investigation Cell is also very essential. Unless there is a plan of action, we can do nothing. I think we are supposed to have 1,000 J.Es., but we have much less in number. The Public Service Commission has undertaken the selection of J.Es. and some candidates were selected, but due to some reason that has not been finalised. I do not know how this Government and the Hon'ble Minister are able to pull on with the existing J.Es. All the other people have been promoted and they are comfortable, but the basic engineer who has to really implement your policies is not available to you. I am unable to understand how he is pulling on. I want the Minister to come out with that secret. I am very particular about that. When this Government came to power, they said that they are going to encourage the Youth of the State, especially by giving some kind of jobs which they could not get all these years. Not only a man in the trousers, but unfortunately a boy in shorts also felt that he would be given a job. Therefore, that young boy has pressurised and convinced his parents to vote for the party which promised to do something for them. That is how you have come to power. Here there are Engineers and I feel that immediate steps should be taken. Like that we have also necked out many employees at mid-night without giving all the facilities.

With regard to allocation of funds to Andhra Pradesh from the Centre, we got second highest amount in 1987-88. The first is Uttar Pradesh. In Uttar Pradesh the Plan is for Rs. 250 Crores and in Maharashtra it is Rs. 200 Crores. Our allocation is more than that of Maharashtra. That shows that there is no discrimination and they are doing properly. I congratulate the Engineers who have taken the initiative in putting the proposals before the Government with all the difficulty of lack of Engineers. I appreciate their sending a proposal to the Central Government with regard to Chilakaluripeta to Ongole, Guntur to Chilakaluripeta, Vijayawada to Guntur and Vizag Steel Plant to Anakapalli. In the Seventh Plan the allocation is 177 Crores. I don't think there is any problem. I request the Hon'ble Minister to see that no money allocated by the Centre to the State is left over. If you have no sufficient staff or any other shortcoming, you have to improve your efficiency. I request the Hon'ble Minister to kindly exert himself to the maximum extent possible.

When we refer to the Plan allocation, it is unfortunate that we are the least among all the States. There is nothing that the Minister can do with the little money that is allocated. It is for the Finance Minister and the Chief Minister to increase. In Andhra Pradesh it is 1.7 per cent. In Assam it is 7.5 per cent. In Bihar and Gujarat it is

6 per cent. In Himachal Pradesh, you know the size of Himachal Pradesh, it is 17 per cent. In Jammu and Kashmir it is 7 per cent. In Karnataka, our neighbour, it is 2.9 per cent. Kerala 4.25 per cent, Madhya Pradesh 3.4 per cent. Maharashtra 4 per cent, Orissa 5.9 per cent, Punjab 3.5 per cent and in West Bengal it is 3.8 per cent. They should have adopted 3.8 per cent here also like their C.P.M. brothers in West Bengal. Our Plan allocation clearly shows that we have not realised the importance of roads. For R. & B. roads the Plan allocation is Rs. 24 crores. We have on going works to the tune of Rs. 50 crores. In addition to that we have to plan works for another Rs. 25 crores. How do you expect these works to be completed with this kind of allocation. Somehow the Government should come to the rescue of the Hon'ble Minister and allocate more funds.

1-30 p. m. Actually we have taken over 9,000 Kms. from Panchayath Raj from 1974 to 1978 through a Government Order. But still there are 2,000 Kms. which are to be taken over and they are still with mud only. I think, we have to improve our plan. Our Government was gracious enough to improve their funds in regard to maintenance. That is a good amount and it is also a suggestion made by the Government of India. The specification could have been Rs. 62 crores for which they have given Rs. 54 crores. I appreciate it. That Rs. 54 crores is being only used for 80 per cent maintenance—we have 1,800 Kms. of metalling to B.T., etc. So, I request the Hon'ble Minister through you, Sir, to kindly fight for the increase of the amount to Rs. 60 crores at least.

I belong to Krishna District and I am from Kaikalur Constituency.

An Hon'ble Member:—He is the native of West Godavari District, Sir.

Sri K. Bapi Raju:—I am the native of West Godavari District and I am M.L.A. of Krishna District and I am now in our Assembly.

Sir, especially in delta areas there are single-lane roads with which we are facing greater problem, because they are in slushy area. If a bus has to cross another bus, they will have the difficulty. The Engineers are no doubt are taking lot of pains for the maintenance. They are using more money for the berms especially. Therefore, I suggest that two lane roads may be initiated in Krishna, West, East and part of Prakasam Districts. Out of 33,000 Kms. roads, we have 80 per cent of single-lane roads. Only 11½ per cent is for double-lane in R. & B. So, it is very little length. What I finally want to conclude is, we are now having 33,000 Kms. in R. & B. due to which we are today 14th State in the country lengthwise in R. & B. Roads. Is it not unfortunate for Andhra Pradesh? The Minister was saying very boldly that this is the State which takes the high place in the country. They did not bother to know about the length of the roads. We are the 14th in the country in lengthwise which is unfortunate. We have to definitely improve our allocation of funds and improve our roads

for better facilities which we all talk about, our Telugu Desam and Telugu Gadda. You please provide the best roads for Telugu Desam people. Finally, if I do not thank on the floor of the House I will be failing in my duty the Transport and R. & B. Ministries because I have been enjoying not only from this Government but from the time I became M.L.A., the most. Thank you Sir

(Mr. Speaker in the Chair.)

RULING FROM THE CHAIR.

Mr. Speaker:

Immediately after the Question Hour, Sri Nailapureddi Srinivasul Reddy, Minister for Revenue raised a Point of Order and stated certain facts purported to have appeared in to-day's Newspapers, in respect of the statement made by the Union Minister. In the meantime, objections were raised from the Opposition Benches as to how Mr. Sreenivasul Reddy is entitled to raise a Point of Order.

Mr. Sreenivasul Reddy, on a question put by me as to how the Point of Order arises at this juncture, he stated that the statement made by the Central Minister has undermined the Constitutional Provisions, namely, the Centre-State relation; the federal structure and amounts to interference in the State administration. When Mr. Sreenivasul Reddy was asked to take appropriate steps including passing of a Resolution, if any, to raise this matter instead of raising a Point of Order, in the mean time, there were uproarious scenes in the Assembly and a number of objections were raised. In the meantime, taking the advantage of the advise given from the Chair, Sri Sreenivasul Reddy read out a Resolution.

I do not comment about the Resolution moved by Mr. Sreenivasul Rule 304 was already given in respect of the same subject. In fitness ought to observe certain procedures laid down under the Rules laid down by the State Assembly.

In the meantime, it was brought to my notice that a Notice under Rule 304 was already given in respect of the same subject. In fitness of things, it is necessary that all the Members of the august House should follow the Rules and regulations in governance of the House proceedings. Members are not precluded from showing their anxieties, but, at the same time, they have to adhere to the procedures laid down for the functioning of the august House, in raising matters, however important they may be. As already there is a Notice under Rule 304, and after perusing the same, I have found that it is a fit case to admit. Accordingly, it is admitted and it is directed to be posted for tomorrow.

I do not further go into today's happenings after the Question Hour, as the views expressed by me are sufficient guide-lines for the future conduct of the Business of the August House.

The House is adjourned at 1-38 p.m. to meet again at 5 p.m.

(The House then adjourned.)

The House re-assembled at 5-00 p.m.

(Mr. Speaker in the Chair.)

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1987-88.

Demand No. XV —Public Works.

Demand No. XLIV—Roads and Bridges.

Demand No. IX —Transport Department.

Demand No. XLIII—Minor Port Development.

—Continued.

Mr. Speaker:—The Minister for Roads and Buildings will now reply.

రోడ్లు భవనములశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి):— అధ్యక్షా, రోడ్లు, భవనాలు పద్దు పైన సభ్యులు మాచనలు సలహాలతోబాటు జరుగుతున్న చిన్న చిన్న అవకతవకలను తెలియపరిచారు. మొత్తంపైన ఈ శాఖవట్ల గౌరవ సభ్యులకు సత్భావము ఉన్నట్లుగా నేను అర్థం చేసుకొన్నాను. వారందరికి నా ధన్యవాదాలు. సభ్యులు అందరు ఇంచు మించు నిధులకొరత, జరుగుతున్న కొన్ని అవకతవకలు ఆతరువాత క్వాలిటీ మెయిన్ టె నెన్స్ గురించి తెలియజేశారు. వాటినన్నింటిని నా ఉపన్యాసము ముగింపులో తెలియ చేస్తాను. ముందుగా గౌరవసభ్యులు వ్యక్తపరచిన ఒక్కొక్క విషయానికి సమాధానం చెబుతాను. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ రవాణా మానవ అభివృద్ధికి చిహ్న మని తెలియజేశారు. దానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. రోడ్లు నాగరికతకు చిహ్నము, అభివృద్ధికి మూలము అనే అంశాన్ని అందరూ అంగీకరించవలసినదే. అందుకు ఎక్కువనిధులు కేటాయించాలని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నప్పటికీ సాంఘిక సంక్షేమం ఇతర అభివృద్ధి పథకాలకు ఎక్కువ నిధులు ఖర్చుపెట్టడంతోబాటు ముఖ్యంగా ఇడిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయిస్తున్న ఈ సమయంలో ఈ శాఖకు కొంచెము తక్కువ కేటాయించినమాట వాస్తవము. అయినప్పటికీ 1982-83 కంటే ఇటీవల సంవత్సరాలలో ఎక్కువ నిధులనే యిస్తున్నాము. ఇకముందుకూడా ఎక్కువ నిధులు సమకూర్చుకొని అవసరమైన సదుపాయాలను పూర్తిచేస్తాము. సంచాయిటీ రోడ్లు విషయం చెబుతూ పదివేల కిలోమీటర్లు తీసుకొనడం జరిగిందని వాటిని అభివృద్ధి చేయలేదు చెప్పారు అది వాస్తవంకాదు. సుమారు 3,577 కిలోమీటర్లు మట్టిరోడ్లు 4,485 కి. మీ. మెటల్ రోడ్లు 225 కి. మీ. బి. టి. రోడ్లు తీసుకొన్నవాడు ఉంటే అనాడు 2,565 కి. మీ. బి. టి. రోడ్లు వేయడం జరిగింది. 2,170 కి. మీ. మట్టిరోడ్లు మెటల్ రోడ్లుగా మార్చడం జరిగింది. సుమారు 4, 5 వేల కి. మీ. రోడ్లు అభివృద్ధి జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్యేక నిధులను కేటాయించి చేయకపోయినా ఎక్కువ నిధులు కేటాయించబడ్డారా పూర్తిచేయడం జరిగింది. టాంకింగర్డ్ విషయం చెప్పారు. అగ్రత పక్షపాతం, బంధుప్రీతితో నామినేషన్ పద్ధతిలో వర్కు యిచ్చారు అది అంత ప్రాధాన్యంలేని అంశమని చెప్పారు. రోజురోజు పెరుగు తున్న ట్రాఫిక్ అవసరం దృష్ట్యా నగరాన్ని సుందరంగా ఉంచవలసిన అవసరాన్ని

దృష్టిలో పెట్టుకొన్నాయి. ట్యాంక్ బండ్ ను వెడల్పుచేయడం, అందుగా ఉంచవలసిన అవసరాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని- చానితోబాటు మహనీయుల నిగ్రహాలను పెట్టడానికి వీలుఅవుతుందని 3 ఏళ్లు 87 లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు. ఇది మన ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రను, సంస్కృతిని చూపించేవిధంగా ఉంది. అది అత్యవసరమని ప్రభుత్వం భావించింది. ఇందులో అవకతవకలు జరిగిరని అని కంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వ పలుకుబడికి పాల్పడినట్లుగా సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే ప్రభుత్వం చర్యతీసుకొనడం గాని లేక ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించడంగాని జరుగుతుంది. సుమారు 15 నుంచి 20 శాతం వరకు బిల్డింగ్ లకు ఇతర పనులకు ఎక్సెస్ వస్తున్న విషయం చెప్పారు. 20 శాతము ఎక్సెస్ తో నామినేషన్ పద్ధతి మీద యివ్వడానికి నిర్ణయం ఉంది. ముగ్గురు ప్రధానమైన చీఫ్ ఇంజనీర్లతో కూడిన కమిటీ కంట్రాక్టర్లయొక్క చరిత్రను పరిశీలించిన తరువాత ఇప్పటికీ ఉన్న వర్కును ఎక్సెస్ తో యివ్వడం జరిగింది. ఎవరికో లాభం కల్గించాలనికాదు. బంధు ప్రీతి చూపించాలనికాదు. నేషనల్ హైవే క్రింద మార్పు దానికి తగుచర్యలు తీసుకోవాలని, చాలా తక్కువ నిధులు పొందుతున్నామనే విషయం శ్రీ బాపిరాజుగారు చెప్పారు. భారతదేశంలో కిలోమీటర్లు పైజానైన రాష్ట్రంగా ఉన్న మన రాష్ట్రం నిధులు పొందడంలో రెండవ రాష్ట్రంగా ఉన్న విషయం తెలియపరిచారు. అది వాస్తవం. 1982-83 లో సుమారు 8 కోట్లైన ఒరిజినల్ వర్క్కు ఉంటే గత సంవత్సరం రూ. 22,94,00,000 కేంద్రం నుంచి పొందడం జరిగింది. అదేవిధంగా 1982-83వ సంవత్సరంలో మెయిన్ టెన్వెన్స్ కు మూడున్నరకోట్లు పుండగా ఇప్పుడు 6 కోట్లు 40 లక్షలు పుంచడం జరిగింది. ఆ డబ్బుతో మైన్ టెన్వెన్స్ సాధించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. జాతీయ రహదారిగా కొన్ని రోడ్లు మార్చడానికి చర్య తీసుకోలేదని చెప్పారు. 3,222 కిలోమీటర్లుగల పది రోడ్లు స్వాధీనం చేసుకోవాలని ప్రధానమంత్రిగారికి, ఇందుకు సంబంధించిన మంత్రిగారికి అనేకసార్లు ఉత్తరాలు వ్రాయడం జరిగింది, సమావేశాలలో కూడా తెల్పడం జరిగింది, ఆర్థిక పరిస్థితుల కారణంగా ఇప్పుడు తీసుకోవడం సాధ్యం కాదని, ఇతర రాష్ట్రాలతో పాటు పరిశీలించడం జరుగుతుందని ప్రధానమంత్రి నుండి, తత్సంబంధిత మంత్రిగారి నుండి ఉత్తరాలు అందాయి. అదేవిధంగా కొన్ని ప్రధాన రహదారులలో వాలుగు లైన్స్ వేసే విషయాన్ని కేంద్రంతో ప్రయత్నించడం జరిగింది. ఒంగోలు నుండి విజయవాడ, ఆనకాపల్లి నుండి విశాఖపట్టణం, హైదరాబాదు నుండి పతాన్ చెరువు రోడ్లు వాలుగు లైన్స్ కు అది రూ. 177 కోట్లు ప్రాజెక్టు. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు ఆమోదం పొందింది. వెంటనే ప్రారంభించాలనే ప్రయత్నంలో వున్నాయి. మెహబూబ్ నగర్ రోడ్డు బాగా లేని మాట వాస్తవమే. నేషనల్ హైవే నెంబర్ 7 బాగా లేదు. చీక్ బ్రిడ్జిన్ వున్నాయి. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి కేంద్రంతో ప్రయత్నాలు జరుపుతున్నాయి. ఏడవ ప్రణాళికలో 30 కోట్లు కామార్చెడ్ నుండి హైదరాబాదు 50 కిలోమీటర్లు, హైదరాబాదు నుండి జడ్పర్ల 98 కిలోమీటర్లు మొత్తం 148 కిలోమీటర్లు ఫ్రెకోర్ చేయ

టానికి మంజూరు అయినది. ఆ 30 కోట్లలో 5 కోట్లు రూపాయలు విడుదల చేసి రెండేళ్ళ పనిచేయడానికి ఉపయోగించి, మూడు సంవత్సరాలలో అది బాగు ఉన్నందున పనిచేస్తున్నాము. హార్డ్ మిక్చర్స్ ను మేము ఆరు మాసాల నుండి ఎంకరేజీ చేస్తున్నాము. రోడ్ టవర్ బిడ్డెస్ ను మేము నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఇప్పటివరకు 22 బిడ్డెలు కాంక్షన్ చేశా. 17 రోడ్ టవర్ బిడ్డెస్ పూర్తి అయ్యాయి. 5 బిడ్డెలు పని నడుస్తున్నది. 7 బిడ్డెలకు రైల్వేవారి అంగీకారం లభించింది. రాష్ట్రం వెంటనే వాటిని ఆమోదిస్తుంది. అదేవిధంగా ఇంకో 4 బిడ్డెల పనినూ మంజూరు చేసింది. వంశించివున్నాయి. ఆదెన్నగాలు చెప్పిన ఒంగోలు బిడ్డె మేము ఆ రైల్వేవారిని సంబంధించింది. అది ఆమోదం పొందిన ఏదో ఒకే బిడ్డె ఉంటుంది. సప్లయ్మెంట్ చేశారని వాట చెప్పారు. అది ఎంతవరకు ఉండొచ్చో చెబుతుంది. లక్ష్మీనారాయణగారు యాక్సిడెంట్స్ గురించి చెప్పారు. యాక్సిడెంట్స్ కేసుల రద్దీ మూలంగా జరిగవు. డ్రైవర్స్ నిర్లక్ష్యంవల్లా, మెషిన్ లోపం వల్లా, అనేక ఇతర కారణాల వల్లా జరుగుతూ వుంటాయి. డబుల్ రోడ్ మిరియాలగూడా నుండి హాల్డయా ఎరకూ 32 కిలోమీటర్ల రోడ్డు డబుల్ రోడ్డుగా ఈ మధ్యనే పూర్తి అయింది. అయినా లక్ష్మీ ఒకటి రెండు సెంట్రల్ చాలా యాక్సిడెంట్స్ జరిగాయి. రోడ్డు బాగా పూర్తి, లేకపోయినా యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతాయి. దానికి కారణం రోడ్డు కాదు. అయినా కర్ప్స్ ను స్ట్రయిట్ చేయడం, వెడల్పు చేయడం వంటి చర్యలు తీసు కుంటున్నామని మనవిచేస్తున్నాము. అదేవిధంగా సభ్యులు హుజూర్ నగర్ - మెట్టపలి రోడ్డు విషయం చెప్పారు. దాని మైన్టెనెన్స్ స్టానింగ్ బడ్జెటులో లేదు కనుక వాటికి లండుచేసిన పుస్తకంలో అది వుంటుంది. దానిని మంజూరు చేయడం, టెండర్స్ పిలిపడం జరిగింది. వాడవల్లి బిడ్డె గురించి చెప్పారు. టెండర్స్ పిలిపడం, ఎగ్రి మెంట్స్ రావడం జరిగింది. పని ప్రారంభం కావడానికి సిద్ధంగా వుందని మనవి చేస్తున్నాము. మల్లేష్ గారు దుర్గినియోగం గురించి చెప్పారు. దాని గురించి ఆఖరున చెబుతాను. బోయపల్లి-బెల్లంపల్లి రోడ్డు గురించి చెప్పారు. అదిలాబాద్ జిల్లాలో అనేక రోడ్ల గురించి కూడా చెప్పారు. ఫ్లడ్స్ వచ్చినప్పుడు అనేక రోడ్లు పోవడం జరిగింది. అందుకు గత సంవత్సరం ఎఫ్. డి. ఆర్. లో నిధులు కేటాయించడం జరిగినది. ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి రోడ్లు పూర్తి చేయాలనుకుంటున్నాము. జిల్లా పెద్దదిగా వుంది. ఒకే డివిజన్ వుంది. నిర్మల్ లో ఒక డివిజన్ ఏర్పాటు చేయాలనుకుంటున్నాము. మల్లేష్ గారు మాట్లాడుతూ ఒక మాట అన్నారు. అది ఎక్స్ పంజ చేశాలో లేదో, దాని గురించి మాట్లాడారో లేదో తెలియడం లేదు.

(శ్రీ మహమదరజబ్ అలీ :—అధ్యక్షా, తమరు అధ్యక్ష స్థానంలో లేనప్పుడు సానెల్ ఛైర్ మన్ హుస్సేన్ పున్నప్పడు మల్లేష్ గారు మాట్లాడుతూ నిధులు పనుకూర్చటానికి expunged as ordered by the Chair వుందని అన్నారు. ఆ మాటను ఛైర్ లోపున

వారు తీసివేసారు. అది అన్ పార్లమెంటరీ వర్డ్ కాదు. అది పున్నా తప్పులేదు, తీసి వేసిగా మాకు అభ్యంతరం లేదు. అది అన్ పార్లమెంటరీ వర్డ్ అయితే మేము ఉప సందరించుకుంటాము. కాని వారు ఉపయోగించింది యతిప్రసానలు కలిగిన వర్డ్. అంతే తప్ప కించపరచే పద్ధతిగా లేదు. అది అన్ పార్లమెంటరీ కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అధ్యక్షస్థానంలో ఎవరు కూర్చున్నా వారు ఇచ్చిన రూలింగ్ లో మార్పు వుండదు, దానిపై తిరిగి విచారించవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, సభ్యులు రామగుండం బ్రిడ్జి గురించి చెప్పారు. అది చాలాకాలం క్రితం మొదలు అయింది. కాని మధ్యలో కంట్రాక్టరు వెళ్లిపోవడం వల్ల అతనిని ప్రాసిక్యూట్ చేసి ఎక్సలెషన్ వల్ల తిరిగి ఎస్టిమేషన్ వేసి టెండర్స్ పిలవడం జరిగింది. 1988 లో పూర్తి చేయటానికి అన్ని చర్యలూ తీసు కుంటున్నాము. బాల్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ సంగమం దగ్గరవున్న గాంధీ కుటీరం మైన్ టెయిన్ చేయబడటం లేదని చెప్పారు. వెంటనే చర్య తీసుకుని మూడు మాసాలలో వారు సూచించిన విధంగా బాగు చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. బిల్డింగ్ మైన్ టెయిన్ కు తక్కువ కేటాయిస్తున్నారని, ఐ.బి.లు రిఫైర్ చేయడం లేదని చెప్పారు. జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ప్రధానదారులలో వున్న ఐ.బి.లను బాగు చేస్తున్నాము. చాలా వున్నాయి. వాటిలో కొన్నిటిని బాగు చేయలేకపోవచ్చు. మనకు సుమారు 6 కోట్ల ప్లీస్ట్ వీరియా వుంది. ఒక అడుగుకు రూపాయిపావల నిధులు ఉన్నాయి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ చేస్తూ అవసరం లేనిచోట్ల కొంచెం అక్షేప జరిగినప్పటికీ సభ్యులు సూచించినట్లు అన్ని చోట్లా అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక విధంగా గ్రామ గ్రామాల్లో రహదారులు వేస్తామని వేయలేదు అన్నారు. రహదారులు వేయడమంటే రహదారులు, జిల్లా రహదారులు, అంత రాష్ట్ర రహదారులు వేయడమంటే ఆర్. అండ్ బి. శాఖ నిమగ్నం అయివుంది. గ్రామ గ్రామానికి వేయడానికి పంచాయతీలు, మండల ప్రజాపరిషత్తులు, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తులు వున్నవి, వాటి క్రింద ఆయా రహదారులు ఉన్నవి. అనేక చిన్న రహదారులు గ్రామ గ్రామానికి చేసేవారు వున్నారు. అన్ని రహదారులు రహదారే అనుకోదానికి లేదు. 3+4 వేల కి. మీటర్లు బాగు చేయడానికి మేం కృషి చేస్తున్నాం. నర్సింహారెడ్డి గారు రామగుండం బ్రిడ్జి విషయం చెప్పారు. దానిని 1988 లో పూర్తి చేస్తామని హామీ యిస్తున్నాను. మూడేరు బ్రిడ్జి గురించి చెప్పారు. దానిని సుంజారు చేయడం, టెండర్స్ పిలవడం, అగ్రిమెంటు పూర్తి చేయడం ఒకటి రెండు మాసాల్లో పని మొదలు పెట్టడం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఉప్పలనాగు, వింజమూరు దగ్గర వ్యారో బ్రిడ్జి కాజావే అభివృద్ధి చేయడం విషయం గురించి మేము గమనించాము. తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. మణిమ్మగారు తమ జిల్లాలో పరదలకు గురి అయినటువంటి రోడ్లును బాగు చేయాలనే విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. సుమారు 3 కోట్ల 40 లక్షల రూపాయలు పరదలలో పాడైపోయిన రోడ్లను బాగు

చేయడానికి కేటాయించడం జరిగింది. పనులు ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయి. కాం
ట్రాక్టర్లు అగ్రమంతు కాని లోపంవల్ల తొందరగా పనులు ప్రారంభం కాని విషయం
వుండవచ్చు. ఏ రోడ్డును నెక్లెక్ట్ చేయలేదు. వరదలకు గుం అయిన అన్ని రోడ్లు
మీద పనులు జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఆదెన్నోగారు ఒక విషయం
చెప్పారు. నెల్లూరుకు కుంజేరు చేస్తూ తమ జిల్లాకు తక్కువ నిధులు యిచ్చారన్నారు.
అది వాస్తవంకాదు. 1985-86 లో 291 లక్షలు ప్రకాశం జిల్లాకు యిస్తే 268
లక్షలు నెల్లూరుకు యివ్వడం జరిగింది. నెల్లూరుకు 1.59 యిస్తే ప్రకాశంకు 2.91
యివ్వడం జరిగింది. 1986-87 లో 223 నెల్లూరుకు యిస్తే 263 ప్రకాశంకు
యివ్వడం జరిగింది. అంతేగాదు, రాష్ట్రములో కృష్ణా గుంటూరు తరువాత మూడవ
జిల్లాగా గుమారు 2 వేల కి. మీటర్ల విడివి గలిగిన రోడ్ లెంథ్ తో ప్రకాశం జిల్లా
వుంది. దానికి నిధులు ఎక్కువ ఇచ్చి పెట్టడం జరిగింది. ఒంగోలు రోడ్ బ్రిడ్జి
గురించి 1987-88 సంవత్సరానికి ప్రతిపాదన పంపించి వున్నామని యింతకు ముందు
చెప్పాను. వాగులు, ఒరెలపైన అనేక బ్రిడ్జిల గురించి చెప్పారు. కాని ఏ రహదారి
అయితే రాష్ట్ర రోడ్ల అధీనములో వుంటుందో ఆ రహదారి పైన
వచ్చే వాగు మీద బ్రిడ్జి కట్టడం తప్ప ఎక్కడ వాగు వుంటే అక్కడ కట్టడంకాదు.
సభ్యులు ఏదైనా రహదారి పైన బ్రిడ్జి అత్యవసరం ఏ మా దృష్టికి తెస్తే వెంటనే చర్య
తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. మంజూరు అయిన పనులు త్వరితగతిన అవడం
లేదన్నారు. వాటి విషయం రోడ్ డెంటురే చర్య తీసుకొని పనులు ప్రారంభిస్తామని మనవి
చేస్తున్నాను. వాయుధూళి విషయం చెప్పారు. పరిశీలిస్తాను. ఓంకాటగారు మూట్లాడుతూ
నర్సంపేట-నెక్లెండ్ బ్రిడ్జి పీకగా వుంది. వెంటనే మంజూరు చేయాలన్నారు. దానిని ఫ్లడ్
డామేజ్ క్రింద మంజూరు చేద్దడం జరిగింది. వెంటనే అది టెంకవ్ చేయడం జరుగు
తుంది. ముక్కాపల్లి-నర్సంపేట వరకు వున్న రోడ్-బి. టి. రోడ్ ప్రోగ్రెస్ లో
వుంది. 87-88 లో పూర్తి అవుతుంది. మిగతా నర్సంపేట-ఇల్లందు, ఏలూరు
వాగరం, భద్రాచలం, యూ రోడ్లు గురించి ఆలోచించి వరైర చర్యలు తీసుకుంటా
మని మనవి చేస్తున్నాను. వర్క్ ఛార్జ్ పిచ్చిందికి వున్నటువంటి యిబ్బందుల గురించి
చెప్పారు. దానికి సంబంధించి వారు ప్రత్యేకంగా నాతో అధికారుల ముందు సమా
వేశాన్ని కాకి వున్నటువంటి యిబ్బందుల గురించి ప్రభుత్వం చేయవలసిన విషయం
ముందే వారు రిసలంబు చేస్తే దగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి
చేస్తున్నాను. పాతశాలలు, కాలేజీల గురించి చెప్పారు. అన్ని ఆర్ అండ్ బి. అధీన
ములో లేవు. కొన్ని పాతశాలలు, కాలేజీలు మా అధీనములో వున్నవి, వాటి మేంట్
నెన్సు జరుగుతున్నది. కొన్ని సంవత్సరాలు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తుల క్రింద వున్నవి
వాటి మేంట్ నెన్సు అవి చూస్తుంటాయి. మా అధీనములో వున్న వాటిని తప్పకుండా
రిపేరు చేయడం జరుగుతుంది. ఇక మునిసిపాలిటీలలో కంట్రీబ్యూషన్ యిస్తే నేగాని
రోడ్స్ వేయడం లేదని దివాలకరెడ్డిగారు అన్నారు. కంట్రీబ్యూషన్ యిస్తే నేగాని
రోడ్ వేయకూడదు అనేది ఏమీ లేదు. మునిసిపాలిటీలో వున్న మా ప్రధాన రహదారిని

మేమే మేంటేన్ చేస్తాము. కానీ పున్నటువంటి గూడారినీ అభివృద్ధి చేయాలన్నప్పుడు ఫోర్ లేన్స్ కానాలి అన్నప్పుడు వారు కంట్రీబ్యూషను యిస్తేనే మేము యింప్రూవ్ చేస్తామని చెప్పడం జరుగుతుంది. మా క్రింద పున్న రోడ్డు కొరకు కంట్రీబ్యూషను అవసరం లేదు. బాపిరాజుగారు పంచాయితీ రోడ్డు విషయం, నిధుల కొరత గురించి చెప్పారు. ఆ విషయంలో యివినగతే చెప్పాను. కృష్ణలో రెండు లేన్స్ కావాలన్నారు ఇప్పుడు ఒంగోలు నుండి విజయవాడకు రెండు లేన్స్ వేస్తాన్న విషయం చెప్పడం జరిగింది. ఉద్యోగుల కొరత ఎరిగి చెప్పారు. 200 మంది అసిస్టెంట్లు యింజనీర్లు కావాలి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను ద్వారా జర్నీ చేయవలసి వుంది. పరీక్షలు కూడా వ్రాశారు, అయితే కోర్టు నుండి స్టే ఆర్డరు వాడం వల్ల మళ్ళీ పరీక్ష వ్రాయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అయిచ్చప్పానికి పున్న స్టాన్లోనే మా పనులు అవకుండా కొనసాగిస్తున్నాము. స్టాఫ్ తక్కువ పున్నారని, కేషన్ల పైవేన్కు సంబంధించి ఏ ఏడాది కూడా నిధులు ఖర్చు పెట్టకుండా లేకపోతే వెళ్ళు సంబంధం గాని జరుగ లేదని నేను యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారము తెలుస్తుంది. కొత్తగా కేషన్ల పైవేన్కు ఒక సర్కిల్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నన్ డివిజన్కు కేటాయించడం జరిగింది. మాకు యిచ్చినటువంటి బడ్జెటుతో 9 సర్పంటు మూడ్రం ఖర్చు చేస్తూ యీ పనులు డిపార్టుమెంటు ద్వారా నిర్వహిస్తున్నాము. అంటే డిపార్టుమెంట్లో ఎక్కువ పనులు చేస్తున్నాము. సోతే అవినీతి యితర విషయాలు గురించి సభలో చెప్పారు. వాస్తవమే అక్కడక్కడ జరుగుతున్న విషయము. అయితే చాలా సగడ్చుంట్టిగా విజిలెన్సును ఏర్పాటు చేసి డబ్బు దుర్వినియోగం జరగకుండా, అవకాశాలు జరుగకుండా ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఇప్పటివరకు సుమారు 95 నుండి పసిఫెంటులు యివ్వడం, 27 నుండి సస్పెండు చేయడం జరిగింది. 231 నుండి మీద డిపార్టుమెంటుల్ వార్జన్ పెండింగ్లో వున్నవి. డిపార్టుమెంటుల చాలా అబ్బుట్టబ్బం చేస్తూ అవినీతికి నిలయం గాకుండా అవకాశాలు జరుగకుండా వుండడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. క్వాలిటీ విషయములో చెప్పారు. ఇప్పటికే ఒక సర్కిల్-మూడు డివిజన్స్ ద్వారా- కడప, విజయవాడ, పాడరాలపాలెంలో క్వాలిటీ కంట్రోలు డివిజన్సును ఏర్పాటు చేసి సక్రమంగా వుంచడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అయితే యీ క్వాలిటీ డివిజన్సు సరిపోవడం లేదు. ఇంకా కొన్ని డివిజన్సు ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. ఇకపోతే నిధుల గురించి దుందరము ఉండు నుంచి చేశాను. రోడ్డుకు సంబంధించి బడ్జెటు తక్కువ పున్న విషయం వాస్తవమే. కానీ మన యింప్రూవ్ అవుతున్నామనే విషయం సభ్యుల దృష్టికి తెల్పుచున్నాను. 82-83లో 8 కోట్లు 77 లక్షలు మాత్రం బడ్జెటు ఉండగా, యీసారి 10 కోట్లు 74 కోట్లకు పెరిగింది. ఆనాడు మేంటెనెన్సుకు 32 కోట్లు యిస్తే, ఈసారి 54 కోట్లకు పెంచి వున్నాము. అదే విధంగా ఖిల్డింగు విషయం చూస్తే 82-83 లో 11 కోట్లు 46 లక్షలపైన బడ్జెటు వుంటే యీసారి 59 కోట్లు 34 లక్షలకు పెంచిన

విషయాన్ని గమనించాలి. నేషనల్ హైవేస్ గురించి యింతకుముందు వివరించాను. అలాదు 8 కోట్ల పైసల ప్లానింగ్ వుంటే— ఒరిజినల్ వర్క్కుకు—యివాళ 24 కోట్లకు చేరుకుంది. అదే విధంగా టెరోమీటరువైజు పెరిగిందా లేదా అనే విషయం చూస్తే అలాదు మే. 1 చేసినటువంటి బి. టి. గాని యితర కలెక్టర్స్ గాని అవి అన్ని చూస్తే 82-83 లో చేసిన దాని కంటే ఇప్పుడు ఎక్కువ చేస్తున్నామనే విషయం గమనించాలి.

5-30 P.m

మొత్తం పబ్లిక్ వర్క్స్ గురించి, సూచనలను అవగాహన చేసుకున్నాము, అర్థం చేసుకున్నాము. పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చరు, సూచనలను స్వీకరిస్తూ ఈ డిపార్టుమెంటులో అవినించి నిర్మాణించి నిధులను సదిద్వినియోగపరుస్తూ నిధులు పెంచు కొంటూ రవాదారి సౌకర్యాలను ముమ్మరం చేసుడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తూ ఈ డిమాండును పాస్ చేయాలని కోరుతూ పెంపు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రవాణ్ రెడ్డి (అలంపూర్) :— గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం జిల్లా పరిషత్ రోడ్డు ఏకైకే ఉన్నాయో అని ఆర్. అండ్ బికి ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడు ఆ ప్రపోజలు ఇవ్వడం జరిగింది. కాని ఇంతవరకు ఏ చర్య తీసుకోలేదు. వాటిమీద ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటారు? అలంపూరు నియోజక వర్గంలో మోతిన నియోజకవర్గాలతో పోలిస్తే బస్ స్టేషన్లు కాని బస్ స్టేషన్లు కాని చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. దాని గురించి ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— సభ్యుడి కట్ మోషన్లు ఉన్నాయి. అందుకు సంబంధించిన సమాధానం ఆ కట్ మోషన్లలో ఇవ్వాను. అయినా మరల చెబుతాను. జిల్లా పరిషత్ రోడ్డును ఆర్ అండ్ బి ప్యాదీవం చేసుకోవాలని సభ్యులు అనేకసార్లు రివజం చేశారు. మేం కూడా తీసుకోవాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాము. కాని ఇప్పటికే తీసుకున్నటువంటి 10 వేల కిలోమీటర్లును బాగు చేయడానికి నిధుల మూలంగా ఇచ్చింది పడుతున్న విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఏ పరిస్థితులలో ఎప్పుడు ఏవిధంగా తీసుకుంటామనే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. అందుకుగాను వ్యాఖ్యించి పెండింగులో పెట్టాము. అవసరమైనప్పుడు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

గత సభ్యులు :— కృష్ణా జిల్లాలో ఆర్ అండ్ బికి చెందిన గవ్వనరం నుంచి కొత్తకోట రోడ్డు రెండు సంవత్సరాల క్రితం కొంత బి టి చేశారు. 10 కిలోమీటర్లు బి టి చేయించా ఉన్నాడు. రెండో సంవత్సరం నుంచి ఎందుకు ఆలస్యం అవుతున్నది?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను, తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- నల్గొండ నుంచి మిరియాలగూడకు ఉన్నటువంటి రోడ్డును వెడల్పు చేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? అన్ని రోడ్లూచేసి ఈ రోడ్డు చేయకపోతే మంత్రిగారి నియోజకవర్గం రోడ్డు బాగాలేదు అంటారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- నల్గొండ టు మిరియాలగూడ, నల్లకల్ టు మిరియాలగూడ రోడ్లను వెడల్పు చేయాలని ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. అందుకు 50 లక్షల రూ.లు కేటాయించి ఉన్నా : అంతేగాకుండా ఇ అండ్ ఐ స్క్రీము క్రింద 12 కోట్లతో నల్గొండనుంచి మిరియాలగూడకు మీదుగా పేదగుండాళ్లవరకు వెడల్పు కావాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ వారు నిధులను మంజూరు చేయాలని కోరడం జరిగింది. అతితొందరలో రావచ్చునని ఆశిస్తున్నా :.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- రాజమండ్రి వద్ద రెయిల్-కం-రోడ్డు బ్రిడ్జి కట్టక ముందు తణుకు - సిద్దాంతం రోడ్డును నేషనల్ హైవే క్రింద పరిగణించడం జరిగింది. ఇప్పుడు రెయిల్-కం-రోడ్డు బ్రిడ్జి కట్టిన తరువాత కొత్తగా మీదుగా మెయిన్ ట్రాఫిక్ అంతా బ్రిడ్జి మీద వెళుతున్నది కనుక ఈ రోడ్డు నేషనల్ హైవే క్రింద కనీసము చేసి దానికి ఏమైనా ఫండ్లు ఎలాటచేసి ఆ రోడ్డు బాగు చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- ఈ రోడ్డును చాలా ప్రధానమైన రహదారిగా ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఇందుకు రాష్ట్ర నిధులనుంచి చాలా మెరుగుచేసి డ్రైన్గేజ్ చేసి ట్రాఫిక్ వర్ధిగా చేయాలనే ఆలోచనలో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. హనుమంతు (పాలేరు) :- పాలేరు నియోజక వర్గంలో చెరువుమూడారం తిరుమలాయపాలెం నుంచి రామగూడెం పోయే ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు ఉంది. గత రెండు సంవత్సరాలనుంచి రిప్రజంటు చేసినా అది చేబట్టడం లేదు. దానిని గురించి చెబుతారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- ప్రస్తుతం నా దగ్గర ఆ ఇన్ఫర్మేషను లేదు. నోట్ చేసుకోని సభ్యునికి సమాధానం అందజేస్తాను.

డాక్టర్ ఎన్. వేణుగోపాలచారి (నిర్మల్) :- నేషనల్ హైవే డివిజను ప్రస్తుతం నెంబరు 7 మీద కామారెడ్డిలో ఉంది. ఆ డివిజను షిఫ్ట్ చేయాలని ప్రభుత్వం వారు ఇప్పటివరకు 5 జి. ఓలు ఇచ్చినా కాని నిర్మల్కు షిఫ్ట్ కాకపోవడానికి గల కారణం ఏమిటి? ఇ అండ్ ఐ స్క్రీము క్రింద వెడల్పు చేయడానికి పెంట్రత్ గవర్నమెంటుకు ఎన్ని రోడ్లు ప్రపోజల్లు పంపించారు? ఎన్ని మంజూరు అయి వచ్చాయి?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- నిర్మల్ రోడ్డు డివిజనును ఏర్పాటు చేశాము. నేషనల్ హైవే డివిజను కూడా చేయడానికి ఈ వేళ ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఇచ్చాను అని చెప్పాను. అదిలావాద్ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి నేషనల్ హైవే మీద 5 కోట్లకు ఇప్పుడు ఎస్టి మేట్లు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. సి. కాపాన్ :- మహాబూబ్ నగర్, దేవరకొండ, శ్రీశైలం మీదుగా టెక్స్టైల్స్ రోడ్డులో గుర్రంపాడు దగ్గర ఉన్న బ్రిడ్జి మీద ఒకే వెహికల్ వెళుతుంది—రెండు వెహికల్స్ వస్తే ఏక్విడెంట్లుకు గురవుతుంది. ఆ బ్రిడ్జిని డబుల్ చేసుకుని గత ఏడాదే గి. ఇ. కి లెటర్ పెట్టాను. దానిని డబుల్ చేస్తారా? అదే గుర్రంపాడు ఆర్ డి. బి. రోడ్డు ప్రక్కన ఉన్న గుంతలో ప్రయివేటువారు భవనం రేపులున్నారు. దాని వెళ్ళుటకు లెటర్ పూను — ఆ భవనం లేస్తూనే ఉంది — మీ రోడ్డు దురాగ్రామం జరుగుతూనే ఉంది — అక్కడ నుంచి ఆ భవనాన్ని తొలగిస్తారా? మాచర్ల సా. రోడ్డు ఖమ్మం డైవర్స్ చేశారు నేషనల్ హైవే క్రింద చేర్చడానికి. సాగర్ నుంచి హైదరాబాదు వచ్చే రోడ్డును నేషనల్ హైవేలో చేరుస్తారా? — నేషనల్ హైవేగా మార్చాడుకు రిజిస్టర్ చేస్తారా? హైదరాబాదు నుంచి 14 కిలోమీటర్లు దూరంలో టుర్రుయ్యాడార్ రోడ్డు మీద చిన్న బ్రిడ్జి ఉంది — దాని మీద ఒకే వెహికల్ సాగుంది — దానిని వెడల్పు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- గుర్రంపాడు, తురకయాంజాల్ దగ్గర ఉన్న బ్రిడ్జిలను అనవరత్తులే వెళ్ళుచేయడానికి వెంటనే ఏర్పాటు చేస్తాము. వారి సలహా మేరకు వెంటనే రిసోల్వ్ తెప్పించి, అనవరత్తులే వెంటనే చర్య తీసుకుంటాను. వారు చెప్పిన రోడ్డు జాతీయ రహదారిలో కలిపే విషయము — అంతకు ముందు ప్రతిపాదన పంపించాము — అది వారుంగీకరించలేదు. తిరిగి ప్రతిపాదన పంపేప్పుడు గానీ జాతీయ రహదారులు కలిపేప్పుడు గానీ వీరు చెప్పింది దీనికి తలపడానికి పరిశీలిస్తాను. రోడ్డు బౌండ్లలో కమిషన్ ఉంటే వెంటనే తొలగించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తాను.

శ్రీ రుద్రపూడి ప్రభాకరరావు :- క్రిందటి బడ్జెటు సెషన్లో ముఖ్యమంత్రి గారు కొన్ని ప్రధానమైన రోడ్లపైన సుమారు అయిదుకోట్లు, పదికోట్లు ఖరీదు చేసే బ్రిడ్జిలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టలేదు కాబట్టి ప్రయివేటు కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అన్నారు. అది సుఖ్యంగా గోదావరి మీద కోటివల్ల దగ్గర ఒకటి వర్షాపురం దగ్గర ఒకటి — మొత్తం 5 బ్రిడ్జిలు కట్టేస్తున్నామని చెప్పారు. అది ఏ ప్లెజర్ ఉంది? అది సాధ్యం కాకపోతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక కార్పొరేషను పెట్టి ఆ కార్పొరేషనువ్వారా ఈ బ్రిడ్జిల నిర్మాణం చేస్తుందా? 1982-83 సంవత్సరానికి 1987-88 సంవత్సరానికి పోలిక చూపిస్తూ, అప్పుడు మెయింటెనెన్సు కోసం 12 కోట్లు రూపాయలు పెడితే ఇప్పుడు 22 కోట్లు రూపాయలు పెడుతున్నాము, అప్పుడు 15 కోట్లు పెడితే ఇప్పుడు 50 కోట్లు పెడుతున్నాము అంటున్నారు. అప్పటికి ఇప్పటికి పెడ్యూరు లవ్ రేల్వేలో ఎంత మార్పు వచ్చింది, ఎస్కలేషన్ ఆఫ్ మెటీరియల్స్ రేల్వే ఎంత తేడా వచ్చింది తెలుపుతారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- రెండవ ప్రశ్న విధులు ఏ విధంగా పెరుగుతూ ఉన్నాయి అని -- విధులు కొంత వరకు ఉన్న మాట వాస్తవమే — సాధ్యమైనంతవరకు పెంచుకుంటూ పోతున్నాము. విధులు 1982-83 నుంచి పోల్చుకుంటే 24.5% పెరిగింది.

చేరివామని చెప్పాను సభ్యులు వేరుగా భావించ వచ్చు. అదే విధంగా ఎస్కలేషన్ పెరిగిన మాట నాస్తవం. అయినా పెరిగిన విధుల ద్వారా ఎక్కువ మైలేజీ వేస్తున్నాము. అందుకు ఉదాహరణ—1982-83లో 22,180 బి.టి. చేస్తే 2,388 బి.టి 1986-87లో చేశా:—అంటే మూడు, నాలుగు వేలు ఎక్కువ బి.టి. జరిగింది — పెరిగిన విధులవల్ల జరిగింది. 26,388 బి.టి. మైంటెనెన్స్ ఆవుతున్నదని అరం. కోటివల్లి, నర్సాపూర్, నాగార్జుని, పులిగడ్డ, వాడపల్లి దగ్గర 5 బ్రిడ్జిలు నిర్మించే విషయం—ప్రయత్నం వారి ద్వారా చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు అన్నారు. ప్రయత్నం వారి ద్వారాచేయాలనిచాలా ప్రయత్నం చేశాం. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ప్రవేశపెట్టిన విషయం. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఇది అమలు చేయడానికి ఇబ్బంది ఉంది అని ప్రస్తుతం పెండింగులో ఉంది. మేము కూడా చాలా ప్రయత్నం చేసి, ఏ ప్రయత్నం వారు చొరవ తీసుకున్నాక, ప్రస్తుతం అగిఉన్నాము. ఏదైనా కార్పొరేషను ఏర్పాటు చేసి, ఉద్యారా విధులు పేకరించి, బ్రిడ్జిలు పూర్తి చేయాలనే ఆలోచన చేశాము. అవేకనుంది బ్యాంకర్స్ ను పిలిచి సమావేశం జరిపాం. కానీ బ్యాంకర్స్ బ్రిడ్జిలనుకూ గానీ రోడ్లకు గానీ ఎట్టే పరిస్థితిలోను విధులు అప్పు ఇవ్వము — అందుకు రిజర్వు బ్యాంకు నియమము ఉంది — కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశించి, రిజర్వుబ్యాంకు ఆ నియమం తీసివేస్తే ఏమైనా ఇవ్వగలమని అన్నారు. నేను కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఈ విషయం పతీసేయమని, ఆ విధంగా అప్పు తీసుకోడానికి ఐ.డి.సి. మాదిరిగా వీలు కల్పించమని, రోడ్డు కాంగ్రెస్ మీటింగులో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియపరచడం జరిగింది. అది ఇంకా పరిశుభ్య చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. హనుమంతరావు (నూజివీడు) :— కృష్ణా జిల్లాలో చివరలో ఉన్నటు వంటి గుర్రానం నూజివీడు జిల్లాపరిషత్తు రోడ్డు చాలా కాలం నుంచి జిల్లా పరిషత్ జిర్కన్లో ఉంది. వారు అనుమతి కూడా ఇచ్చారు ఆర్ అండ్ బి వారిని తీసుకోమని. కరస్పాండెన్స్ పూర్తయింది. దానికి జిల్లా పరిషత్తు కూడా నిధులు కేటాయించడం లేదు.జిల్లా పరిషత్తు సభ్యులు అందోళన వ్యక్తం చేస్తూ ఒక రిజల్యూషన్ వంపించారు ఇది అయిదు మండలాలకు కలిపే ముఖ్యమైన రోడ్డు. దీనికి సమగ్ర విచారణ జరిపి ప్లానింగులో తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— సభ్యులందరికీ ఒకేసారి మనవిచేశాను — విధుల కొరత ఇప్పటికి రీసుకున్న రోడ్లు దుష్స్థితి, ఇప్పటికీ ఉన్న రోడ్లు బాగు చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. ఎప్పుడైనా — ఎదుర్కొన్న అని, చాలా ప్రదానమైన రోడ్డు అని, క్లూసిక్ వర్గ అని తీసుకున్నా తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అది పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కె. హనుమంతరావు :— ప్లానింగ్ లో అన్నా చేర్చరా దానివి? మీరు ఇప్పుడు గ్రాంటు ఏ రోడ్డుకు సరిపాడు, ఒక్కొక్క జిల్లాకు కొన్ని ఇళ్లు ఇస్తున్నారు —

దానితో ఏ ఒక్క రోడ్డు తీసుకోడానికి సరిపోదు. అటువలె, మన పైన రోడ్డు ఉన్నాయి - వాల్చి ప్యాంగులో తీసుకుని, ఉయ్యద - పంచతారాలో కలుస్తూ దీనిని పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- - ఆలోచిస్తాను.

శ్రీ. కె. సురేంద్రారెడ్డి (కే.ఎల్.ఎస్.) :- గంగానదికి దిగువన ఉన్న పరిశోధనా మండలం ఉంది. అక్కడ ఆగస్టు మాస్క్ అని ఒకటి ఉంది. అది కచ్చితం చెప్పడానికి అనుకూలం జరిగింది. క్షుణ్ణ ఉపయోగించి, ఆ ప్రాంతానికి సాగునీటి సౌకర్యం ప్రాప్తి ఉన్న వాటిని, ఆ దారులు కట్టిపెట్టిన ప్రాంతానికి సాగునీటి సౌకర్యం ఉన్న వాటిని పోయినా పేజీ అవుతుంది-సింగిల్ రోడ్డు-దానిని ఉపయోగించి సాగునీటి సౌకర్యం జరిగింది-అవుంటుంది-చేలేదు. సాగునీటి సౌకర్యం ఉన్న వాటిని సాగునీటి సౌకర్యం అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ రోడ్డు బర్నింగ్ నోషివ్లో ఉంది. వారు తెలిసి నవ్వు నుంచి కిందకి సాగునీటి సౌకర్యం జరిగాయి-మృత్యు జరిగాయి. దానిని ప్రయోగం చేయమని రి. పరిశోధనా మండలం జరిగింది. దానిపై చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామా.

శ్రీ జె. సి. దినకర్ రెడ్డి:- స్టేట్ ప్లానే రోడ్డును ఈ సంవత్సరం డబ్బలింగ్ చేయాలని అత్యంత ఎంత పెట్టుకొన్నాడు? కాటిలో రాదు అనేమిలో ఎన్ని కిలోమీటర్లు చేయాలని ప్రభుత్వానికి ఉద్దేశం ఉంది? రెండు ప్లానేల పెట్టడం కిలోమీటర్లు వన్నెండు కిలోమీటర్లు ప్లానేలో చేర్చని రోడ్డు ఉన్నాయి. ఈ బ్యాంక్ దానికి వర్తించకుండా ఈ రోడ్డు ఆర్ లండ్ బి వెంటనే రిమూవ్ చేస్తుందా? రామలెవు రంగాపూర్ రోడ్డు విషయంలో మంత్రిగారికి చాలాసార్లు ఫిరవెంటి చేయడం జరిగింది. ఆ రోడ్డు తీసుకుంటారో లేదో తెలియదు. మైన్స్ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఒక సెన్సు ఈ రోడ్లకు ఇస్తుంది— ఈ సంవత్సరం ఎంత వచ్చింది? — అది పూర్తిగా ఖర్చు పెట్టారా? మినిస్టర్ రోడ్డు డివీజన్ ఆర్ ఆండ్ బి., వేసినా, మైంటెనెన్సుకు మినిస్ట్రాటిల్ 50 శాతం కట్టాలని అంటున్నారు—దానిని రిలీక్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- డబుల్ రోడ్డు ఎంత చేయాలి ఈ పంపత్సరం-జిల్లాలో నుంచి మా నర్సల్ అసీసురు నుంచి ప్రతిపాదనలు వస్తున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోలేదు. నిర్ణయం తీసుకుని సభ్యుడికి తెలుపుతాను. ఆర్ అండ్ బి స్పాగ్రింగు చేయకుం రోడ్డు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. మైనింగ్ సెన్స్ వమాచారం ఇష్టాదే సేరిరింగు సభ్యుడికి తెలుపుతాను. మునిసిపాలిటీలో అక్కడ నుంచి పోతున్న మా రోడ్డు మైంటెనెన్సు విషయంలో 50 శాతం కంట్రీబ్యూషన్ అధిగడి. డబుల్ ఛైన్ బదులు గాజురుత్ పోర్ ఛైన్ కావాలంటే, మునిసిపాలిటీ

కోరితే, ఆ ఫోర్ తైనుకు మాత్రమే 25 శాతం కంట్రీబ్యూషన్ ఇవ్వమని అంటున్నారు. డబుల్ తైనుకు కాదు. మైనింగ్ పెన్సు 2 కోట్ల 40 లక్షల రూపాయలు ఉంది.

(శ్రీ జె. సి. దివాకర్ రెడ్డి:— ఒక రోడ్డు రిపేరు చేయమంటే 50 శాతం కంట్రీబ్యూషన్ కట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా అని మీ డిపార్టుమెంటు నుంచి తెటర్ వచ్చింది— ఇది పెన్సిఫికేగా చెపుతున్నాను.

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— మా రహదారి డబుల్ తైన్ ఉంటుంది — రిపేరుకు అడిగే సమస్య లేదు. సభ్యులు చెప్పిన దాని మీద — ఎవరు అడిగారు, ఏమిటి తెలుసుకుని తగిన చర్య తీసుకుంటాను.

(శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):— ఉన్న నిధులు దృష్టిలో పెట్టుకుని సాధ్యమైనంత వరకు ప్రధాన రహదారుల్లో ఉన్న ఇబ్బందులు తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. పైదరాబాదు రాజమండ్రి వయా ఖమ్మం, భద్రాచలం వరకు ఉన్న రోడ్డు ప్రాధాన్యం ఉన్న రోడ్డు. పైదరాబాదు—విజయవాడ వయా మధిర పోయే రోడ్డు మీద చైరా నది ఉంది. దాని మీద కాజనే నిజాం కాలంలో నిర్మించారు. ఇప్పుడ వందల కొద్దీ వాహనాలు ఆగిపోతున్నాయి కొద్దిగా వర్షం వచ్చిందంటే చాలు. గత సంవత్సరం భద్రాచలంలో వచ్చిన తుఫాను వల్ల దాదాపు అయిదు రోజులు ఎటువైపు వెళ్లలేక పాలికాస్టర్ మీద వెళ్లవలసి వచ్చింది. నేను రైటింగ్ లో మెమోరాండం ఇచ్చాను. గత సంవత్సరం ఒక మాట ఇచ్చారు — ఈ సంవత్సరం ప్రస్తావన కూడా లేదు. 34 ప్రధానమైన బ్రిడ్జిలు చేపట్టామని చెప్పారు. అందులో ఈ బ్రిడ్జిలు ఉన్నాయా దీనికి ఆలోచిస్తాను, పరిశీలిస్తాను అని చెప్పి మరల దీనిని వాయిదా వేయవద్దని కోరుతున్నాను. దీనికి మళ్ళీ ఆలోచిస్తామనే పేరుతో వాయిదా వేయవద్దని కోరుతున్నాను. మార్కాపేట నుంచి ఖమ్మం వెళ్లే రోడ్డు చాలా ఇరుకుగా ఉంది. పెద్ద రోడ్డు. దానిని వైడెన్ చేసే ప్రతిపాదన ఉందా? కొత్త గూడెం నుంచి ఏలూరు నాగారం వరకూ మట్టి రోడ్డు వేసే సరిక్రమలు వచ్చిన తరువాత జి. టి. చేశారు. దుగివేపల్లి నుంచి ఏలూరు నాగారం వరకూ లేదు. అది కీలకమైనది. దానిని కూడా పూర్తి చేస్తారా?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— చైరా నదిపై ఉన్నది లోలెవో కాజనే. కాని ఇప్పుడు అది బలహీనంగా లేదు. అయినా వర్షాలు ఉధృతంగా ఉన్న రోజులలో ట్రాఫిక్ బండ్ అయ్యే తవకాశం ఉంది. రెండు మూడు రోజుల పాటు. కాని రహదారికి ఇబ్బంది లేదు. కూలిపోయినవి చాలా ఉన్నాయి కనుక నిధుల పరిస్థితిని బట్టి కొంత కాలం ఆలస్యం అవుతుంది. వీటిని పూర్తి చేసిన తరువాత అవి కూడా తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తాను. తీసుకోవడం జరిగినా వచ్చే సంవత్సరానికి మొదలవుతుంది. ఎల్లాగు

వర్షకాం అయిపోతుంది. 1988-89 లో పరిశీలిస్తామని సునవి బిల్లున్నాను* దుగినేల్లి ఏటూ, వాగుం లోడ్ విషయాన్ని కూడా వెంటనే పరిశీలిస్తాను. నా పద్ధతిని అనుసరించే ఉంది. దివ్యపురి రైతు సేవ అండ్ సర్క్యూలు. పూర్తి చేయాలనే లోబరు ఉంది. ఫెడ్డ మూన్ గా చేయడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ వి. ప్రకాశం): అధ్యక్షా, ఎరింగల్ మండు ఖమ్మం లో దారిలో మందే వద్ద లో 35 కేజీ కే ఉండడం వల్ల రాకెటు, బిల్లులు పెరిగిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఏ మాత్రం పర్షన్ ఎప్పుడూ ప్రమాదం ఉంటుంది. ఏ నెల 5, 6 తేదీలలో వర్షం వడిలే లో, బిల్లు పెరిగడం ఆరిగింది. ఎందుకే కర్పెను, ఎక్స్ క్యూటివ్ ఇంజనీరుకి వ్రాసు. 100 లక్షలుంటుంది. లోరెవల్ కాజువే. ఏమి హైరెవల్ గా మార్చి, వరంగల్, ఖమ్మం ప్రాంతం గుర్తుంది. తేమండా చేస్తారా? రైతుల హైదరాబాద్-వరంగల్ మధ్య నుంచి వచ్చి 10, 15 కి. మీ. దూరం లోడ్ కాలేదు. దానిని పూర్తి చేస్తారా? కైకాకుం పట్టణానికి ఎంటర్ అమ్యెటర్లు 10 ఎంపర్సుల క్రితం కట్టి బిడ్డి ఒకటి ఉంది. ఎక్కడో రూలిపోయే పర్సెంటు లో ఉంది. పట్టణ ప్రజలు ఎన్నో సమస్యలను విన్నపాలు చేస్తూ ఉన్నారు. దాని వల్ల ఏ సారైనా బడ్జెటులో పెట్టారా? ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- భువనగి - హైదరాబాదు మధ్య 10 కి. మీ. వైడెనింగ్ చేయడం 1987-88 లో తీసుకోబోతున్నాం. 1988 లో పూర్తి అవుతుంది. వరంగల్- మందేన మధ్య లోరెవల్ కాజువే విషయంలో రిపోర్టు తెప్పించి అవసరమైన చర్య తీసుకుంటాను. కైకాకుం బిడ్డి విషయం వెస్ట్రన్. నాగపల్లి మీద ఎప్పటికీ ఒకటి ఉంది. పురాతనమైనదనే వాదన ఒకటి ఉంది. రూ.21/2 కోట్లతో అక్కడ ఒక బిడ్డి కట్టాలనే ప్రతిపాదన ఉంది. కాని అది అసాధ్యం కాలేదు. బలహీనమయ్యే పరిస్థితి ఉంటే, ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు, కేయార్ని ఉంటే తగిన చర్యలను వెంటనే తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, ప్రధానంగా మూడు ప్రశ్నలు మాత్రం అడుగుతాను. తమరు నా రక్షణకి రావాలి. 1978 నుంచి 1987 వరకూ అనేక సార్లు నెల్లూరు టవున్ లో బైపాస్ రోడ్డుని వేసారు. నెల్లూరు టవున్ మధ్యలో జాతీయ రహదారి పోతుంది. అనేక సార్లు చెప్పాము. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ కాలంలో కాని 1985 నుంచి ఇప్పటి వరకూ ఎన్నో రెటర్న్ వ్రాసాను. గత ఎసెంబ్లీలో మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ఎటెన్షన్ లో ఉంది అని, ప్రభుత్వం రాలు జరిపి వెంటనే చేస్తామని అన్నారు కాని ఈనాటి వరకు చేయలేదు. ఏ స్పేజిలో ఉంది? చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారు? గ్రూండ్ వర్క్ అయివా అయిందా? రెండో విషయం. జాతీయ రహదారి స్టేబులైజ్ వద్ద ఆండర్ బిడ్డిని నెడల్గు చేస్తామని చెప్పి ఉన్న రహదారి కూడా మూసేసారు. రెండు నెలలలోగా

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి : ఎంతదూర పైసలు 5 కోట్లతో విర్మాణం జరుగుతుంది. రు. 70 లక్షలు ఖర్చు చేసి పని జరుగుతోంది. 2 సంవత్సరాలలో అవుతుంది. వీరభట్లం వద్ద బ్రిడ్జి మంజూరు పని మొదలు అయింది. పెండల్లు పీలిచాము. 1. 7 న సైట్ హాండ్ పనులు చేశాము. బిల్లా పరిషత్ స్వాధీనం చేసుకొన్న రోడ్డు విషయం పరిశీలిస్తాను.

(శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు :—సోయినసారి యిదే అసెంబ్లీలో మంత్రిగారు నేను అడిగిన సస్పెంట్మెంటికి హామీ యిచ్చి ఉన్నారు. మార్కాపేట నుంచి ఖమ్మం మీదుగా కొత్తగూడెం నుంచి భద్రాచలం మీదుగా బగదల్ పూగుకు మధ్య ప్రదేశ్ లు యిటు ఒరిస్సాకు స్టేట్స్ కు పోయే రోడ్డు ఉంది. దానిపై నేషనల్ హైవే చేయమని అడిగాను. స్టేట్ రోడ్డును నేషనల్ హైవేగా తీసుకుంటామని మంత్రిగారు యిదివరలో హామీ యిచ్చారు. వారి స్పీచ్ లో మాత్రము ఈ రోడ్డు గురించి లేదు. కొత్తగూడెం దగ్గర మొర్రులు. అనే వాగు మీద కాజావే రోడ్డు ఉంది. మొన్న ఈ మధ్యన వచ్చి వర్షాలు వరదలు వచ్చి యిటు అటు బస్సులు నిలిచిపోయాయి. బ్రాఫిక్ నాలుగు రోజులు నిలిచి పోయింది. దాని మీద ఓవరు (బ్రిడ్జి కడరామని 1983-84 సంవత్సరంలో ప్రతిపాదన ఒకటి వచ్చింది. దాని మీద ఓవరు బ్రిడ్జి కట్టే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—కొత్తగూడెం దగ్గర బ్రిడ్జి విషయం పరిశీలనలో ఉంది. యిక జాతీయ రహదారి విషయానికి వస్తే ఖమ్మం-కొత్తగూడెం-సూర్యాపేట-కోదాడ మీదుగా నాగార్జునసాగరు వరకు ఉన్న రోడ్డు నేషనల్ హైవేగా ప్రతిపాదనలు కేంద్రానికి పంపించి ఉన్నాము. దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు స్వీకరిస్తే ఉన్నారు. తిరిగి ప్రయత్నం చేస్తాము. యిందాక శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు గారు ఖమ్మం-సూర్యాపేట రోడ్డు వైడెన్ గురించి అడిగారు. అప్పుడు వారికి చెప్పడం మరిచిపోయాను, రోడ్డు వైడెన్ చేయాలి అనే ప్రతిపత్తిని దగ్గర నుంచి వస్తున్నది. కాని నేను సభకు డిమాండ్లు సమర్పించినాను. కేటాయించిన డబ్బు వివరాలు చెప్పాను, కిలోమీటర్లు ఎన్ని చెప్పాను. బ్రాఫిక్ నుంచి చూస్తే అవసరాన్ని బట్టి ప్రతి రోడ్డు వైడెన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఖమ్మం నుంచి కోదాడ రోడ్డు వైడెన్ చేస్తున్నాము. పూర్తి చేసి దశలో ఉంది. ఖమ్మం నుంచి సూర్యాపేట రోడ్డు వైడెన్ చేసి అలోచనలో ఉంది. పేజ్లా పోగ్రాముగా తీసుకుని విధులు సేకరించి ప్రయత్నం చేస్తాము.

(శ్రీ జి. నారాయణప్ప (ఉరవకొండ) :—ఉరవకొండ నుంచి పాతూరు కొంత వరకు చేశారు. దానిని తిరుపతి మంగిలి క్వారము లాగ చేశారు. దాని మీద ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. దానికి ఎలాంటి మెంటు ఏదైనా అదనంగా యిస్తున్నారా? ఉరవకొండ నుంచి బిల్లారి పోయే రోడ్డు మీద పాతూరు. 40 లక్షల బ్రిడ్జి కడుతున్నారు. ఉరవకొండ నుంచి బిల్లారి రోడ్డు తీసుకునే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—గౌ. సభ్యులు తిరిగి ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ బి. జనార్దన్ :—గోదావరి ఖని నుంచి మంచిర్యాలకు వేసే రోడ్డు ఎవ్వరి లోగా పూర్తి అవుతుంది? టేకూరు నుంచి పేరూరు వరకు ఉన్న రోడ్డు గురించి 36 కిలోమీటర్ల రోడ్డు గురించి స్థల సేకరణ జరిగి 10 ఏండ్లు అయింది. యంత్రవరకు వారికి కాంపెన్సేషను సే చేయలేదు. కరీంనగర్ నుంచి కాగజనగర్ వయా అక్కెట్టి పేట రోడ్డు చాలా అధ్వాన్న స్థితిలో ఉంది. మట్టి పోస్తున్నాదు. వర్షాలు వస్తే కొట్టుకుని సోతున్నది. దీనికి డబ్బు కేటాయించి వెంటనే ఆ రోడ్డు టేక్ అప్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దీని గురించి తగిన చర్యలు తీసుకునేందుకు మంత్రిగారు ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—మంచిర్యాల నుంచి గోదావరి ఖని రోడ్డు 1987 డిసెంబరు నాటికి పూర్తి అవుతుంది. కాంపెన్సేషను విషయంలో సంబంధిత ఆర్ డి ఒ దగ్గర డిపాజిట్ చేస్తారు. వారు పేమెంటు చేస్తారు. నేను ఆ విషయం నోట్ చేసుకుని వారికి డబ్బు యింకా సోకసాకే సంపించే ఏర్పాటు చేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కరీంనగరు—కాగజనగరు రోడ్డు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. దాని సంగతి చూడండి.

శ్రీ జి. అప్పం సూర్యనారాయణ :—వంశధార దగ్గర 70 లక్షల మేషనరీకి ఖర్చు పెట్టామని మంత్రిగారు చెప్పారు. దాని లెక్కలు మంత్రిగారు దయచేసి చెప్పాలి అని కోరుతున్నాను. ఈ మధ్యన మునిసిపాలిటీలను రోడ్డు గురించి 50 వర్సంటు ప్రావిజను పెట్టమని అడిగారు. దాని ప్రకారం రిరిక్ లక్షల రూపాయలు మీ డిపార్టుమెంటు కట్టమంటే అందులో కొంత డబ్బు కట్టడం జరిగింది. గవర్న మెంటు 25 వర్సంటు ప్రావిజను పెట్టింది.....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—ఈ మధ్యనే గవర్నమెంటుకు మునిసిపాలిటీ రోడ్డు గురించి వాటిని ఇంప్రూవ్ చేయడానికి వారు డబ్బు యివ్వడానికి మాకు లెటరు ఫంపారు. దాని విధానం 50 వర్సంటు యివ్వడమని అడుగుతున్నారు. వారు మిగతా బాగాము పూర్తి చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో వంశధార దగ్గర ఖర్చు అయిన దాని గురించి గౌరవ సభ్యులకు లెక్కలు సంపిస్తాను.

శ్రీ డి. నారాయణరావు (పాతపల్లం) :—విద్యాశాఖ నుంచి 50 జూనియర్ కాలేజీలు బ్రాన్సుపేరు చేస్తూ ఒక జి. ఒ. ఇష్యూ చేశారు. అందులో ఒక శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించి 11 జూనియర్ కాలేజీలు దాదాపు 10 సంవత్సరాలు జిల్లా పరిషత్తు వారు వాటికి రిపేరు చేయలేదు. వాటి రిపేరు గురించి ప్రభుత్వము ఏదైనా కేటాయించినదా? పాతపల్లం నియోజకవర్గంలో ఒక బస్సు రూటు ఉన్నది. పెంబూరు టు పాతపల్లం బస్సు రూటు ఉంది. కాని దురదృష్టవశాత్తూ బస్సు ఆ

రోడ్డు మీద వెళ్లుదు. బస్సు ఆపి వేశారు. ప్రయివేటు ఓనర్లు బస్సు త్రిప్పుతున్నారు ఆ రోడ్డు బాగు చేసి ఆర్ టి సి బస్సు నడవడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? శ్రీకాకుళం పలాసా వద్ద రోడ్డు నిర్మాణానికి ప్రతిపాదన ఉందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— స్వాధీనం చేసుకునే జానియర్ కాలేజీలకు స్కిం ఏరియాని బట్టి డబ్బు ఎలాట చేయడం, రిఫైజ్ చేయడం జరుగుతుంది. లేకపోతే వెంటనే ఆదేశాలిచ్చి చెయిస్తాము.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు (ఇమ్మం):— అధ్యక్షా, ఖమ్మం నుంచి బాబాబాద్ కలిపే రోడ్డులు 10 లక్షలలో కాజావే నిర్మించడానికి డబ్బు ఇవ్వారు. కానీ నాలుగు కిలోమీటర్లు రోడ్డు లేనందున ఆ రు. 10 లక్షలు డెడ్ క్యాపిటల్ అవుతుంది. ఆ 4 కి. మీ. కి డబ్బు లేదని అంటున్నారు. దానికి గాను డబ్బు ఏస్తారా? లేదా? ఇమ్మం - నూర్యాపేట రోడ్డు విషయం పూర్తిగా వేరుడం అనికాదు పోతేరు ఎక్స్ డెక్స్ వద్ద చాలా కష్టంగా ఉంది. ఒక్కొక్కసారి 3, 4 గంటలు అక్కడ బస్సులు అపి ఆగిపోతాయి. కనుక కనీసం ఎక్స్ డెక్స్ వద్ద రోడ్ వెడల్పు చేయాలి, లాగి వెడతే ఒక ఎంబాసిడర్ కారైనా వెల్లెటట్లుగా వెడల్పు చేయాలి. ఖమ్మం ప్రక్కన మున్నేరు ప్రాజెక్టు లైన్ అనుసరించడని అంటున్నారు. ఆ విషయం అలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఆకేరు ప్రాజెక్టులో రు. 10 లక్షలన్నారు. కాదు. రు. 25 లక్షలతో కాజావే కడుతాన్నాను. మూడు కి. మీ. పోయిన తరువాత ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు కలుస్తుంది. మధ్యలో జిల్లా పరిషత్ లో కలుస్తుంది కనెక్ట్ రోడ్ స్వాధీనం చేసుకోకాలి ఆ విషయంలో వెంటనే ఆదేశాలిస్తాము. తరువాత గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన రెండు విషయాలను రిపోర్టు తెప్పించి పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— అధ్యక్షా, కరీంనగర్-మానేరు వద్ద అంకూరు వద్ద వంతెనకి ఇరుకు రోడ్డు ఉంది. డిపార్ట్ మెంట్, మంత్రిగారు కూడా ఈ విషయం అంగీకరించి గత సంవత్సరం రు. 80 లక్షలు మంజూరు చేసి శంఖస్థాపన చేయించడం జరిగింది. ఒక సంవత్సరం అయింది. ఆ రాయి అట్లాగే ఉంది. పని ప్రారంభం కాలేదు. పని ప్రారంభించి వంతెనని వెడల్పు చేయడానికి పూనుకుంటారా? అదేరోడ్డు గుండ్లపల్లి నుంచి గాదిలాపురం వరకు (నా నియోజక వర్గపు చుట్టూ) చాలా ఇరుకుగా ఉంది. కట్టలు పోశారు. వర్షాకాలంలో నడవలేని పరిస్థితి ఉంది. యాక్సిడెంట్స్ అవుతున్నాయి. ఆ కంట్రాక్టరు ఎవరు? వారి ఇబ్బందులేమిటో తీర్చి వెంటనే అక్కడ యాక్సిడెంట్స్ ని నివారిస్తారా? కొత్తపల్లి నుండి హుస్సేనా బాద్ కూడా అత్యవసర పరిస్థితితోనే ఉంది. జిల్లా పరిషత్తు, సమితి నుంచి తీర్మానం అయి, నధిక కూడా వచ్చింది. గత సంవత్సరం తీసుకోడానికి ఫిల్లు లేదని అన్నారు. కనీసం ఈ సంవత్సరం అయినా చేపడతారా? దయచేసి ఎట్టిపరిస్థితిలోనూ ఈ సంవత్సరము అయినా స్వాధీనం చేసుకుంటారా?

గౌరవ సభ్యుడు :— అధ్యక్షా, ముల్కూమారులో డాక్ బంగ్లా పాతది. కూలిపోయే పరిస్థితిలో ఉంది. ప్రస్తుతం నిర్మించాలంటే రు. 4, 5 లక్షలు కావాలి. కనుక వెంటనే దానిని రిపేర్ చేయించి కూలకుండా కాపాడే చర్య ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె జానారెడ్డి :— మానేరు బ్రిడ్జి విషయంలో టెండర్లు పిలవడం జరిగింది. ఎగ్మెంట్ అయింది. పనిని ఒక వెలలోగా మొదలు పెడతాము. నాగిలాపురం రోడ్డు, కరీంనగర్ హైదరాబాదు రోడ్డు నై దెనింగ్ కార్యక్రమం ఆల్ రెడ్డి ఎన్ ట్రస్ట్ చేశాము. మెటేరియల్ కలెక్షన్ అయింది. సభ్యులు కూడా చూశారు. కాని పని ఆలస్యంగా జరుగుతున్నదనే విషయంలో వెంటనే చర్య తీసుకుంటాను. కొత్తవల్లి—హుస్సేనాబాద్ రోడ్డు జిల్లా పరిషత్ స్వాధీనం చేసుకునే విషయంలో అంతకు ముందే సహాధానం చెప్పాను. నిధుల పరిస్థితి మెరుగుపడిన తరువాత ఆ విషయం పరిశీలిస్తాను, ముల్కూమార్ వద్ద బిల్డింగ్ రిపేర్ చేయాలని అన్నారు. అక్కడ నాశాకి సంబంధించిన బిల్డింగ్ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రంగస్వామియ్యయ్య (కుప్పం) :— మనరాష్ట్ర సరిహద్దులతో ఇతర రాష్ట్రాలతో కలిపే ముఖ్యమైన రోడ్లకు డబ్బు కేటాయించి బాగు చేసే ఆలోచన ఉందా? ముఖ్యంగా చిత్తూరు జిల్లాలో కుప్పం నియోజక వర్గం వరకూ కర్ణాటక తమిళనాడు రాష్ట్రాలను కలుపుతూ ఉంటుంది. తమిళనాడుకు 14 కి. మీ. కర్ణాటకకు 12 కి. మీ దూరం ఉంటుంది. ఆ రోడ్లని కలిపితే పొరుగు రాష్ట్రాలకు దగ్గర అవుతుంది. అటువంటివి చేపట్టడం లేదు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద బాంబే రోడ్లని ఇంకా ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన రోడ్లకి గాను ప్రత్యేకంగా నిధులను కేటాయిస్తారా? వీటికి ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు ఇచ్చి బాగు చేయించే అవకాశం ఉందా? చిత్తూరు జిల్లా కేంద్రం అయిన జన్ స్టాండ్ లేదు. ఎప్పుడు చూచినా వివరీతమైన జనంతో కిక్కిరిసి ఉండే ప్రయాణకులతో ఉంటుంది. యాక్సిడెంట్స్ అయ్యే అవకాశం ఉంది. కనుక బస్ స్టాండ్ నిర్మాణం చేస్తారా? కుప్పం నియోజక వర్గం వద్ద గోల్డ్ మైనింగ్ బాగా జరుగుతోంది, రు. 63 లక్షల 26 వేలు ఇది వరకే కర్ణాటక బార్డర్ ని కలవడానికి రోడ్డుకిగాను మంజూరు చేశారు. ఎస్టిమేట్స్ అయినా యున్నారు. మొదలు చేయలేదు. వివరిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— రాష్ట్రానికి రాష్ట్రానికి మధ్య కలిపే రోడ్ల మీద పూర్తి శ్రద్ధ తీసుకోవాలనే ఆలోచన ఉంది. తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎ రామనారాయణరెడ్డి (రావూరు) :— నెల్లూరు శాసన సభ్యుడు శ్రీ సుబ్బారెడ్డి గారు బైపాస్ రోడ్డు విషయం అడిగారు. 1978 వ సంవత్సరం నుంచి పెండింగులో ఉందన్నారు. ఇంకా ముందు నుంచి పెండింగ్ లో ఉంది. ఎన్నో మార్పులు జరిగి ఒక దశకు వచ్చింది. గతంలో ఒకసారి యానియన్ మినిస్టర్ గారు

వస్తే రిప్రజెంటే చేశాము. దాని కాపీని ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మంత్రిగారికి ఇచ్చాము. యూనియన్ మినిస్టర్ గారి నుంచి రిస్పయి వచ్చింది. తిరిగి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే దానిని పంపివట్టు, అక్కడ నుంచి సర్వే అయి వస్తే, టేక్‌వ్ చేయడానికి అనుమతి ఇవ్వడం జరుగుతుందని ఉంది. ఆ లెటర్ కాపీని జతపరచి, ఒక రిప్రజెంటేషన్‌ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇచ్చి సుమారు 3 నెలలు అయింది. ఇంతవరకు ఎటువంటి సమాధానం కానీ రాలేదు. ఏమి చేస్తున్నారో తెలియదు. అడగగా అడగగా నెల్లూరు టవున్ థిమిట్, చాటే ద్వార నెల్లూరు బైపాస్ మొదలు అని ఒక బోర్డు పెట్టారు, 15, 20 సంవత్సరాల కృషికి ఫలితంగా ఆ బోర్డు కనిపిస్తుంది, ఖచ్చితంగా ఈ బైపాస్ రోడ్డుని ఈ సంవత్సరం అయినా శాంక్షన్ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా? మేడ్రా:-కలకత్తా, కృష్ణవట్టుణం రేవుకి పోయే రోడ్డు బద్దీవోలు, కూడవర్తి రోడ్డుని పూర్తి చేయడానికి టేకోవర్ చేయాలి, కృష్ణవట్టుణం, పోర్ట్ కి పిన్స్ కూడా వస్తాయి. ఫిషింగ్ పోర్ట్‌గా తయారు అవుతోంది. కనుక మేడ్రా:-కలకత్తా రోడ్డుగా మారే అవకాశం ఉందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- బైపాస్ రోడ్డు (నెల్లూరు) విషయం ముందే మనవి చేశాను. ఒక నెల రోజులలోగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యతని పూర్తి చేసి కేంద్రానికి సంపదం జరుగుతుంది. ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉన్నా ఒక నెలలో మా బాధ్యతని పూర్తి చేస్తాము. పోర్ట్ నుంచి కనెక్టెడ్ రోడ్ స్వాధీనం చేసుకునే దానికి సంబంధించి రిప్రజెంటేషన్ ఎంతవరకే ఉంది. అత్యవసరంగా దానిని గమనించాము. వెంటనే స్వాధీనం చేసుకోడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణారావు (కొవ్వూరు) :- అధ్యక్షా, విజ్ఞేశ్వరం నుంచి సిద్ధాంతం బంక్ రోడ్ చేయాలని మంత్రిగారికి వ్రాశాము. మొన్న వరదలలో ఈ రోడ్డు మీద నుంచి నీరు వెళ్లింది. కనుక వెంటనే ఈ రోడ్డు పని చేయస్తే, బండ్ కూడా డ్రైవ్‌లైన్ కాగలదు. ఏలూరు బైపాస్ రోడ్డు చాలా కాలం నుంచి ఉంది. దానిని కూడా మంత్రిగారు ప్లాన్ చేయాలి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- ఏలూరు బైపాస్ రోడ్డు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరుగుతుంది అది కూడా రెండు మాసాలలో సంపదం జరుగుతుంది. విజ్ఞేశ్వరం రోడ్డు మార్చి కాదు. స్వాధీనం చేసుకోమని సభ్యులు అంటున్నారు. ఇప్పుడు సాధ్య వడదు.

శ్రీ కె. ఎర్రం నాయుడు :- వంశధార నదిపై నంబర్ 5 జాతీయ రహదారి పైన ఉన్న బ్రిడ్జి పడిపోయే పరిస్థితిలో ఉంది. దానిని ప్రభుత్వం గుర్తించి 1986-87 సంవత్సరంలో వంతెన మంజూరు చేశారు. చాలా సంతోషం. కాని సంవత్సర కాలం అయినా సరే పని ప్రారంభించకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? ఎప్పటిలోగా ప్రారంభం చేస్తారు? ఇది చాలా ముఖ్యమైన రోడ్డు. చాలుగు రాష్ట్రాలలో సంబంధం

ఉంది. హెవీ ట్రాఫిక్ రోడ్డు. తరువాత జాతీయ రహదారిపై పలానా దగ్గర రైల్వే
రైను మీద ఓవర్ బ్రిడ్జి ప్రతిపాదించి కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపిన మాట వాస్తవ
మేనా? ఇచ్చాపురం నుండి తడ రోడ్డు నముద్రతీర ప్రాంతం రోడ్డు వేయాలని
ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది అని పేపర్లలో చూశాను. అది వాస్తవమేనా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- వంశధార సుమారు నాలుగు సంవత్సరాలలో పూర్తి అవు
తుంది. ఇంతకు ముందు రెండు సంవత్సరాలు అని చెప్పాను. కానీ వీలు కాదు. అంత
కంటే ముందు పూర్తి చేయడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తాము. పలానా ఇంకా ప్రతి
పాదనలో లేదు. ఇచ్చాపురం నుండి తడ రోడ్డు పెండింగులో ఉంది. సుమారు
నాలుగు కోట్ల రూపాయలు కావాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇప్పుడు దీనిని పినుకో
లేము అని అన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిస్థితి గౌరవ సభ్యులకు అర్థం అవుతుంది
ప్రస్తుతం ఇది పెండింగులో ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్. ఎటర్ రెడ్డి :- పబ్లిక్ వెరువు నుంచి చిటుకుల వరకు 50, 60
గ్రామాలకు కవర్ చేసే ప్రధాన మైన రోడ్డు. ఈ రోడ్డు పైన గత సంవత్సరం
బి.టి. చేసేందుకు 2.5 లక్షలు విడుదల చేశారు. కానీ ఇప్పటికీ వర్క్ ప్రారంభం
కాలేదు. వెంటనే పూర్తి చేసేందుకు మంత్రిగారు వాగ్దానం చేస్తారా? అదే
రూట్ పైన హతినూర సమితి లో దేవులవల్లి వాగు పైన బ్రిడ్జి ఉన్నది. అది
శిథిలావస్థలో ఉన్నది. రేపే ఎల్లుండో ఇంకొక వర్షం వస్తే మొత్తం కూలిపోయే
ప్రమాదంలో ఉంది. దీనికి ఎస్పీ మేటు కూడా సిద్దము అయింది. సి. ఇ. గారి టెక్ని
కల్ ఎప్రవల్ కూడా అయిందని అనుకుంటున్నాను. సుమారు 1, 2 లక్షలలో అవు
తుంది. కాబట్టి దీనికి డబ్బులు విడుదల చేసేందుకు వెంటనే దీనిని నిర్మాణం చేయిం
చేందుకు పూనుకుంటారా? లేకపోతే ట్రాఫిక్ బండ్ అవుతుంది. ఇది చాలా ముఖ్య
మైన బ్రిడ్జి. ఇప్పటికే ఐదు ప్రాణాలు పోయినాయి. కాబట్టి బ్రిడ్జిని స్టార్టు
చేసేందుకు ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారు కాబినెట్ మందర పెట్టి డబ్బులు ఎక్కడనుంచి
అయినా సంపాదించి దీనిని పూర్తి చేయడానికి వాగ్దానం చేయాలి. పబ్లిక్ వెరువు పారి
శ్రామిక కేంద్రము. అక్కడకు వేలమంది లక్షల నుంచి కార్మికులు ప్రతిరోజు పోతూ
ఉంటారు. చింతచెరువు నుంచి కిష్టాయివల్లి వరకు ఉన్న రోడ్డు జిల్లా పరిషత్తు
రోడ్డు. దీనిని ఆర్ అండ్ బి కి తీసుకొని ఇంప్రూవ్ చేస్తారా? కార్మికుల పట్ల దయ
చేసి ఆ రోడ్డును వెంటనే తీసుకునేందుకు అది బాకవర్డు ఏరియా అని చెప్పి కాబినెట్
ముందుకు తీసుకుపోయి ఆ రోడ్డును ఇంప్రూవ్ చేసేందుకు మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా
వాగ్దానం చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- వారి స్పెషీఫిక్ అన్న రోడ్డులే నిధులు లేక సక్రమంగా
జరిగడంలేదు.

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- ఒకసారి బడ్జెట్ డిమాండ్ సో అయితే తరువాత కేబినెట్ కి పోవక్కరలేదు. నేనే ఇవ్వవచ్చు, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన 26 లక్షల రోడ్ల పని చురుకుగా సాగుతున్నది. త్వరగా పూర్తి చేస్తాము. బ్రిడ్జి విషయం మొన్ననే గౌరవ సభ్యులు నాకు రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. దాని పైన రిపోర్టు కౌన్సిల్ చేశాను. సి. ఇ. నుండి ఇప్పటి వరకు దానిపై ఏ విధమైన టెక్నికల్ శాన్క్షన్లూ లేదు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాన్క్షన్లు లేదు. రఫ్ అంచనాలు ఏమైనా తయారు చేసి ఉంటే ఉండవచ్చు. కాని ఇంకా ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు. మూడు 1, 2 లక్షలు అవుతుందని అన్నారు కాబట్టి 1, 2 లక్షలు అయితే వెంటనే మంజూరు చేస్తాను.

(శ్రీ కె. బుజ్జి (భద్రాచలం) :- భద్రాచలం రూటులో వెంకటాపురం దాకా ఆర్. అండ్. బి. రోడ్డు ఉంది. ఆ రూటులో రాళ్లవాగు అనే వాగుకు బ్రిడ్జి కట్టు దానికి శాన్క్షన్ అయిందని చెబుతున్నారు. రెండవది కుక్కతొరి వాగు ప్రాంతంలో ఉన్న బ్రిడ్జి పడిపోయింది. దానిని గురించి పోయిన సంవత్సరం బడ్జెట్ లో కూడా మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఎప్పుడు కడతారు. పాత బ్రిడ్జి బ్రిటిష్ వాళ్లు కట్టింది చాలా ప్రాంతంగా ఉంది. దానిని పగలగొట్టడానికి చాలా డబ్బు అవుతుందని ఎవరూ ముందుకు రావడంలేదు అని అంటున్నారు. మంత్రిగారు దీనిని గురించి ఏమి ఆలోచన చేస్తారు? శాన్క్షన్ చేస్తారా?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- రాళ్లవాగు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం వెంటనే టేక్ చేస్తాను. దీనికి తగిన ఎస్టిమేట్ ఇన్ ఫర్మేషన్లు తెప్పిస్తాను.

(శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలి :- ఒక దీర్ఘ కాలికమైన కోరిక నెరవేరినందుకు ఈ మంత్రిగారి హయాంలో, వీరిని అభినందించ వలసిన అవసరం ఉన్నది. అది ఇల్లందు వయో గేటుగారిపల్లి ఆవేటు దొర్నకల్ రోడ్డుని ఆర్. అండ్ బి తీసుకొని 15 ఏళ్లు అయింది. దీన్ని మొరపెట్టుకోగా పెట్టుకోగా ఎట్టుకేలకు బిట్టు వైజు అయినా పని ప్రారంభించ దానికి పూనుకున్నందుకు వారికి సందనాలు తెలియజేస్తున్నాను. అక్కడ ప్రజాసేవ గిరి జనులు. ముఖ్యంగా రహదారులు లేక చాల ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దానిని తీసుకున్నందుకు ప్రజల తరఫున కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా దొర్నకల్ వయో తిమ్మారావుపేట ఆవేటు చండుకొండ ఒక బ్రిడ్జి నిర్మాణం కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. అది నిధుల కొరతవల్ల కాలేదు. అది గిరిజన ప్రాంతం. రోడ్డు కంప్లీటు అయిపోయింది. ట్రాఫిక్ వర్ధి అయింది. జనులు బాగా నడుస్తున్నారు. అది ఒక స్వర్గములాగా ఉంది. పోలిన లింగన్న పేట దగ్గర ఉన్న పెద్ద రివర్ మీద బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి ఇక్కడ మంచి అనుకూల పోవడంలో ఆలస్యం అయింది అని చెప్పి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసుకుండా ఉంచారు. ఎస్టిమేటు మొదలైనవి కంప్లీటు అయిపోయినవి. దానిని త్వరిత గతినే చేయించాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాను. అది నా నియోజక వర్గానికి సంబంధించింది. అందుకే నేను ఆతృతతో ఉన్నాను. తమరు అవకాశం ఇచ్చారు, ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

re: Appointment of House Committee on attack of Harijans at Neerukonda village, Mangalagiri Mandal, Guntur district.

6-30 p. m.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అంతకుముందు సభ్యులు చెప్పిన బ్రిడ్జి విషయం నాకు గుర్తు ఉంది. ఆ బ్రిడ్జి కాస్తూ, ఏస్టిమేట్లు తయారయి ఉంటాయి. మంజూరు ఇచ్చినవి మాత్రమే బ్రిడ్జిలు పూర్తి అవుతాయి. తరువాత బుజ్జిగారు చెప్పిన కుక్కల వాగు, రాళ్లవాగు యీ రెండు బ్రిడ్జిలకు టెండర్లు పిలిచాము. పని ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

ANNOUNCEMENT:

re: Appointment of House Committee on attack of Harijans at Neerukonda village, Mangalagiri Mandal, Guntur district.

Mr. Speaker:—I am to announce to the House that I have nominated the following Members to serve on the House Committee on attack of Harijans at Neerukonda village, Mangalagiri Mandal, Guntur district:—

Sarvasri

1. M. Rajaiah—Chairman.
2. G. Surya Rao—Member.
3. K. Vidyadhara Rao—Member.
4. A. Madhava Reddy—Member.
5. K. Yerram Naidu—Member.
6. M. Anki Reddy—Member.
7. U. Venkateswarlu—Member.
8. Dr. P. Subbaiah—Member.
9. Paturi Ramaiah—Member.
10. Mohd. Rajab Ali—Member.
11. Mohd. Jani—Member.
12. Sri D. Sreepada Rao—Member.

Terms of Reference:

To go into the question of attack on Harijans at Neerukonda village, Mangalagiri Mandal, Guntur district on 15th July 1987 and to suggest measures to prevent occurrence of such incidents in future so as to instill confidence in the vulnerable sections of the people of the society and also suggest measures to create harmony and goodwill among all the communities.

The term of Office of the Committee shall be one month from the date of its first meeting.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1987-88:

Demands for Grants—

Public Works.

Roads and Bridges.

Transport Department.

Minor Port Development.

—(Continued)

(శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి):— పై దరాబాదునుంచి వార్తరన్ సిటీలో కుకట్పల్లి వరకూ సోయింది. మధ్యలో రైల్వేస్టేషను ఉంది. దానిమీద రోడ్డుకు సంబంధించి ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టాలని ఉంది. దాని పనిని జానారెడ్డిగారు పి. డబ్ల్యు. డి. మినిష్టరుగా మొదట వచ్చినప్పుడు ప్రారంభించారు. కాని ఆ ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టడం పని స్పీడు అగి పోయింది. ఇక్రిసాట్, బి. హెచ్. ఇ. ఎల్. వరకూ రోడ్డు నెరుతుంది కాబట్టి రైల్వే క్రాసింగ్ వద్ద చాలా కార్లు, వాహనాలు ఆగిపోతూ ఉంటాయి. తరువాత డబుల్ రోడ్డును మియాపూర్ వరకూ వేసారు. అది బొంబాయి వరకూ పొడిగించవలసి ఉంది. కాని కనీసం జహీరాబాదు వరకు అయినా యిప్పుడు పొడిగించవలసి ఉంది. రాష్ట్రంలో 80 శాతం యాక్సిడెంటు యారోడ్డు మీదనే జరుగుతాయి. కనీసం 60 కి.మీ. రోడ్డు అయినా సిటీ యొక్క పార్కులో ఉన్నదానిని తొందరగా డబుల్ లైను రోడ్డు వేయడానికి మంత్రిగారు హామీ ఇస్తారా?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఓవర్ బ్రిడ్జి కుకట్పల్లి వద్ద త్వరగా పూర్తి చేయాలనే సంకల్పముతో ఉన్నాము. ఈ మధ్య కాలంలో రెండు గేట్లు కావలసి వచ్చింది. వాటి పని జరుగుతున్నది. అంతేకాకుండా డైవర్షన్ రోడ్డుకు సంబంధించి పుడ్ కాంప్లైమెంట్, మరియు హవుసింగు బోర్డువారి స్వాధీనంలో భూములు ఉన్నవి ఎక్స్‌జిషన్ చేయాలి. వాటివిషయంలో నెగోషియేషన్స్ జరపడంలో అలస్యం అయింది. 18 మాసాల్లో యీ సరిని పూర్తిచేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. తరువాత డబుల్ రోడ్డు పటాన్ చెరువు వరకూ, తరువాత జహీరాబాదువరకూ వేయడానికి గాను 7 వ ప్లాన్‌లో ఇన్‌క్లూడ్ అయి ఉంది. 4 లైన్సు రోడ్డు వేయడానికి ప్రపోజల్ ఉంది. దానిని ఫిన్‌వెస్టు గేషన్ చేయించి పని మొదలు పెడతాము.

(శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:— బెల్లంపల్లి నుండి కొత్తగూడెం వరకూ పోయే రోడ్డు విషయంలో 1982 సంవత్సరం మే 5 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లా పరిషత్తు ఎం. ఎల్. ఏ. ల మీటింగులో శాంక్షన్ కోర్సు ఆదేశములు కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఇది బెల్లంపల్లి-గోదావరి ఖని-మంతెన కమలాపురం-నటూరు నాగారం నుండి కొత్తగూడెం వరకూ పోయే రోడ్డు. ఆ విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు యీ రోడ్డుకు శాంక్షన్ యిస్తామని చెప్పినప్పుడు మంత్రి రాజేశంగప్పగారు కూడా వున్నారు.

అది కోల్ బెల్ట్ కు సంబంధించిన రోడ్డు కోల్ పెన్స్ నుంచి మీట్ అయి ఈ రోడ్డు వేస్తామన్నారు. అంతేనా పుణ్య క్షేత్రం. దానిని కలుపుతూ ఈ రోడ్డు ఉంది కాబట్టి దీనికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది. దాని విషయం ఏమి చేస్తారు? రెండవది ఏకలింగ క్షేత్రమైన కాళేశ్వరం నుండి వరంగల్ వరకూ ఒక రోడ్డు వేయడానికి గాను గోదావరి వరకూ ఒక బ్రిడ్జి కట్టాలి. సుద్యవడేశో, మహారాష్ట్రలను మన రాష్ట్రంతో కలిపే రోడ్డు అది. కాబట్టి కాళేశ్వరం వద్ద బ్రిడ్జి నిర్మాణం త్వరగా తీసుకొని చేస్తారా? దాని వల్ల వరంగల్ పట్టణం కూడా చాలా అభివృద్ధి అవుతుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— గోదావరి మీద ఇంకో బ్రిడ్జి నిర్మాణం యిప్పుడు చేసే ఆలోచన లేదు. నిధాని వచ్చిన తరువాత పరిశీలన చేస్తాము. తరువాత బెల్లంపల్లి కొత్త గూడెం రోడ్డు ఏటూరు నాగారం మీదుగా వేసే రోడ్డు విషయంలో సభ్యులు అడిగారు ఏటూరు నాగారం మీదుగా రోడ్డు వేయడానికి గోదావరి మీద ఏటూరు నాగారం వద్ద బ్రిడ్జి కట్టాలి. అందువల్ల కొత్త రోడ్డు ప్రతిపాదన లేదు. క్షిప్ర పాత రోడ్డును బాగు చేస్తాము.

శ్రీమతి వరదా సరోజ:— విశాఖపట్నంలో రామూర్తి పంతులు పేట ప్లయి ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టడానికి ఎంతో కాలంగా ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంది. కాని ఇంప్లీ మెంటేషన్ విషయంలో మాత్రం జాప్యం జరుగుతున్నది. దాని విషయంలో మంత్రి గారు చెబుతారా? రెండవది అనకాపల్లి విశాఖపట్నం రోడ్డును నాలుగు లైనులు క్రింద వెడల్పు చేయడానికి ప్రతిపాదన ఉందా? తరువాత ఆ రోడ్డు ప్రక్కన అనే ఆధర్మజడ్జిగా కనస్ట్రక్షన్స్ రాకుండా మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— అనకాపల్లి విశాఖపట్నం రోడ్డు ఫోర్ లైన్స్ రోడ్డుగా చేయడానికి ప్రతిపాదన ఉంది. దానిని వెంటనే చేపట్టడానికి ఇన్ వెస్టుగేషన్ చేస్తున్నాము. తరువాత రోడ్డు ప్రక్కన కట్టడాల విషయంలో యిప్పటికే అనేక చర్యలు తీసుకున్నాము. ఈ సమావేశములో బిల్లు తేబోతున్నాము. ఇంతకు ముందు రెవెన్యూ వారికి దీనికి సంబంధించి అధికారం ఉండేది. మాకు ఈ అధికారం వచ్చే విధంగా బిల్లును తీసుకురావడం జరుగుతుంది. తరువాత రామూర్తి పంతులు ప్లయి ఓవర్ బ్రిడ్జి విషయంలో అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భువనగిరి):— హైదరాబాద్, హనుమకొండ రోడ్డుపై 5, 6 లైన్స్ గేట్స్ ఉన్నాయి. హైదరాబాదు నుంచి వరంగల్ వెళ్ళాలంటే మధ్యలో గేట్స్ మూసివేసినప్పుడు జర్నీలో 2, 3 గంటలు వేస్ట్ అవుతోంది. గేట్ల దగ్గర ఎన్నో యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయని ఇంతకు ముందు మంత్రిగారికి చెప్పేతే డైరక్షన్ రోడ్స్ గాని, ఓవర్ బ్రిడ్జిన్ గాని నిర్మిస్తామని గత రెండు సంవత్సరాలుగా చెబుతున్నారు కాని ఇంత వరకూ ఆ పనులు మొదలు పెట్టలేదు. ఆ పనులు ప్రారంభించడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— బీబీ నగర్ దగ్గర 106 లక్షల రూపాయలతో మంజూరైంది, వెంటనే టెకస్ చేయడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:—రెండు సంవత్సరాల నుంచి మంజూరైంది అంటున్నారు. మీరు ఎన్నో సార్లు చూపారు, గేట్లు వదులుతున్నారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ల్యాండ్ ఎక్స్‌జిషన్, డైవర్స్ మొదలైన వాటి ఏర్పాట్లు పూర్తి చేస్తున్నాము. ఫుట్ కేసర్ దగ్గర కూడా టో ఆర్. ఓ. బి. కట్టడానికి ప్రతిపాదనలు పంపించబడినాయి. అది కూడా మంజూరు చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఎన్ని సంవత్సరాలలో జరుగుతుంది?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— 18 నెలల నుంచి 24 నెలలలో బీబీనగర్ కంప్లీట్ అవుతుంది. ఆ తరువాత రెండు సంవత్సరాలలో ఫుట్ కేసర్ ది కూడా కంప్లీట్ అవుతుంది.

గౌరవ సభ్యుడు:— నా నియోజక వర్గంలో బ్రా రిపర్టి నుంచి బారకొండ వరకు గల సుమారు 30 కిలోమీటర్ల రోడ్డును ఆర్ అండ్ బి వాళ్లు స్వాధీనం చేసుకొని సుమారు పది సంవత్సరాలు అయింది, ఇంతవరకూ దానిని బి. టి. రోడ్డుగా చేయలేదు. కేవలం 4, 5 కిలోమీటర్ల మేరకు అక్కడక్కడా చేసారు. దీనిని వెంటనే పరిశీలించి బి. టి. రోడ్డును చేస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— స్వాధీనం చేసుకొన్న దానిలో కొంత పని జరిగింది. ఇంకా జరగవలసి ఉంది, దానిపై చర్య తీసుకొంటాము.

గౌరవ సభ్యుడు:— ఆర్. అండ్ బి డిపార్టుమెంటు వారు రోడ్ల ప్రక్క కొత్తగా చెట్లు నాటుతున్న సూచనలు లేవు. వారు కొత్తగా చెట్లు పెంచకపోగా ఇంతకు ముందు వున్న చెట్లకు కూడా గ్రామస్థులు బెజ్జం వేసి అవి ఎండిపోగానే కొట్టుకుపోతున్నా ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం లేదు. ఇది ముఖ్యమైన ఇష్యూ. దురదృష్టవశాత్తూ డిపార్టుమెంట్ వారు దీనిపై శ్రద్ధ చూపించడం లేదు. అందువల్ల ఈ విషయంలో చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఉన్న చెట్లను కాపాడడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నా అక్కడక్కడా అవకతవకలు జరిగితే అనేక మందిపై చర్యలు తీసుకోవడం కూడా జరుగుతోంది. అటు ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంట్ తరపున, ఇటు మా డిపార్టుమెంట్ తరపున కూడా ప్లాంటేషన్ జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం ఇంకా ముమ్మరంగా ప్లాంటేషన్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం.

శ్రీ వి. గోవిందనాయక్ (బానాపూర్):- అధ్యక్షా, దాదాపు 5 వేల జనాభా గల బానాపూర్ గ్రామం గోదావరి మధ్యలో ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేసినా డిపార్ట్మెంటు వారు బ్రిడ్జ్ కట్టడానికి ప్రభుత్వానికి ప్రతిబంధం సహించారు. దీని వల్ల 5 వేల మంది ప్రజలకు ప్రాథమిక కలగడమే కాక మెట్ పల్లి నుంచి ఫున్ పూర్ కు అంటే రెండు జిల్లాలకు లింక్ ఏర్పడుతుంది. ఆ ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఉంది. అది ఎంత వరకు వచ్చింది? అంతేకాకుండా కేంద్రం నుంచి ఫండ్స్ తేవడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుందా? ఇక నామినేషన్ బేసిస్ మీద వర్క్స్ ఇస్తున్నారు, దీనిలో సుగ్రురు చీఫ్ ఇంజనీర్స్ ను పెట్టాలని, దీనిని పరిశీలిస్తున్నామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఇది మేము ఎక్కడా చూడలేదు. దీని వల్ల కాంట్రాక్టర్లు, ఆఫీసర్లు కుమ్మక్కయి పెద్ద పెద్ద పనులను ఎక్కడాగ చేసి నామినేషన్స్ పై ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. ఫలితంగా పెండర్స్ పిలవడం ద్వారా వచ్చే లాభాన్ని ప్రభుత్వం నష్టపోతోంది. అందువల్ల ఎమర్జెన్సీ పనులు ఉంటే డిపార్ట్మెంటు ద్వారానే చేయించాలి కాని ఆ పేరుపై కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం కాకుండా చూడాలి. ఇందుకు ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటోంది? ఇక కనకాపూర్ నుంచి చింతల్, చాందా రోడ్డు ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- మెట్ పల్లి, బానాపూర్ మధ్యలో గోదావరిపై బ్రిడ్జ్ నిర్మించే విషయమై కొందరు రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తే మాకు రిసెర్చ్ వచ్చింది. దాన్ని అంచనాలు తయారు చేసి నారం రోజులలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపుతూ నిధులు ఇవ్వవలసిందని విజిల్లి చేస్తున్నాము. తరువాత నామినేషన్ వర్క్స్ నేను చెప్పింది టాంక్ బండ్ పైన సభ్యులు అడిగింది ఇంకొక విషయం. వరద బీభత్సాలు వచ్చి వృధు డామేజెస్ జరిగితే అర్బెంట్ పనులను చేపట్టడానికి పెండర్స్ పిలిస్తే జాప్యం జరుగుతుంది కాబట్టి పనులు 1, 2 మాసాలలో త్వరగా పూర్తి చేయడానికి కొన్ని పనులను నామినేషన్ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొంది. నామినేషన్స్ పై వర్క్స్ ఇవ్వడానికి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లకు సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్లకు కొన్ని అధికారాలు ఉన్నాయి. ఒక వేళ దుర్వినియోగం జరిగితే సభ్యులు సెన్సిటివ్ గా రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాం. ఇక చందారోడ్డు విషయం కూడా నోట్ చేసుకొన్నాము, పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- పైదరాబాద్ చుట్టూ జాటర్ రింగ్ రోడ్డును ఏడవ ప్లాన్ లో చేపట్టడం జరుగుతుందా? లేక ఎనిమిదవ ప్లాన్ లో చేపట్టడం జరుగుతుందా? ఈ విషయం స్పష్టంగా తెలపాలి. ఇక ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు ఏడవ ప్లాన్ లో చేపట్టబడి ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుందో తెలియజేయాలి. ఇక మూడవ విషయం ఏమిటంటే సిటీలో సర్క్యులర్ ట్రయిన్ ను ప్రారంభిస్తామని చెబుతున్నారు. దీనిని కనీసం ఏడవ ప్లాన్ లో పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం నుండుకు వస్తుందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— టాటర్ రింగ్ రోడ్ విషయం సభ్యులకు తెలుసు. రోడ్ కాంగ్రెస్ సమావేశంలో కేంద్ర మంత్రి శ్రీ రాజేష్ పైలట్ గారు అంగీకరించారు. దాని అంచనా సుమారు 50 కోట్లు. ఏడవ ప్రణాళికలోనే దాని ఆమోదం జరుగుతుంది. అందుకు అవసరమైన సర్వే చేయడం జరుగుతుంది. అందుకు నిధులను కేటాయించమని కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది. ఇక ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్ ఇంతకుముందు ఈశాఖ స్వాధీనంలో ఉండింది. ఇప్పుడు హుడా వారికి అప్పగించామని కాబట్టి వారే బాధ్యులు. రైల్వే విషయం మొన్ననే సమాధానం చెప్పాను. ఇక సర్క్యులర్ గా అందుకు రఫ్ గా 500 కోట్ల రూపాయలకు పైగా అంచనా వేయడం జరిగింది. డిటెయిల్డ్ సర్వే చేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. సర్వే పూర్తి అయినాక గానిని గురించి ఆలోచించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటనతి:— కమాండ్ ఏరియా డెవలప్ మెంటు వారు రోడ్లు నిర్మించారు. సిఎడి ఆర్ అండ్ బి యూనిట్ ను ఇప్పుడు కోల్లాజు చేశారు. ఇప్పుడు ఆ రోడ్లను మెయిన్ టెయిన్ చేసేది ఎవరు అంటే, దానికి ఎవరూ ఆమ్మా ఆయ్యా లేరని చెప్పుతున్నారు. దాన్ని ఆర్ అండ్ బి వారు తీసుకోవాలి. రెండవది—గుంటూరు, హైదరాబాదు రోడ్డులో వయా నాగార్జునసాగర్ దాని ప్రాముఖ్యతను ప్రత్యేకించి చెప్పనవసరం లేదు. దానికి డబ్బుల్ లైన్ చేయడం, సేషనల్ హైవేగా మార్చడానికి ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించినట్లు జాబితాలో లేదు. ఆ రకంగా చేర్చాలని కోరుతున్నాను. మరొక విషయమేమిటంటే—విజయవాడ నుంచి వయా అమరావతి, రోడ్లెరు, బెల్లంకొండ దగ్గర గుంటూరు నాగార్జునసాగర్ రోడ్డులో కలిసే విధంగా ఒక రోడ్డు ఇదివరకు నిర్మాణమై కొంత భాగం బ్రిడ్జి మెటల్ రోడ్డుగా ఉంది. అందులో ఎడ్డువాగు మీద ఒక బ్రిడ్జి ప్రతిపాదితమై చాలా కాలం అయింది. అది ఏ స్టేజీలో ఉంది? అది ఎప్పటికైనా నిర్మాణం అవుతుందా కాదా? తరువాత, సత్తెనపల్లి, బయ్యారం రోడ్డు 7 వ ప్రణాళికలో చేర్చారు. కాని ప్రస్తుతం అధ్యక్షా, దాన్ని ఒక రెండు సంవత్సరాలుగా మంత్రిగారు అవుతున్నది, అవుతున్నదని చెప్పుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం ప్రారంభం అవుతున్నట్లుగా నిదర్శనం వేర్పడింది. కాని, ఇంతవరకు ఉన్న తిప్పలు కన్నా ఎక్కువ పెట్టే విధంగా ఉంది. ఇదివరకు ఉన్న దానికన్నా ఉపయోగపడకుండా, గోతులు తీసి పెట్టారు. చాలా ముఖ్యమైన రోడ్లు మరొక అంశం—ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు వారు చిన్న చిన్న విషయాలకు పెద్ద ఇబ్బందులకు కారణమైన చిన్న ఖర్చుతో పూర్తి అయ్యేటటువంటి వాటిని ఆలోచించడంలేదు. ఎన్ని దఫాలు సూచించినా, ఉదా:— గుంటూరు, కర్నూలు రోడ్లు, గుంటూరు నర్సారావుపేట మధ్య రెండు రైల్వే గేట్లు తప్పించుకుని రావడానికి ఒక్కొక్కసారి గంటన్నర రెండు గంటలు సమయాన్ని వృధా అవుతున్నది. ఆ సమయాన్ని పొదుపు చేసుకోవడానికి వీలు అయినటువంటి అవకాశం ఉండగా చాలా కాలం నుంచి ప్రపోజల్స్ పెడుతున్నప్పటికీ 3, 4 లక్షలతో పూర్తి అయ్యే

బై పాసు రోడ్డు—చిన్న రోడ్డు, ఈ రోడ్డు అంతాకలిసి ఒక కిలో మీటరు ఉండదు, దాని ద్వారా ఎంతో ఇబ్బంది ఏర్పడుతున్నది. అవకాశం ఉన్నప్పటికీ ఆ పని చేయడం లేదు. డబ్బు కొరత కాకుండా అలోచన కొరత కూడా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, అక్కడ అలీనాబాదు దగ్గర ఈ రోడ్డు మీద ప్రమాద కరమైన మలుపు ఉంది. అక్కడ నీటిపారుదల కోసం వేసిన సీమెంటు బ్రిడ్జి ఉన్నది. దీని వెడల్పు చాలా తక్కువ. 100 ఉత్తరాలు వ్రాశాను, ఎక్వాలైజ్డ్ మెంటు రాదు, జవాబు ఉండదు. అక్కడ వెడల్పు చేయడం ఉండదు. మరొక విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నేషనల్ హైవే కావచ్చు, హైదరాబాదు, విజయవాడ మార్గంలో మనమందరం రోజూ వెళుతూ వస్తా పోతా ఉంటాము. అక్కడ సూర్యాపేట బస్ స్టేషన్ దాటగానే అంబేద్కర్ విగ్రహం సరిగ్గా సెంటర్ లో ఉంది. విగ్రహం గురించి ప్రశ్నించడం లేదు. ఆ విగ్రహం ప్రక్కన నేషనల్ హైవే వారు ఆ రోడ్డు వారిది మాకు ఏమి సంబంధం లేదని చెప్పవచ్చు. కాని, అటునుంచి, ఇటునుంచి జాయిన్ అయ్యేరోడ్లు మనవే కనుక అక్కడ చుట్టు వెడల్పు చేస్తే బాగుంటుంది. అది బస్సువల్లే వెడల్పు కూడా లేదు. ఎప్పుడు అయినా ప్రమాదం జరగవచ్చు ప్రమాదం జరగనివ్వండి, తరువాత అలోచిస్తామంటే చెప్పలేము. చూస్తూనే మనం ఎందుకు పట్టించుకోమో నాకు అసలు అర్థం కాదు. చిన్న చిన్న విషయం, పెద్ద ప్రమాదాలకు దారి తీస్తుంది. గుంటూరు మాచెర్ల రోడ్డు నుంచి పెద్ద కూరపాడుకు కనెక్టు అయినరోడ్డు వరూ సరి పురం, పాకిబండ గురించి నాకు రిటెన్ ఆన్సర్ వచ్చింది, ఈ సభలో ఆ రోడ్డు చాలా బాగాఉందని, చాలా చక్కగా మెయిన్ అవుతుంది అని రిటెన్ ఆన్సర్ ఇచ్చారు. మరొక ప్రశ్నకు ఓరల్ ఆన్సర్ ఈ సమావేశంలోనే ఆ రోడ్డు బాగా లేదని చెప్పి ఇచ్చారు. అసలు ఇటువంటి వాటిని శాఖ సరిగా పట్టించుకుంటుందా లేదా అని అనుమానంగా ఉంది. రి సంవత్సరాల నుంచి వీటిని అడగడం జరుగుతున్నది. వియత్నాం మీద అమెరికా వాడు బాంబులు వేస్తే ఏర్పడిన గుంటలు ఎట్లా ఉంటాయో ఆ రోడ్డు చూస్తే అర్థం అవుతుంది. యుద్ధం జరిగిన తరువాత యుద్ధ భూమి ఉన్నట్లుగా ఉన్నది. వీటికి సమాధానం చెప్పించి కోరుతున్నాను. ప్రతి బడ్జెట్ సమావేశంలో—ఇది మూడవ సారి—దాదాపుగా ఇదేవిధంగా, ఇప్పుడు కూడా అదే చెప్పబోతారని సస్మకం.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు నేను రి సంవత్సరాల నుంచి చెప్పుతూనే ఉన్నాను అన్నారు. ఈ శాఖకు వచ్చి రెండున్నర సంవత్సరాలు అయింది. మొత్తం నాలుగున్నర సంవత్సరాలు అయింది. నేను వచ్చిన తరువాత రి ప్రజెంటేషన్ సత్తెనవల్లి, బఝ్యారం మంజూరు చేయడం, వెంటనే టెండర్లు పిలవడం పని ప్రారంభమయింది, సత్వరమే పూర్తి అవుతుంది. దాంట్లో 811 కి. మీ. మా స్వాధీనం చేస్తారు. ఏ రోడ్లు అయితే పూర్తి అయ్యాయో స్వాధీనం చేసారో ఆ

రోడ్డు మాత్రమే మా ఆధీనంలో ఉండి నాటివి మెయిన్ టెయిన్ చేయవలసి ఉంటుంది. పూర్తి కాని రోడ్డు ఇంకా రాలేదు. అయిపోయినటు వంటి రోడ్డు ఇప్పటినుంచే మెయిన్ టెయిన్ చేస్తాము. గత సంవత్సరం మా స్పెషిఫిక్ జీతారు. అది అవసరం లేకున్నా, స్పీడి క్లోజ్ చేశారన్నారు. ఇంకా క్లోజ్ చేయలేదు. మళ్ళీ డబ్బు కేటాయించి పని చర్యడానికి వీలు కల్పిస్తాము. అరువాత, ఎద్దు వాగు పైన (రెంటు చింతల దగ్గర) ఈ సంవత్సరం ప్లానులో పెట్టడం జరిగింది. మంజూరు చేయ బోతున్నాము. అవరావతి, పెద్ద కూరపాను, సర్వూరావుపేట ద్వారా కర్నూలు పోయేటటువంటి రోడ్డు విషయంలో చెప్పారు. నాటి అన్నింటిని సరిదిద్దించి బై పాస్ గాని తొందరగా తీసుకుంటూ, మిగతా విషయాన్ని మేము పరిశీలిస్తామని చెప్పి గౌరవసభ్యులకు సునవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :—అధ్యక్షా, మచిలీపట్నం, గుంటూరు కలిపేటటువంటి రోడ్డు ఒకటి వయా విజయవాడ కాకుండా డౌన్ ట్రెండులో శ్రీకాకుళం వరకు మచిలీ పట్నం నుంచి రోడ్డు ఉంది. కృష్ణా ఈస్టరన్ బ్యాంకు వరకు—గుంటూరు నుంచి హిన్నూరు వరకు ఒక రోడ్డు ఉంది. అక్కడ కృష్ణా రివర్ రెండు పాయలుగా చీలు తుంది. దీని మీద బోర్డు ఆపరేషన్ కూడా ఆర్ అండ్ టి బి చేస్తుంది. అందులో వెస్టరన్ బ్రాంచి నుంచి లోగడ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉండగానే ఎల్లాగో అట్లాకాజునే పూర్తి చేశారు. (శ్రీ జె. వి. నర్సింగరావు, చినమోలు వేంకటరావుగారి హయాంలో పూర్తి అయింది. ఈస్టరన్ బ్రాంచి మాత్రం కాజునే లేకుండా మిగిలిపోయింది. కాజునే పూర్తి చేస్తే మచిలీపట్నం, గుంటూరుకు చాలా షార్టుకట్ ఏర్పడుతుంది. ఆ రెండూ కంపడానికి లింకు ఏర్పడుతుంది. ఈస్టరన్ బ్యాంకు, కృష్ణా రివర్ కూడా సర్వే చేయడం జరిగింది. కాని వర్క్ మాత్రం మొదలు పెట్టలేదు. టేకప్ చేయకుండా అట్లాగే ఉంది. ఎదుగుబాడుగూ లేదు. స్పీడ్ గా చేసే ప్రభుత్వం అని చెప్పుతున్నారు. మేము కూడా ఆశిస్తున్నాము. కనీసం ఒక ఏడు కాదు రెండు, మూడు ఏళ్ల తరువాత ఈస్టరన్ బ్యాంకు రివర్ కాజునే కడిలే వెస్టరన్ బ్యాంకు కల్పే కాజునేకు పూర్తిగా ఉపయోగపడుతుంది. సఫలీకృతం అవుతుంది. మార్చెర్ల, గుంటూరుకు ఈజిగా ట్రాన్స్పోర్టుకు మంచి ఫెసిలిటీ అవుతుంది. అది ఆలోచించి వెంటనే టేకప్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అన్ని గవర్నమెంటు డిపార్టు మెంటు మాదిరిగానే రోడ్డు డిపార్టుమెంటులో కూడా ఇంజనీరును వారి నేటివ్ ప్లానులో పని చేయడానికి వెంట్రడం లేదని విన్నాను. కాని మా తెనాలికి మాత్రం నేటివ్ అతన్ని ఉక్కువచ్చి ప్రస్తుతం అక్కడ వేశారు. డిప్యూటీ ఇంజనీరువే కాదు, మా కాన్స్ట్రక్టర్లునున్నారో సూపర్ వైజర్ ను నేటివ్ ప్లాన్ అయన్ను వేశారు. తెనాలి ప్రాంతం డెల్టా ప్రాంతం కావడంవల్ల మెయిన్ టెయిన్ గ్రాంటు చాలా తక్కువగా ఉండడం వల్ల రోడ్డు చాలా బాడ్ కండిషన్ లో ఉన్నాయి. దానికి తోడు వీరిద్దరు

నేటివ్ స్టేసు వారు ఉండడం వల్ల వారికి రోడ్డులోనే గాక, కాంట్రాక్టులోనూ వెస్టేడ్ ఇంటరెస్టు ఉండడమే కాకుండా, పాలిటిక్స్ ఇంటరెస్టు, ఇంకా చెప్పలేని ఇంటరెస్టు ఉన్నాయి, అటువంటివారిని లోకల్ గా వారిని పెట్టడం తప్పు. ఫండ్లు తక్కువ ఫండ్లు గ్రాంటు చేస్తే ఆ గ్రాంటు సర్వీసియోగం కాక, వాడక రోడ్డు హోవ్ లెస్ కండిషన్ లో ఉన్నాయి. విజయవాడ, తెనాలి రోడ్డులో సంవత్సరానికి మూడు ఏక్సిడెంట్లు జరుగుతాయి. ఏక్సిడెంట్లు జరిగి ముగ్గురు చనిపోయారు. పక్కనే కాలువ ఉంది, ఏక్సిడెంట్లు జరగానే, కాలువలో పడిపోయి 8 మంది చనిపోయారు. యుద్ధప్రాతిపదిక మీద రోడ్డు నేస్తామని డిప్యూమెంట్రీగారు ప్రకటించారు. యుద్ధమూ లేదు, ప్రాతిపదిక కూడా లేదు, రెండు మాసాలు గడిచిపోయింది. వరద నుంచి గ్రాంటు అయిన డబ్బు ఉంది. రోడ్డు కట్టు లేదు. ఈ డిప్యూటీ ఇంజనీరుకు ద్వార లేదు, వేరే వర్కు ఉంది, అక్కడ డిప్యూటీ ఇంజనీరును తీసి ఈ వర్కు చేసేటట్లు చూస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పేది పులిగడ్డ మీద వంతెన అనుకుంటాను.....

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— దానికి ఇంకా ఎగువన.....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—దాని విషయం చీఫ్ ఇంజనీరుగారు నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఆ విషయం పరిశీలిస్తాను. డిప్యూటీ ఇంజనీరు విషయంలో అక్కడ దుర్వినియోగం జరిగినా, లేక అతను డబ్బు ఖర్చుపెట్టి అక్కడ పనులు చేయకపోయినా అతని మీద ఏక్సన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. కాని, అతడు నేటివ్ వాస్తవ్యుడు అనే మాట వాస్తవమే. ప్రభుత్వం అంగీకరించి, రాటిఫికేషన్ ఇచ్చి, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కన్వీనియెన్సు కొరకు నియమించడం జరిగింది. అతని ద్వారా పనులు జరగడం వీలు కాకపోతే తగినటువంటి చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. ఎస్. ఎల్. నాయకర్ (సంపర) :—రెండు ప్రధానాంశాలు ఉన్నాయి. నా నియోజకవర్గంలో చింతలపల్లి వద్ద లాక్ కన్ బ్రిడ్జి ఉంది. అది చాలావీకెన్ గా ఉంది. వాహనాలు వెళ్లకూడదని ఆర్డర్ ఇచ్చారు బోర్డు కూడా పెట్టారు. ఎందుకంటే, అది కొలాప్స్ అయితే ట్రాఫిక్ బంధు అయి మొత్తం రైతులకు కూడా నీరు అందక పంట నాలా నష్టపోతుందని రెండు సంవత్సరాల నుంచి రిప్రజెంటేషన్ చేస్తున్నారు. అక్కడ లాక్ కన్ బ్రిడ్జి కట్టడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా అని మీద్యారా అడుగుతున్నాను. డబ్బు కూడా శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. అమలాపురం దగ్గర కొటపల్లి దగ్గర ఒక బ్రిడ్జి కట్టాలని ప్రపోజర్స్ ఉన్నాయి. టెండర్లు ఫిలిచారు. ఎవరూ రావడం లేదన్నారు. యానాం మీద కూడా బ్రిడ్జి ప్రపోజ

చేసేట్లయితే అటు కేంద్ర సభ్యత్వం-పాండిచేరి గవర్నమెంటు సగం కాంట్రీబ్యూట్ చేస్తుంది, మన గవర్నమెంటు కూడా సగం కంట్రీబ్యూట్ చేస్తుంది. అట్లా చేస్తే చాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది.

దానికి కూడా ఒక ఎస్టిమేట్ తయారు చేసి, యానాం దగ్గర బిడ్డిని కట్టే విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

7-00 P.m ముందే, సభ్యులు రెండు బిడ్డీల విషయంలో రిప్రజెంటేషన్స్ యివ్వగా, ఒక బిడ్డిని మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఆ బిడ్డిని ఏకేగా వున్నప్పటికీ పని జరుగు తున్నది. ఆ బిడ్డిని ఎప్పటికప్పుడు ఆబ్జర్వ్ చేస్తున్నాము. ప్రమాదం జరిగే పరిస్థితి వుంటే, అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతుంది. యానాం విషయం కూడా పరిశీలిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రంగస్వామి నాయుడు (కుప్పం) :— అధ్యక్షా, రోడ్డు మార్జిన్ లను ఆక్రమించుకోవడం వల్ల లాభి ప్రమాదాలు, బస్ ప్రమాదాలు ఎక్కువగా జరుగు తున్నాయి. కనీసం గ్రామం మధ్యలో వుండే పెంటర్లలో అటునా ఆక్రమణలను తొలగించినట్లుంటే, యిటువంటి ప్రమాదాలు జరుగకుండా వుండడానికి, ఇటువంటి ప్రమాదాలు తగ్గడానికి వీలు వుంటుంది. 1986లో మంత్రిగారు నా నియోజక వర్గంలోని దువ్వ గ్రామంలో బస్ షెల్టర్ కోసం శంఖస్థాపన చేయగా, ఆక్రమణల వల్ల ఆ కార్యక్రమానికి అవరోధం జరిగింది. ఈ రోజుకు కూడా ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరుగలేదు. ఆక్రమణల విషయంలో, రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా కాకుండా, మేమే ఆక్రమణలను తొలగించడానికి అసెంబ్లీ ద్వారా ఒక బిల్లును తీసుకు వస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. చాలా సంతోషం. కానీ, డిపార్ట్మెంట్ లో మేస్ట్రీలు, ఇంజనీర్లు తదితర సిబ్బంది వున్నారు కనుక, మొట్టమొదట ఆక్రమించి న్నదే అవరోధం కలుగజేస్తే, వారు ఆక్రమించుకోకుండా వుండడానికి వీలవుతుంది. త్వరగా ఆక్రమణలను తొలగించి, బస్ షెల్టర్ నిర్మించే కార్యక్రమం చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా రోడ్డు మార్జిన్ లో భాళి వున్న దగ్గర, రైతులు కొబ్బరి చెట్లు నేసుకొని పెంచుకోవడానికి అనుమతిస్తే, ఫలసాయం వచ్చినప్పటి నుండి కొంత రెంట్ తీసుకుంటే, డిపార్ట్మెంట్ కు యిన్ కం వస్తుంది. అందువల్ల ఆ విధంగా అనుమతి యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఆక్రమణల విషయంలో, ఇప్పటి నుండి ఆక్ర మించకుండా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఆక్రమించుకున్న వాటిని వెకేట్ చేయించడానికి రెవిన్యూ వారికి ఎప్పటికప్పుడు లెటర్స్ వ్రాస్తు

న్నాము. ఏదయినా విషయం సభ్యులు సెన్సిసిక్ గా చెబితే ఎమర్జెన్సీగా రెవిన్యూ అసిస్టియంట్ తో సంప్రదింపులు జరిపి వెంటనే వెకేట్ చేయించడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము.

డాక్టర్ యు. వెంకటేశ్వర్లు (బాపట్ల) :— అధ్యక్షా, బాపట్ల నియోజక వర్గంలో, బాపట్ల నుండి గుంటూరు వెళ్లే రోడ్డులో నల్లమడ బ్రెయిస్ మీద దాదాపు 70 సంవత్సరాల వయస్సు గల వంతెన వున్నది. దానికి 1985-86 సంవత్సరంలో టెక్నికల్ శాంక్షన్ అయిందని అన్నారు. గత సంవత్సరమే దానికొకటి డ్రిన్ స్ట్రక్చర్ శాంక్షన్ యిస్తామని అన్నారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో కూడా ఏమీ ప్రావీడు చేయలేదు. ఆ బ్రిడ్జి దాదాపుగా రూలిపోయే పరిస్థితిలో వున్నది. వంతెన దెబ్బ తింటే బాపట్లకు మరో మార్గం లేదు. వెంటనే ఆ విషయం చేపట్టవలసిందిగా కోరు తున్నాను. రెండవ విషయం, నిజాంపట్నం నుండి తెనాలి వెళ్లే రోడ్డు, తెనాలి నుండి చందోలు వరకు పాడయి వున్నది. చందోలు నుండి నిజాంపట్నం వరకు ఆర్ అండ్ బి వారిని రోడ్డు టేకప్ చేయవలసిందిగా చాలా సంవత్సరాలుగా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. ఆ రోడ్డు 15 కిలో మీటర్ల పొడవు వుందని జిల్లా పరిషత్ వారు రిపెయిర్స్ టేకప్ చేయడం లేదు. ఆర్ అండ్ బి వారు కూడా రిపెయిర్స్ టేకప్ చేయడం లేదు అది చాలా ముఖ్యమైన రోడ్డు. దాన్ని వెంటనే చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మూడవ విషయం, కంకటిపాలెం నుండి వెదుళ్ళపల్లి వరకు 5 కిలోమీటర్ల లింక్ రోడ్డు వుంది. దానిని కూడా ఆర్ అండ్ బి వారు టీకప్ వలసిందిగా జిల్లా పరిషత్తు వారు ప్రాస్తున్నారు. ఆర్ అండ్ బి వారు గాని, జిల్లా పరిషత్తు వారు కాని ఎవరూ కూడా దాన్ని టేకప్ చేయడం లేదు. పరిస్థితి అలా వుంది. నాలుగో విషయం, బాపట్ల నుండి చెరుకూరు వెళ్లే రోడ్డు, బాపట్ల చీరాల రోడ్డు వుంది. అది 5 కిలోమీటర్ల లింక్ రోడ్డు. ఈ రోడ్డును ఆర్ అండ్ బి వారు టేకప్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా నల్లమడ బ్రిడ్జి విషయం పరిశీలనలో వున్నది చందోలు నుండి నిజాంపట్నం వెళ్లే రోడ్డును ఆర్ అండ్ బి వారు స్పొథీనం చేసు కునే విషయం పరిశీలనలో వున్నది. వెంటనే పుత్రర్వులను కూడా యిస్తాము. 5 కిలో మీటర్ల రోడ్డు విషయం కూడా పరిశీలించవలసిన అవసరం వున్నది.

శ్రీ కె. చిట్టి నాయుడు (పాడేరు) :— అధ్యక్షా, విశాఖపట్నంలోని పాడేరు నియోజకవర్గంలో పాడేరు నుండి చింతపల్లి వెళ్లే రోడ్డులో, గంగరాజు మాడుగులకు యివతల మత్స్యగడ అనే ఏరు ఒకటి వుంది. అక్కడ మత్స్యగడ అనే కాలువ వుంది. ఎక్కువగా వర్షాలు వచ్చినప్పుడు కాలువలు పొంగి ట్రాఫిక్ బంద్ అవుతున్నది. మనుషులు కూడా కొట్టుకుపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. పోయినసారి, వర్షాలకు యిద్దరు మనుషులు కొట్టుకుపోయారు. అక్కడ బ్రిడ్జి కట్టే ప్రతిపాదన

ఏదయినా వుందా? జీమాడుగుల నుండి చింతపల్లి వెళ్లే దారిలో, కొక్కిరాపల్లి దగ్గర కర్రబిడ్డి వుంది. అది చాలా పురాతనమైన బిడ్డి. దానికి బదులు మరొక కొత్త బిడ్డిని శాంక్షన్ చేశామని అన్నారు. ఇంకా పని పూర్తి కాలేదు. ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారు? హుకుంపేట నుండి అరుకు వెళ్లేదారిలో ఒక కాలనీ వుంది. అక్కడ కూడా బిడ్డి కడతారా? తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, పాడేరు నుండి అరకు వెళ్లే దారిలో చాలా కాలనీలు వున్నాయి. చాలా చిన్న, చిన్న బిడ్డిలు కూడా వున్నాయి. ప్రస్తుతం ఏమి యిబ్బంది లేకుండా వుంది. నేను 3 నెలల క్రితం అరకు నుండి పాడేరుకు వెళ్ళడం జరిగింది. సభ్యులు చెప్పిన మూడు బిడ్డిల విషయంలో, అవసరమని భావిస్తే వెంటనే విచారణ చేయించి, రిపోర్టు తెప్పించి, ముఖ్యమైన రిపెయిర్స్ ఏవయినా వుంటే చేయిస్తాను.

శ్రీ డాక్టర్ యన్. చంద్రమౌళి (చీరాల):— అధ్యక్షా, నియోజకవర్గంలో. ఒంగోలు నుండి చీరాలకు వెళ్లే దారిలో వేటపాలెం నుండి చీరాలకు రావడానికి వున్న 5 కిలో మీటర్ల దూరం ప్రయాణం చేయడానికి దాదాపు గంటసేపు పడుతున్నది. దానికి కారణం అక్కడ ట్రాఫిక్ జాం కావడమే. అందువల్ల అక్కడ బైపాస్ రోడ్డు కావాలని కోరుతున్నాము. అందుకోసం ఎన్నో రిప్రజెంటేషన్స్ యిచ్చాము. రూ 70 వేలతో టెంపరరీ ఎస్టిమేట్స్ కూడా వేయడం జరిగింది. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ రాలిని అన్నారు. త్వరగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. చీరాల నుండి పరు చూరు వెళ్లేదారిలో ఒక రైల్వే లెవెల్ క్రాసింగ్ వున్నది. అక్కడ ఓవర్ బిడ్డి కట్టడానికి, కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసి, అయొక్క ఓవర్ బిడ్డిని టేకప్ చేయవలసిందిగా రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చాము. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం వారు, కేంద్రప్రభుత్వానికి ప్రపోజల్ పంపించారా? వేటపాలెం నుండి చీరాలకు, అక్కడి నుండి బాపట్లకు వెళ్లే దారిలో రోడ్డు చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. ఎన్నో రిప్రజెంటేషన్స్ కూడా యిచ్చాము. బాగు చేస్తామనే అంటున్నారు, కాని యింకా చేయడం లేదు. వర్షాలకు అక్కడ చెరువులుగా నీరు తయారు అవుతున్నది. అక్కడ దుర్వాసన ఏర్పడి, ప్రజల ఆరోగ్యానికి భంగం కలుగుతోంది. మంత్రులు కూడా చూశారు, ఆ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గుండ్లకమ్మ విషయంలో.....

మిష్టర్ స్పీకర్ :— దాని గురించి వేరే ప్రశ్న వేయండి. డిమాండ్స్ గురించి అడిగే ప్రశ్నలు, రెగ్యులర్ గా క్వశ్చన్ అవర్లో అడిగే ప్రశ్నలు వేరుగా వుంటాయి. బడ్జెట్ లో యివన్నీ అడిగితే ఎలా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, వేటపాలెం చీరాల మధ్య రోడ్డును బాగు చేస్తున్నారు.

కాని పాడయిపోయినటువంటి వాటిని వెంటనే బాగు చేయడానికి నేను ఇప్పుడే ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ జారీ చేస్తున్నాను. ఆ తరువాత టైపాస్ రోడ్డులు, 70 వేలు కాదు, దాని ఎస్టిమేట్‌లు 5 కోట్ల పైనే ఉంది. బడ్జెట్‌లో కూడా చేరడం జరిగింది. దానికి లాండ్ ఎక్స్‌యూర్ చేద్దామనే ఆలోచన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది, మేము పరిశీలిస్తాము.

(శ్రీ కె. వివేకానంద (గోపాలపురం):— సూర్యాపేట నుంచి రాజమండ్రి పోయేటువంటి రోడ్డు అత్యంత ప్రధానమైనటువంటి రహదారి. గతములో మంత్రిగారు అడిగిన వెంటనే చాలా భాగం వైడెన్ చేయడం జరిగింది. కాని గోపాలపురం నుంచి కొయ్యలగూడెంకు రెండు సంవత్సరాల క్రితం మంజూరు చేశారు. దానిని స్పీడ్ చేసి వెంటనే చేస్తే హైదరాబాదుకు రావడానికి సుఖంగా ఉంటుంది. జంగారెడ్డి గూడెము టవున్ మంత్రిగారు చూశారు. అక్కడ బ్రాఫిక్ జామ్మై పోతుంది. అక్కడ టైపాస్ రోడ్డు మాస్టర్ ప్లాన్‌లో ఉంది. అది కంపెనీసరిగా చేయవలసి ఉంది అది కూడా టేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఉంగుటూరు—అక్కనరం రోడ్డు మీద ఎర్రకాల్య మీద కాజువే నిర్మాణం చేయడానికి మంత్రిగారు దయతో అంగీకరించారు. అది కమిటీ ముందు పెట్టాలి. 1986-87 బడ్జెట్‌లో దానిని ఇవ్వడం జరిగింది. ఎర్రకాలువకు ఫ్లడ్స్ వచ్చినప్పుడు అక్కడ విలేజ్ కట్ అయిపోతున్నాయి. ముఖ్యమైన బ్రిడ్జి అది. 20 లక్షల అంచనా, అది కూడా టేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— సూర్యాపేట—కొయ్యలగూడెం రోడ్డును ఇప్పటికే చాలావరకు ఇంప్రూవ్ చేసినట్లు గౌరవసభ్యులే అంగీకరిస్తున్నారు. ఫేజిడ్ మేనర్‌గా కాన్సికాన్సి కిలోమీటర్స్ చేస్తూ ఉన్నాము. గోపాలపురం వరకు పూర్తిచేశాము. ఎర్రకాలువ విషయం అంగీకరించలేదు. ప్రతిపాదన తీసుకొని ఉన్నాము. నిధులను బట్టి, ప్రోగ్రామ్ కమిటీలలో ఆలోచించి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

(శ్రీ కె. ఆదెన్న:— ప్రకాశం నెల్లూరు జిల్లా లకు కలిసి ఒకటే సర్కిల్ ఆఫీసు ఉంది. రహదారులు—ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు కాని, నేషనల్ హైవే కాని ఎక్కువ భాగం ప్రకాశం జిల్లాలోనే ఉన్నాయి. ప్రకాశం జిల్లాకు గెరే ఒక సర్కిల్ ఆఫీసు మంజూరు చేసే ప్రతిపాదన ఉందా? రెండవది ఒంగోలు రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జికి అప్పట్లో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న నిలం సంజీవరెడ్డిగారు శంఖస్థాపన చేశారు. ఆయన ఎన్నో పదవులు నిర్వహించి రిటైరయ్యారు. కాని అక్కడ పునాదిరాయి అలాగే ఉంది. ఆర్ అండ్ బి అధికారులచే తొలగించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? ఎందుకంటే పునాదిరాయి మిగిలిపోయి ఉంది.

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఒంగోలు ఓవర్ బ్రిడ్జి 1988-89లో ప్రతిపాదించడం జరిగింది. దానికి వెంటనే సాంక్షన్ తెప్పించి చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. సర్కిల్ ఆఫీసు ప్రతిపాదన లేదు. అక్కడ రెండు డివిజన్స్ ఉన్నాయి, సరిపడేటంత ఉంది.

(శ్రీ కె. జయరామ్ (సింగపలం):— ఎస్. హెచ్ 7 లో డోన్ దగ్గర రైల్వే ట్రాఫిక్ నికూచగా ఉంది. అక్కడ బైపాస్ రోడ్డు చేపడతారు అన్నారు కాని అది ఇంకా కంప్లీట్ కాలేదు. రెండు రైల్వే లైన్ ఒకే చోట ఉండడం వల్ల ట్రాఫిక్కు అటంకముగా ఉంది. అనంతపురం-పెనుకొండ రోడ్డుకు సింగిల్ లేన్ ఘాతమే ఉంది. హెచ్ ట్రాఫిక్ ఉంది. డబల్ లేన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— అనంతపురం-పెనుకొండ నుమారు 47 కిలోమీటర్స్ సింగిల్ లైన్ ఉంది. దానిలో 32 కిలోమీటర్స్ మంజూరు అయింది. టెండర్స్ కూడా పిలవడమయింది అని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. బైపాస్ రోడ్డు విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది.

(శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరెడ్డి (రామాయంపేట):— గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డులను ఆర్ అండ్ బి రోడ్స్ గా మార్చడానికి వివిధ జిల్లాల నుంచి ప్రతిపాదనలు రావడం జరిగింది. వాటిని ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా మార్చడం జరగలేదని మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. కాని అందులో కొన్ని తీసుకున్నట్లువంటి విషయం వస్తానా? అయితే గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఇంటర్ లింక్డ్ రోడ్డు పోలినచెట్టిపల్లి-తుస్రాన్ ఎస్. హెచ్. 7 కు కనక్షన్ ఉన్నట్లువంటి దానిని తీసుకోలేదు కాబట్టి దానిని తీసుకుంటారా?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— పరిస్థితి అంతా వివరించాను. కొన్ని పరిస్థితులలో తీసుకోవడం జరిగిందని చెప్పాను. అవి కూడా 3, 4 కిలోమీటర్స్ ని, అవసరాన్ని బట్టి తీసుకోవడం జరిగింది. సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని పరిశీలిస్తాము.

(శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి (నగరి):— చిత్తూరు జిల్లా మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. మంత్రిగారు ఎన్నో సార్లు తిరుపతి యాత్రా స్థలాన్ని సందర్శించి ఉంటారు. తిరుపతి నుంచి మద్రాసుకు వెళ్లే ఆర్. అండ్ బి రోడ్డును నేషనల్ హైవేగా చేయాలని అనేక మార్లు చెప్పడం జరిగింది. కాని ఆర్ అండ్ బి లోనే ఉంది. వారాయణవం దగ్గర కళ్యాణ వెంకటేశ్వర్లు వారు పెల్లి చేసుకొని వేటకు వెల్లి తిరుపతికి వచ్చాడట దీనికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఉంది. అదే విధంగా రామగిరి వద్ద ఒక కాజానే ఉంది. కైలాసకోన దగ్గర ఒక కాజానే ఉంది. నుమారు నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి బడ్జెట్ లో చూస్తున్నాము. టోకెన్ గ్రాంట్ ఇస్తున్నాట. వాటికి ఘాతం టెండర్స్ పిలవడం గాని అవి వెలుగు చూడడం మాత్రం కాని జరగడం లేదు. అవి ఎప్పుడు తీసుకుంటారు? ఈ సంవత్సరం అయినా టెండర్స్ కోల్ పర్ చేసి ఆ మూడు బిడ్డెస్ తీసుకుంటారా? రెండవది తమిళనాడు నుంచి ఆంధ్రకు వచ్చే రోడ్లలో కొంత భాగం తమిళనాడు వారు కొంత భాగం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారు చూస్తున్నారు. తమిళనాడు రాష్ట్రం వారు బ్లెక్ టాప్ చేయడం జరిగింది. కాని ఇంకా మనది రోడు ఫార్ మేషన్

కాలేదు. మేము ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి శాసనసభ్యులు కాని, అధికారులు కాని ఇంకా ఆంధ్రకు మోక్షం రాలేదా అని అడుగుతూ ఉంటారు. మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతములో పర్యటన చేయలేదేమో కాని చీఫ్ ఇంజనీర్ గారు వెళ్ళి రావడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ విషయం తమిళం డు ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి పూర్తిగా ఆ రోడ్డును వాళ్ళ తీసుకోవడం గాని లేకపోతే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారు తీసుకోవడం గాని చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ విషయంలో సంప్రదింపులు చేస్తే బాగుంటుంది. దీనికి కూడా సమాధానం ఇవ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఎవరూ ఎవరిది తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. మనము ఇచ్చినా వారు తీసుకోరు, వారు ఇచ్చినా మనము తీసుకోము. ప్రధాన సహదారి, ఇంటర్ స్టేట్ ట్రాఫిక్ రోడ్లను కలనని ఏవయితే బోర్డర్ లో ఉన్నాయో వాటిని తప్పకుండా వెంటనే ఈ సంవత్సరం టేకప్ చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధానమైన రహదారి కాకుండా ఊరూరు దగ్గర ఒకటి ఉండవచ్చు. అదే విధంగా మూడు కాజువేలు ఉన్నాయని అన్నారు. వాటి విషయం పరిశీలిస్తాను. అన్ని ఒకేసారి అంటే కష్టం. వీలైనంతవరకు ఇమ్మిడియేట్ అవసరం అనుకున్నవి, అలాగే బడ్జెటును—ఈ గెండింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడం జరుగుతుంది అని చెప్పి గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. బాగారెడ్డి:— తమరు ఈ సబ్జెక్ట్ పైన చాలా టైమ్ ఇచ్చారు. మంత్రిగారు కూడా ఒపికగా ఆర్ అండ్ బి గురించి ఎన్ సైక్లో పేడియా లాగ సమాధానం చెప్పారు. నేను ఆ వర్క్ ఈ వర్క్, అనే సబ్జెక్టులోకి పోవడం లేదు. జనరల్ ఇంటరెస్ట్ ఆఫ్ ది స్టేట్ విషయంగా చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు రోడ్స్ విషయములో టెండర్స్ కాలఫర్ చేసినప్పుడు కావలసినంతమంది కంట్రాక్టర్స్ టెండర్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. బిల్డింగ్స్ కి టెండర్స్ కాలఫర్ చేసినప్పుడు కంట్రాక్టర్స్ నుంచి టెండర్స్ ఆ విధంగా రావడం లేదు. దీనికి కారణాలు ఏమిటనేది కాన్ని ఏరియాన్ లో చూస్తే—అన్ని ఏరియాన్ సంగతి చెప్పలేను కాని—బిల్డింగ్స్ కు కంట్రాక్టర్స్ తక్కువ నుండి వస్తున్నారు. పెడ్యూర్ ఆఫ్ రేట్స్ లో డిఫరెన్స్ ఉందా? రేట్స్ విషయం వచ్చేప్పటికి కాన్ని ప్లే వెవర్ రింగ్ ఫారమ్ అయి గవర్నమెంటును మోసం చేసేటందుకు కొందరు పని చేయకుండా, మిషనరీ లేకుండా రింగ్ గా ఫారమ్ అయి బ్రతుకుతున్నారు. వారిని ఎట్లా ఎనాయిడ్ చేయాలి? లిఫ్ట్ నుంచి ఎట్లా తీసివేయాలి? బిల్డింగ్స్ విషయం వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పింటే దేవుని కేటిల్ బ్రీడ్ సెంటర్ మెదక్ జిల్లాలో ఒకటి ఉంది. అక్కడ మూడు సార్లు టెండర్స్ కాలఫర్ చేశారు. ఎక్సెస్ టెండర్ వస్తున్నది. రూఫాయలు 9 లక్షల డబ్బు అట్లానే మిగిలిపోయి ఉంది. ఈ విషయములో మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. రెండవది, మన రాష్ట్రానికి రావలసినటువంటి దాని గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంటర్ స్టేట్ రోడ్స్ క్రింద సెనరేట్ ఫండ్స్ ఎక్కువ తెచ్చు

కోపంపిన అవసరం ఉంది. దీనికి మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తారని నాకు సంపూర్ణ మైన విశ్వాసం ఉంది. దీనితోపాటు ఒక విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి లేవాలను కుంటున్నాను.

లోకల్ యంట్రెన్స్ క్రిమేట్ చేసుకునేటటువంటి ఆఫీసుల్ని, అక్కడ వారు అదే స్టేన్లో వారికి గెట్స్ యంట్రెన్స్ క్రిమేట్ అయి ఆ వర్క్స్ సఫర్ అవుతాయి. అని మంచిగా జరగవు. కాబట్టి అక్కడ డిప్యూటీ సర్కిక్యూలర్ ఇంజనీర్స్, సూపర్ వైబ్లస్ లోకల్ వారిని లోకల్లో పెడితే సర్క్స్ సెక్స్ అవుతుంది. దానిని ఆలోచించాలి. కాని యంటర్ స్టేట్ రోడ్స్ యెన్డే తే ఉన్నాయో, మహారాష్ట్ర కాని, కర్ణాటక కాని, తమిళనాడు కాని మన ప్రక్క స్టేట్స్కు మన స్టేట్ యొక్క మంచి యింప్రషన్ కలుగజేయాలంటే బార్డర్ రోడ్డుకు దానికి ప్రత్యేకంగా ఫండ్స్ వస్తున్నాయి కాబట్టి మనను పాటికి కొంత ప్రయోగింటి యిచ్చి యెక్కువ డబ్బు నచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేయాలి. తర్వాత యిందులో యేమి ఉంటుంది అంటే టెండర్స్ కాలఫర్ చేసి రింగ్స్ ఫారమ్స్ అయి ఒకరికి ఫేవరబిజిస్ చూపేందుకు యెక్కువ అవకాశం యీ యిరిగిషన్ డిపార్టుమెంటులో కాని, యీ డిపార్టుమెంటులో కాని ఉంటుంది. ఇందులో కొందరు అసిస్టెంటు ఇంజనీర్స్, డిప్యూటీ ఇంజనీర్స్ కంట్రాక్టర్స్లో షేర్స్ పెట్టుకొని వారితో పరిచయం యెక్కువ అయి వారితో సంబంధాలు యెక్కువ ఉండే అవకాశాలు ఉంటాయి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన ఆ బ్రిడింగ్ ఫారమ్స్కు టెండర్స్ను పిలవడం జరిగింది. తొందరలో ఆ పని పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. తర్వాత బిల్డింగ్ టెండరుకు తక్కువ మంది రావడం, రోడ్డు టెండర్కు యెక్కువ మంది పునదరికి తెలిసినదే. కారణం యేమిటంటే బిల్డింగ్స్లో తక్కువ మార్జిను, రోడ్స్కు యెక్కువ మార్జిను మిగులుతుంది. వీటిని కర్ప్ చేయడానికి మేము తీవ్ర ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. రింగ్ కాకుండా ఉండడానికి తగిన ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అందుకు యీ మధ్యన ఒక టెండర్ కమిషనరేట్ను యేర్పాటు చేసే వారు రింగ్ కాకుండా ఉండడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకొని లోకల్ ఆఫీసర్స్ టెండర్స్ రిసీవ్ చేసుకోకుండా ఉండడానికి వీలు కలుగజేసేటటువంటి వద్దతిని కూడా ప్రవేశపెట్టి ఉన్నాము. అది తొందరలోనే అమలులోనికి వస్తుంది. అదే విధంగా కొన్ని దిక్కుల కొంతమందికి షెడ్యూల్స్ యివ్వడం, యెక్కువ మందికి యివ్వడం అంటే ఫ్రీ క్వాలిఫైడ్ వారికి యివ్వడం జరుగుతుంది. ఈ మధ్య స్ప్రిక్ట్ యిన్స్ట్రక్షన్ జరిగినాయి. రోడ్డు మిక్చర్ మెషిన్లేవివారిని, ఒక నెల, రెండు నెలలో ఆ మెషిన్లను ఫ్రీట్ మీద పెట్టుకుండా ఉంటే వారి టెండర్, కేన్సిల్ చేయమని, యిన్ ఫ్రేమ్లో అగ్రిమెంటు కాకపోయినా, పని ప్రొసెస్లో లేకపోయినా వారిని జైల్ లోన్లో పెట్టాలని ఆ విధంగా కంట్రాక్టర్స్ను రింగ్ కాని మిగిలిన విషయాలను ఫేడించాలని యీ మధ్యనే చీఫ్ ఇంజనీర్స్కు యిన్స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. చాలా

కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొని రింగ్ కాకుండా టెండర్ యొక్కను రాకుండా యేర్పాటు చేస్తామని సభ్యులకు హామీ యిస్తున్నాను. తర్వాత నేటివ్ జిల్లా యింప్రోవ్మెంట్ కంపెనీని స్థాపించాము. మొత్తం ఆంధ్రదేశంలో, 5 చోట్ల మాత్రమే నేటివ్ వారు ఉన్నారు. ఈ 4, 5 చోట్ల అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కమిషియన్స్ కోసం పెట్టివాడు. వారు అటువంటి చర్యలకు పాల్పడితే వారి మీద చర్యలు తీసుకొని ఒక పద్ధతి ప్రకారం ప్రయోగం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరావు (సిరిసూర్):—ఎవరుంటే సస్పెండ్మెంట్ అడగలేదో వారి ఏరియాలో ఉన్నటువంటి రోడ్లను టేకప్ చేస్తారా? లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—సస్పెండ్మెంట్ అడగడానికి ఆ సభ్యులు ఉండవలసిందే. వారు అడగవలసిందే.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—వారి యేరియాలో కూడా సుమారు రూ. 1 కోటి లు పని జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎ. లక్ష్మీనారాయణ:—నాకు యిదివరలో అన్యూరెన్స్ యివ్వబడింది. గడ్డిపల్లి నుండి గరిడపల్లి వరకు రోడ్డుకు ఆ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు బోగస్ కంట్రాక్టర్స్ను తెచ్చి పని చేయిస్తూ ఉంటే అది మీ దృష్టికి వచ్చి వారి మీద చర్య తీసుకున్నారు. కాని ఆ పని యింతవరకు జరగలేదు. ఆ విషయంలో చరల ఒకసారి హామీ యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అది సి. ఎ. డి. రోడ్డు. ఆ సి. ఎ. డి. లో నేను తెన్వె కనాల్ చైర్మన్ గా ఉండి అడగడం, యిన్స్పెక్షన్స్ యివ్వడం, చర్య తీసుకోమనడం జరిగింది. అది యిక్కడ సంబంధం లేకపోయినా ఆ రోడ్డు మొత్తం సూర్యాపేట నుండి గడ్డిపల్లికి టేకప్ చేసి యివ్వడం పని జరుగుతున్నా ఉంది. గడ్డిపల్లి నుంచి గరిడపల్లి వరకు యీ పని పూర్తి చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. మల్లేశ్:—సెంట్రల్ రైల్వే (బిడ్డెన్స్కు సెంట్రల్ రైల్వే కొద్ది ఫండ్స్ స్టేట్ గవర్నమెంటు కొద్ది ఫండ్స్ యేవైతే ఉన్నాయో వాటిపల్ల అవి సక్రమంగా లేక కొన్ని ప్రాంతాలలో వరదలు వచ్చి కొట్టుకుపోతున్నాయి. దీని విషయంలో వాటిని కట్టుదిట్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుచేతనంటే యీ మధ్యన దక్షిణ ఎక్స్ప్రెస్ ప్రమాదానికి గురి అయిన సంఘటన-అటువంటి దానితో పోల్చే విధంగా ఉంది. అటువంటిది రాకుండా చూడడానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక కట్టుదిట్టమైన వ్యవస్థను ఉంచడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అది యెప్పుడూ ఉంది. రోడ్డు మొత్తానికి సేఫ్టీ ఫండు ఉంది. ఎక్కడ రోడ్డు తెగపోతే అక్కడ బాగుచేయడానికి ఆ పని కంటిన్యూస్ గా చేసుకుంటూ పోతాము. ఆ నిధి అంతా ఆ రోడ్ల కొరకే ఉంది.

రవాణాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. పద్మనాభం):—అధ్యక్షా, యీ ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్ట్‌మెంట్‌లో 10 మంది సభ్యులు సూచనలు చేసినారు. గౌరవ సభ్యులు సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజానీకం పడుతున్న యిబ్బందులు నుంచి బయట పెట్టడానికి కృషి చేస్తున్నాను. ఒక్కొక్క బస్సులు టైమింగ్స్ ప్రకారం నడచడం లేదని, అలాగే మధ్య మధ్యలో బాధపాటిగా లేదని కొన్ని ట్రైన్స్ కేన్సిల్ చేస్తున్నారని, మరియు అవి పరిశుభ్రంగా లేనవి అన్నారు. ఇటువంటి విషయాలలో యీ సభ్యుల ఆర్. టి. సి. ఎం. డి. గారితో వాటిని చూడడం జరిగింది. లాభం వచ్చినా, నష్టం వచ్చినా బస్సులు టైం కు నడచాలని, యీ విషయం ప్రతి జిల్లా డిప్యూటీ సెక్షనరీతో మీటింగు పెట్టుకొని బస్సులు బస్సులో కండక్టర్స్, డ్రైవర్స్ ప్రయాణీకులతో మంచిగా ఉండేట్లు వారికి క్లాసులు పెట్టి కోచింగ్ యివ్వాలని ఆదేశించడం జరిగింది. దానివల్ల వారు క్రమశిక్షణతో నడిచేటాడానికి అవకాశం ఉంటుందని భావించి వారికి ఆ విధంగా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. తర్వాత మన శాసన సభ్యులు యీ బస్సులలో ఎక్కినప్పుడు వారికి సీటు కేటాయింపు విషయంలో యిబ్బంది పడుతున్నట్లు చెప్పినారు. శాసన సభ్యుల సీటు ప్రయాణీకులెవరయినా అక్కుపై చేస్తే వారికి దానిని భారీ చేయించాలని ఆదేశాలు కూడా యివ్వడం జరుగుతుంది. ఎక్కడయినా శాసన సభ్యునికి అటువంటి యిబ్బంది జరిగితే ఆ సీబిబిందైన చర్యలు తీసుకోవడానికి యిటువంటి ఆభ్యంతరం ఉండదు. తర్వాత యీ ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటులో అవినీతి విషయం కొంతమంది సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. ఈ అవినీతి విషయంలో యివ్వాలని కమిషన్ లేదు. ఎవరయినా అటువంటి వారు యీ అవినీతికి పాల్పడితే గౌరవ సభ్యులు మాకు రిపోర్ట్ చేస్తే నేను దానిని నేను ఎ. సి. బి. కి రిపోర్ట్ చేసి ఎంక్వయిరీ చేయించడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను.

—30 p. m.

1987-88 సంవత్సరానికి గాను ఆర్. టి. సి. బస్ స్టేషన్లను కట్టడానికి రూ. 10 కోట్లు 50 లక్షలను కేటాయించడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. భూసేకరణ కోసం సుమారు 3 కోట్లు రూపాయలను కేటాయించడం జరిగిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. రీజిస్టర్ ఫీలింగ్స్ పున్నాయని గౌరవసభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. అది వాస్తవం కాదు. ఇప్పుడు మన ఆంధ్ర ఏరియాలో 39 వరకు బస్ స్టేషన్స్ పున్నాయి. తెలంగాణలో 87 వరకు బస్ స్టేషన్స్ నిర్మించడం జరిగింది. రాయలసీమలో సుమారు 39 వరకు బస్ స్టేషన్స్ నిర్మించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో రీజిస్టర్ ఫీలింగ్స్ అంటూ ఏమీ లేవు. గౌరవసభ్యులు వారి యొక్క ప్రాంతాలలో పున్న బస్ స్టేషన్స్ విషయం ఏదయినా వుంటే, వాటిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వస్తే, వాటిని క్లుణంగా పరిశీలించి, వాటిని సరించి నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు యిచ్చిన సూచనల విషయంలో జవాబు యివ్వడం జరుగుతుంది. బస్

రూట్ల జాతీయకరణ విషయంలో ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుందని మొదలకే చెప్పడం జరిగింది. ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ చెరుకంజ వేచుదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి. వారు 580 పథకాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకుని రావడం జరిగింది. అవన్నీ క్షణంగా పరిశీలించి, వారి యొక్క అభ్యంతరాలను నేను కూడా విచారించిన తరువాత ఈ నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుందని మొన్న సభలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ నిర్ణయం చేయడంతో ఎటువంటి అలస్యం చేసుకుండా బన్ల జాతీయకరణ విషయంలో ప్రభుత్వం త్వర చర్యలను తీసుకుంటుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. కొల్లాపూర్ ఎం ఎల్ ఏ గారు మాట్లాడుతూ వారి యొక్క కానిస్టేబుల్స్ యెన్ఫోర్స్ స్టేషన్ కట్టి విషయంలో ఆర్ టి సి లధికారులు పైట్ సెలెక్ట్ చేయలేదని చెప్పారు. నెల రోజుల లోపల, ఆర్ టి సి అధికారులను కలుసుకొని పైట్ సెలెక్ట్ చేసి త్వరలో పనులు ప్రారంభించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ జి. సుల్తాన్ గారు మాట్లాడుతూ బెల్లంపల్లిలో బస్ స్టేషన్ త్వరలో ప్రారంభించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. అక్కడ పైట్ ప్రాబ్లం వూర్తి అయింది. త్వరలో ఎస్టిమేట్లు వూర్తి చేసి రెండునెలలలో పని ప్రారంభించేలా చేయడం జరుగుతుందని, సంవత్సరం లోపల పనిని వూర్తి చేయించగలనని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. కొన్ని బస్ స్టేషన్లలో స్త్రీలకు మరుగుదొడ్లు విషయంలో గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి మనెమ్మ గారు కొన్ని యిబ్బందులను గురించి చెప్పారు. మరుగుదొడ్లు విషయంలో యిబ్బంది లేకుండా చేయడం జరుగుతుంది. పారిశుధ్యం విషయంలో కూడా వర్క్ నెట్ వర్క్స్ చేత కాకుండా, కాంట్రాక్టు బేస్ మీద శుభం చేసే విధానం ప్రచేశపెట్టడం జరిగింది. దానివల్ల పరిశుభ్రత బాగా వుంటున్నట్లు అధికారులు రిపోర్ట్ చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వ దృష్టికి ఏమయినా విషయాలు వస్తే తప్పక చర్య తీసుకుంటామని గవర్నమెంటులకు మనవి చేస్తున్నాను.

బర్కత్ పూర్ డిపోలో ఒక క్లీనర్ చనిపోవడం జరిగినట్లు శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి గారు చెప్పారు. వారి కుటుంబానికి సహాయం చేయడం జరుగుతుందని సభా ముఖంగాను హామీ యిస్తున్నాను. శ్రీ దివాకరరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ కర్నాటక, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాలలో కిలోమీటర్లకు పడకొండున్నర పైసలు వుండగా, మన రాష్ట్రంలో యింకా ఎక్కువగావున్నదని చెప్పడం జరిగింది. కర్నాటక, మహారాష్ట్రలలో కిలోమీటర్లకు పడకొండున్నర పైసలు వుండగా, మన రాష్ట్రంలో పది పైసలు మాత్రమే వుందని మనవి చేస్తున్నాను. డీలక్సు బస్సులు కొత్తవి తయారు చేయడానికి రూ. 7 లక్షల దాకా అవుతుందని వారు చెప్పారు. వీటిని రూ. 4 లక్షలతో తయారు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. 5 కిలో మీటర్ల దూరం వరకు డీలక్సు బస్సులను నడపడం జరుగుతుంది. సిబ్బంది జీతాలు, డి. ఎ మొదలగునవి పెంచడం వల్ల రూ. 10 కోట్ల అదనపు బారం ఆర్ టి సి పైన వడింది. అందువల్ల లాభం రూ. 6

కోట్లు మాత్రమే వచ్చిందని గవురవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. గత 10 సంవత్సరాల ఆదాయం మానుకుంటే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఆర్ టి సి నష్టాలు లేకుండా, కొంచెం ఆదాయంతో తన కాళ్ళ మీద తాను నిలబడ గలుగుతున్నదని చెప్పవచ్చు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహాయం అవసరం లేకుండా ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా, కార్పొరేషను నడుస్తున్నందుకు అభినందించవలసిన అవసరం వున్నది. ప్రతి జిల్లాకు చెందిన శాసనసభ్యులతోను, ఆర్ టి సి అధికారులతోను, ఆగస్టు మొదటి వారంలో జిల్లాల వారీగా సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ప్రజలు పడుతున్న యిబ్బందులను తెలుసుకొని, వాటిని తీర్చడం కోసం స్పాట్ లోనే డెసిషను తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రజలకు కావలసిన సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేయాలన్నదే ఈ సమావేశాలను ఏర్పరచడంలో మాలక్ష్యం. గవురవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను దృష్టిలో వుంచుకొని, వాటి పరిష్కారం కోసం శాయశక్తులా కృషి చేసి, వారికి తెలియజేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తూ, ట్రాన్సుపోర్టు డిమాండ్ ను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య:— అధ్యక్షా, మీ ద్వారా రవాణా శాఖ మంత్రిగారిని ఒక ప్రశ్న అడగదలచుకొన్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలో బస్సులను జాతీయీకరణం చేసిన తరువాత, బస్ లో యిద్దరు కండక్టర్లను, యిద్దరు డ్రైవర్లను, ఒక చెకింగ్ ను మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. ఇద్దరు క్లీనర్లను, మరొక చెకింగ్ ను కూడా తీసుకొనవలసి వున్నది. జాతీయీకరణం తరువాత కార్మికులు తమ ఉద్యోగాలను పోగొట్టుకోవడం, అన్న విషయంనల్ల ప్రజలలో, కార్మికులలో వ్యతిరేకతను రేకెత్తిస్తున్నది. ఇటీవలనే, సుప్రీంకోర్టు వారు, జాతీయం చేసినప్పుడు, అందరు ఉద్యోగులను తీసుకోవాలని జడ్జి మెంబర్ యివ్వడం కూడా జరిగింది. విరుద్ధోగంతో బాధపడే ముగ్గురు ఉద్యోగులను—యిద్దరు క్లీనర్లు, ఒక చెకింగ్, ప్రతి బస్ కు— తీసుకునే విషయంలో రవాణాశాఖ మంత్రి గారు సభకు ఏదయినా హామీ యిస్తారా? తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. పద్మనాభం:— అధ్యక్షా, ఉద్యోగుల విషయంలో, కొంత మంది బోన్స్ హాజరు పట్టీలను తయారు చేసి ఎక్కువ మందికి ఉద్యోగాలను కల్పించామంటూ చెప్పుకోవడం జరుగుతున్నది. ప్రయివేట్ ఆఫ్ డెటర్స్ సామాన్యంగా ఈ విధంగా చేస్తుంటారు. ఈ విషయాన్ని క్లుప్తంగా పరిశీలించిన తరువాత తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఏదీ ఏమయినప్పటికీ, మొదటి నుండి పని చేస్తున్న వారిని నోవరల్స్ చేసిన కేబులు నా దృష్టికి తీసుకుని వస్తే ఎంక్వయిర్ చేసి తగు వ్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని:— అధ్యక్షా, ప్రయివేట్ యాజమాన్యంలో కొందరు, ఆర్. టి. సి. బస్లను నడుపుతున్నారు. అందువల్ల ప్రయివేట్ యాజమాన్యం వారు విసరీతమైన లాభాలను పొందుతున్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వం వారే ఆర్. టి. సి. ద్వారా బస్లను నడుపడానికి చర్య తీసుకుంటుందా? ఈ యొక్క సిటీబస్ల యొక్క జాతీయీకరణ విషయంలో ప్రభుత్వం దృఢద్వ నిశ్చయించి అవలంబిస్తుంది. అందు వల్ల ప్రయివేట్ యాజమాన్యానికి ఎక్కువ లాభాలు వచ్చి, ఆర్. టి. సి. నష్టపడు తున్నది. ఆర్. టి. సి. కి దుమ్ము, ప్రయివేట్ యాజమాన్యానికి సాము దొరుకు తున్నది. ఆ విధమైన దృఢద్వ పాలిసిని అవలంబించకుండా, సిటీ సర్వీసులన్నింటినీ జాతీయీకరణ చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:— పార్టీలో సర్వీసును జాతీయం చేసే విషయం ప్రభుత్వ సరిశీలనలో వుంది. గుంటూరు సిటీ బస్ సర్వీస్ విషయంలో జాతీయీ కరణకు సంబంధించి ఆర్. టి. సి. కి ఎటువంటి ప్రతిపాదన సంపాదించే మనవిచేయడం జరిగింది. ప్రయాణికులకు ఇబ్బంది లేకుండా వుండడానికి ప్రైవేటు బస్సులు ఎక్కువగా కావాలని అడిగితే ఆర్. టి. సి. రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. 13 కొత్త రూట్స్ సిటీ బస్సులకు ఇవ్వాలని కమిటీ నిర్ణయించింది కాని పాత బస్ ఓన్లర్స్ కోర్టుకు వెళ్లి స్టే తీసుకురావడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని:— గుంటూరు బస్ డిపొకు హిందెస్ట్ స్టాన్ వేశారు. పని ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:— పని ప్రారంభం అయింది, తొందరలోనే పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి. పూర్వపు హైదరా బాదులో ప్రైవేటు జియస్ డిపార్టుమెంటుగా వుంది. కార్పొరేషన్ అయిన తరువాత లేట్ వి. బి. రాజగారి అధ్వర్యంలో 1970 సంవత్సరం వరకూ అన్ని నేషనలైజా కావాలనే కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఒక ఫేజ్ ప్రాగ్రాంగా చేయాలని ఆర్. టి. సి. వారి దగ్గర ఒక కార్యక్రమం వుంది. సూర్యనారాయణగారి కాలంలో, అజిత సింగ్ గారి కాలంలో ప్రయత్నాలు జరిగాయి

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఒక విషయం మనవిచేయాలి. కమిటీలో శ్రీవతిరావుగారి స్థానంలో రామచంద్రారెడ్డిగారిని వేయడం జరిగింది.

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి ఇన్ ది ఛైర్)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా నేషనలైజేషన్ ఒక పాలిసి, ప్రైవేటు అవరేటర్స్ లేకుండా చేయడం నేషనలైజేషన్ పాలిసి, ఆర్. టి. సి అనేది ఎంప్లాయ్మెంటు ఓరియంటెడ్, లాస్ వచ్చినా ఎంప్లాయ్మెంటు పాలిసి

చేయటానికి ఆర్. టి. సి. వుండాలి. ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఎన్ని సంవత్సరాలలో నేషనలైజ్ చేస్తారు? డ్రైవర్స్ రిక్రూట్మెంట్ విషయంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో మహారాష్ట్ర నుండి బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ తెచ్చి ఉద్యోగాలు సంపాదించుకున్న కేసులు వున్నాయి. అలాంటి కేసులు ఆ నాడు వుండేవి. ఆర్. టి. సి. ఆర్. టి. సి. వీరిద్దరి కోఆర్డినేషన్తో బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ను వెరిఫై చేయించి వాటిని రద్దు చేసి తిరిగి టెస్ట్ చేసి డ్రయివింగ్ లైసెన్స్ ఇచ్చే పద్ధతి గురించి చర్యలు తీసుకుంటారా? ఈ సంవత్సరం లోపు ఆర్. టి. సి. కంట్రాక్ట్ వున్న అన్ని రూట్స్ను నేషనలైజ్ చేయాలనే ప్రోగ్రాం వుంది. దానిని ఆచరణలో పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. వద్మనాథం:— జాతీయం చేసే విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కడప, డెవల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో జాతీయం చేయడం జరిగింది. ఆర్. టి. సి. 580 పథకాలు సంవడం జరిగింది. అబ్జెక్షన్స్ నేను విన్న తరువాత వాటి విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. తొందరలోనే నిర్ణయం తీసుకోని జాతీయకరణ విషయంలో చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ విషయంలో మూడు జిల్లాలలో డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ స్కూల్స్ పెట్టాము. ఇంకో మూడు స్కూల్స్ ఈ సంవత్సరం పెట్టాలని ఈ డిమాండులో సూచించడం జరిగింది. బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ విషయంలో విచారణ జరిపి అటువంటి వారిపై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎమ్. కాళిరెడ్డి (కనిగిరి):— ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు 150 కిలోమీటర్ల తిరగటానికి సర్టిఫైడ్ యిస్తూ ఆర్. టి. సి. కనీసం 300 కిలోమీటర్లు తిరగాలని నిర్ణయించారు. ఇందువల్ల ఆర్. టి. సి. బస్సులు లేని చోట్ల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక 300 కిలోమీటర్లు వుండాలనే రిస్పిక్షన్ తీసివేసి మెటర్ రోడ్లు వున్న ప్రాంతాలలో ఆర్. టి. సి. బస్సులు నడుపుతారా? అలాగే మార్కెట్ల నుండి గుంటూరుకు, నర్సరాపురేటకు షటిల్ సర్వీసు నడుపుతారా? ఇప్పుడు ప్రైవేటు వ్యాన్స్ నడుస్తున్నాయి. ఆర్. టి. సి. బస్సులు నర్సరాపురం నంబుల్లో లేకపోవడం వల్ల ప్రైవేటు వ్యాన్స్లో కిక్కిరిసి ప్రయాణికులు ప్రయాణం చేయడం వల్ల యాక్సిడెంట్స్ కూడా జరుగుతున్నాయి. అలా ఇల్లీగల్ గా తిరిగే వ్యాన్స్ ట్రాఫిక్ ను నివారించటానికి ఆర్. టి. సి. షటిల్ సర్వీసు ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది. దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా? ఇక ప్రైవేటు బస్సులలో పని చేసిన క్లివర్ మజూరీయం చేసిన తరువాత వారిని కూడా ఉద్యోగంలోనికి తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. వద్మనాథం :— ప్రకాశం జిల్లాలో సర్వే చేయించి బస్లు లేని ప్రాంతాలకు బస్సులు వేయడం జరుగుతుంది. ఇల్లీగల్ గా తిరిగే వ్యాన్స్ విషయంలో

చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇక ప్రైవేటు బస్సులలో పని చేసిన సిబ్బంది విషయంలో వారి హాజరు పట్టిని బట్టి, పని చేసిన డేట్స్ బట్టి, వాస్తవాలను తెలుసుకుని వారికి న్యాయం చేయడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్: - దిండి బస్ స్టేషన్ నిర్మాణానికి జానారెడ్డిగారు బ్రాన్స్ పోర్టు మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు శంఖుస్థాపన చేయడం జరిగింది. ఒక రాయి అక్కడ పోతారు, నేను కూడా వెళ్లాను. దాని నిర్మాణం ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? దేవరకొండ బస్ డిపోలో గ్యారేజి, బస్ స్టాండ్ ఒకే చోట వుండటం వల్ల బ్రాఫిక్ చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. ఇటీవల ఇద్దరు చనిపోయారు కూడా. రెంటిని కాస్త దూరంగా వుంచాలని బ్రాన్స్ పోర్టు మినిస్టరుగారికి రిప్రజెంటే చేయడం కూడా జరిగింది. దానిని ఎప్పుటికి చేస్తారు? బస్సులలో ఎం. ఎల్. ఏ. లకు రిజర్వేషన్ వుంది. కొన్ని డిపోలలో మేనేజర్లు సీట్లు పై వ్రాసి పెట్టారు. కొన్నిచోట్ల అలా వ్రాయలేదు. దేవరకొండలో బస్ బయలుదేరే ముందు నేను ఫోన్ చేసినా, మనిషిని పంపినా ఎస్. ఎల్. ఏ. లకు మేము కూలివారమా, ఆయనకు పేరు వుంచుతామా అని అక్కడి డిపో మేనేజరు అన్నారు. మీరు రిజర్వేషన్స్ తీసివేయడమకంటే తీసివేయండి. లేదా అమలు చేద్దామనుకంటే ఖచ్చితంగా అమలు చేయండి. ఒకవేళ పెడితేనేమో ఎం. ఎల్. ఏ. స్టార్టింగ్ పాయింట్ లో ఎక్కినా, మధ్యలో ఎక్కినా, సీటు వుంది అనేది వాళ్లతో చెప్పించండి. ఒకసారి సికిందరాబాదు, చార్మినార్ నాన్ స్టాప్ బస్సులో ఎక్కినాను. నా కార్డ్ చూపాను. ఆ కార్డ్ పనికిరాదని అన్నారు. ఆ కార్డ్ పనికి వస్తుందా లేదా తెలపాలి? దూరం వెళ్లే బస్సులకు స్పీడ్ లాక్ చేయడంవల్ల, ఆ ఖాళీ బస్సును డ్రైవర్ తీసుకొనిపోయి 50 మందిని వేస్తారు. దానితోబాటు పైనా క్రిందా లగేజీ వుంటుంది. ఆ బరువుతో ఆ బస్సు స్పీడు 40-30 కి. మీ. లకు పోతుంది. దేవరకొండ ఇక్కడకు 107 కి. మీ. వుంది. అక్కడకు చేరుటకు 3.30 గంటల పైం పడుతుంది. అందువల్ల దూరం వెళ్లే బస్సులకు లాక్ సిస్టమును తీసివేస్తారా? ప్రయాణికుల యిబ్బందులను తొలగిస్తారా? సమాధానము యివ్వాలి.

(శ్రీ ఎం. పద్మపాభం:— దేవరకొండ ఎం. ఎల్. ఏ. గారు చెప్పింది—పైట్ అక్యూర్ చేయడం జరిగింది. బస్సు స్టేషన్ మంజూరయింది. త్వరలో పని మొదలు పెడతాము. దేవరకొండ బస్సు స్టేషన్ వేరేచోట కట్టడానికి చర్యలు తీసుకొంటాము. శాసన సభ్యులకు బస్సులలో సీటు రిజర్వేషన్ తప్పకుండా పాటిస్తాము. శాసన సభ్యులు మధ్యలో ఎక్కడ జాయింట్ అయినా కండక్టర్ శాసన సభ్యుని సీటులో కూర్చోపెట్టడం అతని బాధ్యతగా వుంటుంది. కండక్టరు ఎక్కడయినా సహకరించకపోతే, దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనివస్తే వారిపైన చర్య తీసుకొంటాము.

(శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్:— ఆంధ్రప్రదేశ్ లోగల బస్సులకున్నిటికి సైన్ బోర్డ్ ఫాక్స్ లేవన్న విషయం వాస్తవమేనా? వాస్తవమయితే ఎప్పుడు ఆ యిబ్బందిని తొలగిస్తారు?

అదిలాబాదు జిల్లాలో భానూపూర్, ఉట్టూరు లెక్సిటీపేటలలో బస్సు స్టేషన్లు కొరకు స్థల సేకరణ చేశారు. పని ఎప్పుడు మొదలు పెడతారు? స్టేషన్స్ లేనందువల్ల ప్యాసింజర్లు చాలా బాధ పడుతున్నారు. ఆ యిబ్బందిని ఎప్పుడు తొలగిస్తారు?

(శ్రీ ఎం. పద్మానాభం:— బస్సులలో ఎక్కడకూడా స్పేర్ పార్ట్స్ యిబ్బంది లేకుండా చూస్తాము. గౌరవ సభ్యులు ఈ విషయం నా దృష్టికి తెచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. భానూపూర్, లక్సెట్టిపేట, ఉట్టూరులలో బస్సు స్టేషన్స్ పని త్వరలో 1987 లోనే పని మొదలు పెడతామని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :— ఇటీవల నెల్లూరు జిల్లాలో బస్సులను జాతీయం చేశారని వేంకయ్య నాయుడు గారు చెప్పారు. ఏ ప్రయివేటు అవరేటర్స్ దగ్గరో వున్న కార్మికులను ఇద్దరిని ఒకడు క్లీనర్ గా, మరొకడు చెకింగర్ గా 15 సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్న వారిని ఆర్. టి. సి. లోకి తీసుకోకుండా చేయడంవల్ల వారు నిరుద్యోగులై అనేక యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు. వాళ్ళనిద్దరిని పూర్తిగా విస్మరించారు. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా వారి దగ్గర దొంగ సర్టిఫికేట్లుంటే కటివంగా శిక్షించండి. తీసివేయకూడదని లేబర్ డిపార్టుమెంటులో యాక్ట్ కూడా వుంది. వాళ్ళిద్దరు పనిచేస్తున్న కాలానికి సంబంధించి లెక్క ప్రయివేటు ఓనర్ మెయింటెన్ చేస్తాడు. ఆ లెక్కను, వాళ్ళ చేసిన సర్వీసును రెండునూ సమన్వయంచేసి, వాళ్ళ నిద్దరిని ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

నెల్లూరులో రీజినల్ వర్క్ షాపును పెట్టడానికి 30 ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వము తీసుకొన్నది. ఆ భూమిని గిరిజనులకు యిచ్చివుండగా, వాళ్ళను తొలగించి, వాళ్ళ పుటుంబాల వారికి ఉద్యోగాలు కూడా ఇస్తామని ప్రభుత్వము చెప్పింది. అన్నలాన్ని తీసుకొన్న విషయం వాస్తవమేనా? ఎప్పుడు వర్క్ షాపును ప్రారంభిస్తారు?

(శ్రీ ఎం. పద్మానాభం :— సిబ్బంది విషయంలో పరిశీలన చేయడం జరుగుతుందని ముందే మనవి చేశాను. వర్క్ షాపుకు ప్లాటు అక్వయిర్ చేశారని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. వేను తెలుసుకొని తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :— తెలుసుకోవడం ఏమిటి? వారు ప్రకటించారు కూడా. నెల్లూరులో క్రిమివాసులు రెడ్డిగారు రీజినల్ వర్క్ షాపును పెడుతున్నామని ప్రకటించారు.

(శ్రీ ఎం. పద్మానాభం :— నేను తెలుసుకొని తెలియజేస్తాను.

(శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :— దాన్ని అక్కడ నుండి తరలిస్తున్నట్లుగా మాకే వార్త వచ్చింది. తిరుపతికి మార్చుతున్నట్లు తెలిసింది. అందువల్ల ఆ విషయంలో

అం దోడంగా వుంది. నెల్లూరు జిల్లాలో స్థాపిస్తామని ప్రకటన కూడా చేశారు. ఇటీవలే ఆ 30 ఎకరాల స్థలంలో డ్రయివర్లకు శిక్షణ కూడా ఇచ్చారు. కనుక దాన్ని కన్సర్వ్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం :—ఎంక్వయరీ చేసి వారికి రిస్లయి ఇస్తాను. రీజినల్ వర్క్కు నెల్లూరులో పెట్టే ప్రతిపాదన లేదని అధికారులు అంటున్నారు. ఏమైనా ఎంక్వయరీ చేసి సమాధానము పంపిస్తాను.

శ్రీ ఎ. రామసూర్యులు రెడ్డి :—నెల్లూరులో రీజినల్ వర్క్కు నెల్లూరులో పెడతామని మంత్రిగారు ప్రకటన కూడా చేశారు. 30 ఎకరాలు సైటు అక్వయర్ చేయడం కూడా జరిగింది. అది నా నియోజక వర్గం క్రిందకు వస్తుంది. అక్వయర్ చేసిన స్థలాన్ని గిరిజనులకు యిచ్చిస్తుండగా, వారి కుటుంబాలకు ఉద్యోగాలు ఇస్తామని, వారికి వేరేచోట స్థలం ఇస్తామని చెప్పడం కూడా జరిగింది. యిబ్బంది జరిగిన ఆ గిరిజనులకు ఉద్యోగాలు ఇస్తామని రోజూ వాళ్ళకు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఆర్. టి. సి. చైల్డ్ గారు కూడా ప్రకటన చేశారు. ఇప్పుడు ఆ ప్రతిపాదన లేదని అంటే ఎల్లా? మా జిల్లాకు వచ్చిన ఆ రీజినల్ వర్క్కు నెల్లూరులో వేరేచోటకు వెళ్లే ప్రమాదం వుంది. మరల అధికారులతో చర్చించి రిస్లయి చెప్పడం మంచిది. ప్రతిపాదన లేదని చెప్పడం చాలా ప్రమాదకరమైంది.

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం :—నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులు తెలియజేసిన విషయాన్ని ఎంక్వయరీ చేయించి సమాధానము చెబుతాను.

శ్రీ సి హెచ్. విటల్ రెడ్డి :—జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 160, జి. ఎ. ఓ. ఎల్ క్లస్స్. ఎ. థేరీ. 8-4-87 న ఇన్స్టా అయింది. ఇందులో 4 వ క్లాజ్లో సబ్ సెక్షన్ 4లో ఏనుండంటే శాసన సభ్యుడు ఆరున జార్య లేక ఆమె భర్త, వివాహము కాని లేక భార్య భర్త వున్నట్లయితే, వారి వెంట ఒక వ్యక్తిని తీసుకొని పోవడానికి జి.ఓ ఇన్స్టా చేశారు. కాని దీన్ని అమలు చేయడం లేదు. దాన్ని అమలు చేయడానికి మంత్రిగారు వెంటనే ఆదేశాలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. పద్మనాభం :—జి. ఓ. అమలు చేయడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం 8-00 p. m. ఉండదు. దాని విషయంలో ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విటల్ రెడ్డి :—మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలి. జి. ఓ. ఏప్రిల్లో ఇన్స్టా చేశారు. జి. ఓ. నెంబరు 160, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషను వారు ఇన్స్టా చేశారు. శాసన సభ్యులు తమ వెంట ఒక వ్యక్తిని సహాయంకోసం తీసుకొని పోవడానికి జి. ఓ. ఉంది. దానిని అమలు పరచడం లేదు. కనుక దానిని అమలు చేయడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం:—జి. ఓ ను అమలు చేయడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం ఉండదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

డా. ఎన్. చంద్రమౌలి:—నిన్న నేను గుంటూరునుంచి ప్రయాణం చేసాను. నా అటెన్డెంటుకు అక్కడి ట్రాఫిక్ ఇన్ స్పెక్టరు, అక్కడి సూపర్ వైజరు అబ్జెక్షన్ చేయడంవల్ల నేను టికెట్ కొని తీసుకొని రావలసి వచ్చింది. ఇది బ్రిచ్ ఆఫ్ డిస్టింక్షన్ అని కూడా నేను పాచ్చరించి వచ్చాను. ఆ నోటిఫికేషను కాగితం కూడా నేను వారికి చూపించాను. వారికి అది చూపించినా వారు అమర్యాదగా ప్రవర్తించారు. మంత్రీగారు అమలు చేయడానికి అభ్యంతరం లేదని అంటున్నారు. ప్రతి డిపోకు సరైన సూచనలు పంపించలేదు. అభ్యంతరకరమైన విషయాలు జరుగుతున్నాయి. అందుచేత దీనిమీద వెంటనే ప్రతి డిపోకు ఈ జి. ఓ. కాపీ పంపిస్తూ, దీనిని అమలు చేయాలనే సూచనలు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం:—జి. ఓ.ను ఇంప్లీమెంటు చేయాలని ప్రతి డిపోకు పంపిస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్ విటల్ రెడ్డి:—శాసనసభ్యులు తమ ఐడెంటిటీ కార్డు చూపిస్తే వారి వెంట ఉన్న వ్యక్తికి ఎగ్జింప్షను ఇవ్వాలని ఉంది. దానిని అమలు చేయడానికి స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇవ్వాలి.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం:—జి.ఓ ప్రకారం రేపు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టరు ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:—నా నియోజక వర్గం అలంపూరు నుంచి జంక్షను అటు కర్ణాటకకు ఇటు రాయలసీమకు మధ్యలో ఉన్న జంక్షను పాయింటు. ఇక్కడికి గద్వాల డిపోనుంచి, పనవర్తి డిపోనుంచి, కర్నూలు డిపోనుంచి బస్లు నడుస్తున్నాయి. ఈ మూడు డిపోల ఆపరేషను వల్ల కోఆర్డినేషను లేకపోవడంవల్ల, కొన్ని రోజులు మూడు డిపోలవారు బస్లు నడవకపోవడంవల్ల ప్రయాణికులు ఇబ్బంది పడటం జరుగు తున్నది. ఇక్కడనుంచి కొన్ని వందలమంది ప్రయాణికులు కర్నాటకకు, రాయల సీమకు పోవడం జరుగుతున్నది. అటువంటి జంక్షనులో బస్ డిపో నిర్మాణం ఇంత వరకు చేయలేదు. అందుచేత అక్కడ బస్ డిపో నిర్మాణం చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తుందా? అలంపూరు నియోజక వర్గంలో బస్ డిపో కోసం లాండ్ డ్రానేట్ చేసారు. అది ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. అందుచేత బస్ డిపో నిర్మాణం కోసం ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకొంటుందా? ముబాబ్ నగర్ థిలాలో చాలా ఏరియా ఆరటిసితో కనర్ అయింది. కొంత ఏరియాలో మాత్రం ప్రయివేటు ఆప రేలుర్పు నడుపుతున్నారు. వారు ఆరటిసి కన్నా బాగా బస్లను నడుపుతున్నారు. టైము మెయింటెనెన్సులో కాని క్లిన్లినెస్లో కాని బస్లను బాగా మెయిన్ టైన్

చేస్తున్నారు. ఈ విషయం అచ్చటి ప్రజలందరూ అనుకొంటున్నారు. మీరు మిగిలిన ఏరియాలో ప్రయివేటు బస్లను తొలగించి ఆర్.టిసి వారికి అయినా అప్పగించండి లేకపోతే ఆర్.టిసి బస్లు ఉన్న ఏరియాను కూడా ప్రయివేటు ఆపరేటర్లుకైనా అప్పగించండి.

(శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :- పరిశీలిస్తాము.

(శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :- (శ్రీ విటల్ రెడ్డిగారు ఒక విషయం రెయిజు చేశారు. ఈ జి. ఓ వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఏ శాసనసభ్యులైనా భార్యను కాని భర్తనుకాని లేకపోతే ఇంకెవరినైనా కాని వెంట తీసుకొని పోతే ఫ్రీగా ఎల్లో చేయాలని ఆ జి. ఓలో ఉంది. రైల్వేలో అయితే మనం ఒక కంపానియన్‌ను వెంట తీసుకొని పోవచ్చు. భార్య, భర్త, స్పృజ అని అక్కరలేదని దానిలో అమెండు చేశారు. ఆ విధంగా ఈ జి. ఓను మోడిఫై చేసి ఇన్‌స్ట్రక్షన్లు ఇస్తే బాగుంటుంది. రైల్వేలో ఏవిధంగా కంపానియన్‌ను వెంట తీసుకొనిపోవచ్చు అని ఉందో ఆవిధంగా మోడిఫై చేస్తే బాగుంటుంది.

(శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన జి. ఓ మోడిఫై చేయడానికి నేను ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

న్యాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ హెచ్. టి. నర్సేగౌడు) : అధ్యక్షా, తమరి అనుమతితో పోర్టు మినిస్టరు గారి తరపున నేను ఈ డిమాండుపై రిప్లయ్ చెబుతాను. మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 1,000 కిలో మీటర్ల సముద్ర తీరం ఉంది. ఆ సముద్ర తీరంలో కాకినాడ, మచిలీపట్నం మధ్యతరహా ఓడరేవులు, అదేవిధంగా బావనపాడు, కళింగపట్నం, భీమునిపట్నం, నర్సపురం, నిజాంపట్నం, కృష్ణపట్నం అని 7 చిన్న ఓడరేవులు ఉన్నాయి. ఈ రేవులలో అతి ముఖ్యమైనవి కాకినాడ, మచిలీపట్నం. వీటిద్వారా సరుకులు రవాణా చేయడము, దిగుమతి చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ ఓడ రేవులలో పెద్దది కాకినాడ. ఈ రేవుకు ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెటు కేటాయిస్తూ దీనిని మేజర్ పోర్టుగా కన్వర్టు చేయాలని ప్రభుత్వవాంఛ. అయినా దీనికి కావలసినంత నిధులు లేక ఈ విధంగా ఆలస్యం అవుతూ వచ్చింది. ఈ రోజున అందిన వార్త ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం 10 కోట్ల రూ.లు కాకినాడ రేవుకు రిలీజు చేసినట్లు తెలెక్సు మెసేజి రావడం జరిగింది. ఏవైతే ఎక్స్‌పోర్టు అండ్ ఇంపోర్టు ఉన్నాయో అవి ఎక్కువగా కాకినాడనుంచి జరుగుతున్నాయి. తరువాత మచిలీపట్నం ద్వారా జరుగు తున్నాయి. అదేవిధంగా ఈ చిన్నతరహా ఓడ రేవులను కూడా ఇంఫ్రాస్ట్రక్చరు చేయాలని ప్రభుత్వ యొక్క వాంఛ. వనరులు లేనిదృష్ట్యా మొదట కాకినాడ, తరువాత మచిలీపట్నం ఓడరేవులను ఇంఫ్రాస్ట్రక్చర్ తరువాత కృష్ణపట్నం, కళింగపట్నం, నిజాంపట్నం, భీమునిపట్నం ఓడరేవులను అభివృద్ధి పరచాలని ఉంది.

అదేవిధంగా ఇప్పటికే దగ్గర దగ్గర 70 లక్షల టన్నులు కాకినాడ నుంచి ఎగుమతి చేయడం జరిగింది. మచిలీపట్నం నుంచి 150 లక్షల టన్నులు ఎగుమతిచేయడం జరిగింది. 3 కోట్ల 91 లక్షల 80 వేల రూపాయలకు డిమాండు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. దీనిమీద వెంకటేశ్వరరావుగారు ఒక ప్రతిపాదన చేశారు—కాకినాడ రేవు బాగా అభివృద్ధి పరిస్తే 50 వేల మందికి ఉపాధి కల్పించవచ్చు అన్నారు. ఇప్పుడు 12 వేల మందికి ఉపాధి కల్పించడం జరిగింది. ఏడవ ప్రణాళికలో దీనిని అభివృద్ధి పరిచే విషయంలో కొవలసినంత నిధులు కేటాయించడం జరుగుతుంది. నామని నరసింహారెడ్డి గారు ఏనుష్యవల్ ఇన్స్ పెక్షన్స్ జరగడం లేదన్నారు. దానిని చేస్తామని మనవి చేస్తూ ఈ డిమాండును పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :—కృష్ణపట్నం రేవు ఉంది. అది సహజసిద్ధమైన రేవు. బ్రిటిష్ వారి కాలంలో చేపలరేవుగా ఉండేది. ఇటువంటి సహజసిద్ధముగా ఉండే ఓడ రేవుకు ప్రతి ఏటా పది లక్షలని. పెట్టి, ఇంప్రూవ్ చేయవలసిందిపోయి, ఏడేనిమిది సంవత్సరాల నుంచి చిన్నచూపు చూస్తున్నారు. దానికి ఎక్కువ కేటాయించి త్వరలో పూర్తి చేస్తారా? ఇది మద్రాసుకు దగ్గరగా ఉంది. విశాఖపట్నం నుంచి ఒక ప్రయివేటు వ్యక్తి వచ్చి దీని మీద శ్రద్ధ తీసుకుని పనిచేస్తున్నారు ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోక పోయినా. దానిని డెవలప్ చేయడానికి ఎక్కువ ఆలస్యం జరిగి ఉపయోగం పడడంలేదు 2.5 కిలోమీటర్లలో లంగర్ వేయడానికి సహజసిద్ధంగా వసతి ఉంది. దీనికి నిధులు ఎక్కువగా కేటాయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్ :—ఇది సహజమైన ఓడ రేవు—మద్రాసుకు ఆర్టిర్ నేటివ్ గా ఉపయోగించడానికి అవకాశం ఉంది. ఇప్పటివరకు పది లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. మచిలీపట్నం, కాకినాడ డెవలప్ చేసిన తరువాత కృష్ణపట్నం డెవలప్ చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎన్. బాలకృష్ణారావు (గన్నవరం) :—మచిలీపట్నం ఓడ రేవు అభివృద్ధికి 1986 లో కొంతపని జరిగింది—1987 లో ప్రోగ్రెస్ లో లేదు. 1987 లో అభివృద్ధి కోసం కేటాయించిన మొత్తం ఎంత? ప్రోగ్రెస్ లోకి తీసుకురావడానికి పని రివైజ్ చేసి చేస్తారా?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్ :—రు 105 లక్షలు ఈ సంవత్సరం కేటాయించాము. దీనిని పూర్తిగా ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ టి. ఎన్. ఎల్. నాయకర్ :—కాకినాడ ఫిష్మెన్స్ హార్బరుగా ఉంది. దానిని మేజర్ పోర్టుగా చేయడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? పది కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం రిలీజ్ చేసిందని అన్నారు. దానిని ఎన్ని సంవత్సరాలలో మేజర్ పోర్టు చేస్తారు? పది సంవత్సరాలలో దానిని మేజర్ పోర్టుగా చేయడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్ :- సాధ్యమైనంతవరకు చేయడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమౌళి :- చీరాల ఓడరేవు చాలా ముఖ్యమైనది. దాని విషయంలో హామీలు ఇవ్వడం జరిగింది—ఏవిధమైన డెవలప్ మెంటు లేదు.

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్ :- దానికి డబ్బు ఏమీ కేటాయించలేదు.

శ్రీ టి. సీతారాం :- శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో భావనపాడు, కలింగపట్నం రేవులు ఉన్నాయి. కలింగపట్నం చాలా పురాతనమైన రేవు. కలింగపట్నంకు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయించింది ఎంత? భావనపాడులో ఫిషింగ్ ఎక్కువగా జరుగుతుంది. దానికి బడ్జెటులో ఎంత ఎలాట్ చేశారు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం చేస్తున్నది ఏమిటి?

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్ :- భావనపాడు కేంద్ర బడ్జెటులో ఇన్ క్లూడ్ అయింది. దానితో భావనపాడు ఇంప్రూవ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. కేంద్రం నుంచి బడ్జెటు ఎంత ఎలాట్ అయింది రాలేదు—రాగానే పని ప్రారంభం చేస్తుంది. కలింగపట్నంకు ఎలాట్ మెంట్ ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి :- కాకినాడ, మచిలీపట్నం పూర్తయ్యాక కృష్ణ పట్నం చేపట్టడం జరుగుతుందని మంత్రి అన్నారు. అవి రెండూ ఎప్పుడు పూర్తి అవుతాయి? అన్ని సంవత్సరాల తరువాత కృష్ణపట్నం మొదలు పెట్టారా లేక ఈలోగా కృష్ణపట్నం డెవలప్ చేయడానికి చర్యలు ఏమన్నా తీసుకుంటారా? ప్రయివేటు వ్యక్తులు, పెర్మిట్టెడ్ జర్నీ వ్యాపారం చేసేవారు, వారి తంటాలు వారు వడి, జెట్టీలు కట్టి చేసుకొంటున్నారు. ఇటువంటి పని ప్రయివేటు వ్యక్తులు చేస్తున్నప్పుడు—మచిలీపట్నం, కాకినాడలతో పోల్చుకుంటే, కృష్ణపట్నంకు ప్రత్యేకమైన విధులు కేటాయించాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సెగౌడ్ :- నేను సుబ్బారెడ్డి గారికి సమాధానం చెప్పాను—ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు ఏమీ ఎలాట్ చేయలేదు.

DEMAND No. IX—TRANSPORT—Rs. 4,93,56,000.

Mr. Chairman :—Now, I shall put the Cut Motions to vote. The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

మార్కాపేట్ నుండి కలిమెల చెరువు రోడ్డు నిర్మాణం 7, 8 సంవత్సరాల క్రింద పూర్తి అయినప్పటికీ, రవాణానికి బస్సు వేయవలసిందిగా విరగవగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

వల్లె వల్లెకు బస్సు పేర వల్లెగొండ జిల్లాలో కొప్పోలు, మంగళవల్లి, వట్టిమర్తి గ్రామాలకు చేసిన బస్సులను ఆపు చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

మిర్యాలగూడెం బస్సు డిపో నిర్మాణం పూర్తి అయి చాలా కాలమైనప్పటికీ, ఇంతవరకు ప్రారంభించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

నార్క్ట్ వల్లి, నకరేకల్ తదితర బస్సు స్టాండులలో కనీసం మంచినీళ్ల సౌకర్యం కూడా ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

వల్లెగొండ జిల్లా నార్క్ట్ వల్లి డిపో నుండి వేలవాడకు నడుపుచున్న బస్సు ఆపుచేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

వల్లెగొండ నుండి హైదరాబాదు నడిచే బస్సులన్నింటిని నాన్ స్టాప్ చేయడం వల్ల నాల్గు రోడ్ల కూడలి, మండల కేంద్రం, మార్కెట్ కేంద్రంగా ఉన్న చితానల ప్యాసింజర్స్ కు కల్గుచున్న ఇబ్బందికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To discuss the need to make over atleast 75 per cent Vehicle Tax collections made in Municipal Corporations and Municipality areas to the respective Corporation and Municipalities for maintenance of roads.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To discuss the steep hike in bus fares by A.P.S.R.TC.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To protest against enhancement of bus fares.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To protest against non-construction of Bus-Shelters along the National High Way 7, from Hyderabad to Kurnool.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To protest against for not constructing Bus-Stations in Alam-
pur, Raichur X Roads, Razoli, Manopad, Itikyal and Shantinagar.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To discuss the need to provide A.P.S.R.T.C Bus Depots at
Ibrahimpattanam and Shamshabad, in Ranga Reddy district.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To discuss the need to vest the Officers, A.P.S.R.T.C to prose-
cute illegal private stage carriages cutting into the earning of
A.P.S.R.T.C

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

To protest against the Governments utter failure in preventing
illegal private stage carriages running without permits.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

One hundred/for not operating the R.T.C. buses from Vemula-
wada to Anduqu Thanda (village) and from Vemulawada to Gorlawada
villages in Chityalur Bhoopalpally Mandal in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

One hundred/for allowing two unlicensed bus services to run
from Parkal to Huzurabad for the last 3 years.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

రామాయంపేట మండలము నందు నిజాంపేట నుండి నవలిక గ్రామము
నుమారు 5000 జనాభ కలిగి రాంపూర్, నందగోకుల్, నగరము శివారు గ్రామాలు
కలిగి 5 కిలోమీటర్లు రోడ్డు నుండి లోపటికి ఉన్న గ్రామాలకు బస్సు సృజకర్యము
కొరకు రా. కో. ర. సం. బస్సు పడుపుటకు సిద్ధిపేట డి. ఎం. ను స్వయముగా కలిసి
వివరించినను ఇంతవరకు రూటు సర్వే గాని, బస్సును పడుపుటకు ఏలాంటి చర్యలు
శ్రీ సుకోనందుకు ఆ గ్రామాల ప్రజలకు ఇబ్బందులు జరుగుచున్నందుకు విరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రవేశ పెట్టిన మండల కేంద్రాలకు వెళ్లడానికి ప్రజలకు సరిష్టైన సదుపాయములు ఇంతవరకు కలుగజేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంట, పోటూరు, యెలమంచిలి మండలాలకు, మండల కేంద్రాలకు వెళ్లుటకు తగిన బస్సు సృజకర్మాలు ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా నర్సాపురం భీమవరం డిపో అధికారులను కోరినప్పటికి ఇంతవరకు కనీస సృజకర్మము ఏర్పరచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, భీమవరం, నర్సాపురం (పాలకొల్లు) ఏలూరు డిపో మేనేజర్లకి, జిల్లా మేనేజరు ఎ. పి. ఎన్. ఆర్. టి. సి. కి పాలకొల్లు వీవర్స్ కాలనీ వద్ద రిక్వెస్ట్ స్టేజి పున్నప్పటికి బస్సులు అవనందున రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చినప్పటికి అవుతామని తిఖత పూర్వకంగా సమాధానం పంపుటయే గాని ఆచరణలో పెట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజల అవసరానికి తగినన్ని బస్సులు, సిబ్బందిని పెంచ నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

గ్రామాలలో ఆర్. టి. సి. స్టేజీల వద్ద స్టేండ్లకు, వీడ్లకు కూర్చుండటానికి అదే విధంగా ప్రయాణికుల సృజకర్మముకై స్టేండ్ల నిర్మాణము చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

గన్నెరువరం మండి బెజ్జెంకి మండలానికి ఆర్. టి. సి. బస్సు నడుపాలని కోరినా నా కోరికను మన్నించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

కండక్టర్ల ఉద్యోగ గ్యారంటీ కల్పించలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

ఆర్. టి. సి. బస్సులపై హార్టీలు పెంచి రవాణా సృజకర్మములో ప్రజలకు ఇబ్బందులు కల్గించుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

For permitting the illicit transport of passengers by private services and Tempos in Parkal Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

రంగారెడ్డి జిల్లాలోని షంషాబాదుల్ మరీయు ఇబ్రహీంపట్నంలో ఇంత వరకు ఎస్ డిపో, బస్ స్టేషన్ నిర్మించనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

జాతీయ, రాష్ట్ర రహదార్లు పై మోటారు వాహనాల ప్రయాణాన్ని క్రమబద్ధీకరించడంలోనూ, వేగాన్ని 60 కిలోమీటర్లకు పరిమితంచేసి, ప్రాణాపాయాలను నివారించేందుకు కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగాను.

To reduce the allotment of Rs. 4,93,56,000 for Transport
by Rs. 100.

Failure to nationalise the Transport throughout the State.

DEMAND No. XV—PUBLIC WORKS—Rs. 59,34,70,000.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

రోడ్లు, హాస్పిటల్స్, సాంకాల, కాలేజీ భవనాల నిర్వహణ సక్రమంగా లేకుండా వున్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

మెదక్ జిల్లా కౌన్సిల్లో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, భవనాలు, రిపేరు చేయటానికి వైట్ వాష్ చేయటంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

మెదక్ జిల్లా కౌన్సిల్లో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో (ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీ ఎంపిక చేసిన) డైనింగ్ హాల్ పాండ్లర్ వరకు నిర్మాణము చేసి, సిగతా భాగము నిర్మాణము సకాలములో పూర్తి చేయవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

ఇనిగరం, హుస్సాబాదుల చెరువుల మరమ్మత్ పూర్తిచేసి పూర్తి ఉపసరికంకు అవకాశం కల్పించవలసిందిగా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

కరీంనగర్ రోడ్ అల్లనూర్ వద్ద కల బ్రిడ్జిని వెడల్పు చేయుటకు ఆర్థిక మంజూరీ యిచ్చి, మినిష్టర్ గారు సంవత్సరం క్రితమే శంఖస్థాపన ఉత్సవం జరిపినారు. ఇంకా వని పూర్తి కావండుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

హుస్సాబాదు నుండి కొత్తపల్లి వరకు గల రోడ్డును పి. డబ్ల్యు. డి. కి హండోవర్ చేసుకోవాలని నమితి తీర్మానించినా జిల్లా పరిషత్ అంగీకరించి రికమెండ్ చేసినా, తీసుకో నిరాకరించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 105.

ముల్లనూర్ కరీంనగర్ జిల్లాలో ఐ. బి. బంగ్లా కూలిపోయే ప్రమాద స్థితిలో వుండి వెంటనే రిపేరు చేయించాలని కోరినా చేయించలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

దేవకపల్లి నుండి దాగిల్లాపురం వరకు రోడ్ వైండింగ్ డాంబరు వేయుటలో జాప్యం జరుగుతున్నందుకు బస్సాపురం నుండి ముత్తూరం వరకు రోడ్ రిపేరింగ్లో జాప్యం చేయుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

గ్రామ గ్రామానికి మంచినీటి సరఫరా మంజూరీ అయిన వనులు అతి జాప్యంగా వదులుస్తోన్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

ఆచంట నియోజక వర్గం, ఆచంట మండలం ఆచంట పేనువరం శివారు పడమటి పాలెం గ్రామంలో హరిజనకు ఇండ్ల స్థలాలకు ప్రభుత్వం స్థలం సేకరించి గృహవిర్మాణం కూడా చేపట్టినప్పటికీ, స్థలం పూడ్చుటకు పేద హరిజనులు శ్రమదానంచేసి పూడిక చేసినప్పటికీ పూడికకు సంబంధించిన సొమ్ము రూ. 80,000 ఇంతవరకు డి. ఎం. హవుస్ గ్ గారికి కలెక్టర్ గారికి విన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినా ఇంతవరకు సొమ్ము ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,34,70,000 for Public Works
by Rs. 100.

వెల్గూరు జిల్లాకు తుఫాన్ రక్షణకోరకు, పక్కా గృహాలను 1987-88 సంవత్సరమున కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XLIII—MINOR PORT DEVELOPMENT—

Rs. 3,91,82,000.

To reduce the allotment of Rs. 3,91,82,000 for Minor Port Development by **Rs. 100.**

For not allowing amount in the Budget for repair of Gandivagu in Kamalapur (village) in Bhoopalpally Mandal in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 3,91,82,000 for Minor Port Development by **Rs. 100.**

నెల్లూరు జిల్లాలో కృష్ణా పట్నం ఒడరేవును అభివృద్ధి చేయుటలో తగినన్ని నిధులు 7వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేటాయించుటలో విఫలమై వందఃకుగాను.

DEMAND No. XLIV—ROADS AND BRIDGES—Rs. 118,53,41,000.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by **Rs. 100.**

To discuss about the construction of Bridges on various vagus near Koildinne, Mandoddi, Boravelly, Pallepadi, Masamunagala, Chagapur, in Alampur Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by **Rs. 100.**

To discuss about the construction of approach roads to various villages in Itikyal, Manopad, Waddepally and Alampur Mandals of Alampur Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by **Rs. 100.**

To protest against non-transfer of roads to Roads and Buildings Department from Zilla Parishad Sector in Mahboobnagar district.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by **Rs. 100.**

For not allotting funds in the Budget for a B.T. road from Arepally (village) to Parkal (via) Damera, Pulickur that in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by **Rs. 100.**

For not allotting the amount in the Budget for construction of either a bridge or course required a stream between Shayampet Mandal and Gaturkonipally (village) in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by **Rs. 100.**

One hundred/for improper repairing of P.W.D. Road from Chennapur (village) to Regonda villages (2 K.M.) in Regonda Mandal in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

One hundred/for not taking up the widening in P.W.D. road from Gudappadu to Parkal.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

సోజ్ పేట్టెనల్లి నుండి వెల్దుర్తి నకు వెళ్ళు 24 కిలోమీటర్ల జిల్లా పరిషత్ రోడ్డు, ఇంటర్ తాలూకా లింకు రోడ్డు, ఆర్ అండ్ బి. అధీనము కొరకు ఎన్నిమార్లు విజ్ఞప్తులు చేసినను ఇప్పటికి బడలామించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

ముదిగొండ మండలం వల్లభి వద్ద సి. ఎ. డి. రోడ్డు అసంపూర్తిగా వేసి పూర్తి చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

కాకరవాయి, కూడలి గ్రామాలవద్ద పాలేరు నదిపై బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేపట్టి నట్లయితే మూడు జిల్లాలకు రహదారులు ఏర్పడును. నదరు విషయము అధికారుల దృష్టికి ఎన్నిసార్లు తీసుకొని వెళ్ళినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

వేలకొండపల్లి దేవుని గుడివద్ద గల నాగుపై బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేపట్టవలసిందిగా కోరినప్పటికీ అధికారులు అలక్ష్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

One hundred/for not allotting the amount in the Budget for construction of coues curoup across the river at Narlopur (village) in Mogullapally Mandal and across the river in Takumatla in Chityal Mandal in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

One hundred/for not allotting the amount in the Budget for B.T. road from Parkal to Mogullapally (village) and from Ragonda to Garimillapally (village).

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

జాతీయ రహదారిపై నేడు జరుగుతున్న ప్రమాదాలను నివారించుటలో రహదారులను అభివృద్ధి చేయుటకు తగిన ప్రణాళిక రూపొందించి, కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతిని పొంది, జాతీయ రహదారిపై అభివృద్ధి చేయడంలో విఫలమై నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

తరచు తుఫానులకు గురియవుతూ నెల్లూరు జిల్లాలో అల్లూరు మండలంలోని కురుపట్టపు పాలెమునకు ఒకిండు హాష్ కాలువపై వంతెన నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

వియ్యాలపురం మండలం వెంకన్నగూడెం పూనువాగుపై బ్రిడ్జి నిర్మాణం ఇంతవరకు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

నల్లెపై గోదావరి జిల్లా నల్లజర్ల కోడేరు రోడ్డులో మారేరు నుండి (వయా) (అబాట) కోడేరు వరకు గల రోడ్డు గత 7 సంవత్సరముల నుండి పూర్తిగా పాడయి గత 1983 ఆగస్టునెలలో సంబంధించిన వరదలలో వాహనాల రాకపోకలు నిలిచిపోయిన సందర్భంలో అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్ళినప్పటికీ ఇంతవరకు కనీస మరమ్మత్తులు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

ఇమ్మం నుంచి కొత్తగూడెం, రాజమండ్రి వెళ్ళు రహదారిలో వైరా-పినపాకు మధ్యనున్న వైరానదికి మరియు ఇమ్మం, మధిర రోడ్డులోకల కోటగిరిపురం మధ్య నున్న వైరా నదిపై రెండు చోట్ల నిజాం ప్రభుత్వం నిర్మించిన కావేలలో మూతమే ఏమాత్రం వర్షం కురిసినా వైరా నది పొంగి ప్రవాహించడంవల్ల ఈ రెండు ప్రాంతాలలో వందలాది బస్సులు, లారీలు రోజూల తరబడి ఆగిపోవడం జరుగుచున్నది ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికీ ఈ రెండు చోట్ల బ్రిడ్జిలు నిర్మించడానికి చర్యలు తీసుకోని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

హైదరాబాదులో ఫతేనగర్ లెవెల్ క్రాస్ ఓవర్ బ్రిడ్జిను యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెల్పుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 118,53,41,000 for Roads and Bridges by Rs. 100.

Failure of the Government in providing good roads and non-payment of compensation for the land acquired for expansion of roads in twin cities.

The Cut Motions were negatived.

Chairman:—Now the question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 59,34,70,000 under Demand No. XV—Public Works.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 118,53,41,000 under Demand No. XLIV—Roads and Bridges.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,93,56,000 under Demand No. IV—Transport Department.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,91,82,000 under Demand No. XLIII—Minor Port Development.”

The Motion was adopted and the Demands were granted.

Chairman:—The House now stands adjourned to meet again at 8-30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned at 8-20 p.m. to meet again at 8-30 a.m. on Tuesday, the 28th July, 1987.)

